

1660

4558

1.

2.

Euthicell

1. Hæfen raffer, iater affectus
omnes
2. Vetr. Severinus idea medi-
cine plei Coloplicæ

Самуель Хафенреффер.

*Про хвороби шкіри та частин
що підлягають. Про загальні
ураження, про окремі методи
діагностики та лікування,
включаючи різні галенові, хімічні
і косметичні медикаменти.*

Ульям, 1660

64212

642.12

i

ТИПЕОБЛИК 19

1918

С
и
у
д
в
и

I D E A
M E D I C I N A E
P H I L O S O P H I

C Æ,

FUNDAMENTA CONTINENS TO-
TIUS DOCTRINÆ PARACELSICÆ, HIP-
POCRATICÆ & Galenicæ.

AUTHORE

PETRO SEVERINO DANO

Philosopho & Medico.

ERFURTI typis Martini Wittelii, Impensis Je-
hannis Episcop. Bibliopolæ Erfurtenf.

Ad benevolum Lectorem.

AB initio meæ negotiationis literariæ, candidè Lector, nullum Medicorum scriptum frequentius efflagitatum, quam Petri Severini Idea MedicoPhilosophica. Sicuti autem Naturâ, de omnibus, pro meæ tenuitatis modulo, benè mereri, sum propensus: Ita in medicorû & studiosorum quorundam gratiam, Nundinis Francofurtensib. & Lipsiensibus, aliquoties celebratis, illam prece & precio comparare volui. Sed audi succesum. Opus illud olim Basileæ esse editum, omnia Exemplaria distracta, & nullum hæctenus, vel libri, vel artis medicæ fato, typis de novo subjecisse, primariæ notæ Bibliopolæ unanimiter responderunt. Hoc responso dimissus, alios eodem dimisi, sperans me impostero ab illorum nimis efflagitationibus non tutum sed tutissimum futurum. Verùm enim vero irrita mea spes fuit, incidiq; in Scyllam, cupiens vitare Charybdim. Illi enim non amplius me ad libri comparationem sed editionem sunt adhortati, in nobilissimo Petri Severini opere certare modestiam cum eruditione, rerum varietatem cum styli elegantia methodiq; dexteritate, & idè Ince publica dignissimum esse, firmiter asseverantes. Nec hoc armorum genere me vinci passus sum, Bibliopolam Basileensem & Privilegium Cæsareum (quorum illum autori opus officiis & benefi-

illis extorsisse, hoc verò ab aliorum fraude in-
nivisse dixi) illis objiciens. Illi, Basileam medi-
cis, ob scriptorum varietatem, & elegantiam, to-
to orbe celeberrimis, utpote, Plateris, Casparo
Bauhio, Nicolao Stupano, Petro Riffio, refer-
tam esse; & Typographos, Bibliopolasq; suo &
medicæ arti addictorum commodo, vix illorum
opera, sufficienti exemplarium numero, perfice-
re posse: Privilegium etiam Cæsareū ante mul-
tos annos vigorem amisisse: meq; aut invidiæ
stimulis exagitatum, Reipub: literariæ prodesse
nolle, aut contumaciæ cæstro percitum, amico-
rum petitiones & obtestationes floccipendere,
regesferunt. Hisce argumentorum ponderibus
succumbens, Ideam Perri Severini medico-phi-
losophicam, abruptis omnibus moræ obstaculis,
eleganti charactere, meis sumptibus, in Reipub:
medicæ commodum, amicorum & studiosorum
gratiam, imprimi feci. Quem meum conatum si
approbaveris, est quod gaudeam: sin minus,
conscientiæ puritate me consolabor. Melius
enim benè facere, & fautoribus desitui, quam
applausu excipi, & malè facere. Vale. Daban-
tur Erfurti 4. Martii Anno 1616.

*Joannes Episcopus
Bibliopola.*

SERENISSIMO ET
ILLUSTRISSIMO PRIN-
CIPi AC DOMINO FRIDERICO
SECUNDO, DANIE, NORVEGIE, SCLA-
vorum & Gotthorum Regi, Duci in
Schlesvvick, Holfatia, Stormarn, &
Dietmarschen, Comiti in Oldenbur-
go & Delmenhorst, Domino
suo clementissimo.

ntiquos illos Sapientes, & pri-
scos Philosophos, Rex Serenis-
sime, non frustra ad Naturæ
contemplationē, & rerum fon-
tes ac Principia inquirenda excitatos, cre-
dere par est: sed iisdem stimulis impulsos,
quibus & nos, hoc seculo meritò obtem-
perare deberemus, ad causarum investiga-
tionem descendisse. Etenim, posteaquam
necessitatibus undiq; obruerentur Mor-
tales, temporum & tempestatum injuriis,
sterilitates assiduè experirentur, & novis
ac inusitatis Elementorum resolutioni-
bus, terramotibus, inundationibus, peste
animalium & hominum, miserè afflige-
rentur:

rentur: ut est Natura omnium, salutis & conservationis studiosa, prudentiores altiorisq; ingenii homines, quarere cœperunt, qua ratione his calamitatibus, salubri providentia occurri posset. In hac quaestione dum strenuè versarentur,prehenderunt causarum esse connexiones, alia ex aliis pendere, mirandoq; ordine, posteriora ex prioribus, inferiora à superioribus, debilitiora à potentioribus conservari, foveri, & gubernari: adeoq; sterilitates & fertilitates, sanitates & morbos, mutationesq; omnes ultimarum rerum, ex virtutibus priorum derivari. Ultima verò extiterunt ea, quibus vita carere non potuit, ut Vegetabilia, Animalia, Mineralia, aquarum, terrarum, aeris, & cœli favores. Ita quatuor fontes, nutrices, & tutores, confestim apparuerunt, ex quorum benignis & facundis thesauris, omnia suppeditarentur, ad vitæ hujus usuram necessaria. Ex silentiis verò, & inimicis resolutionibus desperatæ messes, corruptiones, pestes, destructiones, & infinitæ clades contingerent. Id solum restabat, ut ex tantarum rerum copia & universitate, discernerent, quæ, quibus consentirent, & conspiratio-

ne deprehensa, quibus legibus, effectus
causis copularentur. Arduum fuit hoc, &
immensa observatione inquirendum.
Proinde ut difficultati consuleretur pro-
vincias sortiti sunt. Alii frugum, vitium,
arborum, armentorum, apum, & simili-
um rerum natiuitates, transmutationes,
felices proventus, defectus, & corruptio-
nes, præcipuè considerarunt. Hi, proprie-
tates Animalium, Plantarum, maximoq;
domesticarum, quæ victum & vestitum
præbent, seminum naturas, locorum op-
portunitates, cœli & astrorum societates,
ex quibus temporum fœcundæ occasio-
nes colliguntur, studiosè notarunt: cau-
sisq; fertilitatum deprehensis, opulenta
segetum fide, & gregis indubitata spe, bea-
tam ducebant vitam. Quinetiam Decre-
toria sydera, vitium, oleæ, frugum, glan-
diferarum arborum, syderumq; ortus &
occasus, auspiciatos vel inauspiciatos, ob
certos Lunæ aliorumq; syderum congres-
sus, cum prioribus observationibus con-
jungentes, futuras sterilitates, magna & u-
tili admiratione, sæpe prædixerunt. Agri-
cultura appellata fuit hæc Philosophia,
primæ summæq; necessaria mortalibus.

Alii

Alii deinceps, ultiores progressus fecerunt, & humanam provinciam adepti, alimentorum naturas, proprietates, præparationes, legitimas administrationes, morborum quoq; origines, prædictiones, præservationes, curationes, Regionum, temporum, aquarum, aeris & cœli conspirationes, indefessis laboribus investigarunt. Obscurior hæc provincia & difficilior extitit. Generationes enim morborum & actionum naturalium dispensationes, occultæ penitus erant, nec semina, nec loca, sensuum beneficio, deprehendi poterant. Proinde Medici, quorum industria hoc loco requirebatur, profundiores contemplationes aggredi cœperunt, & ad Naturæ penetralia propius accedentes, invisibilium seminum artificiosas lithurgias, ex causarum proprietatibus & effectuum observationibus, paulatim deprehenderunt. Magna fuit industria & concordia Mortalium illis temporibus. Quisque, suas observationes, candidè in medium attulit. Etenim, vitæ brevitatem ad Artis absolutionem, tantarum Observationum collectione, prodituram, sufficere haud arbitrabantur. Quocirca, discipuli

Præceptorum Observationibus, legibus
ac Methodis instructi, suas adjicientes, ve-
ritatem priorum confirmarunt, obscuri-
tatem illustrarunt, angustiam copiosa su-
pellectile dilatarunt, Sed humana omnia,
ruinis & erroribus obnoxia sunt. Hâc pau-
corum industriam, & laboriosa Experien-
tiæ tædia, non tulerunt alii. Methodos quæ
siverunt, & Geometricas Demonstrationes,
earum rerum, quas sola Natura meti-
ri potest. Tum verò paulatim migrare cœ-
pit vera Medicina in lingvas, relictisq; re-
bus ipsis, ac observationum fide, Hypo-
theses quærere cœperunt, Demonstrationibus
Geometricis accommodatas. Ita caliditatum,
frigiditatum, humiditatum & siccitatum
patrocinia, Graduumq; ministeria, definitis
numerorum limitibus descripta, in Medicinam
introducenda sunt: ex quibus faciles
Demonstrationes morborum & remediorum
deduci poterant. Experientia ubique
difficultates pollicebatur. Sæpe surrexerunt
tales hypotheses, adversus naturales & legi-
timas Medicinæ Methodos: & temporibus
Hippocratis, etiam Propugnatores invenerant:
diligentia tamen p̄sus & discipu-

discipulorum repudiata, confestim succubuerunt. Ante annos verò mille ducentos, repetita incursione, Medicinam tum variis fluctibus agitatam, adoriebantur. Inclinabatur Seculum ad socordiam & desidiam: Vertiginis quoq; poculum undiq; effundebatur. Ita senescentibus Experimentiæ laboribus, maturescentibusq; linguæ honoribus, altiores radices egerunt. Ignavia opem tulit. Brevitatem enim Artis, & compendiosam facilitatem ex Hypothesibus proficiscentem amplexata est potius, quam Experimentiæ obscuras & longas exercitationes. Jam triumphus instabat, Mauritanis coronam pollicentibus. Hi, avidè receptis, tam fœcundis & facilibus Hypothesibus, à quibus, quia agendorum rationes frustra petebantur, Experimentias quasdam, sed molles, non laboriosas, non profundè quasitas, non ex aditis & thesauris Natura, artificiosa contemplatione erutas, adjunxerunt: victoriæq; spolia, in Luminaribus & Dispensatoriis, copiosè ostentabant. Quamvis autem immutabili triumpho, ut ipsis videbatur, novas has Méthodos & Hypotheses decorassent: nihilominus Experi-

entia, unica Medicinæ parens & nutrix,
occulta quadam Scientia, tam agrotorum,
quam Medicorum, locum mereri videbatur,
utrunq; Caliditatum & Complexionum acribologia,
divitias in ævum duraturas, pollicerentur.
Hippocratem proinde, inscitia suâ præfecerunt.
Ipsius Experimentiis injustè gloriabantur,
& peregrinis violentisq; interpretationibus,
divina illa Oracula, obtemperare coegerunt,
quæ ipse senex Experimentiæ submiserat.
Ita, quoties contra Empiricos instruenda
esset acies, Hippocratem, quem ipsi quoq;
admirabantur, etiam invitum producebant,
iniquitatis futurum testem, & si fata
volunt, aliquando vindicem. Latè regnavit
hæc Monarchia, & ad nostrum usq; seculum
imperium invictum obtinuit. Confluxere
omnes, Græci, Arabes, Itali, Germani,
Galli, & nomina tam potenti Monarchiæ
dederunt, servitutis perpetua fide obligata.
Oriebantur novi morbi, & adhuc indies
oriuntur, qui calidis & frigidis Hypothesibus
non respondent, quorum curationes,
remediis Methodorum ministerio inventis,
frustra instituuntur. In his, subtilitates
miræ quæsitæ sunt, & Calidita-

ix,
o-
eri
n-
m
m
us
e-
i-
e-
-
i
-
p

Caliditatum ac Siccitatum universa My-
steria producta: quibus silentibus & ad mi-
raculum insperata hujus innovationis ob-
stupescens, Occultæ proprietates clā-
culum irrepererunt. Gaudebant Potestates
Hippocraticæ, neglecta earum desideria,
rursus Mortalibus placuisse. Abditæ verò
latebant, nec via patuit, ad earum vitales
provincias perveniendi. Et si quis necessi-
tate morborum, ægrotorum misericordia
& querelis, compulsus, Proprietatum in-
vestigaciones, avidius instituisset, confe-
ssim depositæ fidei memor, Proprietatum
potestates, vel nomine, saltem obscuro,
donavit, vel gubernationibus Qualitatum
subjecit. Qui verò libertatis memores &
Pietatis, Experienciæ difficultatibus, labo-
rum assiduitate, meditationum frequen-
tia, obscuritates Proprietatum aperire co-
nabantur, & aditus faciliores demonstra-
re, Desertores, Empirici & Circumfora-
nei appellati sunt. Conatus quoq; eorum
displicuerunt, quia labores & sudores Me-
dicorum requirere videbantur. Horum
Collegia & Consilia, ob difficultates, bre-
vi discipulos amiserunt. Multiplicantur
interea

interea morbi, & antiqui, illegitimi appa-
rent, non respondentes descriptionibus
Aurorum. Difficultatem admirantur Me-
dici, remediorumq; imbecillitates, ad Ex-
perientiam, vel inviti, confugiunt, à Mer-
catorib. ligna, à Circumforaneis ungenta,
avide accipiunt, ad multorum morbo-
rum curationes: remediaq; componunt,
ex Manifestis & Occultis. Deceret imprimis,
humanæ libertatis memoriam repe-
tere, & præsentium calamitatum neces-
sitates æstimare: deinde ad contemplatio-
nem Naturæ, Causarum & Proprietatum
accedere: neq; ullis difficultatibus, sumti-
bus vel laboribus, à tam felici provincia
absterreri. Nulla verecundia, Græcis vel
Arabib. obstringimur. Aegrotorum servi-
sumus, quibus Medicinam creavit Altissi-
mus, & creatam, nostræ industriæ com-
misit.

De hisce rebus & consiliis sæpe cogi-
tavi, Rex Serenissime, ut qui ab ineunte
ætate, Medicis & Philosophicis studiis me
addixerim. Quia verò in operibus Artis,
sæpe deprehendi Theoremata Galenica
(multo minus Remedia) in difficiliorum
morbo-

morborum curationibus satisfacere non
posse, & passim per Germaniam, Medica-
menta quædam Paracelsica jactari audire:
cœpi Scripta ipsius diligentius perle-
gere. In quibus difficultatum Charybdis
repræsentabatur, nominum obscura no-
vitate, apparentium contradictionum
multitudine, Præparationum ænigmate,
& nova philosophandiratione. At certè,
quandò obscuritas major apparuit, tantò
plus crevit desiderium & diligentia. Itaq;
assiduitate, vigiliis, indefesso studio, labo-
ribus, peregrinationibus, sumptibus & pe-
riculis, objectas difficultates, superare
contendi. Præparationumq; fideli exerci-
tatione, Proprietatum naturas, diverso-
ria, & compositiones paulatim addidici.
Tum verò Generationum & Transplan-
tationum contemplationi strenuè incum-
bens, Antiquorum decreta, qui Naturæ
historiam, Elementorum & seminum pro-
prietates, agrorum cultus, astrorum ob-
servationes, Plantarum, Mineralium, &
Animalium Generationes descripserant,
evolvere cœpi, utilitate maxima. Etenim
ordinum rationem, interpretationum va-
rietatem, & vitalis Astrologiæ Methodos,
quibus

quibus in tota sua Philosophia & Medicina utitur PARACELUS explicarunt. Aliorum quoque Philosophorum autoritate confirmatus, quorum nomina, hoc loco recensere, non est necesse, censuram utriusque Philosophiæ instituere placuit: libertateq; Philosophica fretus, fundamenta primum Naturæ immobilia collocavi, ex quibus effectuum causas, qui Naturæ imperio subjiciuntur, agendorum rationes, Mechanicos progressus, & ordinatas causarū explicationes deduxi. Gratum tunc fuit, umbras rerum superasse: gratius, Consonantiam antiquorum Philosophorumprehendisse: gratisimum verò, Naturæ benignam providentiam intellexisse, quòd tam mite & amicum Balsamum, morborum omnium curationibus destinavit, cujus præsidio tam durilangviores Mortalium, benignè refocillantur. Neque mihi soli hanc censuram retinere decrevi. Abhorret animus ab invidiæ crimine. Avorum simplicitatem, studiorumque concordiam imitari decet, & societate officiorum, necessitatibus præsentibus succurrere. Proinde, quicquid laboribus, vigiliis, studiis, & peregrinationibus

nibus lucrifeci, quod Medicinam & Philo-
sophiam illustrare potest, quoad licuit, ali-
is candidè communicavi, communicatu-
rus plura, si hunc fœtum non frustra in lu-
centi venisse animadverterim. Arduū cer-
tè hic fuit, obscuris lucem, fastiditis grati-
am, vetustis novitatem, dubiis fidem, igno-
tis nomina, dare. Et veniam hoc quoque
pacto merui, quòd insuetas interpretatio-
num vias sæpe tentarim. Etenim, Philoso-
phorum vestigiis insistens, multa ab aliis
prætermissa, adjunxi, angustias Methodo-
rum dilatavi, & dissipatas rerum familias
conspirare feci. Neq; Recitatores, neque
nudi Transcriptores fuimus. Ex fontibus
iisdem, ex quibus Antiqui, & Recentiores
abditioris Naturæ Interpretes, rivus dedu-
ximus. Sæpe confluxus rivorum aspicien-
tes, hilari recreatione, lucubrationum tæ-
dia mitigavimus. Tuæ verò Celsitudini,
Rex Serenissime, hos meos labores dedi-
care volui, ut verecundi animi veneratio-
nem, aliquo saltem argumento declararè,
ac favorem & benevolentiam, Celsitudi-
nis tuæ, grata voluntatis significatione ce-
lebrarem. Reges, etiam Monarchæ, tales
fœtus, olim in suas tutelâs, benignè rece-
perunt,

perunt. Ipsi quoq; Naturæ mysteria, magna mortalium utilitate strenuè quæsi-
erunt. Vitalia enim sunt, & viventium spi-
rituum mysteriis utuntur. Nostrum hoc
Seculum, ad corporeâ Philosophiam de-
fecit, mortuasq; rerum umbras sectatur,
in quibus nec Regibus quicquam dignum
est, nec aliis utile. Quòd si hæc prima lucu-
brationum mearum rudimenta, Celsitu-
dini tuæ placuisse sensero, majora pollice-
ri possum, & magis elaborata, quæ votis
multorum satisfacient. Is, qui corda Regū
moderatur qui gubernationes felices, so-
lus efficere potest, qui Sapientiam, per quā
Reges regnant, largitur Deus Opt. Max.
Celsitudinem tuam quàm diutissimè su-
perstitem ac florentem, nobis conservet,
& consilia tribuat, ut sopitis diuturni hujus
belli tam ærumnolis calamitatibus, opta-
ta tandem tranquillitas, afflictæ nostræ pa-
triæ restitui possit. Vale. Florentiæ Hetru-
scorum, Calend. Novembris, Anno Salu-
tis 1570.

Cels. T. additis.

Petrus Severinus

*Philosophia & Medicina
Doctor.*

DE ORTU ET PROGRES-
SU ARTIS MEDICÆ MEDICORUM.
QUE DIVERSIS SECTIS.

CAP. I.

ELEBRIS EST MEMORIA ÆSCU-
lapii, Podalyrii & Machaonis apud an-
tiquos: quod divina & admiranda Me-
dica artis potestate, infirmitatibus hu-
manis consuluerint: quamvis incertura sit, qua me-
dendi methodo & lege usi fuerint. Primus Hippo-
crates inter eos quorum memoria ad nos pervenit,
declamavit artis sua Principia, prædictionum & cu-
rationum causas ac modos aperuit, observationesq;
medicas summa fide & diligentia posteritati reliquit.
Artem verò medicam ante se inventam fuisse, testa-
tur ipse in Juramento, ubi filios præceptorum suo-
rum, à quibus hanc artem didicit, se fratrum loco
habiturum jurat. Vixisse quoq; iisdem temporibus
alios Medicos, qui ex hypothesebus dissimilibus & longè
dissidentibus, morborum causas & curationes dedu-
xerint, constat ex multis locis Hippocratis, in qui-
bus adversus dictos Medicos, eorumq; hypotheses
disputat. Post Hippocratem, ad Galeni tempora,
etsi plurimi intercesserint Medici, Aesclepiades,
Archigenes, Herophilus, Diocles, Erasistratus: eo-
rum tamen memoria in obscuro est. Deprehendi-
mus apud Galenum, & hos quoque, artem ad certam

Principia revocasse, morborum causas & curationes, suis hypothesebus consentaneas, constituisse: ut Empiricorum interea cætus sileam, qui omnibus temporibus, & ad hæc usque nostra secula, celebres fuerunt. Hoc vastum Medicinæ pelagus, & tantam Medicorum confusionem, Galenus in ordinem revocare conatus, posteaquam deprehendisset Præceptores suos, persuasionibus & probabilibus conjecturis artem tradidisse: non contentus vaga & mobili hypotheseum congerie, ex quibus opiniones & fallaces operationes, magis quam Scientia & efficaces actionum processus resurgunt: indefesso studio, curis & peregrinationibus, certas Demonstrationum leges diu quaesivit: & tandem Geometricorum scholas accedens, Demonstrationes exquisitissimas deprehendit. Harum copiam & facultatem, brevi comparatam, ad Medicæ theoreticæ magnâ facilitate accommodavit. Itaque Geometricorum more, Principia & Axiomata artis sue constituit: omnia oriri ex quatuor Elementis: misceri Elementa certis ponderibus & mensuris: symmetriam Mixtionis, sanitatis productricem, amentiam morborum & mortis: Rerum omnium actiones & virtutes ex Elementis prodire, & Formam specificam, vel proprietatem essentialem nuiuscujusque rei, ex certo Elementorum congressu derivari. Contraria contrariis curari, calidum frigido, humidum siccis. Secundas qualitates, ex primis mirabiliter deducit. Quatuor humores Elementorum qualitatibus primis & secundis insignitos adjunxit: ex
qui-

quibus subtilitate compendiosa, morborum omnium
 elementalium symptomatum curationumq; causas
 & modos, deduxit. Hac artis facilitate allecti quam
 plurimi, ut sunt humana ingenia a sudore ad citum
 plus iusto prona, neglectis aliorum placuit & me-
 dendi rationibus, unum Galenum totius Medicinæ
 Ducem & Monarcham constituerunt: ejuſq; scripta
 in ordinem & novas Centurias redegisse, hopen-
 dit. Adjecerunt postea Arabes observationes, &
 remedia quedam Galeno incognita protulerunt.
 Nostra ætate nova morborum cohors & antiquorum
 remedia in morbis nostris irrita & vana, magras
 in arte medica reperere controversias: dum uniu-
 quaque ex Galenicis Principiis & tot seculis casto-
 dita ac quasi per manus tradita Methodo, in-
 solventium Symptomatum, & cedere non volentium
 morborum, causas & curationes eruere conatur.
 Itaque paradoxo morbi, paradoxos Medicos repe-
 rere. Fernelius ad totam substantiam confugit,
 vel proprietatem occultam, ut & alii quampluri-
 mi: sed Principia, Methodum, & curandi leges à
 Galeno positas, amplexus est, novos hos morbos so-
 lis alexiteriis & occultis remediis empiricè cura-
 dos asseuerans. Singulorum placita accuratius
 rimari nostri non est propositi. Satis fuerit, fa-
 mosiores Sectas, & eos qui fata Medicorum ha-
 tenus in Orbe gubernauerunt, nominasse. Quæ
 plura Medicorum genera cognoscere vo-
 luerit, Plinium & Historicos consulat.

Quod ad altiores attinet Medicos & Philosophos,
 qui diviniore artium origine, potentioresq; medendi ra-
 tione usi sunt, quia mortalium consuetudine neglecta,
 solitudines quasiverunt, fama popularis egregii ho-
 stes, Commentariarq; reliquerunt, obscuritatum &
 anigmatum plena, apud vulgus ac populares mortali-
 um cætus, memoriam famamq; in totum amise-
 runt: quo fit, ut Historicorum Annales effugerint.
 Semen nihilominus immortale, & perenni multiplic-
 catione in ævum duraturum, reliquerunt. Horum
 vestigiis insistens THEOPHRASTUS ille PARA-
 CELSUS, nostris temporibus universam Medicinam
 immutavit. Elementorum naturas & condiciones
 longè diverso modo exponens, Generationum ac
 Transplantationum doctrinam cumulatè clareq;
 proposuit. Astronomia vitalis Methodum revocando
 morborum Generationes & Transplantationes aliis
 Mechanicis ascripsit, repudiata humorum familia.
 Horum loco Mineralia introduxit, corporaq; omnia
 ex Mineralibus constare auctoritate mundana Ana-
 tomia, demonstravit. Indicationes curandi, novas
 planè, sed magna latitudinis potestate explicatas,
 adjecit, & cætus omnium Medicorum, in expectata
 hac artis innovatione, tædio, penitentia, imò & con-
 fusione replevit. Etenim qui in Galeno nunc con-
 sensuimus, artisque operibus fidem theoretatum,
 quantum fieri potuit, stabilivimus, difficulter ab
 opinione antiqua dimoveremur. Quoties membra
 vomitione rejectam conspeximus? selecta vena,
 - descri-

Discrimina humorum animadvertimus? frequenti
 Anatomia inspectione, partium humani corporis si-
 tus, figuras, consensus, substantiam, usus & actiones
 didicimus? repletis evacuationem deberi, alteram in
 contrariū mutanda, naturali sensu cognovimus? His
 in hunc modum comprehensis, magna artis laude
 vertiginosos capitis affectus ex ventriculi consensu,
 febres, ictericias, viscerum obstructions, pilulis ex
 hiera simplici, alephanginis, coctis cum elleboro, dia-
 phanicone, diacatholicone, &c. sustulimus: digestio-
 ne premissa cum syrupo de betonica, stœchade, oxy-
 mellite simplici & composito, ex mandato Hippocra-
 tis jubentis ante purgationes fluida facere corpora.
 Quoties vena sectione, immaniſſimos dolores, in-
 flammationes saevissimas, ardentissimasq; febres ju-
 gularimus? Hac & hujusmodi ex hypothesibus no-
 stris deducta, mirum in modum nos confirmarunt.
 Galenicæq; secreta irrefragabilia esse stabili autho-
 ritate persuaserunt. Præterea, quis non tam fœ-
 cunda Hippocratis oracula, ex quibus hac omnia, in-
 terpretante Galeno, & ad suas leges ac Methodos re-
 vocante, fluxisse constat, veneraretur? Jubeat eo-
 nim concocta medicari non cruda, neque in princi-
 piis: interdum pharvacandum, scilicet, in valde a-
 cutis, etiam eodem ipso die, si materia ad excretio-
 nem provocarit: tardare enim in talibus pernicio-
 sum. Concoctiones crisis & salutis esse indices, cru-
 ditates verò ubique suspectas. Que purgare opera-
 rei, quo maxime vergunt, eò vincenda, locis & viis

IDEA MEDICINÆ

utiliter eò ferentibus. Hac & similia, opinionem tot
 seculorum memoria conservatam, custodiunt ac tu-
 entur, repudiatis hæresibus tam recentibus quam
 antiquis. Aristotelica quoque principia & Philo-
 sophia, Galenicis domestica sunt ac consanguinea,
 ab uno eodémque fonte deducta: Iliadi Anatomiam
 Græcorum partitionibus adaptare conantur. Ve-
 hementer quidem urgent & persvadent hujusmodi
 rationum mamenta: sed rursus in magnis morbis
 & difficillimis, desperata esse omnia remedia,
 tam Arabum quam Græcorum, adeoque mor-
 borum ludibria: vanas esse indicationes, &
 Analogismos, vetularum & empiricorum ab-
 surdis remediis frequenter cedere. Spuriis quoq;
 & adulterinos Theophrasteos, qui fucatis nomi-
 nibus Theophrasti remedia se usurpare jactant, in mul-
 tis magnis morbis Galenicis superasse constat:
 quatenus incertam & periculosam eorum medendi ra-
 tionem non approbem. Ex hac Sectarum diversitate,
 opinionum rationumq; confusione, ac remediorum
 medendiq; via lubrica & incomprehensa, si quis elu-
 strari potuit, plenum humanitatis fuerit, aliis opem
 tulisse, quibus in tam procelloso mari, naufragii peri-
 culum imminet. Nec eorum judicium standum,
 qui uni Sectæ addicti, aliorum inventa in uni-
 versum rejiciunt. Frugibus inventis glandes
 devorare velle turpe est: turpius, judicii liber-
 tatem servitute amisisse. Nos, strepta mancipio-
 rum turba, liberis & in contumacis ingenis, Me-
 dicinæ

dicina Philosophica Ideam proponemus, & Principia dabimus, ex quibus de Sectarum omnium veritate & vigore, justam censuram facere quis possit, meliora ac puriora eligere, spretis opinionum errorumq; labyrinthis, ut eunq; nominum *Κυριαβολογία* methodica artis adumbratione, fraude fidem facere conentur.

Initiò ipsius Medicinæ naturam, conditiones & proprietates declarabimus, longè alia ratione, quam hactenus in scholis usitatum fuit. Neq; enim longè & radiosâ disputatione Lectorem fatigabimus, famosis illis questionibus: Sitnè Medicina, scientia vel ars: partim ne theoretica, partim practica: neq; salubrium, insalubribus & neutrorum, ut nunc, tunc, olim, accuratas quidem, sed vacuas distinctiones adducemus. Longè aliam viam ingrediemur: nominibus relictis, quid sit Medicina, & qua fundamenta habeat in Natura, scrutari consilium est. Hisce declaratis, officium Medici, & qua in Medico requirantur, adjungemus. Tandem Medicinæ Ideam proponemus: conjungentes ea omnia, que ad cognoscendam humani corporis lithurgiam, usus partium, sanitatis & morborum originem, & ex altera parte, qua ad Balsami naturalis, totius Creaturæ nucleï, ac morborum omnium Medicinæ unica & vera, naturam cognoscendam, humanisq; necessitatibus legitime accommodandam, facere videbuntur.

Postremo singula membra particulatim ressecabimus: demonstrationes & mechanicam singulorum lithurgiam, quo possumus brevitate adjiciendo, finem hinc rudimentis & rerum primis adumbrationibus imponemus. Quod si laborem nostrum candidis & aqvis judiciis placuisse animadvertimus, brevi fecundiora adjungemus: comitesq; dabimus huic nostro socii, solida & inconcussa radice stabilitos.

QUID SIT MEDICINA, ET QUÆ FUNDAMENTA HABEAT IN NATURA.

CAP. II.

Qui hactenus de re medica scripserunt, Medicinam esse artem, ad sanitatem humani corporis conservandam, morbosq; abigendos, debite omnia administrantem, dixerunt. Nos vero vulgares illas definitiones non quarimus. Majus est hoc quod in animo versamus: sit ne subjectum aliquod in Natura, materia quædam sensibus obvia, quæ debite præparata & administrata, humanos langvires auferre possit, adeoq; Medicina rectè appellari, & artis appellatione insignire œconomix suæ legitimam gubernationem, gubernatoremq; artificem justè appellare. Itæ enim artes omnes mechanica, materiam à Natura accipiunt, cujus naturam, proprietates & conditiones omnes, exquisitè rimantur: quæ

qua præparatione, quibus mediis, quo mechanico processu, ad usus necessitatesq; humanas optime accommodari possit, magnis laboribus inquirentes: quibus inventis & perceptis, artem constituunt, artificesq; pariunt. Est tamen artium harum permagna latitudo. Quædam enim subjectis materiis dominatur, eas que figuris formis que animo conceptis, ad arbitrium vestiunt: ut statuarii, fabri, figuli, &c. Aliæ, quia occultiores materias tractant, nec ita sensibus manifestas, Natura potiores partes tribuendo ministrantes debita adhibent, Natura negotium & curam omnem concedentes: ut agriculturam. Nonnullæ medio modo se habent, utriusque beneficio, tam artis quam Natura negotium peragentes: ut vitrarii, aurifabri, metallicorum & mineralium separatores. Hippocrates certe Medicinam inter eas artes retulit, qua Natura gubernationem & imperium concedunt. Dicebat enim, Naturas morborum medicatrices, Medicum vero ministrum. Alii pares dignitates, & interdum Medico priores tribuere ausi sunt: sed laxa & ambigua valde Medicina significatione, de elementalibus & semine interno productis morbis, Hippocratem locutum fuisse non animadvertunt. Et nos, cum de Medicina hic loquimur, non intelligimus, venam secare, luxatos artus reponere, mortua amputare, berniosos & calculosos sectione sanare: sed vitalibus & potentibus remediis, morbos illos radicales in corpore ex semine prognatos, auferre. De Chirurgia

gicis administrationibus, iusta agrotorum diætæ, exercitiis & similibus dicturi sumus, ubi ea attulerimus, qua Medico necessaria sunt. Mirabuntur hoc loco plurimi, nos in re tam facili horæ consumere: scripsisse Galenum, Dioscoridem, Serapionem, Mesuen, copiosè de materia medica, & medicinarum facultatibus: certas quoq; classes constituisse, ex quibus remedia eruerentur, scilicet ex Herbis, Mineralibus & Animalibus. Sed hac facilitate contenti non sumus. Etenim non tam remedia, quam venena, hisce ordinibus contineri unusquisque tecum fatebitur: & tamen medicamenta remediaque à plurimis hætenus appellata sunt: perinde ac si ligna & lapides statuarum nomine insignirentur. Galenus posteaquam morbos ex intemperie introduxisset, simplici & cum materia affluxu, symptomatum manifestis injurisi animam adhibens, curationesq; alteratione absolvi docuisset, & humorum vitia, ex quibus morbi derivantur, in copia, asperitate, viscositate, tenuitate, crassitia, molitie, cruditate, collocasset: hi adversa remedia, alteratis, calida, frigida, humida, sicca: causarum vitia, expurgantia, levigantia, attenuantia, incidentia, relaxantia, confringentia, coquentia, compendiosè opposuit. Saporum deinde beneficio, applicatione & experientia, hac desiderata remedium genera, in Herbis, Mineralibus & animalium partibus, invenit: quamvis Empiricorum beneficio,

non omnia calida promiscuè refrigeratis adhibenda esse didicerit. Animadvertit quoque, ex facultatum & actionum contrarietate, qua in multis simplicibus manifestè deprehenditur, substantias dissimiles & sepe contrarias proprietatibus insignitas, in re una simpliciq; contineri: quamvis levissime, quasi per jocum hoc negotium attigerit. Et quia sepe, ferè semper in simplicibus remediis, adversabantur facultates quedam intentionibus conceptis, sive agendi potestate immodica, sive saporum & odorum insueti ingratitudine, sive facultatibus in contrarium tendentibus: mixtione & compositione, cuncta obstacula sustulit: qua desiderabantur, adjunxit. Arabes sacchari & mellis fecunditate, universam remediorum amaritudinem, in mirabilem dulcedinem transformarunt. Correctiones quoque, novas violentium medicamentorum, scammoneam cyrenis, colocynthidem lacte, helicborum radice raphani preparantes, attulerunt. Et tamen symptomatum violentiam, viriumque dejectionem deprehendentes (utcumque correctione venenum abstulisse se arbitrabantur) Confortativa & Cordialia magna necessitate adjunxerunt. Horum farragine, pyxidibus superba, quasi victoria triumpho, universa loca repleverunt: rati, quod res erat, finem de operis absolute & perfectione judicare. Nec aliam medendam viam in scholis & aulis Principum hactenus receptam animadverto. Quid enim ulterius ex opulenta

Natura

Natura officina peterent, qui morbos, morborumq;
 genitores, externis illis qualitatibus & mortuis su-
 perficierum umbris, infelici errore ascribunt. Sa-
 nari quidem hisce remediis morbos nonnullos, me-
 thodog; abhibenda, concedo: sed non esse veram &
 perfectam sanationem; nec vera sincerag; medica-
 menta, ex his, qua mox dicturi sumus, manifestum
 evadet. Singula enim suis locis opportunè expli-
 canda sunt. Interea, si novitate in se vera Lectorem,
 multa contradicere volentem, offenderimus, veniam
 petimus: & si petimus, qui bona fide pollicemur, nos
 contradictionibus illis, debitis temporibus, etiam
 cum fœnore responsuros, & patientia usuram pluri-
 marum difficultatum ac obscuritatum explicatione
 compensaturos. Etenim, si hoc loco, medendi
 varietatem, remediorumq; diversa genera decla-
 rare vellemus, multa distinctione, & copiosa rerum
 suppellectile, opus esset. Rectius id facturi sumus,
 ubi morborum explicata natura, ortu & transplan-
 tatione, medicinarum quoq; differentias adjungere
 tenemur. Nec tanta opus esset clientela, tot se-
 tellitibus, si vulgares has medicinas amplectere-
 mur, neq; potiora in Natura sinu contineri arbitra-
 remur. Quod si hætenus jocosè egimus, nunc seridè
 dicemus, facultates omnes has, calfacientes, refri-
 gerantes, humectantes, exiccantes, abstergentes,
 incidentes, attenuantes, incrasantes, restringen-
 tes, attrahentes, & quod mirum multis videbitur,
 etiam purgantes, externæ esse, corruptibiles, cru-
 das.

das, impuras, mobiles, infirmas, sæpe venenatas:
quamvis benigna felicioris Nature, interni Solis,
Munus & Balsami permistione fruuntur: cujus be-
neficio coherent, in una æconomiam conspirant, &
effectus interdum producunt sue nature limites plu-
rimum excedentes. Hoc est illud Balsamum, Ele-
mentum, Semen de quo dicebat Aristoteles, Omnis
animæ potestas, alterius cujusdam corporis par-
ticipare esse apparet, ejusq; diviniore, quam quæ
Elementa appellantur, & quemadmodum no-
bilitat obscuritate vè: Animæ inter se discre-
pant, ita & natura ejus corporis differt. Con-
tinet enim in se semen cujusq; fecunditatis sua
causam nempe ipsum calorem, qui igneus mi-
nimè est, neq; id generis facultatem aliquam æ-
mulatur, sed spiritus qui in semine spumanteq;
corpore coercetur, & natura quæ in eo est. Spiri-
tu, proportionè respondet Elemento Stellarum,
Quamobrem ignis nullum animal generat, neq;
constitui quicquam densis, vel ficcis, vel humi-
dis videtur. At verò Solis calor & Animalium,
non modò qui in semine continetur, verum
etiam si quid excrementi sit, quanquam diver-
sùm à Natura, tamen id quoq; principium ha-
bet vitale. Itaq; dura, mollia, lenta, rigida,
aspera, levia, caloris & frigoris vi effici possunt:
at propria cujusq; ratio & essentia, nequaquam
ex Elementis emergit. Hunc locum Aristotelis
eo libentius ascripsi, quia facilius ab his persuade-
mur,

mur, quæ consuetæ sunt: & rudimenta quadam habet conducentia ad noticiam illius Balsami, Elementi, Semini, Mumia, quod ego pronuntio fundamentum esse totius Medicina, & morborum omnium medicamentum verum ac solum, modo debita præparatione, ab impuritatibus separatam, matura viri talig. potestate ornatam, corporibus humanis adhibeatur. Et nisi hoc Semen in Natura nobis relictum esset, frustra morborum curationis aggredieremur: rectè caneremus incurabiles Podagras, Hydropes, Epilepsias, Lepras: amaritudinis pocula, magna agrotorum anxietate Medicorumq; tadio rectè miseremus, & cum Plinio justè dubitaremus, parensne melior, an tristior noverca fuerit Natura homini. De hac materia, re tam nobili & necessaria, nihil apud Galenum deprehendimus: quàmvis interdum totius substantiæ mentionem faciat, eximia actionum potestate adductus, confestim tamen correctione hac utitur, se totius substantiæ appellatione, nihil aliud significare, nisi certam quandam commixtionem calidi, frigidi, humidi, siccî. Fernelius palam fatebatur, In Natura excellentius quippiam contineri supra vulgatas illas Elementorum qualitates, & in errore versari illos, qui omnium actionum causas iis ascriberent: sed verum difficultate perterritus, post longa viarum tadia, in ipso limine victoria aduibrata vestigia posuit: naturam officia proprietates & conditiones interni hujus Elementi-

Elementi se ignorasse, modesta confessus est interpretatione. *Ocultas enim & abditas proprietates in hac familia contineri affirmat. Quod si nova omnia invisa sunt, qui hanc materiam scrutantur, hujus Balsami officia & proprietates inquirunt, magna antiquitatis auctoritate confirmantur. Et tamen hæc est illa natura, in qua seminarix rerum Rationes delitescunt, quibus Platonico- rum Philosophia triumphat. Et nisi nominum invidia rebus infamiam pareret, dicerem hanc esse quintam essentiam, a nigris illis Philosophis toties decantatam.* Hippocratem si adduxerimus hujus elementi interpretem & testem, irascitur Galenista, egreferentes se tanto patrono orbari. Is in libello de Antiqua medicina, posteaquam eorum hypotheses repudiasset, qui caliditati, frigiditati, humiditati, siccitati, morborum causas & curationes ascripserunt, subjungit, πόνται ἀπὸ δυνάμεων γίνεσθαι. δυνάμεις vero appellat acerbum, acidum, amarum, dulce & πικρῶν. Quod enim morbos producit, viribus & agendi potestate pollet. Non est, inquit, calidum & frigidum, τὸ τὴν μεγάλην δύναμιν ἔχον, ἀλλὰ τὸ θερμὸν καὶ πικρὸν, &c. Rursus morborum curationes, non calefacientibus, refrigerantibus, absolvi docet: sed à Chærioniis qualitatibus, ἀπὸ δυνάμεων: quod alibi repererat, Naturas morborum medicatrices affirmans.

Hanc

Hanc Naturæ, *δυνάμειον* & caloris naturæ sepe inculcat. In libello de Carnibus dicit, *θεγνόν* divinum aliquid esse, omnia audire, intelligere & animadvertere. Si puram & ab aliorum Elementorum permissione absolutam Balsami naturam intellexerit, ignoro: certe, proprietates ac signaturas ejusdem, in Natura familia etiamnum habitanti, clarè exposuit. Theophrastus ille Græcus, Aristotelica Philosophia alumnus, libro de Causis plantarum, hanc materiam attigit, appellavitq; *τὸ ἐμβιον τῆς φύσεως*, vitale principium in Natura, cujus virtute vivunt vigentq; omnia: cetera mortua sunt. Theophrastus verò Paracelsus, Germania decus, multis nominibus fecundum hunc Naturæ thesaurum ornavit: Balsamum, Mumiam, Mercurium nominat: item Quintam essentiam, Arcanum, Elixir, Materiam perlatam, Mannam, &c. Sed cur tam diversa expositione, appellatione, officiorum proprietate, unius rei naturam, tot Philosophi declaraverint, constabit, si singularum intentiones, scientiis & inquisitionibus subjectis accommodatas ad invicem revocaverimus. Platonici considerantes continuitatem hujus mundicæ Archetypo, deprehenderunt materiam quandam fecunditate Rationum ab Anima mundana conceptarum, gravidam: cujus ministerio explicarentur ac statis temporibus prodirent, quæcumq; sinu superioris Naturæ, quieto silentio antea continebantur: atq; hac ratione seminalem na-

turam tanquam feminum conservatricem & propagatricem appellaverunt. Aristoteles & Theophrastus generationum causas & modos inquirentes, tam ordinatas Naturæ propagationes, conformationes & conservationes admirati, animadvertentes neque Elementorum qualitates, tam augustis officiis satisfacere posse: quamvis magna fecunditate plurimarum mutationum rationes antea explicassent, præstantiorem quandam materiam, potentioribus signaturis & qualitatibus ornatam in Natura contineri, confessi sunt: quæ mobilem & momentaneam. Individuorum naturam stabili Specierum conservatione, ab interitu tueretur, diviniorsq; Naturæ participatione Rationum ordinatas signaturas in generationum lithurgia dispensaret. Rectè igitur Theophrastus, vitale Naturæ principium appellavit, quod cæteris omnibus Elementis vivendi facultatem suppeditet. Planius Aristoteles: quid mirum? præceptore usus est Platone, facultates Anima generationi dicatas, in corpore quodam habitare dicit, non durbitis externorum Elementorum qualitatibus contaminato, sed puro & divino: corporaq; hæc inter se differre, subtilitate, puritate, tenuitate, crassitie, mobilitate, secundum facultatum, quas participant, conditiones & gradus. Deinde hoc corpus ab œconomia complexionum ac qualitatum absolvit, nec caliditate, nec frigiditate, nec humilitate, nec siccitate, nec ullis ejuscemodi Rellollacci squali-

rutibus vestitum, præter omnem Galeni expectationem, asseverans. Spiritum quoque dixit, ob subtilitatem & miram agendi velocitatem. Certè, vocabulorum ἀνοσιολογίαν hoc loco neglexit, dum rem unam eandemque, spiritus & corporis appellatione donavit: philosophicè tamen locutus est. Illi enim spiritualia corpora & corporales spiritus longè antea receperunt. Quia etiam excrementa Animalium hoc vitali Principio perfusa esse animadvertit: viventia enim producant. Postremo, essentiam, propriamque uniuscujusque rei rationem, in quibus tota actionum potestas viget, huic corpori attribuit. Hæc decreta à Fernelo quoque recepta sunt: sed verebatur ne materia & corporis appellatione, tam nobilem contaminaret Naturam. Ideoque totam substantiam, formam substantialem nominavit. Hippocrates causarum naturalium, ex quibus actiones fluunt, discrimina contemplantus, deprehendit nonnullas, tam in generatione morborum, quam in curatione, languidas esse, infirmas, sine impressione fixa & vitali: ut ex labore vel Solis aestu productas Ephemeræ: item, catharras ex frigidiore cæli occursu: & corporum alterationes, quæ caliditatis, humiditatis, frigiditatis, siccitatis ministerio perficiuntur. Alias virium & facultatum valida potestate vigere, ex quibus impressiones fecunda, vitales, & solida indice constantes procederent. Illis neglectis, his, morborum generationes, ut & aliarum rerum omnium ex terra nascentium exordia, invicta veritate ascripsit. Quis verò sapo-

rum insignes differentias, hisce materiis adjunctas cernebat, ex eorum familia nomina mutuatus est, dulce, acerbum, acidum, amarum, &c. Illud esse quod valida potestate prædictum sit, affirmans. His curationes & ortus morborum absolvi docet. Et quamvis puram Balsami naturam non exposuit: propè tamen accessit, remediâq; constituit, quæ nos posthac Specifica cruda appellabimus in remediorum expositione, ubi hæc omnia copiosius clariusq; explicabuntur. Secretiores Philosophi, qui Hermetem secuti, impuritatem à puro separare didicerunt, corruptibilem & fœdam superficialium Elementorum naturam animadvertentes, puriorem illam crystallinâq; materiam, quintum Elementum, Essentiam, Balsamum, Materiam perlatam, & mille hujusmodi nominibus appellarunt. Sed quid Philosophorum decretis securi insistimus? Cum is negotium nobis est, qui de his rebus ne per somnium quidem hætenus cogitarunt. Igitur exemplis ex Natura officina desumptis, docendi sunt, in singulis rerum ordinibus, quæ Elementorum sinu foventur, contineri Naturam quandam radicalem, vitæ Principium, actionum fontem, fœcunditatis authorem, Generationum, Transplantationum, omniumq; naturalium actionum moderatorem: hujus beneficio Elementa repugnantia concordæ mixtionis lege ligari, & digestis temporibus, corruptis ac consumptis dictis Elementis, remanere nihilominus in hac materia vitæ

Principium, Radicem, Speciem & Semen rei : tanta potestate vulgatas Elementorum qualitates excedere. Sic herbarum Balsamus, Mumia, Radix, Elementum, quomodocumq; appellare libuerit, non in alimentario humore quo perfunduntur, delitescit, nec in fœculentis & crassis sordibus : sed in excellentiore quâdam humiditate deprehenditur, qua magna fortitudine externis injuriis impresionibusq; resistere solet, & reliquis Elementis admixtis corruptionem subeuntibus, etiamnum viget, ac Specierum signaturas inviolatas, ad novorum Individuorum procreationes, conservat, in hac Rosa hyeme habitat. Neq; in omnibus plantis iisdem sedibus consentanea nature sue domicilia quaesivit : sed longè diversis, pro Specierum diversitate. In quibusdam enim radicem invenit habitationi accommodatam : in aliis stipitem : in nonnullis semen ipsum. Interea universam totius plantæ economiam, sua benignitate perfundit : nec quicquam est, vel in radice, vel foliis, vel stipite, quod ipsius presentia vitali destituatur : quamvis recipientium diversitate, participationes contingant longè lateq; inter se differentes. Quemadmodum autem in Animalibus ex universo corpore semen confluere prodiderunt Philosophi quamvis in testiculis, & partibus Generationi dicatis, elaborationem, maturitatem & absorptionem primum consequatur : eodem modo, omnes plantarum partes, semine vitaliq; hoc Sulphure gaudent. Nihilominus in quibusdam que testiculorum

colorum vicem gerunt, preparationem & maturitatem, semini necessariam consequitur. Ita enim digestum plurimis injuriis externis resistere potest. Qui hujus corporis differentias, proprietates & conditiones exquisitè cognoscere voluerit, rei rustica Scriptores consulat: & Generationum ac Transplantationum varietate comprehensa, magna rerum auctoritate copiâ, confirmatus, fatebitur universa Naturæ fundamenta contineri in hoc Balsamo, vitali Sulphure, radicali humido, Semine, Mumia, prima Materia, jam satis est: nec enim sufficiunt nomina, ad dona tam divitis Naturæ declaranda. A Plantis ad Animalia digressi, similem materiam, etiam Philosophorum testimonio confirmatam, deprehendemus: quamvis subtilitate & materia tenuitate, a plantarum Balsamo plurimum differat. Immortalitatis superbam spem faceret, si corporum solidorum & fixorum conjugium, facultates tam nobiles non repudiarent. Hoc est illud Innatum calidum, quod in crescentibus plurimum esse pronuntiavit Hippocrates, Galenus Concretorum & Abstinctorum subtilitate, mentem Hippocratis se assecutum falsò putavit: calido abundare adolescentes, non calore, affirmans. At vero Hippocratis Innatum calidum equivocum planè est, si cum calore & reliquis Elementorum qualitatibus comparentur, proprietate, natura & toto genere disfidens: tantum abest, ut ex commixtione & phantastica quatuor Elementorum complexione, o-

riginem suam ducere velit. Huic Lithurgiam totius
 Animalis ascripsit Hippocrates: Facultates omnes,
 etiam diversissimas, locis temporibusq; consentaneis,
 hujus beneficio absolvi prænuntiavit: Crises quoq;
 & salutare morborum concoctiones, ab eodem pro-
 ficisci, constanter asseveravit. Si quis admiretur tan-
 tam officiorum varietatem tot nominibus insignitam
 in unam eademq; materiam vel naturam confluisse,
 scholas Philosophorum accedat, vel nostris pari-
 enter se accommodet arbitriis. Scimus enim oppor-
 tunitatem, loca & tempora novimus, ubi votis ac a-
 vida ipsius expectationi satisfaciendum sit. Interea
 beneficii loco adjiciemus, Ballamur hoc animale,
 universam corporis Anatomiam occupare, & pro
 diversa Tinctura, Impressione, Confluentia,
 quam diversis locis recipit, diversas quoq; pro-
 ducere actiones. Itaq; si partes occupaverit mobi-
 les, motum ciet: si sensibiles, sensum: alibi conco-
 ctiones, excrementorum separationes, alimenti di-
 stributiones, nutritiones, moderabitur: hic fecun-
 ditatis memor, Tincturas admittit & preparationes
 Generationi necessarias. Quod si vivendi errore,
 noxium aliquid latenter ipsius Provinciam occupa-
 verit, omnibus collectis viribus, providentia insigni,
 hostem, nunc confestim aggredietur, nunc decreta
 digestaq; tempora expectabit, concoctionesq; molie-
 tur, quibus absolutis, sine sudore & sanguine trium-
 phum aget, debilitata paulatim in naturalem statum
 reducens: fortiore verò hoste, validioribusq; satelli-
 tibus.

tibus Provinciam occupante, ut suorum Civium ministerio abigi non possit, multa prius moliens succumbet, Medicorum ope frustra implorata. Præterea hoc est illud Balsamum, quod pro sale corpori datum ne putresceret, à Philosophis accepimus. Et quid aliud est Mumia balsamita, conservans mortale corpus à vermibus? Mineralium quoque classes validissimum obtinent Balsamum. Solidam enim & homoginiam propemodum materiam occupavit, nec sensui, nec motui, in his, servire debuit. Itaque perfecta quadam Individua hæc absolvit, que copia & puritate Balsami munita, non annorum longa serie, senectutis incommoda admittunt, nec ullis externis injuriis labefactantur. Vivunt quoque: quamvis corporum compedibus implicata, vitales actiones depromere non possint: nihilominus si in actum reducantur, mira actionum virtute vitales qualitates demonstrant, usque adeo, ut vitalium qualitatum differentias, ex quibus actiones omnes proficiscuntur, ad horum ordines reduxerit PARACELSUS, nominaque plurimarum rerum in de desumpserit. Diversa quidem proprietate insignitum semen obrinuerunt. Individuorum enim propagatione non multiplicantur. Altioribus parentibus ortus sui primordia ascribunt, qui natorum mobilem Rempublicam non ingrediantur: quo fit, ut à plurimis vita penitus carere existimentur. At certè vita manifesta indicia illis sæpe demonstrarunt, qui illorum officinas diligentius

scrutati sunt. Crescunt enim, maturitatis tempora habent, nutriuntur, excrementa pariunt, quæ potentibus paroxysmis sæpe rejiciunt, magno Metallicorum pavore: *alia paulatim in superficie relinquunt.* Et quid verbis opus est? quæcunq; saporum & odorum valida facultate prædita sunt, ea quis mortua pronuntiabit? *Vitarum discrimina sunt & gradus, ut & Balsami hujus vitalis: nec omnia manifeste vivunt.* Quòd si *Philosophis credimus*, quæ manifesta vita trahuntur, ex iis componi videbimus, quæ occultè quondam vixerant: *Hactenus in Plantis, Animalibus & Mineralibus, vitale Principium, Balsamum, Semen, inesse demonstravimus, actionum omnium fontem & principem, in quo omnis omnium morborum Medicina viget, si tamen debita separatione & ab impuritatibus, & externorum elementorum commixtione expeditum, pura simpliciq; natura, humanis corporibus exhibeatur.* Arbitrantur multi, materiam hanc seorsim haberi non posse, spirituales enim esse, invisibilem, cœlestem, occultam, Rationi magis quàm Sensui subjectam, & corporis ac materiei appellationem huic Naturæ accommodatam animadvertentes, horrore ac confusione repleti, conqueruntur universam Prædicamentorum doctrinam, scientiarum omnium fundamentum turbari & inverti: *Qualitatibus Substantiarum nomina magna temeritate accommodari: Abstractorum & Concretorum discrimina negli.* Alii hanc

hanc Nominum intemperiam & alcerosam Pre-
 dicamentorum dispositionem, ad sanitatem revoca-
 vimus, non sine favor Chirurgiæ ministerio, hoc loco
 res ipsas scrutari consilium est. Itaq; Naturam
 hanc spiritualem esse dicentes, recte sentiunt. Im-
 pressionibus enim validiores, velociores, penetratio-
 num potestas, illæsis dimensionum legibus, fuga vel
 volatilitas, si placet, spirituum & corporum disci-
 mina conficiunt. Sed docendi sunt reciprocam esse
 horum naturam: ex spiritibus corpora produci, &
 rursum corpora in spiritus resolvi. Præterea, ut cor-
 porum, ita spirituum quoq; magnam esse lati-
 tudinem: adeo ut sæpe inter se collati spiritus
 crassiores, corporis appellationem meritò sor-
 tiantur: & corpora similiter penetratione al-
 terationeque vigentia, crassioribus collata, spi-
 ritus nominentur. Harum rerum contemplatio-
 ne neglecta, quoties actionum potestate vigentium,
 causa inquirenda sunt, ingenii volatilitate, ad cæ-
 los ascendimus, spiritus & cælestes qualitates ad hæc
 nostra deducimus: scilicet, quod in manibus est non
 aspicientes, qua audacia cælestia intueri sustinemus?
 Dico enim, non solam spiritualem esse hanc materi-
 am quam in familia Herbarum, Animalium & Mi-
 neralium, antea contineri diximus, sed etiam cæle-
 stem: & quod mirum multis videbitur, etiam Astra
 nobiscum habitare, ac Astronomiæ suæ leges in-
 violatas conservare, modò externis injuriis non
 impediuntur. Hæc sunt Astralia illa corpora,

B 5

quibus

quibus abundat Philosophia PARACELSI. *Ensus invisibilem quoque esse confiteor. Nuda enim mortalium cætus non ingreditur: sed vestimenta habet, quibus se tuetur ab inquinato Mortalium intuitu. Nihilominus affirmo, invisibilia vestimentis detrahitis, visibilia reddi posse, occulta manifesta, quæta mobilia, &c. Et quamvis animale Balsamum, subtilitate spirituale antecellat, neque fundetur in materia actionibus Artificum subjecta, non sine summa Creatoris providentia: Plantarum tamen & Mineralium Balsamum tractari potest. Hac ratione adductus PARACELSU S in Archidoxis Præparationum pronuntiavit, ex Animalium officina nec Quintam essentiam, nec verum Balsamum derivari: causam latenter antea assignavimus: quæ ex illis proficiscuntur, ut ex Mumia, sanguine, medullis, pinguedine, ad Vegetabilium ordines referri debere. Quæ subtilitate & proprietate animalis Balsami, deceptos fuisse illos arbitror, qui nullam talem materiam, qualem hæcenus descripsimus, haberi posse affirmarunt. Deciusset Philosophos, non ad pauca respexisse, sed universam Naturæ latitudinem contulisse, ac tum demum de rebus iudicium fecisse: deprehendissent utique magnam Balsami varietatem, & admirando Naturæ mysterio decretum, ut quæcumque rerum genera actionum divinitate vigerent, quia in iis, actu plurima explicata esse actionum instrumenta oportuit, non potuis-*
se simi-

*se similem, solidam & stabilem Balsami materiam
 admittere: quæ fruuntur illa, quæ obscure vivunt:
 quæ sexuum discrimina vel occulta vel nulla osten-
 dunt, quæ varietate officiorum sensibulum & mo-
 bilium non distrabuntur, atq; idcirco materiam ex-
 hibent Artificum arbitriis subjectam, qui herma-
 phroditica hujus Balsami natura freti, Generatio-
 nes & Transplantationes miras administrant. Ipsa
 quoq; Natura demonstravit, in corruptionibus re-
 noni fecundis, servari posse Balsamum Naturæ
 Semen, vitale Principium, Mumiam primam
 Materiam (vilis est annona nominum in tanta re-
 rum fertilitate) utcumq; Elementa admixta, cor-
 tices, impuritates & fæces dissipentur. Sic gre-
 num quod terra committitur, putrescit, resolvitur,
 perit: radicalis tamen servatur humiditas, in qua
 totius seminis Anatomia & potestas viget, novaq;
 revolutione in mundanam scenam progreditur, ac
 corpus novum sibi fabricat, officiis destinatis accom-
 modatum. Si natura per se separationes hujusmo-
 di absolvit, quanto magis Artis beneficio adjuta?
 In Mineralium Met allorumq; familia, ob supremam
 Balsami efficaciam, & similem Naturæ conditio-
 nem, testimonia manifesta puri perfectiq; hujus cor-
 poris posuit. Aurum enim, argentum, gemmas pro-
 duxit, Individua planè perfecta, & ab impuritatibus
 externis separata. Quamvis & illa quoq; com-
 pedibus, sed non communibus detenta, vires suas
 exerere non possint: in actum ex potentia,
 debita*

debita resolutione reducta, actiones ostendunt divinas. Si purum ab impuro, tam perfectè, solius Naturæ beneficio in his separatum conspicimus (una enim ab initio massa continebantur cum Sulphuribus, Salibus, Plumbo, Stanno, Ferro, Ære) artis opportunum ministerium si accedat, quid non futurum sperabimus? Quòd si huiusmodi arcana Balsami, ante oculos ponerentur, longa rationum serie opus non esset. Possimus quidem, si non suprema, nonnulla tamen, nec infima, demonstrare: sed promissiones servitute obligatas fugimus. Satis hoc tempore factum arbitramur. Fontes enim aperuimus, & thesaurum absconditum, interpretatione, quandum fas erat, palam fecimus. Subductis rationibus rerumq; collecta multitudine, summatim concludimus: Medicinam omnium morborum ab altissimo creatam esse, & in natura collocatam, quæ debite præparata, & ab Elementis impuritatibusq; admixtis separata, potestate & vitali robore universos humani corporis langviores auferre potest: Idq; non calefaciendo, refrigerando, humectando, siccando, non abstergendo, incidendo, penetratione, sed longe altiore actionum proprietate: fundariq; in vitali principio, Semine, Balsamo, Vegetabilium, Mineralium & Animalium: cui otanium actionum in natu-

ra principium acceptum referimus: adeoque legitimam hujus Naturæ præparationem & administrationem, Medicam constituere Scientiam, & Medicos rectè appellare.

QUOD SIT OFFICIUM

MEDICI, ET QUÆ IN MEDICO requirantur.

CAP. III.

Posteaquam *Medicinae fundamenta in Natura contineri demonstravimus, haud difficile fuerit Medici officium explicare.* Etenim si materiam habet in Natura positam, cujus beneficio morborum curationes & sanitatis custodia absolvi possunt, hujus materiei differentias, conditiones, proprietates, præparationes, & debitas administrationes imprimis investigare debet. Ita enim reliqui *Artifices, materiam a Natura acceptam promovent, artificiosa præparatione supervacua rescindentes, imperfecta ad absolutionem ducentes, formas, figuras & signaturas introducunt humanis usibus accommodatas.* Et turpe est Medicorum industriam, hac parte ab Artificibus superatam esse. Quid enim non experiuntur, quos labores, vigiliis, arumnas non sustinent, ut conditiones, proprietates & præparationes subjectarum materierum exquisitè ac penitus investigent? Itaq; in annos & secula proficiunt, professionumq; suarum limites

limites magno honore amplificant. Quibus vestimenta cura sunt, radiis & molestiis ablatis, quantas commoditates adjecerint, quis non videt? Culinarij, Pistorum, Coqui, quantum profecerint, testis est Hippocrates, qui libro de Antiqua Medicina, proficitur, initio mortales ferino victu usos, morbis & calamitatibus frequenter implicatos, preparationes ciborum necessitate quaesivisse, quibus inventis felicius vixisse. Ac ne sordidas quispiam arbitraretur has artes Philosopho indignas, Antiqui inventionem ac auctoritatem earum Diis ipsis ascripserunt. Ego certe unicum Panificium, omnibus Modalium subtilitatibus & jejunis Prædicamentorum digestionibus antepono. Eadem sedulitate Fabriferrarij, Lignarij, Aurifabri, Metallicarum rerum periti, artium suarum rudimenta promoverunt. Medici verò materiam, in qua omnium actionum, curationum & conservationum cause delitescunt, in tactam propemodum reliquerunt, neque pro subjecta materia agnoscere voluerunt. Etenim non morbos & remedia, sed humanum corpus, artis Medicæ subjectum esse, magno errore pronuntiaverunt. Longè aliter se res habet. Dico enim, non solum morbos & remedia, sed etiam humanum corpus vitalibus actionibus præditum, Anatomiam & naturæ suæ principia habere, in familia Balsami & radicalis illius materiei. Hanc materiam tractare oportet Medicum, omni sedulitate proprietates, differentias & conditiones explorare. Ita enim inveniet, Facultatum

cultatum origines, quarum ministerio sanitas actionum integritate conspicua conciliatur. Videbit etiam Morborum exordia, Symptonatum causas, Remediorum diversitates, & agendi modos, Preparationum quoque leges, quod summum est. Hac universa, quia Natura beneficio administrantur, in vitali quadam materia fundari & radicem habere necesse est: alioqui levisimo momento evanescerent, nec propagatione, potestatem & fecunditatem natura sua demonstrarent. Conquerentur plurimi, nos obscuritate manifestam artem obruere: novam inauditamque Facultatium & Causarum Anatomiam introducere. Se toties humani corporis Anatomiam conspexisse: partium situs, substantias, conformationes, meatus, consensus animadvertisse: atque hinc multa artis officia didicisse. Hanc certe administrare oportuit: sed alteram non neglexisse. Hæc mortua est, altera vitalis. Non enim ex partibus & corporibus actiones procedunt, sed ex facultatibus partibus inherentibus. Difficilior certe est vitalis Anatomia. Multis enim instrumentis ad sectionem indiget: nec unius Individui Analyfi contenta, copiosam rerum familiam ad examen ducit: ubi externorum sensuum testimonia non sufficiunt, sed occultiores, fideliores, constantioresque testes provocantur. Itaque qui hanc Anatomiam aggredi voluerit, imprimis Seminis naturam & proprietates explicare debet: Elementorum condiciones & officia,

Genè-

Generationum, Mixtionum Transplantationumq;
 modos ac authores, Astronomia leges, separationes
 puri ab impuro, maturationes crudi, amaritudinis
 correctiones. Neq; particulatim ista scire satis est,
 sed per universam Naturæ latitudinem, singula ex-
 plicare oportet, & semina Cœlestia, Terrestria, Ae-
 rea, Aquatica, æquè cognoscere: Melisam cœlestem,
 Plejades terrestres, Cbeidonium aquæ, Vitriolum
 terræ, Gamandream aëris, Mannam terræ: & in-
 finita hujusmodi. Astronomiam quoq; cœlestem ce-
 teris Elementis accommodare oportet. Hæc sunt ea
 officia, quæ nos in Medico requirimus: difficilia qui-
 dem, sed non in comprehensibilia. Si enim in Na-
 tura condita collocataq; sunt, Rationes quoq; in
 Anima, necessitate inevitabili habebunt: qui
 suscipit in lucem proferet, qui diligenti assiduq;
 Naturæ inspectione, analogiam proprietatum, &
 seminum differentias didicerit. Quantum ad mo-
 res, vestitus, sermones, Medico convenientes attinet,
 supervacaneum est multa præcipere. Et enim qui
 tantarum rerum contemplationi totus incumbit, si
 assiduitate & diligentia, non sine Numinis beneficio,
 superatis umbris, ad præclaram illam Rempub. ascen-
 dere potuerit, mores quoq; proferet Republicæ suæ
 consensaneos, nec artis infidelitate, fallaces eventus
 expectando, sermonis ornatu, morum majestate, su-
 perbo corporis habitu, quod desideratur in Arte, ex-
 ternis illecebris refarcire conabitur. Quicquid præ-
 ceperimus, matrona meretrici dispar erit. In Chi-
 rurgi-

Purgicis quoque administrationibus, quæ manuum
 dexteritate perficiuntur, ut in repositione luxato-
 rum artuum, deligatione congrua fracturarum, vena-
 rum sectione & incisione, verjatim esse oportet Tur-
 pe enim est præsentis Medico, desacrari ministris Me-
 dicina. Et in sanguinis missione sæpe mora nocuit: nec
 venas oportunas secare possunt communes Chirur-
 gi. Diæte leges iustissime moderabitur, qui remedia
 opportuna adhibere potuerit. Numerosa officiorum
 multitudinem triumphat, qui difficultate primorum &
 principalium officiorum perterriti, subterfugia qua-
 runt, & in secula patrocina. Nos officium Medici,
 potestate magnum, brevi verborum suppellectile
 complectemur. Quia actionum omnium
 naturalium fundamenta, in Materia illa
 radicali, Balsamo & vitali Sulphure conti-
 nentur debere Medicum, proprietates,
 differentias præparaciones, & administra-
 tiones hujus Naturæ, omni sedulitate, cu-
 ra & diligentia investigare: idque analysi
 supra dicta. Hac brevitate obscuritatem ostendunt:
 sed in sequentibus capitulis copiosius clari-
 riusque proponentur, dum particulatim
 singula rescribimus, quæ hic uni-
 versim proposuimus.

UNIVERSALIS TOTI-
US MEDICINÆ ADUM-
BRATIO.

CAP. IV.

Medicæ Artis amplitudo magna est. Uni-
versam enim harmoniam totius Creatu-
ræ contemplatur: *Elementorum disposi-
tiones, temporum statas vicissitudines, Generatio-
num & Transplantationum leges, qua naturam mun-
danam continent ac conservant, tanquam bases &
fundamenta humana natura sedulo inquirat. Astro-
rum ortus & occasus, Planetarum periodi certis tem-
porum intervallis definitæ, congressus, oppositiones,
impressiones quoque, & effectus qui hinc inferioribus
Elementis imprimuntur: cometarum origines, Ven-
torum, tonitruum, fulminum, pluviarum, roris, prui-
næ, &c. Oceani aestus, & reciprocationes, Terra-
rum diversitates, Plantarum discrimina, Metallor-
um, Mineralium ortus, progressiones & desperatio-
nes; Animalium natura, gignendi modi, multorum
Philosophorum vigiliis investigantur: dum unus-
quisque ex hac rerum amplitudine, particulam sibi
desumat seorsim excutiendam, ratus unius hominis
ætatem & ingenium, ad tantæ Provincie dispositio-
nem comprehendendam nequaquam sufficere. Me-
dicus verò indefesso studio, universam totius Natu-
ræ Oeconomiam solus scrutatur: Astronomorum
& Astro.*

& Astrologorum decreta examinat: Meteorologi-
 corum, Physicorum & Herbariorum rationes collig-
 git: Agricultura proceres & Metallicarum rerum
 peritos consulit, experientias ac observationes eo-
 rum addiscit: Animalium naturas sedulo inquit-
 tu: atq; hac omnia Principiis, Elementis, & certis
 Generationum & Transplantationum legibus inclu-
 dit. Hisce perceptis & humanam Rempublicam de-
 scendit, & divina quadam Analogia, majoris Mundi
 dispositionem tanquam parentis, Microcosmo ac-
 commodat, Elementa constituit humanæ naturæ
 consentanea: in his Semina foveri & Astra,
 cœlestia, aërea, aquatica, terrestria demonstrat:
 que digestis decretisq; temporibus, fructus produ-
 cunt sanitatis vel morborum nuncios. Itaq; Planeta-
 tas in corpore distribuit, Solem, Lunam, Satur-
 num, Jovem, Martem, Venerem, Mercurium:
 & stellas similiter, Saturninas, Joviales, Martia-
 les, Venereas, Mercuriales, Solares, Lunares: mo-
 tuum leges addit, & statas temporum vicisfrudi-
 nes: Novilunia, Eclipses, Aspectus humanæ Astrono-
 mia, & horum effectus exponit: demonstrans, ful-
 mina, tonitrua, grandines, pluvias, calores, frigi-
 gora, siccitates (que in mundana Anatomia fru-
 ctus, sunt Elementi Ignis & Astrorum) in nobis
 esse Febres, Epilepsias, Hydopes, Catar-
 rhus, Paralytes, Apoplexias, &c. Aëra
 quoque Astra in nobis habitare profitetur,
 C 2 similesq;

similesq; effectus producere, sed languidiores. Nam
Et ea Meteora quæ ex Elemento Aeris proficiscun-
tur, non ea vigent potestate, quæ cælestia. Rursus
Aquarum Generationes in homine declarat;
aurum, argentum, stannum, ferrum, plumbum,
cor, cerebrum, pulmones, hepar, ventriculum
appellat. Mineralium separationes, lepram, ele-
phantiasin, alopeciam, pruritus, scabiem, mor-
phæam, cancerum, æsthiomenum nominat, quod
alibi vitriolum alumen, nitrum, sal gemma,
colchotar, cartarum, dixit. Postremò terrestrem
æconomiam adjungit: urticam, aronem, flammu-
lam: postulas, pruritus, herpes, asleverat, in
humana lithurgia, ut melissam, violas, Chama-
driion, vitales, spiritus, cordis, cerebri, hepatis.
Itaq; unversæ Naturæ latitudinem, omnes omnium
Creaturarum species & genera in homine intuetur.
Si Mineralia, Metalla, gemmas inquirat, non peri-
culosas & absurdas terra latebras rimabitur. Si
Canopum stellæq; Ursæ oppositas, non immenso na-
vigio novas insulas sectabitur. Si animalium miras
& monstrosas species, non Arabia immanes calores
experietur. Humana Natura omnia ostendet, &
his longè majora mysteria: modò oculorum non vul-
gari acie, ad tam divinam Rempub. ingressi, artifi-
ciosos illos Cives & Archeos deprehendere possemus.
Multa quoq; in mundana Anatomia dubia & incom-
prehensa, temporum decrota brevitate, obscuris ati-
bus opem ferente, lucidè explicabit. Neq; est aliæ
ratiæ

ntio ad vitalis Astronomie Methodum restituendam accommodatior. Cognitis Elementis, Seminibus, Generationum & Transplantationum legibus constitutis, atque hinc sanitatis ac morborum causis & originibus derivatis, remediorum Anatomiam aggredietur, quæ & ipsa fundamenta habent in doctrina Generationum & Transplantationum, preparationes & debitas administrationes inquirens. Has ego contemplationes verè Philosophicas arbitror: & Medicinam quæ hisce fundamentis innititur, Philosophicam appellare ausus fui. Et quamvis, ut antea quoque diximus, universa Medicina, in Balsamo, & vitali illo Sulphure contineatur, totius Naturæ thesauro, adeoque unica illius potestate, omnes omnium morborum curationes absolvi possint: nihilominus rerum affinitas & conspiratio svadet, Elementorum quoque doctrinam, Generationum & Transplantationum, Medico adjunctam esse. Ita enim auctoritate stabili & perfecta Scientia instructus, provincia sua gubernationem, summa prudentia administrabit. Quia verò patrocinium eorum suscepimus, qui adhuc in tenebris & umbra versantur, si non lucem, lucis certè fidelem adumbrationem, hisce legibus ostendemus. Principio, Elementorum conditiones, officia & naturas explicabimus. Deinde Semina & Asta omnium Elementorum unâ cum proprietatibus differen-

zuisq; suis, adjungemus. Tertio, Principia constituemus omnium corporum, que sunt vestimenta & domicilia Seminum, in hanc mundanam scenam progredientium, opportune subjungentes Generationum, Mixtionum & Transplantationum doctrinam, secundam copiosa explicatione fructuum, ex Seminibus & Elementis prodeuntium. Tum vero tempestivum fuerit, ad humanam lithurgiam descendere, procreationem hominis declarare, partium conformationes, situs, consensus, facultates & actiones, adeoq; sanctis & actionum omnium naturalium causas & modos aperire. Morborum quoque Generationes, Transplantationes, Semina, Elementa, Principia, curandi rationes, Remediorum naturas, differentias, preparationes & legitimas administrationes adjungentes, Artem constituemus, Principiorum invicta veritate stabilimus.

ELEMENTORUM

CONDITIONES ET

officia.

CAPUT V.

Tanta opinionum varietate, confusioibus & erroribus, implicata est doctrina Elementorum, ut nulla ingenii dexteritate, sententiæ tam disparas conciliari possint. De Terra, communi omnium parente, Aqua, Aere, consentiunt multi: Igneum verò Elementum, quia remotum est, nec ita sensibus obuium, obscuram & dubiam explicationem sortitum est. Priora illa tria, facunditate Generationum, Generatorum conservatione, & corruptionum testimonio, vitæ usura, repente Elementorum appellatione obtinuerunt: de Igne verò vehementer dubitatum est. Aristotelici Cælum à corruptibili Elementorum familia planè sejunxerunt. A superiori Aeris regione, ad cœcum Luna ignem collocarunt, motu leuium corporum persuasi, quæ sursum rectè tendunt. Alii, inter quos est Plinius, Cælum vel Firmamentum, ignem esse dixerunt, & quartum constituere Elementum. PARACELSUS Moscaica Philosophia discipulus, hanc sententiã magnâ auctoritate cõfirmavit: fructus & generationes Cœli, Firmamenti vel ignis, copiosè clareq; proposuit: ut Plinius Astrologorum non vulgariũ decretis confirmatus. Neque corruptionem cœli vereri debent.

IDEA MEDICINÆ

Peripatetici, si Elementum sit, si Generationes & fructus statim temporibus producat. Terram ante oculos habent equali perpetuitate stabilem, utcumq; in annos & horas, mutabili fructuum varietate ac vicissitudine gaudeat. Sicam gravi testimonio solidi non suffecerit, Aquam & Aerem adjunget, de corporum Individuorumq; perfectione cum igneo Elemento baud contendet. Quintum Elementum ab Aristotele celebratum, æquè in terra, aère & aqua reperiri, posthac manifestum erit. *Relicta hac opinionum varietate cum PARACELSO profitemur,* Elementa totius Creaturæ prima receptacula, in duos globos distributa esse, & unumquenque globum duo Elementa continere, vicinitate conjugium faciente. Superiorem globum, Firmamentum, Cœlum vel Igneam & Aerem: inferiorem, Terram & Aquam. In his quatuor Naturis incorporeis, inanibus, vacuis, Lucem & seminales rerum omnium Rationes, incomprehensibili Magia imposuit Creator, virtute Verbi & spiritus illius, qui super aquas ferebatur, Principia corporum adjungens quibus induerentur in mundanam scenam proditura. *Hac Elementorum vestimenta, oculos multorum Philosophorum fascinarunt: nucleum apprehendisse semti, cortices & filiquas obtinuerunt. Rudis mortalitas, sensuum & corporum obscuris indicis, de Elementorum & Principiorum naturis, rebus tam divinis & excelsis, censuram fecit. Hoc fonte*

fonte derivata cladis, universam Philosophiam in-
 quinavit, obscuratis Generationum & Transplan-
 tationum legibus, Mixtionum confusa luthurgia,
 secunda errorum progenie, qualitatibus & imagi-
 nariis complexionibus omnia replevit. Et tandem
 eo inscitia ventum est, ut Elementa à Principiis di-
 scerni non possent, confusis proprietatibus, & pro-
 miscue usurpatis. Hippocrates certe, vel quicumq;
 author fuit libelli illius qui. De humana Naturae ac-
 tum fertur, fatetur in principio, se de Elementorum
 naturis non altius scrutari, quem Medicina usus &
 humana Natura condicio postularit. Demons-
 travit igitur ex unico Elemento non consistere hominem,
 quia doleret: redarguens eos qui ex solo Sanguine,
 Pituita vel Bile, humanam Naturam componi asse-
 veraverant. Itaq; de Elementis loquitur Principio-
 rum commixtionem facandis: quibus Elementi &
 Principii appellationem, in particulari aptissima
 Generationum ac Transplantationum, promiscue ac-
 commodare licet, Philosophorum liber: etc & exem-
 plo freti: notiones verò rerum confundere, & sim-
 plices Elementorum naturas, ex concretis & multa
 veste indutis asstimare, absurdum est: Concludit ex
 Sanguine, Pituita & utraq; Bile consistere hominem:
 hæc esse Elementa, materiam, Principia, humana
 natura: sanitatis & morborum causas hinc pende-
 re: ex his generari hominem, nutriri & conservari.
 Interdum dictis Naturis, calidi, frigidi, humidi, sic-
 ci, appellationem accommodat: dicens, Generatio-

nem fieri non posse, nisi consentanea fuerint Principia, justis Natura ponderibus librata, ut nec calidum a frigido, nec siccum ab humido superetur. Appellationes enim ex proprietatibus rerum subjectarum, opportunè proposito servientibus sumere fas est. Ubi verò sanitatis & morborum ortus declarat, Sangvinem adducit, Pituitam & utramque Bilem; horum permixtione & mediocritate sanitatem custodiri: separationem, abundantiam & defectum, morbos parere. Transmutationes ac separationes ex efficientia calidi & frigidi, ex aliorum hypothese, antea absolvi dixerat. Hanc interpretationem consentaneam toti doctrina Hippocratica, & præcipuè decretis, quæ in libello de Antiqua Medicina, de Diata, de Natura pueri, de Morbis, continentur, adjunxi: ut temeritatem eorum facilius animadvertere possemus, qui ex hoc libello, definitiones & proprietates Elementorum absolutas, miræ subtilitate deduxerunt. Nam quia de concretis Elementis locutus est Hippocrates, definitionem proposuerunt Principiis quam Elementis magis accommodatam. Calidi, frigidi, humidis, sicci appellationes nullies repudiasset, si prævidisset errores, fatuitates & ruinas illorum occasione in Medicam facultatem postea introductos. Etenim Elementorum essentias esse dixerunt: Mixtionum, sanitatis, & morborum auctores. Curationum quoque leges, suspecta facilitate, ex earum harmonia & contrarietate confecerunt: adeoque, incaudita Demonstrationum methode,

methodo, ex qualitatibus numero, Elementorum nu-
 merum & proprietates constituere ausi fuerunt.
 Summas illas qualitates & vehementissimas, non
 nisi in summis corporibus reperiri posse: eaz, non
 esse infinita, sed quatuor solum, ubi ignis calidita-
 tem (de usroq, vehementer dubitant) animadvert-
 terunt. Rectius fecissent, si ex procreationum diver-
 sitate & numero, Elementorum ordines deduxissent.
 In singulis enim Elementis, insignes sunt pro-
 creationum & seminum differentia: quamvis
 vicinum vicino plurimum consentiat: quo fit, ut
 unum globum constituant. Deprehendissent Firma-
 menti fructus, quos ipsi vaporibus, & exhalationibus,
 puerili errore, ascribunt, aëris fere similes, sed
 languidiores, & Mannæ, roris, multas species:
 aqua mineralia, metalla, lapides: Terræ her-
 bas: ut Animalium ordines sciam. Quicquid igitur
 tales fructus perpetua vicissitudine submi-
 nistrare & fovere potest, jure optimo Elementum
 appellabitur: summa caliditas, frigiditas, hu-
 miditas, siccitas, steriles hujus lithurgie dispensato-
 res fuerint. At dicent. Mistione & congressu genera-
 tiones absolvent, Rectè: qua miscentur & compo-
 nuntur, generationes & fructus producant: Elementa
 verò, de quibus nunc agimus, constanter asseve-
 ramus non misceri. Philosophorum quidem aut ho-
 ritate receptum est, Elementa misceri. at verò Ge-
 nerationum fontes, Seminum progressionem, &
 Transplantationum modos, dum scrutantur
 aliorum

aliorum Elementorum ministerio utantur, prima illa & summa Naturæ fundamenta nequam attingunt. *Et semina uniuersa, quia mundanam œconomiam amulantur, in Generationum liturgia, adumbratam Elementorum & Principiorum analogiam ostendunt. Atq; hoc pacto rebus omnibus, quatuor in esse Elementa faciemur, eaq; misceri, conservari, beneficio Balsmi & radicalis Tincturæ. Sic terram ipsam quatuor Elementis instruetam. fecunda nutritione & multiplicatione semina sua fovere: esseq; in Natura, Ignem terrestrem, Aërem terrestrem, Aquam terrestrem: rursum ferram cœlestem, Aquam cœlestem similiter terrenam, igneam, aëream Aquam: postremo, aëreum ignem, aquam, terram, in Aëre. Ita omnium Metamorphoses Natura leges sequuntur. Unumquodc; igitur Elementum, suis fructibus producendis & conservandis abundè sufficit, nec destitutum aliunde particulas mutuabitur. Neque conspirationem & consensum Elementorum tollimus. Seminum beneficio colligantur. Astra sunt vincula rerum. Hinc lites, amicitias, progressiones, proportionales, penetrations, impressiones, & totius Creatura dispensatio dependet. Elementa custodes sunt, nutrices, matrices. Hic tanquam in abysso delitescunt semina, destinata temporibus proditura: & irrequieta motuum vicissitudine pensum ubi absoluerint, magno quietis desiderio, aiversoria repetunt, feliciorum ibi vitam ducentia,*

centia, quam hic temporibus & locis inclusa. Semina enim cum sint propè innumerable (officiis particularibus & explicationi Natura servendum fuit) si uniri debent, communiori vita, adeoq; potentiore, opus habent: quod in cunctis Natura operibus, mirabili artificio custoditum inveniemus. Proprietatibus hisce & similibus jam confirmatus, dico: Elementa esse loca, matrices, domicilia, vitali validaq; potestate munita, quæ Semina generationi consecrata, foveant, digestis temporibus suscitant, ad maturitatem promoveant, emeritis receptacula concedant inmutabili quiete beata & quia loca sunt, incorporea ut sint necessitas jubet: nisi enim essent à dimensionum legibus absoluta, nequaquam corporum, Principiorum & Seminum tantam multitudinem tam facile reciperent. Infinita tamen non sunt, vitali virtute fines & terminos præscribente: Quibus non solum ipsis standum est. Sed etiam Seminibus, Principiis, etiam corporibus, utcunque Superba dimensionum explicatione triumphant. Vacua vel inania sunt, simili propemodum providentia: alioquin inæquali favore, quibusdam Seminibus

minibus plus obligata, aliorum rationes obscurius recepissent, & minimè sinceras repræsentassent. Atq; hæc est legitima Elementorum notio, ex proprietatibus & officio derivata: quam si sequemur, nec misceri Elementa, nec corruptibilia, nec momentanea affirmabimus. Analogia & proprietatum similitudine, etiam aliis rebus, Elementorum appellationem, Philosophorum autoritate confirmati, & hic & alibi sæpe accommodavimus. Rerum notiones, essentialium stabilitatem imitari decet: Nomina artificum arbitriis subjecta sunt.

DE SEMINIBUS, ASTRIS,
RADICIBUS RERUM, EORUM-
que proprietatibus & differ-
rentiis.

CAP. VI.

Elementorum abstrusa & vacua natura seminibus ornata est, idq; virtute ejusdem Verbi explicante unitam multitudinem, & imperiscurabili separatione singula locis temporibusq; consentaneis adaptante. Indisolubili nexu Elementis conferta coherent, vix ulla mentis subtilitate disjungi possunt. Sensuum censuras plane repudiaverunt. Nec enim molis magnitudine, nec partium distantia, nec ullis dimensionum vinculis alligata, vitali puritate & potestate, Elementorum abyssos ubiq; penetrarunt, servatis sine confusione legibus à Creatore prescriptis. Progredientia verò, Principiorum infelici conjugio plurima perpetuantur, partium distantias, extensiones admittunt, locorum insuetis angustiis includuntur, & temporum tam tardas revolutiones mirantur. Nec unquam ad calamitosos hos carceres declinarent, nisi inevitabile legis mandato decretum esset, vitæ, essentia, bonitatis vestigia, universis Creatura partibus adesse debere. Nec enim Entia in uno sistere gradum poterant, admirabili potestate repleta. Horum itaq; ministerio mundana provincia administratur, temporum

Temporum prædestinationes, motuum leges, generationum & transmutationum constantes licurgia absolvuntur. Hæc continuitatem rerum custodiunt, corporaq; ad infinitatem, & hoc quod nibil est, magno impetu labentia, stabili virtute retinent. In his pulchritudo, scientia, artes, dispositiones Mechanica, figurarum & magnitudinum splendore conspicua, continetur. In his colores, sapes, odores & univèrse qualitates delicescunt: horum virtute perfusa corpora reddunt formosa, vivencia, & multis illecebris abducuntur, sensibus insidiaturis. Ex his actionum omnium vigor & potestas derivatur: cætera languida sunt, actionum impedimenta. Hæc complexiones & proprietates rerum constituunt, multiplicationes moderantur, stabilitatem custodiunt, & mille hujusmodi dotibus ornata sunt. Surda & cæca est omnis Philosophia, quæ horum contemplatione neglecta, privationes, informes materias, & mortuas qualitates sectatur. Et enim Elementorum cognitionem, sine his, adipisci non possumus. Semina enim vel Attra, officia Elementorum explicavere. Hæc invisibilia sunt, pura, à cœta generationum & corruptionum separata: illa nobiscum negotiantur, commorantur sensibus (sed Sapientum) sæpe repræsentantur. Et quia corporum commixtione, seminum vires contaminari, in hac rerum licurgia animadvertimus, puritatem illius Reipub. in qua sublatis corpe-

corporum vinculis, sola tanquam in patria habitant, quis non intelliget? virtutem quoque & supremum Balsami vigorem, cujus beneficio incorrupta in ævum custodiuntur, & Essentia vitæq; incomprehensibilem copiam, qua dum fruuntur, nec esuriunt, nec sitiunt, nec aliis vim inferunt. Hujusmodi Elementorum proprietates seminum natura demonstravit. Corporum Principia, Elementorum permixtorum conditiones; mixtiones, generationes, sine exacta seminum noticia, deprehendi nullo modo possunt. *Pessimum* in morborum curationibus; quia remedia omnia perfecta & universalia, in radicali, vitali & seminali Naturæ materia, in Balsamo, in Astris contineri diximus: opera præteritum fuerit, Astrorum, Balsami vel seminum naturam summa diligentia perscrutari: nec ulla, Materia vel Forma, vel Privationis, vel caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis interpellatione, ab hac provincia excusabimur. Itaque differentias & proprietates seminum, quatenus compendii ratio admiserit, subnectemus: plurima consulto prætereuntes; quæ Medicina & mundanarum rerum æconomiam transcendunt. In Elemento cœlesti vel igneo, quia semina obtinuerunt corpora perfectissima, Individua quoq; similia producerunt, in sæculum duratura; ut Solem, Lunam, Planetas, & Astra omnia. Providentia & bonitate Creatoris factum est, ut invisibilia reliquorum Elementorum astra, in hoc supremo Elemento visibilibus

specie repræsentarentur, motuumq; leges & temporum prædeterminationes clarè explicarentur. Hæc cœlestia individua, vitali seminum potestate tota perfunduntur. Nec mortua sunt corpora, ut vulgus arbitratur. Quamvis enim ætatum discrimina non ostendant, nec defatigentur, nec aliis vitæ conditionibus, aliorum Elementorum Individuis communibus obligentur: fructuum nihilominus digestiones, maturitates, partus, ortuum & occasuum testes, demonstrant. Hæc sanè vitæ sunt munera. Et tamen mirabuntur plurimi sydera cœlestia gravida esse: pluvias, ventos, tonitrua, grandinès, nives, illic ad nos demittere: puritate & incorruptibilitate Firmamenti persuasi. Ubi verò generationum liberturgias diligentius inspexerint, mirari desinent. Procreata enim & seminum fructus, nequaquam suis exordiis respondent: corporalitate, instabilitate, corruptibilitate ac horum assecclis, immanè quantum discrepant? In peregrinis quoq; matricibus fructus deponunt, & insigni providentiâ cuncta videntur ad terram inclinare, ejusque fecunditatem promovere. Sic Firmamenti procreationes in Aere absolvuntur: hinc inferiori globo communicantur. Aerei similiter fructus ex centro ad circumferentiam procedunt: ibi coagulationem & perfectionem consequuntur. Affinitate superiorum, obscuritate implicati sunt. Et, quæ sensus fugiunt, sensuum iudicio ab Entium ordine stolidè relegantur.

Aquæ

Aquæ semina in Terræ grāmio pariunt: deinde ad superficiem tendunt. Terra verò in hanc circumferentiam in qua vivimus vigemusq; fructus suos educit. Ita universorum Elementorum procreationes ad humanam provinciam, veluti ad desideratum terminum voluntario festinant impetu: & benigna irrigatione omnes Natura partes fovent. Fructus enim, procreationes, radii impressiones & vitales effluxus astrorum, quæ Elementorum sine continentur, confluunt, conspirant, ac consentiunt. Atque hinc Mixtionum fundamenta dependent, quemadmodum mox declarabimus. Itaque etsi inferiora Elementa, non tam pura corpora, tam perfecta Individua, seminum officiis accommodata, ostendant: nihilominus in suis thesauris corpora obtinuerunt in seculum duratura, quibus seminum vel Specierum perpetuitatem ab interitu tuentur. Cælestium interea perfectionem sine invidia venerantur. Et quia corporibus illis destituta, visibilia Astra demonstrare non possunt, infinitas errorum occasiones præbuerunt. Quot, quanti, Philosophi, totam Astronomiam soli Firmamento ascripserunt: reliquorum Elementorum vicissitudines, non ab innatis astris, sed à cælestibus absolvi prodiderunt: & si Diis placet, etiam seminarias virtutes & fecunditates, ex cælo inconsideratè deduxerunt. At certè, quæcunque in cælo explicata conspiciuntur, in cæteris quoque Elementis, virtute & vitali potestate continentur: à quibus actiones

proficiscuntur: in quibus Scientia mechanicæ, rerum processus vigent: in quibus temporum decreta momenta custodiuntur. Corpora ubiq; mortua sunt. Sic æstatis, hyemis, veris, autumnus sydera; in Terra continentur, in Aqua & Aere: quæ nisi conspirarent cum astris Firmamenti, steriles cœlestium impressiones utiq; accusaremus, si temporum Transplantationes, & confluentiarum prevaricationes annonæ calamitates pariunt. Mutua enim seminum conspiratione; familiaritate, nutritione, totius Naturæ fecunditas stabilitur: impressio reciprocâ vicissitudine nexus conservatur. Harum legibus vitiatæ sterilitates & defectus sequuntur. Sed quanam sunt illa corpora astra inferiorum Elementorum? Sanè duplicata sunt. Puriori, quæ cœlestium perfectionem æmulantur, in conspectum non veniunt; nisi artificum industria, divina adaptatione ab adjunctis separentur. Potestatem, vitam, actionum vigorem ubiq; demonstrant. Quemadmodum verò inter se differunt semina, officii & proprietatibus: ita hæc quoque corpora differre asserimus: herbarum corpora ab arborum, animalium, mineralium, metallorum, gemmarum, &c. Et in his herbis, aliud corpus esse melissarum, aliud valerianarum, aliud calamentarum, aliud urticarum, aliud serpentinarum: in arboribus, aliud quercuum, aliud pyrorum, fagorum, cupressorum, abietum, &c. In animalibus, aliud hominum, aliud leonum, aliud boum, canum, cervo-

rum, &c. In Mineralibus, aliud vitriolorum, alu-
 minum, vitrosorum, salium, &c. aliud marcasita-
 rum, antimonialium: aliud Metallorum. Hæc sunt
 illa corpora, Semina, Astra, Radices, Balsama,
 vitalia principia, primæ materiæ, in quibus
 nunc sæpe diximus, & posthac dicemus, univer-
 sam Medicinam fundari. Ex his quædam perenni
 Individuorum successione, in seculum custodiuntur,
 permanentq; in duplicatis corporibus, mundana pro-
 vincia æconemiam dispensatura: quo ordine conti-
 nentur semina omnium perfectorum animalium,
 plantarum, arborum, & quæcumq; nova sobolis sus-
 fectione eternitatem emulantur. Alia, corporum
 quidem conjugium admittunt, sed instabile: abso-
 luta officiorum dispensatione, certis temporum inter-
 vallis circumscripta, decrepita corpus, morti desti-
 natum destituunt, ad diviniora se recipientia diver-
 soria, ubi nec esuriunt, nec sitiunt, nec ullis Astro-
 rum impressionibus obnoxia, Mixtionum & Tran-
 splantationum superba imperia aspernantur. Reci-
 divis generationibus, constanti circuitu, documenta
 ponunt, se vitali vegetaq; Repub. delituisse, non ex
 mortuis fontibus temerario radiorum, atomorum,
 qualitatum congressu, produisse. Horum omnium na-
 tura manifestius declarabitur in Generationum &
 Transplantationum doctrina. Nunc proprietatum
 tam diversarum nomina, & nominum notiones re-
 bus inhaerentes explicabimus: quibus omnibus con-
 junctis, astrorum vel seminum naturam compen-

diosè ante oculos subjiciemus. Inprimis occurrit seminis appellatio: quamvis angustam nimis significationem apud vulgares Philosophos obtinuerit hætenus. Si enim solum id semen existimant, quod visibili materia fecunditatem sui generis conservare possit, ut in animalibus perfectis, plantis quam plurimis. A reliquis omnibus, mineralibus, metallis, astris celestibus & aeris, semen auferunt: quia diversitatem in mechanico generationum processu non consideraverunt. Officiorum immensa sunt discrimina. Neque eo modo propagari decuit mineralia vel metalla, quo animalia & plantæ propagantur. Cælestes quoque fructus & aereos, longè dissimiles esse oportuit. Quare officiorum similitudine immutata semina, diversorum Elementorum, differentibus ornata corporibus magna generationum diversitate fructus suos produxerunt. Et quemadmodum in animalibus & plantis nonnulla infæcunda sunt, quamvis in se contineant vitale Principium, Semen & innatum Balsamum: ita quoque in procreationibus aqua & impressionibus cæli, quædam sunt steriles & evanidæ, quamvis a radicibus deriventur, in quibus seminis ratio, & vitæ principium delitescit (Impressiones hæc, Elementorum officinas peperere, qualitativè adulterino imperio subjectas) quædam verò fecundæ sunt, & Tincturam post se relinquunt, definito temporum intervallo durantem: hinc morborum, Insectorum, & plurimarum rerum exordia dependent. Si perenni vicis similitudine, decretis dige-

hisq; temporibus fructus & Individua hujusmodi, ex fontibus suis producant (quod seminis officium est) qua stoliditate, caelestibus, aeris, aqueis astris seminis appellationem denegabimus? Rursus mutata rerum vice, astra in plantis & animalibus contineri docebimus, astrorumq; appellationem horum principiis consentaneam esse. Etenim siue statas motuum periodos quasiveris, in omnibus actionibus naturalibus, herbarum, animalium & mineralium, in alimentorum concoctione, excrementorum separatione, in tota nutritione, in augmentis, in procreationibus, motuum rata constantia & equabilitas custoditur. Vitales pulsus, musicis pedibus & consonantiarum rhythmis alligatos, quis nescit? Ubi tantam in caelestibus astris motuum subtilitatem invenit humana solertia? Morborum statos circuitus, mensurorum excretiones, quae stabili motuum ordine nominis usuram acceperunt, Oceani aestus, reciprocraciones, praetereo: nihil est in universa inferioris hujus naturae familia, quod non innatis astris, totam Astronomiam officii praedestinati accommodatam absolvere possit, etatum discrimina constituere, quietis & laborum tempora gubernare, actionum, dimensionum, durationum terminos & limites invariabili decreto definire. Rursus si efficacem agendi potestatem desideras, si radiorum repentinos impetus penetrationum auctores: in animalium, plantarum ac mineralium Oeconomia cuncta invenies.

Quid igitur abhorremus animadvertentes.

astrorum appellationes rebus inferioribus adapta-
 tas. Officium quod absolvit, nominis trium-
 phum promeruit, Radices rerum propterea di-
 cuntur, quia in iis fructuum dispensationes, ma-
 turitates, totaq; fecunditas mundana arboris
 custoditur. Et quemadmodum fructuum durati-
 ones momentanea, stabilitate radicum reparantur,
 statiq; temporibus mundana Anatomie restituun-
 tur: ita in seminibus, generationum & procreatio-
 num omnium origines quies delitescunt, utcumque
 silentio mortalibus æstatis diuturnum desiderium
 produxerint. Quòd si vitæ potestate repleta, corru-
 ptiones impediant, contrarietates concilient, corpo-
 rum inclinationes ad putredinem festinantes cohibe-
 ant, Balsami utiq; appellatione merito gauderunt.
 In summa, si cœlestia dicantur, recte dicuntur:
 si terrestria nominaveris, haud errabis, si Ele-
 menta si Principia appellentur, tanta naturæ so-
 cietate conjunguntur, ut reciproca nominum
 insignia, sine aliorum injuria sibi adfiscant.
 Rerum œconomia sufficientia beata est, nomi-
 num provinciam invidia occupavit. Itaq; quam-
 vis arduum sit tantas rerum dotes, tot munera,
 brevitate verborum circumscribere: juvabis tamen,
 precipuis collectis officiis, ex amplissimo maris gre-
 mio, in tutum tranquillumque portum nos recipere:
 itaq; tali formula.

Semina sunt vincula utriusq; naturæ, visibilia invisibilibus conjungentia: In quibus motuum leges, temporum prædestinationes, generationum & transplantationum lithurgiæ, & universæ mundanæ anatomix dispensationes continentur, tanquam in vitalibus potentiis incomprehensibili sapientia decoratis: Quorum ministerio agentium impressiones à patientibus admittuntur vel repelluntur, summa infimis junguntur, & totius Naturæ sympathia custoditur: Ex quibus sapores, odores, colores, & qualitates vitales omnes, quantitates, numeri, formationes & signaturæ cæteræ, in Mechanico generationum & transmutationum processu procedunt.

Rudimenta hujus Naturæ posui. nec fas est omnia palam interpretari. Qui experientia labores & difficultates non recusaverit, si contemplationum vitales fontes, pia assiduitate invenerit, ex his initiis majora proferet, quam prima facie polliceri videntur.

IDEA MEDICINÆ
DE PRINCIPIIS COR-
PORUM, ET ELEMENTORUM
permixtorum Natura.

CAPUT VII.

Quicunq; de Principiis alius contemplati sunt quam Generationum & Transplantationum leges requirunt, eorum decreta, hoc loco nec rejicimus, nec approbamus: aliter enim de Principiis disserunt: & ampla est vocabuli significatio. Singulis namq; rerum ordinibus propria adjuncta sunt Principia. PARACELsus cum dicit, Corpora omnia constare ex Sale, Sulphure & Mercurio, non repugnat Aristoteli, qui rerum Principia statuit, Materiam, Formam & Privationem: nec Platoni dicenti Deum, Exemplar & Materiam esse Principia omnium. Singuli quippe diversas Creaturarum œconomias scrutantur. Nobis, Generationum & Transplantationum causas & processus declarare propositum est. Itaq; Elementorum & seminum proprietates demonstravimus: deprehendimusq; etiamnum aliquid desiderari, antea quam ex suis abyssis, in hac mundana scena, Generationum & Transplantationum lithurgias absolvere possent. Naturam igitur talem adjungere oportuit, qua divisibili proprietate, temporum, locorum omniumq; dimensionum necessarias explicationes admitteret: & qua vitalibus seminum poten-
tiis

iis terminum constitueret, adeoque univ^{er}sa Natura
 fores clauderet. Hæc est corporum natura.
 Quamvis autem sensuum inconsideratis arbitriis,
 explicationem habere videantur obscuritate expe-
 ditam: nihilominus, ubi originem, differentias &
 condiciones inquirimus, plurima occurrunt, quæ
 multorum Philosophorum ingenia fatigarunt. Au-
 dax & improvida mortalitas, invisibilium cogniti-
 onem, sensuum ministerio sibi pollicetur, cum visibi-
 lia & corpora eorum legibus comprehendendi non pos-
 sint. Externa quadam corporum vestigia compre-
 hensa sunt: ut proportiones, gravitates, colores,
 calores, frigora, odores, sapes, magnitudines, fi-
 gure, numeri: quæ tamen corporibus adventitia
 sunt. Horum facultate, Methodorum adumbrati-
 one fertili, impia temeritate, invisibilia, etiam cœ-
 lestia, interpretari conamur: neq; Gigantum in-
 felix audacia absterret. Quod si originem tam cor-
 porum, quam qualitatuum corporibus inbærentium
 primò investigaremus, rerum difficultate & maje-
 state admoniti, nequaquam tam brevibus mensuris
 tantam amplitudinem metiri nos posse considere-
 mus. Etenim, qualitatuum, magnitudinum, figu-
 rarum, numerorum exordia, in seminibus contineri
 diximus: qua ratione in generationibus producan-
 tur, demonstrari potest: quamvis arduum sit inve-
 stigare vias. Corporum verò principia & pro-
 gressus si quis inquirat, protinus defatigabitur, a loco-
 rum desertis sollicitudinibus confestim abhorrente animo
 Veretur.

Veretur enim, ne specierum consuetis diversorū re-
 lictis, vacuitatum & infinitatis abysso submerga-
 tur. Species verò universæ, Rationes sunt & se-
 minum soboles. Ita ad alteram naturam via om-
 nes interceptæ videntur. Hinc famosa ille dubitatio-
 nes de Materia prima: cujus conditiones multis no-
 minibus à Platone describuntur: appellat enim spe-
 culum, receptaculum, nutricem, matrem, locum:
 & tamen fatetur notionem ejus esse ἀπὸν μετὰ ἀ-
 ναισθησίας καὶ νόθω λογισμῶ ἀπὸν. Aristoteles
 Privationem adjunxit tanquam stimulum Nature,
 insatiabili appetitu, generationum perpetuas vicis-
 situdines promoturum. De his alibi tempestivius
 agetur: nunc instituti memores, corporum origi-
 nes, differentias & proprietates, quatenus Genera-
 tionum ac Transplantationum doctrina requirit, a-
 periemus. Dicemus igitur essentiam, existentiam,
 vitam & actum Entium universorum Eleme-
 ta esse. Hæc quo propius unitatem & fontem
 Naturæ attingunt, eò magis univertur: adeo ut
 in quibusdam idem sit vita, essentia, actus & exi-
 stentia, nulla differentia, quam vel ratio animad-
 vertere, vel sensus deprehendere possit, inter se di-
 screpantia. Progredientia verò, & ab unitate in
 multitudinem delapsa, separantur, & differenti-
 as demonstrant rationi manifestas: etiam sensui, in
 ultimis rerum ordinibus. Itaq; Elementa & Semina,
 de quibus nunc egimus, in suis fontibus quondam
 unita fuere, nec officiorum varietate & multitudine

ne (quibus una existentia, actu, vita, essentia, satisfacere non poterant) distrahebantur. Posteaquam verò æterna legis immutabili decreto, sæculi mundani æconomiam administrare iussa sunt, officiis, existentis, vitis, essentis, separata sunt. Nec somnare debemus ex confusione, Chaos, hæc tam ordinata prodiisse: sed ex æternis divinæ sapientiæ thesauris. In hac prima Creaturarum constitutione, semina à suo fonte progressa, in alio fundari necesse fuit. Neq; hic quiescere oportuit: sed fructuum constanti multiplicatione, Generationum & Transplantationum vicissitudines moderari, adeoq; mundanæ Revolutionis comprehensas periodos absolvens. Si feminum imagines peregrinari oportuit: Elementorum quoq; consentaneam imaginibus Naturam comitari æquum fuit. Et quem admodum semina in hac provincia generationi subiecta à parentum suorum perfectione, potestate & puritate plurimam discrepant: ita loca, matrices, receptacula, nutrices, hic obtinuerunt, à primorum Elementorum, domiciliorum, nutricum, &c. simplicitate, vigore, virtute, tantundem discrepantia. Neq; enim disjungi possunt: & officiorum similitudine conspirant, suisq; natis signaturas tribuunt iisdem legibus confœderatas. Proprietates enim utriusq; analogicè tamen inviolatæ custodiuntur, quantumvis à conspiratione & unione primorum distare videntur. Hac conjugii fœdera faciunt, ut nunquam corporibus desituantur semina: quascunq; magnitudines;

tudines, figuras, distantias, numeros, explicare tenentur, momento, cogitatione citius, adsunt corporum rudimenta officis consentanea, aderuntque sine defectu, donec seminum expleta sit predestinatio. Et quia in singulis seminibus, dona sunt plurima, Scientia & mechanici processus propè innumerales, nec singula iisdem momentis Materie faciem occupare possunt, statim temporibus, Formarum copiosa varietate Materiam vestiunt. Qua vicissitudine, stabilitatis opinionem, apud nonnullos Philosophos nacta est Materia: cum sit nihil minus instabile. Sed jam diximus comites esse indissociabiles. Nunquam enim à seminibus destituentur corpora: & corporum usura vicissim seminum officis in avum sufficient. Atque hæc est prima Corporum origo: cujus obscuritates planius explicarem, nisi Compendii ratio vetaret. Differentias nunc corporum adducemus: & quæcumque posthac dicturi sumus, de corporibus, Elementis, seminibus, non ad simplicia illa, sed concreta elementorum corpora, seminum virtute perfusa referemus.

Prima differentia corporum ex Elementorum ordinibus deducitur: quòd alia sint terrena, alia aquea, alia aerea, alia cælestia: quæ penetratione mobilitate, agendi potestate, plurimum discrepant. Rursus alia corpora, Elementorum proprietatibus magis insignita sunt, alia seminum. Quæ Elementorum proprietatibus magis insigniuntur, ea sunt, in quibus nulla dynamis interna latet,

latet, saltem steriles caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, levitates, gravitates, in quibus nulla est impressio fœcunda: etiam sine sapore plane insipida deprehenduntur. Hujusmodi corpora à multis Philosophis hætenus Elementa appellata sunt: & tamen fructus sunt seminum aliorumq; Elementorum, perenni fluxu & irrigatione generationibus inservientes. Talis est natura terre, aqua, aeris & ignis nostri: talis est natura plurimarum impressionum cœlestium, ut nivis, pluviarum, ventorum quorundam, caloris, frigoris siccitatis, humiditatis & similitum impressionum aërearum. Fontes & flumina ferè omnia hoc ordine continentur, nisi quibus ad mixta est nova aliorum corporum tinctura: Terra quoq; omnis, quæ nec Mineralium, nec herbarum seminibus gravis est. Multa sunt hujusmodi corpora. Multis enim alimentum & domicilium debent: alioquin universa seminum genitura transplantationibus confunderetur. PARACELsus interdum dicit hujusmodi corpora destituta esse Arcanis: alibi, non habere in se Cherionium Naturæ, steriles saltem qualitates Relollaceas innatas, in quibus nulla est confluentia, nulla conspiratio cum astris morborum: proinde nec ullam medicinam ex his confici posse. Eadè est sententia Hippocratis, in libello de Antiqua Medicina ubi proficitur, πάντα ἀπὸ δυνάμεων γίνεσθαι τὸ θερμόν, ψυχρόν, ξηρόν, ὑγρόν ἢ ἔσθαι τὸ μέγιστον δυνάμιν ἔχον: propterea in his nullam esse virtutem

ad sanandos morbos, &c. Sed de his in remediōrum doctrina copiosius agemus: rerum affinitate adducti, quia in ordine eorum corporum continentur, quæ Elementorum proprietatibus magis vestita sunt, hoc quoque loco de iis mentionem fecimus. Ab his diversa sunt corpora, quæ seminum proprietates imitantur, quarum in pressiones fecunda sunt, & tincturam post se relinquunt constantem. In his saporum, odorum, & qualitatum omnium vitalium vestigia manifeste deprehenduntur. Et quamvis concurrant, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates: ab iis tamen actiones non procedunt: pro presentia saltem assistunt, Legatorum comites. In his corporibus separatio fieri potest virtutum ab invalido, puri ab impuro. Immensam horum varietatem Astrologi in Elemento cœlesti, ad septem classes reduxerunt, animadvertentes syderum omnium proprietates, vel Saturninas, vel Martias, vel Joviales, vel Solares, vel Veneras, vel Mercuriales, vel Lunares esse. Hos imitati Philosophi fructus Elementi aqua similibus differentiis comprehendunt. Herbarum quoq; & omnium Plantarum æconomiam similiter dispensarunt. Tertia corporum differentia hæc est: Alia sunt exordis suis viciniora, alia longius processere. Viciniora ob naturæ similitudinem, cœlestia, spiritualia, vitalia, valida vegetaq; appellantur: alia terrena, crassa, concretaq; mortua & invalida dicuntur. Nihilominus in una eademq; natura conjuncta, mutatio-

num;

rum viris similitudine, spiritualia, corporum affectiones
 tandem admittunt. Hæc igitur differentia non am-
 plius est corporum seorsim subsistentium: sed in com-
 positionibus & constitutionibus Individuorum con-
 fluentium: quemadmodum in Generationum & Trã-
 plantationum doctrina demonstrabimus. Quia verd
 corpora omnium Individuorum; ab Elementari ma-
 tricibus productorum, composita esse animadver-
 terunt Philosophi: quasitum est diu, quæ sit natu-
 ra, proprietates, differentia Principiorum ex quibus
 componuntur. Nonnulli sensum auctoritate correnti
 concretorum & communium Elementorũ discrimina,
 proprietates & officia, in singulis Individuorum cor-
 poribus deprehædentes, ex horum mixtione & cõgressu cor-
 porum omnium proprietates ac differentias deduxe-
 runt. Nec debium est, quin in corporibus univer-
 sis concretis, quatuor Elementorum rudimenta
 conspiciantur. Oecoromicam enim mundanam vi-
 uimã quãq; semina emulantur. Alii, Hermetis disci-
 puli, corporum artificiosa separatione, & hac commu-
 nia Elementa manifestius conspexerunt: præterea alia
 quõq; Principia potentiora, seminum proprietates
 conditiones & naturas magis explicantia, magna u-
 tilitate introduxerunt. Tria sunt illa, nominibus
 Specierum, in quibus facultates uniuscuiusq;
 Principii manifestissime vigent, ornata: liquo-
 res Mercurii, oleosa Sulphuris, crassiora verd
 concretaq; Salis. Rerum contemplationi penitus in-
 eumbebant Philosophi, nominum illecebris neglectis.

Hæc igitur tria, Sal, Sulphur, Mercurius, corpora uniuersa conficiunt. *Cave autem ne arbitreris, eos, Sal commune, Sulphur & Mercurium vulgi intelligere.* Ex iis enim nullum corpus constituitur cum sint individua in suo genere absoluta. *Unūquodq; horum tria pariter in se Principia continet.* Habet enim Sal commune in se Sulphur vel oleum, Mercurium vel liquorem, & adhuc substantiam quãdam solidam vel fixam salis nature propinquissimã: similiter sulphur vulgare, liquorem continet, oleum & sal: eodẽ quoq; modo Mercurius aquam habet, oleũ & sal. Sed quia differentias trium substantiarum, ex quibus uniuersa corpora cõponebantur, proprietates, conditiones, in nullis rõtius Nature speciebus magis explicatas animadverterũt, placuit, ex iisdem appellationes mutuari: idq; Philosophica auctoritate. Si enim aliis conceditur figurarum & colorum externa similitudine nomina rebus imponere, qua inscitia eos accusabimus, qui actionum & proprietatum ab essentia immediate fluentium, consonantiam imitati, ejusdem familie rebus easdem appellationes accommodavere. Nec PÁRA CELSUS primus hæc principia introduxit: neq; ab aliis introducta obscura nominũ caligine obduxit, ut multi cavillantur. Magnus est numerus Philosophorum qui seculis aliquot ante natũ THEOPHRASTUM Principia prædicta attulerunt, proprietates, officia, differentias, copiosè clareq; proposuerunt: quamvis nominum varietate, copia & instabili vicissitudi-

stitudo (ita necesse fuit) difficultatem contemplati-
 onibus suis obduxerint. Horum nomina, authoritates,
 loca, referre possem, nisi alio properaret calamus.
 Ut autem consilium Philosophorum clarius conspici-
 atur, necessitate trium primarum, ac utilitate ani-
 madversa, ita agemus. Promiscui Philosophi vul-
 garesq; Medici, alienationum, transmutationum, sa-
 nitate, morborum & moris causas rimantes, post
 longa viarum radia defatigati, ad Elementa qua-
 dam pervenerunt communia omnibus corporibus; in
 quibus fundamenta posuerunt totius Naturæ. Ex
 eorum congressu, proportioneq; mirabili, nec satis
 explicata mixtione, causas Generationum, Trans-
 plantationum, facultatum, omniumq; actionum,
 expedita facilitate, deduxerunt. Similes deinde
 qualitates invenerunt aequè commune, caliditatem,
 frigiditatem, siccitatem, humiditatem, quas sum-
 mas & potentissimas dictis Elementorum corporibus
 stabili conjugio junxerunt. Harum permixtione,
 materia opem ferente, secundas, tertias, & quando
 libuit, quartas qualitates protulerunt. Tanta
 causarum Principiorumq; fecunditate onusti, in
 mundanam æconomiam ingressi, generationes eo-
 rum qua in sublimi sunt, mutationes, effe-
 ctus, proprietates, interpretati sunt, ca-
 lidi attractionem, rarefactionem, congregatio-
 nem homo geniorum, separationem heterogenio-
 rum, frigidi repulsionem, condensationem &
 hujusmodi facultates sepe commemorantes.

Rursus iisdem qualitatibus & complexionibus, herbarum facultates ascripserunt: quamvis materia tenuitatem & crassitiam in secundarum facultatum explicatione, id est, incisione, attenuatione, abstersione, levigatione, incrasatione, penetratione, adjungere coacti sunt. Tertias quoque facultates, diureticas, sudorificas, menstrua cientes, eadem lege, multa prius postulantes, complexi sunt.

Alexiteriorum verò vim, Alexipharmacorum, Specificorum & purgantium, ex predictis qualitatibus & complexionibus, nulla industria derivare poterant. Itaque occulta & proprietatis & totius substantiæ hæc opera esse confessi sunt. Totam autem substantiam dixerunt inexplicabilem proportionem compositionis quatuor Elementorum: ut nihil relinqueretur à contagione qualitatum immaculatum. Rosferi, novorum morborum, remediumque, copia compulsi, occultas illas proprietates, vehementer amplificaverunt. Et jam dubitationi satisfactum arbitrabantur, si ab occulta proprietate, hos vel illos effectus produxisse, rustice dixissent. Tandem usque adeo placuerunt hæc inscitie vela, ut titulos librorum suorum, errorum & imperitiæ futuros testes, iisdem nominibus inscripserint. Sic iniustam metamorphosin, ex manifestis Philosophis, occultis facti sunt, ex Dogmaticis Empirici. Quid Philosophiæ titulos injustè usurpamus, si præclara illa Naturæ opera, in quibus universa potestas viger, tanquam miracula cum plebejis admiramur? Quo-
circa

circarudem hanc, & imperfectam causarum cognitionem aspernati profundiores Philosophi, altiori Analyfi, naturalium rerum Principia inquisiverunt nec sensuum solummodo testimoniis contenti, artificiosam corporum resolutionem adjungere: cujus beneficio, substantiarum facta separatione, ex quibus componebantur singula corpora, in conspectum venerunt proprietates, quæ antea compositionis virtute occultabantur. Tum demum patuit quibus Principiis tot talesq; effectus editi essent. Ita ex specierum ampla provincia distincta secretaq; Individua, clarè actionum fontes proximos demonstrarunt. Dia multumq; de Opio dubitatum est, qua ratione in tanta amaritudine, stupefaciendi virtus excelleret. Nos, substantiarum facta separatione, sulphur vel oleosum quippiamprehendimus, planè narcoticum: ejusdem nature sulphur antea conspexeramus, eadem industria, in multis Nature partibus, in vitriolo, nitro, salibus ferè omnibus, in sulphure vulgari, in herbis plurimis. Itaq; nec calori, nec frigori, nec humiditati, nec siccitati, nec tenuitati, nec crassitici, hanc opii proprietatem ascripsimus, sed tali corpori, id est sulphuri narcotico. Eadem separatione, anatomia, analysi, in opio sal quoddam diaphoreticūprehendimus, quod subtili resolutione penetrando sudores moves; cujus similitudinem in multis Nature partibus similiter demonstrare possumus. Corporibus autem in hujusmodi separatione deprehensis, Salis,

Sulphuris, Mercurii nomina imposuimus. Quia in illis tribus Individuis, omnes omnium corporum differentia, proprietates, conditiones, manifestissime conspiciuntur. In vino dubitatum est, qua ratione, cum calidum sit, cum collapsas vires, tam subito recreet, hilaritatem inducat, diuturnorum & gravium morborum causa esse possit, ut Podagra, Hydropis, Contractura, Colica, Calculi. Separatione conspeximus exiguum esse spiritum, liquorem, Mercurium, qui humani corporis spiritibus consentaneus sit: copiosam deinde substantiam illaudatæ aquæ, nec sapore nec odore commendabili: sal quoque tartareum, fæculentum, cujus proprietates, in plurimis naturæ Individuis sape edocti, mirari desivimus, qua ratione, temporis progressu vitiosa lithurgia facultatum humani corporis, tam immanes Podagra dolores, Colica, Calculi, cetera posset: qua proprietate labefactatis visceribus, universum corpus, aquoso & salso liquore impleret, & in quibusdam consumto visali humore, tabida membra in miserabilem contractionem adduceret. Hujusmodi plurima, Anatomia salium nobis declaravit. Purgantium quoque facultates ex eadem familia manifestas fecimus. Quid igitur agendum, quæ via ingredienda, ut has corporum proprietates, tam validas, tam potentes deprehendere possimus? Certè, qui Elementa illa communia complexiones & qualitates, fundamenta Naturæ posuerunt, viam ostendunt facilem, compendiosè ducentem ad fasti-

gia sine multo sudore. Qui verò ad finem itineris pervenerunt, Methodorum analogismis onusti, ubi ad actiones procedunt, studiorum suorum documenta daturi, mirantur tam languidas subtilitatum progressionem, tam tarda Natura obsequia, miraculis, dubitationibus & infinitis erroribus implicantur: *Ὁδοὺ νοητὰς εἶναι τὸ ὄψιν ἐπιπέδων ἄνθρωπον*. Ita divites dimittuntur inanes. Alii verò, qui invisa illa Principia corporum, Sulphur, Sal, Mercurium proposuerunt, atrox difficiles ostendunt, ærumnis, laboribus, infinitisq; difficultatibus implicatos. Ite finii, vendite agros, ædes, vestes, annulos, comburite libros, emite calceos, montes accedite, valles, solitudines, littora maris, terræ profundos finus inquire: animalium discrimina, plantarum differentias, mineralium ordines, omnium proprietates, nascendi modos notate: rusticorum Astronomiam & terrestrem Philosophiam diligenter ediscite, nec vos pudeat: tandem carbonem emite, fornaces construite, vigilate & coquite sine tædio. Ita enim pervenietis ad corporum proprietatumq; cognitionem, alias non. *Hec mandata grævia essent, nisi laborum beata premia pollicerentur.* Etenim manifestam occultarum proprietatum explicationem continent, actionum fontes, agendi modos, temporum predestinationes aperiant, consensum & confluentiam totius Natura demonstrant.

IDEA MEDICINÆ

Hiſce divitiis ornatos, & multa experientia confir-
matos, Philoſophos conſtituunt legitimos Natura
interpretēs & miniſtros. Quocirca quibus veritas
cure eſt, hanc viam ingredi debent. Scabie occu-
penſur, qui relictī, tam felicis itineris comites eſſe
molant. Elementa quidem communia illa, permix-
ta, concreta, mineraliſata (ſi libet) & nos intelli-
gemus, ac facilius, clarius, majori utilitate explicare
poſſimus. Originem enim & Naturam eorum di-
derimus, & antea aliquoties expoſuimus: differen-
tias, conditiones in artiſicioſis rerum ſeparationibus
vidimus: conſpirationem cum tribus corporum Prin-
cipiis, Sulphure, Sale, Mercurio deprehendimus:
omnibolominus facultatum cauſas, actionum Prin-
cipia, nulla induſtria ex eorum familia derivare po-
tumus. ut unq; complexionum ſubtilitate & Mate-
rie adnuculo quod in illis deſiderabatur, reſarcire
conati ſumus. Nulla igitur alia via relictā eſt, qua
excusari poſſimus ab hac corporum Anatomia vel
analyſi. Sed qua methodo, quibus legibus, Anato-
mia hæc aggredienda eſt? Principio, corpora o-
mnia inferioris globi, in tres ordines diſtribuend-
da, in Animalia, Vegetabilia, Mineralia. Indivi-
dua deinceps horum ordinum diligenter exaniman-
da, & Individuorum partes, ſive arte, ſive natura
comparata ſint ad humanos uſus. Ita inveniemus
in ſingulis ordinibus illuſtres triū Primarum
differentias. Eſt enim in rerum familia, Sal
animale, Sulphur animale, Mercurius animalis:

est Sal vegetabile, Sulphur vegetabile, Mercurius vegetabilis: est Sal minerale, Sulphur minerale, Mercurius mineralis. Ita ex animalium partibus vel excrementis, sal illud potentissimum eduximus, quod Nitri vel Urinæ dicitur: sal Armoniacum quoque, Rursus Sulphuris proprietates, conditiones, differentias plurimas, in pinguedinibus, medullis, adipo, sevo, & oleis animalium partibus deprehendimus. Liquores non ita palam a Natura propositi sunt. Satis Alkali originem ex Vegetabilibus derivatam didicimus: & plurima herbarum salia, levi artis ministerio: proprietatibus diversa consecimus. Resina, olea, gummata, & pingvia omnia quæ ex Vegetabilibus producuntur, quod, quantas differentias Sulphuris nobis ostenderunt? Sunt & herba quæ sine omni separatione, salis naturam & condiciones vehementer emulantur, ut obelidonia, aron, flammula, persicaria, urtica, &c. Alia Sulphuris, ut viscosa & pingves, serpentina, consolidæ, panaces, Spinosarum multa species: Alia Mercurii, ut horatia & fugaces, melones, cucumeres, anguria, fungi, rose, viola, &c. Eadem in arboribus & fruticibus ratio est. In genere Mineralium quid attinet, species Salium, Sulphurum, Mercuriorum recensere? Cum in nullo ordine manifestius conspiciantur. Tot enim proprietates, differentia, trium Primarum in hac familia, tam clarè explicata sunt, ut nominum prerogativam

Philosophico jure cæteris ordinibus eripuerint. Quod si artificiosa analogia, has corporum proprietates, in inferiori globo animadversas, Astris & corporibus superioris globi, legitimè accommodare poterimus, plurimas difficultates, obscuritate involutas, compendiosa facilitate aperiemus. Cognitis & perceptis hysce Individuorum differentiis, quæ manifestis sine trium primarum proprietates referre videntur, tum demum artificiosa separatione ignis ministerio, singula individua examinanda sunt, & similiter Individuorum partes: in Animalium genere, Vegetabilium & Mineralium. Hic apparebit, ex quali Sulphure, Sale, Mercurio, constituatur sanguis animalium, Mumia, ossa, viscera, excrementa, &c. Quanta sit varietas Sulphurum, Salium, Mercuriorum in herbis, Mineralibus: quæ convenientia, repugnantia, differentia. Atq; hoc pacto copiosam facultatum supellectilem, & corporum infinitas differentias brevi comparabimus: quibus instructi, actionum causas sine obscuritate explicabimus. Nulla est enim constans proprietas ullius corporis, quæ non vel in Sale, vel Sulphure, vel Mercurio ejusdem corporis deprehendatur. Hæc vera est corporum Analysis. In hac Anatomia exercitatum oportet esse Medicum. De officiis trium Primarum opportunius agemus in doctrina Transplantationum & Mixtionum: ibi palam fiet, quæ necessitate tot & talia, ad corporum procreationem concurrere oportuit. Nec omnia iisdem locis tradi possunt. Scimus non paucas relictas

esse dubitationes: quid mirum? multa nescientes de multis dubitare necesse est. Nihilominus, si diligenter hæc examinaverint, quæ hoc Capite, de origine, differentiis & proprietatibus corporum attulimus, fore Naturæ reseratas, magna gratitudine tandem fatebuntur. Iniquum est Naturæ thesauros temere prostituere: & exemplum

Alezonis absterret. Qui potest capere capiat: ea enim lege accipimus.

DE GENERATIONE RERUM NATURALIUM ET SEMINUM *Mechanica Liburgiana.*

CAPUT VIII.

Elementorum conditiones, seminum naturam, corporum origines & proprietates exposuimus hæctenus: in quibus solida totius Naturæ fundamenta complexi sumus. Tempestivum nunc fuerit explicare, quo pacto hæc Principia ex fontibus suis progrediantur mundanæ Oeconomiae liburgianæ dispensatura: qua potestate, quibus adminiculis, quo ordine, Generationum constantes leges absolvantur: quo pacto ex tam pusillis & invisibilibus sepe exordiis, tam vastæ corporum magnitudines procreentur. Differentia quoque Transplantationum & Generationum exponenda. Quæ omnia, quæ Mixtionis perpetuo utuntur ministerio,

liburg.

hujus quoque natura, quatenus compendii ratio admitteret, adjungenda. Oportuit sane hunc Mundum, adumbrata generationum perpetuitate æternitatis imaginem eoque representare, donec exhausta fuerint Rationum omnium predestinationes in mundana Revolutione absolvenda. Itaque cum unius corporis vel individui natura, tot officiis satisfacere non potuit, admiranda Creatoris providentia, inventa est corporum renovatio: ut novorum Individuorum continenti suffectione Rationum proportionati fluxus educerentur. Hæc corporum renovatio Generatio est, cujus fundamentum in semine consistit. Semen enim in radicali materia fundatum, continentiam Naturæ custodit: cetera corpora, emerita, cruda, fugiunt, ad vacuum festinant, corruptibilia quoque, & omnibus impressionibus obnoxia sunt. Illud verò si matricem nactum fuerit, vel locum suæ naturæ convenientem, potestate mirabili novum corpus sibi fabricat, officiis accommodatum. Convenientia loca Seminibus Elementa sunt. In iis enim foventur, nutriuntur, auferunt & abolvuntur. Corporum quoque Principia, Rationum predestinationibus, Scientiis, Donis, suffectura, ibidem suppeditantur, & vitali fomentatione persusa cuncta suscitantur. Elementa hoc loco a nobis dicuntur, non communia illa totius Naturæ corpora, Terra, Aqua, Aer, Firmamentum: sed proxima receptacula seminalis materiæ, sive ex-

terna sint, sive innata, sive cavitates habeant, sive non, sive solida, sive humida fuerint: ut plurimum tamen humida sunt, ad similitudinem seminum, quæ generationum in iis spiritualia & humida esse oportuit. Progressu temporis semina adolescentia in propriis provinciis similes Elementorum officinas sibi constituunt, ad imitationem mundanae Reip. à quibus fomenta & debita hospitii jura repetunt. Itaque omnia videntur propter semina facta esse, & in iis contineri totius Creaturae dispensationem, ut antea quoque admonuimus. Quæcumque enim hic alterationes, mutationes, motus apparent, non sunt nisi fluxus seminum, corporum consumptionibus, restaurationibus, transplantationibus, vicissitudines definitas ostendentium. Nec rectè sentiunt, qui Generationem dicunt progressionem à non Ente ad Ens, nisi inverso Naturæ ordine, non Entia asserere velint ea, in quibus vita, potestas, essentia, scientia, status & hujusmodi vigent: Entia verò, in quibus mortes, infirmitates, defectus, distantia, imagines, opiniones, motus, & turbulenta confusiones deprehenduntur. Fateor semen non esse hoc quod postea futurum est. fluxu ad maturitatem vel exaltationem terminato: attamen hæc duo differentiâ Entis ad non Ens vix admittent, si philosophorū decreta sequi velim, non vulgi vanas persuasiones. Quæ nova indies fieri videntur, in semine antea delitescunt, meliori quæ vita fruuntur. Rursus quæ hic corrumpi dicuntur, non festinant ad non Ens: sed destinatis muneribus absolutis, ad fontes

suos recurrunt. Omnia dona Naturæ, oninis vitæ, Scientia, immortalis est. Spinosiores videbuntur hujusmodi contemplationes rudioribus, & in Philosophia Adepta non versatis, nec ad explicationem Generationum opera pretium aliquo afferre. Sed longè aliter se res habet. Duae sunt famosae dubitationes, quæ naturalium rerum scientia vehementer obscurant: unde profectæ, quò pergant Forma, Species, quæ nobiscum definitis temporum intervallis negotiaturæ, Generationum, Transplantationum & Mixtionis ministerio mundana Comœdia lichurgiam peragunt. Ultrag, hic sublata est. Dicimus enim in semine ea omnia vigere, quæ hinc generationum & corruptionum vicissitudine fluere & refluere videntur, adeoq; Formam ipsam iniuscujusq; rei, esse αὐτοφύη, non extrinsecus accedere, non à datore formarum post Elementorum consentaneam mixtionem infundi, non à stellarum momentaneo positu in inferiorem naturam derivari, non ex Atomorum fortuito congressu integrari, sed in ipsis seminibus delitescere: idq; variis modis. Hæc dogmata sunt Paracelsica, à Christiana Religione non abhorrentia, Platoniorum decretis vicina. Quòd si Hippocratis autoritate confirmata sint, quis novit atq; accusare poterit? Is, in aureis illis libellis de Dieta facultates earum rerum descripturus, mensuras, utendi rationes, à quibus sanitates & morbi contingunt, generationum & transmutationum omnium exordia, progressus, divina contemplatione illustravit. Locus est in prin-

in principio primi libri de Dieta, cujus Capita hic annotare libuit, partim ut comparatione facta deprehendere possimus, quantum defecerit hec ætas à præclara illa & antiqua Philosophia Hippocratica. Principio dicit constitui hominem & alia animantia omnia ex duobus facultate quidem differentibus, usu verò & officiorum familiaritate conspirantibus, Ignem & Aquam. Decet enim Philosophum in Generationum doctrina & omnium earum transmutationum, qua in materia perficiuntur, ac corporeis adminiculis egent, primum radicem, materiam fundamentum (quomocumq; appellare libuerit) adducere: in cuius sinu, thesauris, omnia illa continentur, quæcumq; ad Generationem vel transmutationem absolvendam necessaria sunt. Multa verò necessaria esse ad Generationis lithurgiam diximus: Elementa vel Matrices, Semina rationibus fecunda, corporum Principia. Singula hæc comprehensibili Donorum varietate instructa sunt. Nihilominus in minima Materie portione sensuum testimonio planè similari, omnia illa quantumvis diversa comprehensa, Naturæ divinitatem venerari jubent. Neq; temerè vel confusè comprehenduntur: sed vitali & valida planè potestate infallibili Scientia instructa. Documenta sunt tam ordinata Donorum explanationes. Hanc Materiam tot officiorum Donis gravidam, nominare difficillimum est, & rursus facillimum. Difficultatem inveniet, qui uno nomine, thesauros tam divitis naturæ explicare conabitur.

*ur: nec enim fieri potest. Facilitatem admirabitur, qui tot, tam diversorum nominum appellationibus, unam Naturam obtemperare conspexerit. Si una dicatur, unitatem intelligit: si multa, multitudinem profert: si duo, si tria; si quatuor, &c. tot Syros, Parmenones, subito emittit. Si Elementalıs dicatur, Elementa in se continet: si feminalıs, semina. si corporalis, corpora: si spiritalıs, spiritus, &c. Itaq; cum dicit Hippocrates omnia constare ex Igne & Aqua, non repugnat sibiipſi, quamvis in lib. de humana Natura, ex calido, frigido, humido, sicco, corpora omnium constituta esse, pronuntiaverit neq; Thaleti, omnia ex Aqua constare pronuntianti: neq; aliis, qui ex Aqua & Terra rerum origines derivare videntur. Quicquid nominaverint Philosophi, aliorum vires adesse volunt, qua ad Generationem absolvendam requiruntur. Sic in libro, de Natura humana, ex calido, frigido, humido, sicco, constare hominem dicit, vel ex Sangvine, Pituita & utraq; Bile. Elementorum enim proprietates, usus, officia continent. Neq; propterea seminum condiciones neglexit nec Elementa inania seminibusq; orbat a proposuit: sed ubiq; positıs Elementis, definita radice, materia, separationes adjungit & seminum progressionem. Et cum fateatur nihil novi in Generatione fieri utiq; intelligit semina antea latuisse in Elementis quomodo cunq; positıs & appellatis. Occasio omnium errorum hec est. Cum dicit corpora humana constare ex calido, frigido, humido, sicco, multi intelligunt Elementa
*absoluta;**

absoluta, communia, simplicia: sed perperam. Non enim ex calido, frigido, humido, sicco, simplici vel absoluto, sed ex tali vel tali, corpora omnium animalium constituuntur. Itaque, ex tali calido, frigido, humido, sicco, ex tali Sanguine, Pituita & duplici Bile, ex tali Igne & Aqua, talia prodire necesse est, qualia sunt semina, qua Elementa vel Materiam, Radicem rei, talem vel talem effecerunt. Similiter in tali Sale, Sulphure, Mercurio, talia semina habitare necesse est. Loca enim, Matrices, Elementa, corpora, seminibus consentanea esse debent, alioquin non fiet Generatio. Sed quid est quod in his omnibus consensum & conspirationem fecit? Quid est quod Elementa & corpora, seminibus consentanea & talia reddit? In seminibus est illa potestas: hæc adsciscunt sibi consentanea, dissentanea repellunt, promovent, augent, absolvunt omnia. Pusillis exordis tam difficiles officiorum dispensationes adimpleri quid dubitamus? Ubi erit Cadaver, congregabuntur Aquilæ. Hippocrates igitur in libello, De humana Natura, causas inquirens morborum & sanitatis, commodius quatuor adduxit Elementa vel Principia, Sanguinem, Pituitam, urina, Bilem, vel calidum, frigidum, humidum, siccum. Ita enim absurda eorum sententia evidentius redargui potuit, qui dicebant hominem ex uno solo constare, tam aspectu, quam facultate simplici: alioquin nulla subisset absurditas. Omnis enim multitudo ex uni-

rate proficiscitur. Adeoq; toto libello magis confide-
 rare videtur Elementa hominis jam absoluti, ex qui-
 bus separantur morborum semina propè infinita, que
 tamè ad quatuor illa ubiq; reducere conatur. At hoc
 loco nobis proposito ex lib. 1. de Diata, Generationis u-
 niversam doctrinam proponit: ideoq; Elementis pau-
 cioribus contentus est. Dicit enim omnia consistere
 ex Igne & Aqua, vel ex calido & humido, vel ex
 semine & sanguine materno, vel ex genitura suis
 facultatibus instructa: idem enim dicitur in omni-
 bus his loquenti formis. *Quanam igitur est facultas*
 „ horum Elementorum? Τὸ πῦρ (inquit) δύναται
 „ πάντα διὰ παντός κινήσαι, τὸ ἢ ὑδαρ πάντα
 „ διὰ παντός θρεῖσαι. Ταῦτα ἢ ξυναμφοτέρως
 „ αὐτὰρ κκα ἐστὶ τοῖσι τε ἄλλοισι πᾶσι, καὶ ἀλλήλοι-
 „ σιν, ἐκάτερον ἢ χωρὶς οὔτε αὐτῶ, ἑωυτῶ οὔτε ἄλλῶ
 „ δυνί. Hoc est: Ignis omnia universum movere pò-
 „ test, Aqua omnia per tota nutrire. Hæc verò duo
 „ sufficientia sunt, tum aliis omnib. tum sibiipsis:
 „ seorsim verò utrunq; neq; sibiipfi, nec aliis, &c.
 „ *Quomodo hæc duo sufficiëntia dicis ô Hippocrates? an-*
 „ *tea apud te legimus ex quatuor Elementis omnia cõ-*
 „ *poni. Audi quid respondeat.* Τοῦτων ἢ πρὸς κέεται
 „ ἐκάτερω πῶδες, τῶ μὲν πῦρ, τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρὸν
 „ τῶ δὲ ὑδατι τὸ ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν. Hoc est. Cæterũ
 „ utriq; horum hæc adsunt. Igni quidem caliditas
 „ & siccitas, Aquæ verò frigiditas & humiditas, &c.
 „ *Hæc omnia mutuis officiorum ministeriis vicissim so-*
 „ *perari asserit: certisq; ponderibus & mensuris, semina-*
 „ *libus Rationibus proportionum terminos definiti-*

*His, in generatione confluere. Alioquin nisi ad imperium seminum, quantitates, mensuras & proportionnes suas adducerent, omnes generationes tollerentur. Sed qua potestate, tot, tam diverse seminum progressionnes in Natura conspiciuntur? Separationis virtute ea fieri docet. Οὐτω δ' ἐ τούτων ἐχόντων, πολλὰς κ' ἑ
 παντοῦ ἀπὸς ιδέας ἀποκρίνονται ἀπ' ἀλλήλων, κ' ἑ
 ἑπεμαίων κ' ζώων, εἰδὲν ὁμοιον ἀλλήλοισιν, οὔτε ἑ
 τὴν ὕψιν οὔτε τὴν δύναμιν, ἀτε γὰρ οὔποτε κ' τὸ αὐ- ἑ
 τὸ ἴσμεταιν, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιομένων, ἑπεὶ κ' ἑπεὶ ἑ
 ἀνόμοια ἐξ ἀνάγκης γινέσθαι, κ' τὰ ἀπὸ τούτων ἀ- ἑ
 ποκρινόμενα. Hoc est: His ita se habentibus, mul- ἑ
 ta & omnigenæ formæ ac species tum seminum ἑ
 tum animalium à se invicem læcernuntur, quæ ἑ
 nihil inter se simile habent, neq; visu, neq; facul- ἑ
 tate. Etenim cum nunquam simul in eodem cõ- ἑ
 sistant, sed semper alterentur, necessarium est e- ἑ
 riam, quæ ab ipsis læcernuntur ac producuntur ἑ
 dissimilia fieri, &c. Separatione igitur semina in ἑ
 Matricibus quietè delitescunt, digestis temporibus
 suscitantur, in mundanam Scenam prodeunt, admi-
 mbili Scientia Generationum Corruptionumq; fluxu
 & refluxu moderantur. Hujus Separationis uberis-
 re explicacione qui desiderat, legat libros Philosophiæ
 Theophrasti Paracelsi Atheniensibus dedicatos. Pon-
 steaquam hac fundamēt. Generationis stabilivit Hip-
 pocrates, tandem audacius progreditur, inquit: ἑ
 ἀπίδνται μὲν οὐδὲν ἀπάντων ζημάτων, οἱ δὲ ἑ
 γίνεται, ὅτι μὴ καὶ πρὸς εἶν ἦν, συμμισθό- ἑ
 μενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀλλοιοῦνται, ἑ*

νομίζεται δὲ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, τὸ μὲν ἐξ ἄ-
 θρον ἐς Φῶς αὐξήθην, γενέσθ, τὸ δὲ ἐκ τοῦ Φάεθ
 εἰς ἄθην μειωθὲν, ἀπολέσθ. Ζῶα δὲ κ' ἀκείνα καὶ
 τέθ, καὶ οὔτε τὸ ζῶον ἀποθανεῖν οἶοντε μὴ μετα-
 πάντων, καὶ γδ ἀποθανεῖται; οὔτε τὸ μὴ ὄν γενέσθ,
 μὴ ὄντ θ' ὄθεν παραγνήσεται, &c. Hoc est: Ni-
 hil sit quod prius non erit; neq; quicquam perit,
 sed permixta & discreta alterantur. Homines ve-
 rò opinantur hoc ex Orco in lucem auctum ge-
 nerari; illud verò ex luce in Orcum in minutum
 perire ac corrumpi. Animalia sunt tā illa quānt
 hæc, nec ullum animal mori potest, nisi univer-
 sa pariter corruant: unde enim moriantur? neq;
 quod non est generatur; cū non sit unde gene-
 retur, &c. Diligenter nunc expendat unusquisq; an
 non intellexerit Hippocrates seminales illas Rationes
 Nature, in quibus fundamenta omnium rerum, ipsi-
 us quoq; Medicine contineri toties jam diximus. Ab
 his enim Generationes, Transplantationes, Elemento-
 rum mixtiones, conformationes; nutritiones, aug-
 mentationes, & omnes naturales actiones profici-
 scuntur. Apellat Seminum prima diversoria, Ele-
 menta, Abyssos, Orcum. Ita Orpbeus quoq; &
 prisca Theologi consueverunt, Tenebras, Noctem,
 Quietem, Orcum, eadem significatione accipientes.
 Ita in hymno Noctis Orpbeus. Νύξ γένσις πάντων,
 ἡμιθελὴς χθόνα ἠδ, οὐρανία πάλιν αὐτῇ, ἐκκυ-
 κλία, ἢ Φάος ἐκπέμπεις ὑπὸ νέφεσσι, καὶ πάλι-
 Φεύγεις εἰς αἰθῆρα, δεινὴ γδ ἀνάγκη πάντα κρητύ-

III. *Et ne vereatur quisquam invisas ibi vigere tenebras, addit αἴτιον Φεγγῆς κυανουγῆ. Desiderium quoque illius Reipub. quibus non infunderet his illicitibus? ληθομέμενε ἀγαθήτε, πόνων ἀνάπαισιν ἐχουσα, ἡσυχίη χαίρεισσι καὶ ἡρεμίῃ πολύπνοσ.* Homines arbitrantur, quæ his abire, corrumpi, perire videntur, ad tenebras, Orcum, caliginem, festinare: Sapientes verò aliter sentiunt, relictis tenebris ad lucem & vitam pergere. Quæ huc in Generationem prodeunt, augeri videntur: quæ hinc corruptione abeunt diminui. Ita crescentibus numeris diminuuntur proportionales, & vicissim auctis proportionibus diminuuntur numeri. Animalia appellat tã illa quàm hæc, quia in se potestatem habent constituendi & conservandi animalia. Alibi nutrimentum distinxit, in hoc quod nutrit, & quod veluti nutrimentum est, tertio, quod nutrimentum futurum est. Tales loquendi formula Philosophis usitata sunt. Equum enim est, ex Causis, Effectuum appellationes deducere: & filii, ut honorum, ita nominum quoque hæreditatem, jure consequuntur. Quin etiã cum dicat, nullum animal mori, manifestè ostendit, se Animalis appellatione, non hoc proprie intelligere, quod ex carnibus, ossibus, ligamentis, venis, sanguine, nervis, compactum est: sed hujus compositi Speciei, Principiũ, Causam, Radicem, Semen. Alioquin si una species periret, omnes pariter corruerent. Vacuum enim in Speciebus committeretur, quod longè majus in Natura flagitium est, quàm vacuum in corporibus sine

quantitate. Idem planè in libro de humana Natura confirmatur. εἰ γὰρ ἐν τῷ ἐκλιποὶ πάντῃ ἀν' Ἄφρων Δείη. Quid igitur est Generatio & Corruptio? Sunt fluxus & refluxus feminum, quæ dum fluunt augentur, minuuntur verò dum reflunt. Nihilominus horum fluxuum termini in Natura constituti sunt, quorum limites prætergredi non licet. Hanc vicissitudinem rerum multis exemplis illustrat. Πάντῃ δὲ καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἀνω καὶ κάτω αἰμειβόμενα ἡμέρη καὶ εὐφρονη ἐπὶ τὸ μῆκιστον καὶ ἐλάχιστον, ὡς καὶ τῆ σελήνη τὸ μῆκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, πῦρος ἔφοδ' ὅ καὶ ὕδατ' ὅ καὶ ἥλι' ὅ ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον, Hæc est: Omnia
 29 divina & humana vicissitudinem habent sur-
 29 sum ac deorsum. Dies & Nox ad summum &
 29 minimum. Sic Luna augmenta & decrementa ra-
 29 ta custodit. Aquæ similiter fluentes & refluxes. Sol
 29 ubi ad augē pervenerit descendendo, ad opposita
 29 festinat sine legis prævaricatione, &c. Hæc ex pri-
 oribus facile intelliguntur: ab Orphee in duobus
 Hymnis, Noctia & Natura, confirmata vidimus. Utranq; enim circularem appellat ἐγκυκλία καὶ
 κυκλοτερής. Solem & Lunam, augmenta & decre-
 menta vicissitudinesq; similes admittere dicit Hip-
 pocrates; tamen Individua hæc, corpora perfecta,
 perpetua, incorruptibilia obtinere, antea confessi su-
 imus. Sint sanè perfectā: nihilominus impressiones
 admittunt, fluxus effluxus vitales distribuunt, fru-
 ctus producunt momentaneos, dissipabiles, corrupti-
 ari subiectos. Ita Luna nasci, generari, crescere, de-

crescere, occidere, rectè dicitur singulis mensibus.
 Nisi enim congressu, mixtione, confluentia, vitales
 fluxus & impressiones novas reciperet, virium aqua-
 bili potestate, corporis perpetuam simplicitatem amu-
 laretur. Illud Argumentum sterile est: Cælestia sibi
 corruptibilia producunt, admittunt, &c. corrupti-
 bilia quoque erunt. Nec valent exempla ex inferiori
 globo desumpta. Alius est Generationis modus, & In-
 dividuorum insignis varietas. Pergit deinde Hippo-
 crates in expositione vicissitudinum Naturæ & cir-
 culari seminum proprietate, inquiens: Φάσκει Ἰὺνι,
 σκοτός ἀδὴ Φάος ἀδὴ σκοτός Ἰὺνι, Φοιτᾶ καὶ με-
 τακινεῖται, κεῖνα ὦδε, καὶ τὰ δε κείσε. Πάσης ἄρην
 διαπερσσομένα κεῖνα τὰ τῶνδε, τὰ ἧ ταῦτα, κεί-
 νων, καὶ ἂ μὲν πηήσασθαι ἐκ σίδεσσιν, ἂ ἧ πηήσασθαι,
 δοκεῖσιν εἶδέναι, καὶ ἂ μὲν ὀρώσι, & γινώσκουσιν,
 ἀλλ' ὅμως αὐτοῖσι πάντα γίνεται, δι' ἀνάγκην θείην
 ἢ ἂ βούλονται καὶ ἂ μὴ βούλονται, &c. Hoc est:
 Lux Jovi, tenebræ Orco, Lux Orco, tenebræ Jo-
 vi. Accedunt & transmutantur illa huc, hæc il-
 luc, Omni tempore transigunt illa res horum,
 hæc autem illorum: & quæ quidem faciunt non
 sciunt, quæ verò faciunt scire sibi videtur, & quæ
 vident nō cognoscunt: attamen omnia ipsis fiunt
 per divinā necessitatē, & quæ volunt & quæ non
 volunt, &c. Quid Orco nocet antea dictum est. Hic
 Jovē opponit Orco. Ita quoque Orpheus Jovē mundanæ
 Reipub. præfecit, ejusque beneficio semina sive cælo, sive
 terris, sive ponto laritantia mortalibus ostendit.

Ζῷ βασιλεῦ δια σὴν κεφαλὴν ἐφάνη ταῦδε ρεία
 γαῖα θεὰ μήτηρ ὀρέωνθ' ὑψηχέες ὄχθοι, καὶ πόν-
 τος, καὶ πάνθ' ὅποσα ἕρπονός ἐντός ἐταξε. Signa-
 turis feminum ornata corpora & pulchritudine
 vestita, lucis imaginē repræsentant: deflorescen-
 tia verò, seminūq; vigore destituta, caligine ob-
 ducuntur. Hinc seminibus resluentibus, & cæcis mor-
 talium relinquentibus, tenebrarum nomen impositū
 fuit, consuetudine veritatis Naturam vincente. Per-
 enni hac rerum vicissitudine, cōmunicatione, consen-
 su & amica officiorum conspiratione, leges mundana
 conservantur. Etenim quæ hic in provincia Jovia lu-
 cent, ea imitantur, faciunt, absolvunt, quæ antea in
 Noctis quæta officina ab Exemplaribus definita, con-
 stituta & decreta sunt: vicissimq; quæ ibi vigent, ho-
 rum secunditatem, potestatem, agendi modos, vitæ
 continuitate in avū promovent. Nec laboriosam for-
 tem obtinuerunt: sine sollicitudine, defatigatione,
 ratiocinatione, dubitatione, pensum absolunt, Sci-
 entia ingenita, vitæ, ipsa deniq; Essentia. Tales Sci-
 entia quia cognitionis consensum & conscientiam nō
 habent, dicuntur non scire ea quæ faciunt, & tamen
 videntur scire: operibus enim documenta ponunt di-
 vina Scientia. Rursus quæ vident nō cognoscunt, quia
 specierum externa receptione Scientiam suā non pos-
 sident. Tandem omnium harum actionum vicissitu-
 dinem & reciprocationum causas, divinis verbis ad-
 jungit, dicens: Φοιτεόντων δὲ ἐκείνων ὡδὲ, τῶν δὲ
 τεκείσθ', συμμισγομένων πρὸς ἀλλήλα τὴν πε-
 πησῶν

πρῶμην μοίραν ἑνασον ἐκκληροῦ καὶ ἐπὶ τὸ μείζον
 καὶ ἐπὶ τὸ μείον, &c. Hoc est. Omnibus inter se ul-
 tro citroq; commeantibus & conspirantibus u-
 numquodq; destinatum fatum explere, limitib.
 sue Naturæ custoditis: fieriq; à seminibus omnia
 per divinam necessitatem asserit, & quæ volunt &
 quæ non volunt. Hac est prædestinatio illa a PA-
 RACELSO toties decantata. Ab Orpheo similiter
 in Hymno Noctis adjungitur, θεὸν γὰρ ἀνάγκη
 πάντα κροτῶναι. Idem Orpheus Naturam appel-
 lat, πρῶμην (quo vocabulo utitur etiam Hip-
 pocrates) quasi factorum legibus ornata. In ipsa
 enim Natura essentia insita est lex: estq; ipsa Es-
 sentia quæ impellit suscitatur, moderatur omnia: & quæ
 innata est, decretis suis validius peragit. Progredi-
 entia semina ad legis imperium, signaturas. Qua-
 litates, Quântitates in Generationis lithurgia pro-
 ferent, si aliorum seminū confluentiū tincturis
 & impressionibus non impediuntur, sic viti cō-
 potes erunt. Validioribus verò tincturis confluenti-
 bus, mixtione signatura mutantur, fietq; quod nō
 volunt, seminum Generatione in sterilem Transplan-
 tationem conversa. Sed unde quæso corruptiones, al-
 terationes, nutritiones, augmentationes seminum
 proficiuntur? Respondit Hippocrates. Θεοῦ δὲ
 πάντων ἀπὸ ἀλλήλων, τῷ μείζονι ἀπὸ τῷ μείον, &
 καὶ τῷ μείονι ἀπὸ τῷ μείζον, αὐξάνεται δὲ καὶ
 τὸ τῷ ἐλαυον, &c. Hoc est. Corruptio, omnib.
 mutatio inter se est majori a minore, & minori a

majore: & augetur majus à minore, &c. Antea
 ostendimus consluentiam, sympathiam & consensum
 rerum à seminibus pendere. Fructus enim impressio-
 nesq; seminum vel Astrorum cælestium, aëreorum,
 terrestrium & aqua, in unam Rempub. conspirarunt,
 ejusdem Anatomie cives: quare societate & actio-
 num grata vicissitudine seinvicem mutuo fovent.
 Pluvie, cælestium syderum fructus, terrestribus se-
 minibus benignum nutrimentum tempestive suppe-
 ditant. Ex terra vaporibus nutriri Mineralia à Phi-
 losophis proditum est, Aërem Astris resolutis, zephy-
 rorum genitali defluxu gravidam fieri terram Astro-
 logi reales confirmant. Itaq; fructus Astrorum po-
 tentiores, debiliores videntur corrumpere, dum suis
 legibus & signaturis obedire compellunt, relictis pro-
 priis radicibus. Dicuntur autem ea majora Philoso-
 phico more, quæ validioribus impressionibus, tinctu-
 ris, vel qualitatibus excellunt: debiliora similiter
 quæ mixtione & mutua radiorum conspiratione, suc-
 cumbunt, potentiorum arbitriis, separationes, altera-
 tiones & transmutationes suarum partium conce-
 dentes. Quod ubi fit, augentur majora, minoribus
 corruptis sive immutatis. Ita Troja erescit Albæ
 ruinis. Quæ sequuntur in textu Hippocratis, quia
 magis ad Generationem, nutritionem & augmenta-
 tionem humanam pertinere videntur, sequenti Ca-
 pitulo, in quo peculiariter de Generatione, nutritio-
 ne, & facultatibus hominis agemus, tempestivus ex-
 plicabuntur. Hujusmodi loca inscriptis Hippocratis
 passim

passim occurrentia, si diligenti Mentis judicio confirantur, & artificiosa Analyti actionibus Naturæ, Medicinæq; adaptentur: obscuritate sublata, palam facient fundamenta Medicina Hippocraticæ à Galeno vel non intellecta, vel impie immutata fuisse inhumana invidia, Immensa gloria cupiditas, qua ubiq; turget, primum arbitrari jubet. Atq; hæc est vera & genuina sententia Hippocratis, prisca Philosophiæ consentanea, & tanto Philosopho digna. Scio nonnullos qui Galenicum Hippocratem in superbo folio locare conantur, hujusmodi interpretationem strenuè, quoad poterunt, repudiaturos: quod si rerum evidentia convincantur, refugium inventuros cõmune & popolare: libros illos non esse genuinos Hippocratis, sed supposititios, Polybii, Thesalii, vel alterius cujusdam docti. Sed quia neq; Galeni censura inter adulterinos relati sunt & dictionem habeant Hippocrati usitatam, dogmataq; contineant ab eodem Authore, aliis libris iisdem rationibus confirmata: si libros De natura humana, De antiqua Medicina, De natura pueri, De locis in homine, De carnibus, De alimentis, De insomniis, De morbo sacro, De aère, aquis & locis, Hippocratis esse confitemur: hos quoq; æquali jure inter legitimos utiq; recipiemus. Ubi Annales tẽporũ evolverimus, Philosophos ejus ætatis Democritũ, Heraclitũ, Empedocle, Anaxagorã, Parmenidẽ, antiquæ primæ & sacræ Philosophiæ alumnos fuisse apparebit, naturæq; penetrabilia, superatis ùbris

debitè diiſſe : quemadmodum & hoc loco Hippocratem feciſſe demonſtravimus. In ſumma : nos hunc Hippocratem, Orphei, Democriti, Hermetis, Heraclyti, Parmenidis, Platonis decretis inſiſtentem, genuinum agnoſcimus. Qui votis & avida inqueſtione Hippocratem inquirunt Galenicis hypotheſibus magis conſentientem, difficultate ſumma, non ſine iniqua Authoris metamorphoſi invenient. Expoſita nunc univerſali Generationum doctrina, ſontibus & rerum radicibus demonſtratis, tempeſtivum erit, ad ſingulas Elementorum familias deſcendere, & in eorum fructibus vel procreationibus, Generationum Tranſplantationumq; varietatem particulatim deſcribere. Nam quemadmodum inter ſe differunt Elementa hæc communia ſubtilitate, craſſitie, mobilitate, pondere, gravitate, penetratione, & ſemina pariter, in Elementis tanquam in Matricibus collocata : ita quoque Generationum diverſitatem locis & ſeminibus conſentaneam, accidere neceſſe eſt. Semina enim terrena, longè alia ratione procedunt ad Generationem quam aquea, aërea, vel cœleſtia : craſſiore corpore obducta, non ea mobilitate vigent, qua ſuperiorum ſemina. Itaq; tardas habent Generationum progrefſiones, difficiles mixtiones, & reliquas mutationes his affines. In iſſis quoq; procreationibus terrenis, ratione ſeminum, quedam celeres habent periodos : ad Exaltationem & inſequentem declinationem ſubitò feſtinant. Alia longioribus intervallis circuitus abſolvunt :

solvunt: habent enim, ut magnitudinis, ita duntio-
 nis quoque, innatam legem. Quatuor itaque, illustres
 Generationum differentias invenimus ratione Ele-
 mentorum & Seminum: Terreſtres, Aqueas, Aëre-
 as, Cœleſtes. Nec difficile nobis erit, Elementorum,
 ſeminum & Principiorum explicata natura, Gene-
 rationum proceſſus demonſtrare. Inprimis ſeminum
 vel radicum notionem huic noſtro propoſito congru-
 entem, ex ampla illa Deſinitione prius propoſita, com-
 pendioſe adducemus: cujus miniſterio Generationum
 mechanicos proceſſus facilius expediemus. Semen
 itaque eſt vitale Principium, in ſe continens Spi-
 ritus mechanicos & Tincturas univerſæ Anato-
 miæ propriæ ſpeciei, quibus ſuum ſibi fabricant
 corpus, colôres, ſapôres, qualitates, magnitudi-
 nes, figuras, & reliquas ſignaturas conſentaneas
 officiis & prædeſtinationibus prædictorum ſpi-
 rituum & rei producendæ. Quæ omnia quia
 mundanæ provinciam adminiſtrare debent, corpus
 ſibi conſtituunt Generationi & conſervationi Indi-
 viduorum aptum, quò contineri & conſervari poſ-
 ſunt, quod Prima materia, Radix, & fundamen-
 tum illius rei dicitur. Mirabuntur plurimi, noſ
 more inſolito, Dialecticorum neglectis præceptis De-
 ſinitiones conſtituere. Jubent enim Materiam loco
 Generis in Deſinitionibus collocare: nos inverſo
 ordine, Differentiam, Formam, τὸ τί ἦν εἶναι, adeo-
 que Eſſentiam loco Generis poſuiſſe. Etenim ju-
 xta eorum Adet bodos dixiſſemus, Semen eſſe corpus
 ſpumaſum.

*spumofum, in quo continetur Spiritus proportionē
 respondens Elemento stellarum. Item, Semen est ex-
 crementum residuum, alimenti utilis atq; ultimi, per-
 fusum spiritu & calore innato. Sed certè confluenti-
 am rerum, & causarum connexionem non intellexē-
 runt. Principia, Abysfos, Radices, Noctem, Orphei,
 Orcum Hippoc. Iliadum THEOPHRASTI, magna
 Veritatis jactura prætermiserunt. Quòd si catenam
 auream Homeri, societatemq; invisibilis Naturæ
 cum visibili animadvertissent, confiterentur utiq;,
 in Principali esse hoc quod non est Principale,
 in Continente Contentum, & fluens in eo quod
 non fluit, Posterius in Priori, Effectus in Causis,
 Simulachra in Exemplaribus, &c. Itaq; postre-
 ma corpora sensibus obvia, invalida sunt, sterilia,
 mortua: etiam vulgi judicio Seminis appellatio illis
 negata est. Apud Philosophos tritum est, cortices
 & siliquas non gignere. Quid igitur ipsis faculta-
 tem continendi, conservandi, injustè tribuimus. Spi-
 rituum mobilem, fugacem & momentaneam natu-
 ram timentes multi, nullam sine corporibus Facul-
 tatum naturalium administrationem absolvi posse
 docuerunt: adeoq; in corporibus, tanquam in pri-
 mis Raditibus & fundamentis contineri omnia. Hæc
 absurdo timore velut somniantes, multa in vanum
 molientes, cavere nituntur, ne aves apertis fenestris
 avolent. Longè alia natura est Spirituum Me-
 chanicorum & seminalium Principiorum. Vin-
 cula sunt visibilium & invisibilium, temporali-
 um &*

um & æternorum corruptibilium, & incorruptibilium, superiorum & inferiorum. Ultriusq; igitur Natura proprietates ostendere debent, ita tamen ut neutrius condiciones purè & exquisitè referant. Desiciunt enim à puritate, statu, æternitate, potestate superiorum: inferiorum mutabilem & momentaneam sortem longè superant. Quin etiam vincula cum ab omnibus dicantur, quibus placet secundas causas à prioribus gubernari, & Mundum hunc Providentia divina administrari (nihil enim est in universo rerum ordine his sublati, quod media natura extremis vicina, amica societate dissentaneas naturas copulare possit) potestate utique & stabili constantia vigere debent. Si quid in rebus nostratibus stabile, firmum, constans apparet, à stabilitate & virtute seminalium Rationum desicere necesse est. Itaq; fuga periculum à Spiritibus Mechanicis, Generationumq; Principiis hoc pacto abstulimus. Fatcor stabilitate & fuga, quoad nos, inter se differre spiritus illos Mechanicos: neque enim eodem pacto generari decuit Animalia, Mineralia & Vegetabilia: sed seminum insignem varietatem obtinuerunt, & propagandi modos seminibus accommodatos. Quòd verò sæpenumero irritæ fiant Generationes, non obfugam vel instabilitatem spirituum seminalium contingit: sed quia Generationum initii rudimenta corporum tenuia adhuc & invalida constituerunt, confluentis & impres-

impressionibus aliorum Astrorum exposita, & locorum benigna fomentatione sæpe delinuntur. In hac lithurgia si omnia Generationi adversentur, corpora primum fugient, & ad interitum festinabunt: spiritus verò & Principia in suis Abyssis & Radicibus immobiliter persistent. Si verò moderatiore fuerint impressiones, loca non planè inimica, Generationis relicta spe, Transplantationis consilium adgredietur Natura, fietq; quod non vult, ut cum Hippocrate loquamur. Juris sui relicta severitate pacem conficiet, alteri pares, interdum potiores in administratione Provincia partes concedens. Hac omnia mox in exemplis manifestius apparebunt. Sufficiat ostendisse corpora à spiritibus contineri & sustentari, hos deinde à Principiis vel seminariis Rationibus, Definitionemq; à nobis adductam Naturæ legibus consentire. Quibus appellationes nova displicent, incusabunt Spiritus à nobis Mechanicos nominari. At certè, si differentias rerum tueri consilium est, licuit, semperq; licebit, res antea non signatas novis nominibus notare. Deprehendimus enim nonnullis spiritus artificiosa Scientia non instructos, sine Mechanica arte, nudos vapores, fumos inanes, & fugaces umbras corporum, aliorumq; spirituum: alios deinde Scientia innata decoratos, & artificiosa Mechanica instructos, qui saporum, colorum, odorum, figurarum, magnitudinis, ordinis & proportionum infallibilem notitiam possident,

Tales

Tales spiritus Mechanicos contineri in vitali Principio Generationum asserimus : illisq; potestatem & agendi robur tribuimus : ex incorporeis & invisibilibus Elementorum thesauris corporea & visibilia producere fatemur. Nec enim sufficiunt postrema & emerita hæc corpora prædestinationibus. Rationum in mundana revolutione absolvendarum. Scimus & antea quoq; demonstravimus, fructus Elementorum se invicem mutuò fovere : sed hæc fomenta languvi daessent, jamdudum exhausta, nisi ex Elementorum fecundis Abyssis, & in Seculi consumtionem duraturis divitiis, nova in horas corporum prodiret soboles. Benedictione divina semel repleta in æternum non deficiunt. Ex his thesauris, quod desideratur in corporibus jã productis, Elementorumq; fructibus resarcient, & ordinata Generationum progressionem, decretis temporibus, desiderata & nota augmenta consicient, corporumq; diversitatem Signaturis aptè accommodatam adjungent. Aliis enim corporibus colores vestient, aliis sapes, diversis odores, idq; subtilioribus, propè spiritualibus, ut Tincturis & potenti penetratone crassorem corporum compagem ornare, ac usibus necessariis idoneam reddere possint. Hæc enim postrema corpora plurimum distantia à Spirituum Mechanicorum subtilitate, mediis indigebant vinculis, ut continuitate gubernationis communi imperio subjicerentur, adeoq; vita fruerentur : quæ vincula, ambigunt quodammodo inrer Natu-

ram corpoream & incorpoream. Corpora tamen sunt sed Spiritualia: & Spiritus rursus, sed corporei. Hujusmodi corpora quæ vicinitate spiritibus Architectonicis & Radicibus vel seminaris Principiis proximè coherent, Prima Materia appellatione à Philosophis insignita sunt. Videor jam in liturgia abstrusa Generationum versari, & fores Nature hæc interpretatione plurimis aperuisse. Reliquum fuerit Generationum ordines subicere, & exemplis abditam hæc contemplationem, quantum fieri potest illustrare. In globo inferiori, in quo duo Elementa conjuncta conjugium efficiunt, tres insignes Generationum differentia occurrunt Animalium, sc. Vegetabilium & Mineralium; quæ seminum & Elementorum varietate Generationum diversos processus obtinuerunt. Quamvis de Mineralibus ambigunt multi, vivant ne & crescant. Item, an vitali semine generentur, vel potius fortuito corporum ac Atomorum congressu coherent. Quibus respondimus antea, & mox planius esponsuri sumus, demonstrata eorundem Generatione. In Animalibus distinctum est semen maris & femina: ideòq; mutuo congressu junctis seminibus concipiunt & pariunt. Generatur verò seminales hæc materia, non in testiculis, non in cerebro, non in spinali medulla, non in partibus similaribus, non in visceribus, non in sanguine: sed in Balsamò illo animali, in vitali illo Sulphure, in Spiritu vitæ, in Mumia, in radicali & Prima materia animalium

animalium de quo plura diximus in secundo Capitulo hujus libelli. Hic Balsamus, hæc Radicalis materia, universam Anatomiam totius animæ occupavit. Nec cordis, cerebri, hepatis vel testium domiciliis clauditur, quamvis & illa partes ut Principes & Radices, plurima validæque virtute hujus Balsami perfundantur: sed carnes, ligamenta, ossa, nervi, tendines, arteria, vena, humores, & quidquid in animalibus continetur, officiis & actionibus accommodatum, universa, potestate, & presentia hujus Balsami vivunt vigentque. Ita enim antea docuimus, Tincturis & impressionibus omnium partium polle-
re. Ipsa enim earundem substantias, figuras, situs, magnitudines, in prima generatione fabricavit. Hæc spiritualis materia imprægnata turget, & Paroxysmum profert ante florum emissionem: idque in quibusdam animalibus statis temporibus. Sunt enim certa quedam tempora in omnibus fere animalibus, quibus gravis hujus materia efflorescentias, & impetus præcedentes, alienata quasi à sensu Mente (intra est florum potestas) ostendunt. Homini-
bus propter Speciei nobilitatem & Individuorum multitudinem in mundana revolutione præfinitam, tempora hujusmodi non sunt attributa: Sed hyeme, æstate, vere, autumno, æquè imprægnatur, turget, floresque emittit seminalis, illa materia. Hic flos, verum est semen Animalium. Principium enim est, & continet in se spiritus Mechanicos totius Anatomie potentes,

Ex hoc fonte prodit semen, quod nec crudum est nec imperfectum, ideòque neq; digestionem neq; elaboratione egens. Materia verò seminalis, quæ in testiculis & membris Generationi dicatis continetur, & ipsa non levi potestate & præsentia toties jam dicti Balsami viget. Consensum præterea & conspirationem cum Balsamo vel seminali humore reliquarum partium totius Animalis obtinet, eodemq; temporis momento florescit, turget & Paroxysmos habet. Sed hanc materiam cruditati & imperfectioni subjectam, Generationis membra, elaboratione & debita digestionem, ad maturitatem producant. Talem enim testam adjungere oportuit semini: & corpora illa prima, tam tenera & fluxibilia, à spiritibus & Generationum Principiis contineri, cogi & Signaturis partium opportunis vestiri debuerunt. Alioquin irrita futura esset Generatio, idq; non spiritum & Principiorum fugacitate, sed corporum imperfectione debilitateq; Hæc est vera seminis origo & natura in Animalibus. Hippocrates quoque ex validissima Radice totius animalis, semen derivari hoc indicio testatus est: quia tantilla materia evacuata, tanta fiant in corpore mutationes, & tanta virium jactura. Validius autem in corpore nihil est Balsamo, vel virali Sulphure. Alii dixerunt, & rectè, semen ex toto non mole sed viribus secerni. Si cui arterie qui ponè aures sunt rescentur aut exurantur, si quæ viscerum principalium imbecillitate vel morbosa dispo-

sa dispositione teneatur, huic quoque langvere Balsamum & spiritum vita necesse est, neque fecunda impregnatione ad Generationem florescere. Multum est Aristoteles in hoc, ut ostendat semen ex alimento confici. Sed quid miratur? Ex iisdem nutrimur ex quibus constamus. Nutritionis vero modum non satis exposuit. Interpretes & Medici eum secuti, quia corporibus facultatum causas detestando errore ascripserunt, alimentum quoque corporeum adhibuerunt. Sed longè alia est Nutritionis ratio. Etenim non solum animalia, sed plantæ quoque, subtilissimis spiritibus, non corporibus nutriuntur: spiritibus tamen ex quibus coagulatione, in Natura lithurgia corpora tandem constitui possunt. Spiritus sunt qui eturiunt & sitiunt, qui attrahunt: expellunt, concoquunt, consummunt, & omnes actiones naturales perficiunt. Hac in sequenti Capite latius explicabuntur. Reprehendunt nonnulli Aristotelem, quod testiculos ad seminis confectionem & generis custodiam principatum habere non concesserit, sed melioris duntaxat usus gratia conditos esse: eo argumento, quòd quedam animalia, ut serpentes, & pisces omnes, semen fecundum profundant, quibus tamen testes à Natura denegati sunt. At certè si seminis naturam & originem, quam hætenus exposuimus percepissent, varietate Balsami & seminales humoris in animalium diversis generibus animadversa, intellexissent, quæ seminale materiam obtinuerant crassam lentam, ex-

vernīs injuriis resistantem, ut serpentes, pisces, insecta omnia, in iis testium usum supervacaneum fuisse. Nec enim verum est quod prodiderunt ipsi, semen in testiculis generari: absurdum est quod addunt formam eam à qua semen est & appellatur, ex iis prodire. Interdum conjecturis veritatem attingunt: sed confestim in errorum Labyrinthos corporum ponderibus gravati relabuntur, quia Mechanicos rerum processus nesciunt.

Quæ Animalia sine manifesta seminis excretionē generant, ut purpura, anguilla, rana, Insecta plurima, ea omnia mutuis amplexibus, florem illum Balsami, spiritusque Mechanicos in Matrices & Generationum diversoria demittunt. Ibi materiam consentaneam amplexantur, continent, cogunt, diducunt, formant novam attrahunt, & omnia absolunt Generationi necessaria. Quod manifestas vias corporum in his & similibus Generationibus, ac naturalibus functionibus Atomistis demonstrare non possumus, excusamur Hippocratis autoritate, qui consensum & conspirationem Naturæ ubique celebrat, affirmans nullam viam Naturæ difficilem omnia patere etiam per ossa abscessus fieri. Quis spiritibus & seminariis Naturæ Rationibus fortè obfirmare poterit? Ubi erit Cadaver congregabuntur Aquilæ. Sunt & animalia, quæ fecunda multiplicatione, Individuorum copiam producere debuerunt: in iis sinus & diversoria plurima in matricibus & Generationum locis formavit Natura.

Minima

Minima enim gutta seminis universam Anatomiam totius speciei continet. quia Spiritus Mechanici & Principia Generationum à dimensionibus & corporum angustiis excipiuntur. Neque existimare debemus in semine partes esse dissimiles, quamvis similari specie represententur, ita quod aliud sit corpus cerebri, aliud cordis, aliud hepatis, diversum lienis, pulmonum, ventriculi, carniū, venarum, arteriarum, ossium, nervorum, &c. Sed hanc multitudinem temporis progressu ex uno semine exituram, non mole, non corporum multitudine, estimari oportet: sed Donorum, Rationum, Scientiarumq; varietate, qua pollent Spiritus Mechanici, Tanta est Spirituum potestas, ut si Scientiam habuerint cordis, ex alimento attracto cor conformabunt, si cerebri cerebrum, si hepatis ex eodem alimento hepatis, carnes, venas, ossa, nervos, arteria, oculos, aures, & universa membra, quæ ad animalis constitutionem concurrere oportet: idq; debita ordine definitisq; temporibus. Ea enim perfecta est Scientia, potestate plena, quam in Natura vigere clamant & consistuntur Creatura omnia. Ita quælibet herba refert præsentem Deum. In hac Scientia sunt, proportionnes, numeri, mensura, quantitates, qualitates, figura, Elementa, & tria corporum Principia consentanea, talis Mercurius, tale Sulphur, tale Sal, situs, consensus, ordines, temporum predestinationes, & omnia quecumque ad Mechanicam artificiosam que Generationum lichurgiam requiruntur. Hoc

Hoc est lumen Naturæ, cujus toties apud APARACELSUM mentio fit. Ob hæc scientiam, Naturã dicebat Hippocrates esse ἀπαροδευτην, id est, à nullo edoctam. Equivoce enim nostra scientia cum illa confertur. Nos sensibus, Memoriis, Rationum deductionibus & multa sollicitudine præcepta ordinate conjungentes, scientias acquirimus; illis inata est, non veluti Accidentia subjectis inâsuntur: sed est ipsa earum Essentia, Vita, potestas ideoq; validius agere potest. Nostra mortua est, si cum hac conferatur. De his alibi copiosius agemus. Diversos nunc Generationum modos in animalibus adducemus. Perfecta animalia ex proprio solùm semine generantur & generant. Validum quippe semen obtinuerunt, in ævi consumptionem duraturum utcumq; Transplantationũ calamitosi mutationibus variabili Individuorum sorte in horas agitur. Quædam verò animantia ex Parentum semine & ex Putredine, ut loquuntur Philosophi, æquè generantur, ut mures ex quisquillis putrefactis, & ex Parentibus apes si Virgilio credimus. Hæc Generationem & ex Putredine semen nascitur, PARACELSUS interdum appellat ex Cagastro: alteram verò ex Illiastro. In illis semen est, Vegetabilium naturæ finitimum. Fundatur enim in Mumia quadam vitali, lenta, tenaci. Ideoq; externis impressionibus resistere potest, & ad tempus latere, sive sub dominio alterius seminis, sive in Matricibus sopitis & frigidis: solutum verò, vel externorum

ternorum Ascendentium radiis excitatum, profert
 signaturas speciei suæ, animalq; constituit: & Sci-
 entia tam diu occultata illustra documenta demon-
 strans, Natura mirabilem potestatem venerari nos
 jubet: Ita vermiculi in caseis generantur, & crabo-
 nes in excrementis equorum. ab his diversa est
 eorum Animalium Generatio, quæ consveta
 non sunt, nec semen in Natura habent stabile,
 neq; ex Parentibus, neq; ex Cagastro. Horum
 ordine continentur locustarum genera quedam, &
 eorum Insectorum quæ singulis ætatibus nova & in-
 audita specie mortalibus ostenduntur: ea quoq; A-
 nimalia de quibus narrant Avi nostri, nos verò
 somniantes insectia & credulitatis injustè eos insti-
 mulamus, ut Unicornu, Phœnix, & Serpentium
 quedam fabulosa species, multorum arbitrio. Ab
 horum explicatione quia Mundana Anatomia limi-
 tes excedunt, hoc loco excusamur. Generantur
 & Animalia quædam non ex proprio semine,
 sed ex seminibus diversorum Animalium con-
 fusis commixtisq;, quæ tamen naturæ societate
 conspirantia, iisdem temporibus ad Generatio-
 nem impetus habent, Ut equus & asina mulum,
 canes & lupi, perdices & gallina: de quibus commo-
 dius in Transplantationum doctrina, quam mox sub-
 jungemus, agetur. Qui plura de his rebus cognosce-
 re voluerit, & Naturæ hanc varietatem, utili &
 honesta contemplatione accuratius perscrutari, Pli-
 nium. Aristotelem, Theophrastum, & reliquos

Philosophos consulat Nostri non est instituti Historias Animalium hoc loco enarrare: sed fundamentis Generationum propositis, & seminis explicata natura, Exempla hac, clarioris doctrinae causa, adiungimus. Semen itaq;, quale descripsimus, utero conceptum vel locis Generationi consentaneis, vivit, Vitalis enim Balsami, Mumia, Sulphuris, &c, portionem obtinuit. Motu quoq; manifesto vitæ inditia ostendit. Contrahitur enim, & in globum cogitur vitaliq; pulsu, quamvis exiguo ac tantulo semini proportionato. movetur, alimentumq; spirituosum attrahere incipit. Matrices interea contrahuntur, & amico favore arctissime semen complectuntur. Tam vero Scientia & Dona spirituum ordinate explicantur: Elementa constituuntur ex alimentis consentanea, signaturis debitis ornata, ex quibus tria prima corpora, cordis, cerebri, hepatis, venarum, arteriarum, ossium, ligamentorum & ceterarum partium separantur. Non quia in Elementis tales jam contineantur partes vel partium portiones, non quod ex ossibus, venis, arteriis, nervis, ex corde, cerebro, hepate, Elementorum exordia profecta sint: neque quod in semine contineantur, totidem spiritus ex similibus Parentum partibus derivati: sed quia tot talesq; Scientia, in Generationum Principiis & Mechanicis spiritibus latent. hi enim ex iisdem Elementis, cor, cerebrum, hepar, nervos, venas, arterias, ossa, conformare noverunt: quemadmodum, ex eodem pane canis canina membra

bus producit, homo humana, & cetera animalia si-
 militer. Nec propterea confundimus Patientium
 & Agentium consensum Scimus, & ubiq; re-
 quirimus alimenta, Elementa, corporum Principia,
 domestica. Sed hoc tueri consilium est, nume-
 rum, substantiam, situm, conformationem & si-
 gnaturas omnes, non ex Materia, sed ex Efficiente
 proficisci. In minimis & abjectissimis ani-
 malibus tanta Naturæ mysteria indies celebra-
 ri, quotusquisque non admiretur? Etenim
 totius Universi creationem emulantur, ex invisibi-
 libus propemodum Principiis, vi Scientiæ innatæ
 & Vocis, Elementorum familias primùm dispo-
 nunt: Mox trium Principiorum, tot, tam di-
 versas proprietates, officis destinatis accommo-
 datas separando, partes constituunt debitis figu-
 ris ornatas: idque ordinata proportione, defini-
 tis temporum spatiis. Asserunt nonnulli simili-
 lares partes, ex seminis materia produci: ali
 verò & augeri ex materno sanguine illabente,
 Quibus jam sæpe respondimus, negantes corpore-
 am & nimis materiata seminis naturam. Ipse
 Hippocrates, & Aristoteles quoque, materi-
 am illam, seminis testam esse consententur, &
 spiritibus moveri incipientibus, in membranas,
 putamina, & tegumenta cogi. Crassior e-
 nim est, quàm ut alimentum primùm esse pos-
 sit spiritibus. In prima siquidem compositione &
 genitali motione, Elementa sibi adsiscunt & tria

Prima

Prima, subtilissima, tenuissima, prope invisibilia : ex quibus, progressu temporis, solidiora & magis corporea constituunt. Primis enim corporibus preparatis, & idoneis signaturis qualitatum insignitis, eorum ministerio solidiora adjungunt. Jam rudimenta viscerum apparere incipiunt, locis separata: jam canales adjunguntur per umbilicum utero alligati, vel vasa his finitima iisdem usibus accommodata: jam solidiori alimento perdictas vias attracto, cuncta benignè nutrita augentur ad justam & desideratam fœtus absolutionem. Hæc omnia copiosius clariùsq; in Generatione humana mox proponuntur. Ad Vegetabilium Generationem accedamus. Horum Generatio manifestior est. Balsamum enim obtinuerunt non ita spiritualem, sed magis corporeum & sensibus obvium. Semina eorum corpus habent viscosum, lentum, & crassum. Et quamvis antea declaravimus, spiritus illos Generationum auctores à corporibus non contineri, sed continere potius corpora: nihilominus usitatis loquendi formulis utimur, & posthac sæpè utemur. Hos enim labores iis destinavimus, qui Philosophorum profundas & insuetas locutiones nondum capere possunt. Itaq; vulgato more dicimus, spiritus Mechanicos, Generationum Principia in talibus vel talibus corporibus contineri. Etenim videntes corpora, & animata esse conjectantes, quia vivant, vitales quæ actiones edant, hæud sine ratione spiritus vitales Animam ipsam haberi à corporibus

poribus dicimus: idq; in Vegetabilibus & Mineralibus manifestius conspicitur. In iis enim spiritus architectonici, cum corporibus, sed non crassis illis & externis, conjugium fecerunt constans & duraturum. Ideoq; Animam esse in corpore putamus. Verum si Anima videretur & sentiretur, si spiritus illi occulti sub aspectum caderent, vita copiam, potestatem & Scientiam corpora undiq; complectentem, & usque ad extrema equaliter se porrigentem, terminosq; corporibus constituentem, animadvertentes, utiq; in corporibus esse Animam spiritusq; vitales negaremus: sed vicissim corpora ab his haberi, contineri & gubernari. Hanc admonitionem non his solum inquisitionibus, sed & aliis nostris contemplationibus communem esse volumus. Interpretationum varietate, nominum copia & claritate, λογουαχίας quo ad possumus fugimus. Diximus seminalem materiam Vegetabilium, in corporibus crassis & solidioribus habitare: id que colatione facta ad Animalium semina. Hac corpora non sunt illa externa, crassa, concreta, que sensibus obvia sunt: sed interna, spiritualia. In corporibus tamen, quæ actionibus Artificum subiciuntur, in quibus vigent virentq; Δουάμεις Hippocraticæ Charionia PARACELSI, in quibus colorum & saporum virtutes, imò colores & sapes ipsi proximè fundantur. Atq; hæc est prima Materia Vegetabilium in quo delitescunt spiritus Mechanici totius Anatomix uniuscujusq; speciei po-

cicipotentes. Continetur verò Materia talis in Anatomia totius, Plantæ, in radicibus, surculis, stolonibus, foliis, caulibus, floribus, & in ipsis fructibus ac seminibus proprie dictis. *Quia hæc omnia benignitate Balsami & Mumie perfruuntur. Sed tamen in quibusdam particulis, quæ testimonium analogiam obtinuerunt perfectius preparatur, tutiusq; conservatur adversus externarum impressionum injurias, tales partes feminalem materiam propagatione traducunt.* Nam ut Animalibus, ita in Plantis quoq; diversi sunt propagationum: modi. Quædam enim seminibus vel granis, rotundis, oblongis, trigonis, quadratis, &c. propagantur: quædam surculis, ut vites: ramis, ut salices, Populus: radicibus, ut bulbacea ferè omnia, allium, perrium, cape, pæonia. In nonnullis Gumma & Resina effluentes semen & vitale Principium custodiunt, ut in lilio & equapio narrat THEOPHRASTUS. Plurimæ avulsione, ut Brasica, Ruta, Ocimum, &c. Spontanea etiam Plantarum generatio ad Naturam maximè accedit. *Vitale enim Principium in his Matricam occupavit constantem, terram ipsam. Itaq; anniversariam fructuam, foliorum, caulium, & similium partium dispensationem statutis temporibus proferentes, debitum Natura persolvunt, celestiumq; siderum Revolutionem imitantur. Verisimile quoq; est sponde provenisse omnia: nisi ea quæ Transplantationum industria & urbana cultura usibus necessitatibusque*

natibusque humanis inventa sunt. Ita nascuntur
 herbacea omnia. Quædam non nisi in aliis na-
 scuntur, ut viscum, Agaricus. Polypodium & in
 terra & in arboribus innascitur. Sunt & Plantæ
 quæ radice, semine, caule, avulsione & sponte
 proveniunt. Hanc fecundam Generationum na-
 turam efficit vitale Principium, corpori eoque robu-
 sto, firmo conjugio devinctum: Transplantationum
 quoque & cultura facilem obedientiam. Ita enim
 semina Vegetabilium à Natura condita sunt, ut a-
 ctionibus sensibilibus hominumque arbitriis submit-
 tantur. Qua providentia vivendi duram neces-
 sitatem mortalibus mitigavit: de quibus in Tran-
 splantationum doctrina mox agetur. Tempora
 horum seminum ortus & emersiones diverse sunt.
 Quædam enim Vere, quædam Aestate, quædam
 Autumno germinant, pariuntque, cistis nonnulla,
 alia tardius. Confluentiam Natura admirabitur,
 qui certorum syderum ortu occasuque inpetus hos
 in Plantis contingere animadvertit. Hinc De-
 cretoria sydera vitium. olea, frugum, arborum, ab
 antiquis scriptoribus appellata sunt illa, quæ iisdem
 temporibus oriuntur vel occidunt, hoc est, maturi
 fecunditate fructus suos emittunt, quibus dictæ
 Plantæ turgent, vitali eorum Principio, Balsamo,
 seminali materia florescente, & ad germinationem
 impetigiente. his enim temporibus impressiones
 facilius recipiuntur, quia aperta sunt omnia,
 radiisq; patentia. Quæ enim latent, radiorum
 impressiones non recipiunt, nec confluant.

Hac Natura mysteria diligenter addiscere oportet. Nam præterquam quòd Sterilitatum causas & prædictiones demonstrent, etiam in Morborum generationibus, temporibus, & circuitibus, plurima obscuritatibus & erroribus involuta manifestè explicant. Conferentes enim externorum seminum habitudinem, tempora & Ascendentia, cum internis seminibus in corpore nostro latentibus, quæ ut plurimum externis consentiunt, veras causas anniversariorum morborum inueniemus. Et ita explicari debet tertius liber Aphorismorum Hippocratis, non ex imaginariis humorum fluxionibus. Postremò, loca idonea requiruntur in Generatione Vegetabilium. Hic segetes, illic veniunt feliciter uva. Sunt etiam Plantæ quæ peregrinari non volunt, ut de Sylphio loquitur Hippocrates. Ita vitis amat colles: Salix populus, lysimachia, persicaria, Aquas; trifolium, satyrion, herba Paralysis, Prata: thymus, origanum, chamæpitis, polium, Montes, &c. His omnibus amicè conspirantibus prospera succedet Generatio. Quæ semine propagantur, locis consentaneis recepta foventur, & custodiuntur, quousque tempora germinationis, ortus, ascensionis, adfuerint. Tum verò corticibus & putaminibus disrumpit alimentum copiosius crassiusq; attrahunt. Antea enim per occultas vias spirituale propemodum nutrimentum hauserunt. Ipsa quoque semina Natura providentia alimento ad digesta usque germinationis tempora suffecturo, donata sunt. Cujus præ-

jus præsidio (quamvis ociosa videantur, inania & mortua) custodita, tarda digestionum tempora patienter, expectant. Interea digestionem & fecunda fermentatione, vitale Principium corroboratum fructuum felici multiplicatione, somni quietisq; diuturnitatem justissime compensat. Nam qua subito ad germinationem festinant, neglecta fermentatione, evanida fructuum progenie, festinationis pœnas luunt. Ita Hyemes optavit serenas Virgilius, ut frigoris beneficio ligata semina, robusta fermentatione vires sumerent, ac radicibus deorsum jactis, alimentum haurire inciperent, priusquam à calore evocaretur germen. Elementa nunc constituuntur domestica, conspicua varietate distincta, qua antea occultis differentiis soli Scientiis notis delitescabant. Nunc verò destinatum officium explentes tribus corporum Principiis, ex quibus universa partes constituuntur, fomenta Donis & Scientiis suffectura abundè suppeditant. Delitescabant & hac quoq; Principia fecunda unitate seminis vel Scientiis comprehensa, nec ulla varietate sensibus manifesta, antea deprehendebantur distincta: nunc verò Generationis progressu, proprietates & Donorum varietates que in seminum Principiis continentur, ostensura, manifestis corporum differentiis explicantur. Atq; hoc pacto ab Elementis illis communibus corporum Principia distinguuntur. Illorum enim officia communiora sunt, & Materie rationem obtinent: horum verò proprietatibus & actionibus

bus destinata, mirabili proprietatum potestate vigent, *Nilominus* in dissolubili nexu ita Elementis corporum Principia coherent, ut Naturæ legibus nunquam: vix ulla Artis industria, idq; non perfecte, separari possint. *Quia* verò *constantiam & soliditatem requirebant corpora, in mundanam scenam proditura,* Principio tali opus erat, quod coagulatione corporibus opportunam soliditatem tribuere posset: id Salis officium obrigit. *Hujus beneficio* Christiulli congelatio, Metallorum robor, Adamantis dūrities, ossium, carniū, arteriarum, viscerum, arborum, herbarum consistentiæ absoluntur. Alii Elementorum frigiditatibus & caloribus, multa in vanum molientes hujusmodi officia temerè adscripserunt. Salis est illa proprietas, virtus, Scientia, Donum, non frigoris. *Salium Anatomiam investigantes, Coagulationum differentias deprehendimus: frigiditatis verò Anatomia sterilis est.* Porro, nisi plura adjuncta fuissent corporum Principia, soliditate, & concreta salium proprietate ligati spiritus Mechanici, Actionum Principes, officiorum injusta committerentur dispendia. Adjunxit idcirco Natura Principium, quod copiosa, pingui, viscosaq; substantia, Salis propositam congelationem benigna commixtione temperaret. Sulphuris officium id fuit. *Ahuc desiderabatur tertium, quod assidua irrigatione, duo priora, actionum frequentia, ad siccitatem & senium in horas festinantia, foveret, fluidaq; & labili substantia mixtionem omnium faceret.*

redderet. Hac necessitate adjunctus est Sali & Sulphuri Mercurius. Tria hæc corporum omnium Principia, officiis, proprietatibusq; plurimum disjuncta; unam similemque corporum substantiam sensibus exhibent: tanta est Mixtionis virtus: actionum tamen diversitate, Artis beneficio. sæpe ipsius Natura, hæc tria distinguuntur, & separata sensibus representantur. Miscentur autem non solum corporum Principia, sed etiam Elementa: non corporea illa postremaq; verum spiritualia & Prima: in quibus Dimensionum penetrationes locum non habent: idque spirituum Mechanicorum virtute, de quibus mox latius in Mixtionum & Transplantationum contemplatione. Huc nos avexerunt trium Principiorum officia, ut obligatam solveremus fidem. Pollicebamur enim in doctrina Principiorum nos in Generationum artificiosa lithurgia, necessitatem & conditiones eorundem demonstraturos. Nec dubium est, quin adhuc contradictiones & dubitationes multe relictae sint: quas omnes, vel plurimas certe explicare possem, nisi Compendii ratio obstaret: & lege Philosophica cautum esset, ut & ipsis Discipulis quaedam sint relicta tædia. Ita enim probantur ingenia, ac idonea redduntur Philosophorum Scholis. Ad propositam contemplationem revertamur. Semina in suis Matricibus, fermentatione, digestioneq; roborata, & alimentorum benigno affluxu constitutis Elementis & Principiis, usque potestate Spirituum oportune mixtis, validioris alimenti necessitas assidue incumbit

Itaq; Radicum rudimenta, fibris & meatibus, umbilicorum vasis feminibus, constituntur. Jam folia, caules, procedunt: jam stipites, fructus, semina, & reliqua omnia signaturis suis ordinatè vestita, Scientiam Naturæ, hominibus ostendunt. Facunditatis & multiplicationis causam, hoc est, cur ex uno grano tot proficiantur, Hippocrates, ut & alia multa præclara ad hanc doctrinam pertinentia, clarissimè demonstravit in libello de Natura Pueri, his verbis. Πολύς ἐξ ὀλίγου διὰ τόδε γίνεται, ὅτι ἔλκει ἕκαστον, τῶν φουομένων ἐκ τῆς γῆς, δύναμιν πλεονα, ἢ ἐξ ἧς ἐγένετο. καὶ ἐκ ζῆ ἢ κατὰ ἐν ἀλλὰ κατὰ πολλὰ, &c. Hoc est: Ex paucis multa contingunt, quia universa terræ nascentia copiosiore virtute ex terra attrahunt quàm secum à Parentibus attulerunt: deinde, quia non semel efferuescunt, sed sæpius, &c. Restant Mineralium generationes à prioribus plurimum differentes. Non enim seminis beneficio, Individuorum propagatione speciem custodiunt: sed semina eorum & species in seminariis Naturæ Rationibus vigent: ab illis destinatis & prescriptis temporibus procedunt, terminum Naturæ expectant, sine ulla liberorum hereditaria successione, quorum ministerio eternitatem emulari possent. Nihilominus species eorundem non defecerunt, nec in ævum deficient. Conservantur enim in Noctè illa Orphei, Scientiarum & vitæ ubertate repleta, in Illiastro THE OPHRASTI, in seminariis Naturæ Rationibus, in Orco

Orco Hippocratis, in locis & Elementorum beatis recessibus, ubi sine defectu & sollicitudine destinatum expectant fatum, singula suis temporibus: quibus instantibus, vitalibus Principiis & Spiritibus Mechanicis comitata Mundanam Provinciam ingrediuntur, loca & alimenta consentanea petentes. Hæ Generationes difficulter ab iis comprehenduntur qui Cabalisticæ fontes non degustarunt, & in Philosophia Adepta etiamnum cæcutiunt. Quibus ut hic multæ candidè communicavimus, ita in Contemplationibus nostris de Vita longa, harum rerum obscuritatem sine invidia aperiemus. Nihilominus & horum generationem prætermittere hoc loco non licet. Nam sine hujus notitia, demonstrari non possunt novorum morborum generationes, ut morbi Gallici, Pestis, sudoris Anglici, prunella Ungarica, & caterarum Epidemiarum. Scio plurimos Mineralium generationem fortuitis externarum causarum efficientiis ascribere, non internis & seminalibus Principiis. Vitam quoque ab universo hoc genere, eodem errore acstulerunt. Si maturitatis tempora considerassent, si Paroxysmorum ratas periodos, si Venarum ordinatas progressiones, corporum consentaneas compositiones, saporum, colorum tantæ efficaces virtutes: vitam, aliâque viventium symptomata, ætatum discrimina, cruditatis & maturitatis tempora, morborum & mortis necessitatem, & his utiq; concessissent. Deficiunt enim, & singulis ætatibus nova prodeunt: quamvis multæ mortales,

lateant. Si Principia ostendunt vitalia Scientiis & Donis instructa, idq; proprietatibus tam multis, tam potentibus, neg; vita, neg; Scientia hujus comite, deficiuntur. Semina eorum in suis abyssis delucentia ubi digesta tempora expleverint, cum spiritibus Conjugium inveniunt: cum spiritibus dico ex quibus corpora tandem constitui possunt. Qui quamvis initio invisibiles sunt, corporum tamen Principia, Elementa, & ornatum omnem in se continent. Sed quo pacto, loca, matrices & domicilia opportuna inveniunt? Novit equus præsepe suum, aves nidum: & exemplum Aquila sæpe adduximus. Vires superioris Naturæ, Scientiæ, Rationes, ubiq; penetrant, ubi confluentiam invenerint, Anatomia sua rudimenta constituentes, Donorum varietate, Scientia abditam majestatem proponunt, latanturq; se in vanum non venisse: præsertim si quod voluit Generatione absolvere possunt, sine aliorum resistentiâ. Matricibus & locis nunc repertis, corporum visibilibus magisq; concretorum, commercium admittunt, alimentūq; attrahere incipientes, vaporosos fumos pro spiritibus ostendunt. Tu verò Elementa constituent, non communia illa, sed Mineralibus propria: corporum quoq; Principia similiter, hoc est, Sulphur minerale, Sal minerale, Mercurium minerale, ignem mineralem, Aërem mineralem, Aquam mineralem, Terram mineralem. Quibus absolutis, coagulationes, colores & qualitates omnes, quæ in vitalibus eorundem Principiis vigeant proferunt, metallaq; demon-

struant.

sunt vel mineralia his finitima. Nec majus est artifi-
 cium in formis & figuris Vegetabilium sive Animalium,
 quam in colorum, saporum, odorum, coagulationum
 actionum, proprietatum (qua in his precipue vigent) or-
 dinata explicatione. Aequè enim mirari licet colorem
 Saphyri, duritiem Adamantis, perspicuitatem
 Chrystalli, pulchritudinè Auri, ac organa vesper-
 titionis. Quinetiam in his forma naturales non sunt
 prætermisæ. Aliis enim formis coagulationes Vitrio-
 latorum, aliis Marchasitarum, aliis Nitrosorum, aliis
 Chrystallorum, Berillorum & Adamantis represen-
 tantur. Est & hac insignis proprietas in generatione
 Metallorum, quòd semen obtinuerint commune her-
 maphroditicum, multis Speciebus consentaneum: que
 ratione temporum, locorum, & aliorum Ascendentium
 in generationis administratione confluentium, supe-
 ratæ vel superantes, Specierum individuas signaturas
 constituunt, & peregrinorum affinitate nativas fa-
 milias deserentes, regressus faciles, difficilesq; experi-
 untur. Animalium perfectorum semina, sexuum di-
 stinctione separata diximus: Insectorum verò obscuris
 sexuum notis contineri. In Vegetabilibus, quamvis
 maris & femina testimonia sæpe deprehendimus,
 nihilominus in univèrsum semen eorum Her-
 maphroditicum concessimus. At verò in Mi-
 neralium semine non solum sexuum non ex-
 plicatam varietatem, sed etiam Individuorum,
 etiam Specierum, in uno eodemq; semine unica

Principia magna Naturæ potestate admirati sumus. *Hac de causa Generationem habent Transplantationi vicinam. Etenim si loca occupaverint immundo Sulphure, ut loquuntur Philosophi, turgida immundas Metallorum species producent, plumbum, stannum, ferrum, cuprum, Sulphurum & Sallium admixtorum indolem ostendentes. Horum Ascendentium impressione, mutantur seminum Elementa & corporum Principia, novaque conjugia admittunt. Quod si loca invenerint non ita valida externorum Ascendentium potestate repleta, vel consentaneorum virtute perfusa, fiet quod volunt. Alimentorum amica ubertate nutrita, Elementa constituent, & corporum Principia. Occulta deinde & vitale Digestione, coagulationes, colores, perspicuitates, & reliqua Donorum insignia absolvent, Individuaque perfecta hoc pacto proferrent. Hæc est Generatio Auri & Argenti: cujus operositatem occulto quodam sensu, ut arbitror, olfacientes mortales, insaturabili & impia fame, æqui & iniqui neglecto discrimine, universas Naturæ leges confundunt, ut alimento, tam exquisitè præparato, tandem potiantur. Sed justo Naturæ decreto ligatum alimentum, possessoribus benignum & vitale fomentum denegavit: multis desperationem tabem attulit. Gemmarum originem, quia Metalla videntur esse transplantata, posthac aperiemus. Quæ verò propriè Mineralia dicuntur, ut Sales, Alumina, Sulphura, Vitriolum, Therme, & his finitima, ab iisdem fontibus ortus sui primordia ducentia, eodem quoque pa-*

Ad Generationem procedunt. In his novarum Generationum illustria exempla deprehenduntur. Efflorescentias quoque habent, & Paroxysmos Cœlestium fructibus & Generationibus non dissimiles. De quibus plura in eorundem expositione adducemus. Eadem est ratio arenarum, lapidum, glarea, fabuli, creta: quamvis & ipsa Metalla Mineralia qua omnia, horum corporum & similium adjuncta habeant rudimenta, tanquam siliquas & cortices in quibus delitescunt. Nec pratermittenda est Aquarum & Fluminum generatio. Quae & ipsa Principia habent, seminaque: sed sine conspicuis saporum vel odorum virtutibus. Ideoque corpora obtinuerunt, Elementorum conditiones potius quam seminum referentia: ut in corporum differentiis annotavimus. Qui singularum specierum proprietates exactius cognoscere voluerit, libros THEOPHRASTI PARACELSI de Generatione Mineralium perlegat: item de Procreationibus Elementi Aqua. Ipse quoque Fodinas, Thermas, & Salium naturales officinas accedens, manifestius externa rerum accidentia, dispositiones, & conditiones conspiciat, majori cum fructu, causas & invisibilem Naturæ liturgiam posse cognoscet. Atque hac de Procreationibus inferioris globi dicta sufficiant: Superioris verò globi generationes longè aliter se habent. Neque enim Animalium generationi assimilantur, nec seminibus recurrunt anniversariis, nec corporum tarditate fructus remorantur: & cum ad generationem pro-

cedunt, fructus edunt instabiles. Itaq; proprias habent generationum leges. De Cælestibus imprimis agemus. Facilius enim demonstrantur quia corpora obtinuerunt sensibus obvia, in quibus fructuum dispensationes absoluuntur. Et humana ingenia ita sunt affecta, ut ubi corpora visibilia desiderantur ibi virtutem potestatemq; Naturæ protinus silere arbitrentur: quare Aereas generationes difficilius assequuntur. Diximus antea, in Elemento cælesti vel Firmamento, Individua perfecta contineri: in quibus partium dissimilis confluxus, dissolutionem non molitur: sed stabili vigore in ævum persistunt. Nihilominus vitali spiritu copia vigent: ex quibus stans temporibus fructus produci possunt, iiq; corporei. In inferiori globo etiam perfecta quædam Individua vidimus, ut Gemmas, Aurum: sed in his corporum vinculis ligati spiritus, actionum potestate, vitæ argumenta demonstrare non poterant. Cælestia vero fructuum assidua dispensatione viventium officia demonstrant. Tempora quoq; digesta (vita infallibilia signa) in his deprehenduntur. Silent enim & Fermentatione spirituum, vigorem promovent, donec ad Exaltationem & maturitatem pervenerint. Tum vero evacuantur, & spiritali ac invisibili, sed copiosa fecunditate, in Aëris capacitatem delabuntur (Unum quoq; enim Elementum, non in propria, sed in peregrina regione parturit) Ibi Scientia & Donorum varietatem explicant, consentaneis corpo-

rum vestimentis induti. Quamvis autem seminalem materiam in fructibus non relinquunt, veluti terrena: nihilominus in suis thesauris, vitale Principium, Scientiis & Donis instructum in ævum possident, fructuumque fecunditate præscriptis temporibus recurrunt. Hac Principia, hac Scientia, proprietates & differentias cœlestium fructuum constituunt. Ita quædam Stellæ, ventorum generationibus destinantur: in quibus Scientia & Spiritus Mechanici, talium corporum productrices lucent. Inter has, alia Australes producant ventos, alia Boreales, alia Orientales, alia Occidentales. Quæ ut motuum diversitate, ita corporum quoque proprietate Scientiis & Principiis analogæ, dissident. Et quamvis, colorum, saporum, & odorum, signaturas non representent: consistunt enim in superficiebus, quæ tales qualitates sensibus exhibere non possunt. nihilominus impressionum efficientia testantur, & hæc, & alia virtutum insignia sibi non esse denegata. Caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, sensibus occurrentes, multos deciperunt, ut his nudis qualitatibus, actionum & proprietatum causas attribuerent. Ita Austri Καθήκοι, υαθγοί, καρυβαρηκοί, διαλυτικοί, ab Hippocrate dicuntur, non quia humidi & calidi: sed quia corpora eorum, proprietatibus Opiatis, Cicutarum, Solanorum, &c. instructa sunt. Antea enim diximus in fructibus cœlestibus etiam, Melissas, Cicutas, Papaveras, Mandragoras, cōtineri.

Forma

Forma sunt dissimiles: actionum proprietatumque conspiratio, apud Philosophos similitudinem conficit. Rursus Aquilonis proprietates adjungit. ἢ δὲ βογειον ἢ βῆχες, Φάρυγγες κοιλίας σκληραὶ, δυσπεΐαι Φρικώδεις ὀδύνας πλευρῶν σπῆῶν: Non quia fugidus & siccus: sed quia corpora Aquilonis proprietatibus berberizatis, acetosis, Acatiarum, imbuta sunt. Et quantumvis evanidi videntur venti, manent tamen iis vestigia Donorum & divina Scientia: quod proprietatibus hisce, & motuum certis progressionibus demonstratur: Rursus stella sunt pluviarum grandinum, nivis, fulgurum, tonitruis, serenitatis, turbinum, tempestatis & reliquorum Meteororum: in quibus vitalia Principia & Mechanici spiritus eorundem fundantur, suisque temporibus ad Generationem procedunt. Sunt enim certa tempora omnium Astrorum, in quibus ad maturitatem perveniunt & fructus emittunt. In Luna manifestum est. Singulis mensibus nova generatione fructus profert Parentum seminibus & impressionibus similes. Sic Pleiades, Hyades, Arcturus, Canis, Orion, sua habent Plenilunia & Interlunia. Quadam bis in anno, orientia, scilicet & occidentia effervescentias habent & fructuum dispensationes. Quadam semel, ut Zodiaci signa. Nonnulla sapius, ut & alia tardius. Quadam repentinis habent efflorescentias, ut Martialis sidera omnia: quadam verò moderatas, alia tardas. Rursus, quadam continuè efflorescunt: quadam verò certis Paroxysmorum repetitionibus.

In his

In his omnibus propemodum fructibus, quia saporum vel odorum manifesta discrimina non animadvertuntur, Elementorum proprietates magis representantur, quàm rerum Principiorum: idq; obsalutem Animantium. Nam quæ sydera proprietasibus polent, Principiorumq; naturam emulantur, ubi efflorescunt vel oriuntur, morbos Epidemicos leviores vel graviores produciunt. Horum pernitiem tarditate ortuum benigniorumq; confluentia mitigavit Natura. Quamvis tales resolutiones ad novarum generationum classes commodius referantur: de quibus in doctrina Transplantationum. De his plura habetis in libris Mescororum PARACELSI Et nos in Astrologicis Commentariis, de motuum & maturitatum Proportionibus, exactius aliquando hæc omnia interpretabimur. Aërea generationes planè sunt similes: nisi quòd debiliores occurrant & moderatiores. Quamvis autem in Aëris regione non conspiciantur Astra? nihilominus & ibi stabili sede imposita esse vitalia generationum Principia, destinatis temporibus fructuum dispensatione effervescentia, præterquam quòd rata & immobili Naturæ Providentiâ confirmetur, quæ singula Elementa Astris & seminibus ornavit, nec quicquam in rerum ordine vacuum vel deforme passa est, etiam fructuum resolutiones testantur. Sunt enim venti, sonitrua, pluvia, manna, thereniabin, rores, &c. quæ à potestate celestium Meteororum, manifesto discrimine sejungua-

junguntur. Eodem pacto *Astra* vel *semina inferioris globi*, ut *Mineralium* & *Vegetabilium* radices, præter dictas generationes in quibus *feminum* progressionem corpora constituunt *feminibus* ornata, etiam alias resolutiones cælestibus aëreisq; similes obtinet. Ex quibus *terræ motus*, *fluxus* & *refluxus marini*, *venti nonnulli Provinciales*, & *Meteora omnia*, quæcunque ex superiori globo demittuntur etiam hinc generationum exordia sumere possunt. Idq; non obscurus potestate. Quippe in generatione *Luna*, ad cujus *Interlunia*, *Plenilunia*, *Quadraturas*, *maturitates* *Plurimorum syderum* regulantur, & hæc inferiora *Astra Tincturam imprimere possunt efficacem*. Ex his quoq; *Resolutionibus*, *Sterilitates*, *Pestes*, *Endemii morbi*, sæpè *Epidemici* dependent. Sed ne instituti nostri immemores, *latius quàm Compendii ratio admiserit* vagemur, *universam hanc contemplationem*, *brevi verborum formula complectentes*, *finem huic Capiti imponemus*. Itaque *Generationem esse progressionem feminum* asserimus: In qua, ex *fontibus*, *abisis* & *vitalibus Principiis*, *ordinata corporum* explicatione, in hanc *Mundanam scenam*, *definitis temporibus*, *progredientia*, *Individuorum Renovatione*. *Specierum perpetuitatem* custodiunt. *Fieri que in hac lithurgia*. Ex *invisibilibus visibilia*, Ex *corporeis corporea*, potestate, *vitalis Immortalis-*

mortalisque scientiæ in universa Natura
vigentis. Cujus effcientia Elementa &
corporum Principia officiis consen-
tanea, colores sapes, odores caliditates
frigiditates, Humiditates, Siccitates, Ma-
gnitudines, Situs, Conformationes, con-
sensus durationes, digesta tempora, & om-
nia corporum ornamenta, admirando
ordine producantur Diversos quoque Ge-
nerationum esse Modos ratione Elemen-
torum & seminum: Adeoque in quibus-
dam planè neglecta esse Sexuum discrimi-
na: In nonnullis obscura Rudimen-
ta apparuisse: In aliis verò Sexuum per-
fecta separatione Individuorum propri-
etates manifestius explicatas. *Nunc voti
memores* Genium quieto silentio placabi-
mus. Cras ingens iterabimus
æquor.

DE

IDEA MEDICINÆ
DE MIXTIONE ET HÛ-
JUS COMITE TRANSPLAN-
SATIONE.

CAPUT IX.

Quicunq; de Mixtionis natura, subjectu, pro-
gressu, terminis, caterisq; conditionibus ha-
ctenus disseruerunt, Elementorum, Seminum
Principiorum proprietatibus, & Generationum le-
gibus non satis antea comprehensis: eorum decreta
usq; adeo sunt obscuræ, dubiæ, incertæ, falsæ, pueri-
liæ, ut misericordiam potius quam reprehensionem
mereantur. Si enim neglectis Natura operibus, dubita-
tiones attulerunt extraneas, & Mixtionum modos
proposuerunt, de quibus spiritus Mechanici Mixtio-
num auctores nunquam somniarunt. In angustias
primùm reduxerunt Naturam sola corpora & sa-
mosas illas Qualitates, Caliditatem, Frigiditatem,
Humiditatem, Siccitatem, proponentes. His jactis
fundamentis, ociosis dubitationibus, & terminos non
habentibus, inquirere cœperunt: an corpora, id est,
Substantia Elementorum, ut ipsi interpretantur, vel
Qualitates, id est caliditas, humiditas, frigiditas,
siccitas, tota totis permiscerentur. Quibus certa-
minibus tanquam Sisyphi saxis, ingenia nostra ha-
ctenus exercuerunt, & multorum etiaminum exer-
cent. Vidi ego Philosophos quorum recta nive coo-
periebantur, qui universam vitam in his nugis con-
sumserant

sumferant: Et tamen saxum in vertice collocare non poterant. Certè puerilius de multis diserebant. quam si, qui Philosophia titulos sibi non vendicarunt. Quod si ratio uniuscujusque verbi ociosi reddenda est, quanta illis restabunt debita, qui autem hinc usuris iniquè traducunt? Tales Quæstiones multas deprehendimus in tota eorum Philosophia & Medicina. In proposita verò dubitatione, post multas ambages, hæc sententia principatum obtinuit: Substantias habet $\lambda\gamma$ non misceri: Qualitatum vero consummatam esse mixtionem. Mixtionis autem rationem hæc pacto explicarunt. Quatuor illas simplices Mundi Naturas, id est, Elementa paribus quodammodo viribus confluere: deinde se invicem in exiguas, non autem minimas portiones distribere, eoque se ordine componere, ut sibi invicem ærtissimè coherescant, nihilque sensu notari possit, quod non ex quatuor earum portionibus constet: Qualitates vero totas totis permisceri, & mutua quadam repugnantia, sese vicissim ad moderationem redigere, fierique illarum confusione Temperamenti genus per universam Compositi molem diffusum. Huic Temperamento omnium Facultatum naturalium causas ascripsit Galenus: Et uniuscujusque rei proprietatem, ex tali vel tali caliditate, frigiditate, humiditate, siccitate temperie proficisci, turpissimo errore prodidit. Opera precium est examinare fundamenta hæc, ex quibus universa Medicina Galenica constituta est. Etenim actionum Principia, morborum causas, remedium fa-

cultates, compendiosa subtilitate hinc derivantes, Artem posuerunt Methodorum adumbratione superbam. Primum itaq; cum Mixtio motio sit quædam, motorem addere oportebat. Nihil enim fit sine causa. Si Elementa se invicem ad Mixtionem movere dixerint, quæremus porro, qua potestate tales facultates suis elementis cõcedat: simplicibus enim corporibus simplices motus congruunt. Deinde quibus internuntiis tam justis & consentaneis ponderibus ad Commitia conflant. Quibus mensuris, portiones illas exiguas non autem minimas, dissecant. Quæ justitia positiones Atomisticas absolvent. Rursus, si Qualitatum ministerio Substantias componi, mensurari, & justis legibus confluere voluerint, in multas obscuritates & desperatas difficultates incidere eos necesse est. Quippe Qualitatum originem & naturam non intelligunt. Nec enim satis est, quòd definiant Qualitates esse, secundum quas quales e se dicimur: vel, per quas Substantia efficaces sunt: vel, in quibus contrarietas viget: vel, in quibus intensiones & remissiones admittuntur. Sed originem, naturam, proprietates, differentias, actiones Qualitatum declarare, hoc verò Philosophicum est, & Medico imprimis necessarium. In summa, motorem adjungere oportet, Principium vitale, Scientia instructum, Formam, Speciem, Semen, Astrum, quomodocunq; appellare libuerit: cujus potestate & infallibili Scientia, tam divina Mixtionis officia administrari possint.

possint. Hoc est illud Principium, quod antea Generationum omnium fundamentum & radicem demonstravimus. Hujus Scientia & vitali potestate semina ex Iliado in mundanam Anatomiam, ex Orco in Lutem prodeuntia, Elementa & corporum Principia domestica sibiipsis constituunt, eaq; ponderibus & mensuris soli Scientia notis permiscet. Idq; non corporum mutua appositione: spiritalia enim adhuc sunt, dimensionumq; legibus non subiecta: non Qualitatum discordia & inimica contrarietate: familiaria enim cum sint tam Elementa quam corporum Principia, amica, societate confluunt. Sed vitalibus Trincturis per omnia penetrantibus, omniumq; virtutes secum ducentibus, & validis vinculis universa componentibus. Hæc vincula qui ignorat, Vitæ potestatem non didicit: quia Mortis Anatomiam solam exercuit. Qui Mortem cum Vitæ copulare voluerit, mortuisq; rebus Vitæ officia attribuere invanum laborabit. Sed relictis eorum placitis Mixtionis necessitatem & maturam exponemus.

Quia Donorum varietates, & proprietatum differentia, que in vitalibus seminum Principiis unita latent, in Mundana Anatomia explicari debuerunt, & ex unitate in multitudinem progredi: diversis quoq; Elementis, ac corporum Principiis opus fuit: quæ tamen diversa & multa manere non permisit Natura solertia. Cuncta enim viventia, vitæ unitatæ, Principia, & Exēplaria sua imitatur.

itaq; Mixtionem molita est Natura, & diversarum rerum, sed conspirantium, unionem. Subjecta Mixtionis sunt Elementa, & corporum Principia, ex alimentis virtute & Scientia Mechanicorum spirituum producta. Nam tum primum Mixtio fit, cum ex in corporeis corpora, sed planè spiritualia, conficiuntur. Estq; Mixtio Elementorum inter se, Elementorum eum Principiis, Principiorum inter se, & omnium simul. Tam multa primis Proportionum progresfionibus unita conjunguntur. Alimento deinde copiosiore attracto, Mixtiones quoq; continentur progrediuntur. Ita sunt compositiones & Mixtiones multe. Elementa enim ac Principia corporum, à spiritibus vitalibus Mechanicisq; in horas consummuntur: assidua proinde opus est restitutione, mixtione, & compositione. Rectissimeq; ab Hippocrate dictum reperio, nutriri nos ex iisdem ex quibus constat, & Generationem nutritione continuari. Sunt & alii Mixtionum modi, de quibus copiosè egimus in libello nostro, De Mixtione & rerum Consuetudine: ubi corporum Principia, Elementa ac Radices rerum distinximus, in Perfectas sive primas, & Corruptibiles sive superuenientes: Ex quibus tres Mixtionum ordines confecimus. Aut enim miscetur perfectum perfecto: aut corruptibile vel impurū, corruptibili? aut perfecto, corruptibile. Longè enim alia Mixtio prodit si perfectum perfecto, id est, purum puro, quàm si impurum vel corruptibile impuro vel

puro

puro misceatur. Quantum enim inter se distant subjecta, tantum etiam distabunt uniones, termini vel durationes. Pura enim puris permixta, longa habent digestionum tempora, priusquam ad dissolutionem perveniant. Impura confestim ad interitum festinant, serius ocius, secundum subjectorum analogiam. Etenim Elementa & Principia Animalium, tempora habent durationum à Vegetabilium & Mineralium Elementis Principiisq; plurimum distincta: hac rursus à Procreationibus superioris globi. De corruptibilibus Radicibus, Elementis, Principiis, earumq; Mixtione cum puris, copiosius agemus in morborum Generationibus; mortis enim Anatomiam, & morborum continet.

Exposuimus nunc Mixtionum necessitatem, subjecta, terminos, diversosq; modos: diximusq; non communia illa & pervulgata Elementa, sed propria & unicuiq; radici consentanea, in Generationum liberturgia commisceri. Id felicitus continget, si alimentum ratione locorum, & externorum Ascendentium in Generationis progressu confluentium, opportuna fuerint: si Tincturis & facultatibus validis destituta Spiritibus Radicum vel seminum obtemperaverint. Ita enim conditiones Elementorum magis imitabuntur quam seminum. Quod si alimenta validis Tincturis imbuta fuerint: si seminum proprietatibus viguerint: si dytaucis Hippocraticas, Chersonia THEOPHRASTI, ostenderint: sive io-

corum vel matricum ratione hoc contingat, siue diverforum seminum confluxu, siue externorum Ascendentium validis & Chæroniis impressiombus: miscebuntur quidem hæc, nisi planè dissentanea fuerint nulla societate cum Radicibus conspirantia: sed signaturæ variabuntur, fietq; quod non volunt semina. Tales Mixtiones pro Generatione Transplantationem consciunt. Est enim Generationum Symptoma Transplantatio, omnibusq; Generationum ordinibus accidit. In genere Animalium perfecta quæ sexuum distinctione separata sunt difficulter Transplantationem admittunt: & hoc non omnia; solummodo illa in quibus magna est seminum & Naturæ affinitas, idq; non nisi seminibus permixtis, ut lupi, canes: equi, asine: perdices, gallinae, &c. Hujusmodi Animalia Radices habent magna Natura societate conjunctas. Quapropter spiritualia eorundem Elementa, corporumq; Principia, Mixtionem admittunt, sed non perpetuam. Diximus enim subjectarum ratione, terminos Mixtionum breves vel diuturnos evadere. Ita quod ex congressu talium Animalium nascitur, sterile ut plurimum existit, ut multi. Elementa enim & corporum Principia, quæ permixta primam compositionem fecerunt in eorum Generatione, non tam stabili lege ligantur, ut durare possint ad seminis constitutionem: sed paulatim dissolvuntur. Vitalia enim Generationum Principia, quia in corporea sunt, Mixtionem omnem respiciunt. Hoc est quod dicunt Philosophi, Species rerum.

Subiecta alienas recipiant signaturas, quæ non continerantur in Scientiis & prædestinatis Donis suorum Principiorum. A validioribus causis fiunt huiusmodi Transplantationes, Quod enim primam Elementorum Principiorumq; compositionem, adeoq; Radicem & Primam materiam immutare debet, valida, Tinctura præditum sit oportet. Neg; hoc satis est. Nisi enim Scientiarum & Donorum societate, Elementorum quoq; & Principiorum familiaritatem obtinuerint semina vel Astra prædicta, ut Generationis, ita Transplantationis pariter destructum erit consilium. Quapropter in Vegetabilibus cum semina sint plurima, in quibus multorum Individuorum (qua sensuum inditis specie quodammodo differre videntur) Scientiæ & prædestinata Dona conjungantur, non mirum est si levi momento in novas familias transseant. Sic Sysymbrium in Mentham, Rapam in Raphanum, Imperatoriam in Angelicam, Triticum in Lolium, Ocimum in Sexpyllum degenerasse & multas huiusmodi Transplantationes conspeximus. In quibus omnibus semina videntur æquivoca, quæ multorum Individuorum ferè omnibus proprietatibus dissidentium Principia esse possunt. Sic in semine Tritici Forma Lolii delitescit, sed ministra, æquivoca, accidens: quæ si externa subsidia nacta fuerit, contempto imperio, non ministri, sed domini munia obibit, id est, secundum suam prædestinationem Scientiamq; omnia moderabitur, suæq; signaturas inducet. Eodemq; modo in Sysymbrio Menthe rudimen-

dimenta latent ministrantq; quouq; Syfimbrii Ele-
 menta, Principia, imperium robore vitaliq; potestate
 obtinuerint. Quod si aliorum Astrorum iudis con-
 fluentibus, Mentha exordia incrementa sumserint
 robusta, dominabitur Mentha, seruietq; syfimbriū.
 In Rapa & Raphano similiter, & ceteris omnibus.
 Ha Transplantationes, hac arte multas ostendunt
 herbarum species, & aliarum quoq; rerum ac Anti-
 quis incognitas, Individuorum Transplantatio-
 nes in Vegetabilibus usque adeo sunt frequen-
 tes, ut hinc nominis usuram receperint Philo-
 sopheri. Ita cicurantur agrestes, mitigantur sapo-
 res, mutantur colores, maturitatis tempora accele-
 rantur vel retardantur, totaq; Natura arbitriis
 Mortalium se submittebat, utili delectabiliq; varia-
 ta nos recreat. Tempora quoq; observare oportet
 in Transplantationibus. Generationum enim desi-
 nita sunt periodi, in quibus efflorescentia & imperius
 seminum Indicatorios dies demonstrant: quæ si ne-
 gligantur, Transplantationes irritas efficiunt. Ne-
 que enim Animalium tantum est ad coitum aviditas,
 ut inquit Plinius: sed multo major est terra & satorū
 omnium libido, quam tempestivè uti plurimum in-
 terest conceptus. Sic mala, cotonea, pruna, post
 Brumam tempestivè transplantantur: Mora, ante
 vernum æquinoctium: cerasi, amygdala circa Bru-
 mam. Iis enim temporibus, cum mutua sit in insi-
 tis cupiditas utriusq; coeundi, faciliores sunt ample-
 xus, seminalibus Tincturis Germinatione excitatis.

Tum vero radicum rudimenta fibris demittuntur: fibris dico, in quibus valida trahendi potestas inest. Atq; hoc pacto ex alieno alimento suum faciunt. Loca quoq; opportuna in Transplantationibus requiruntur, sive semine, sive insitione administrantur: neq; enim omnia ex æquo Matricis analogiam habent. Mineralium semina quia hermaphroditica sunt, & multis Individuis, specie quodammodo differenti- bus, communia, & qui vocas Generationes obtine- runt, id est, Transplantationi permixtas. Gemme etenim specifica Transplantatione producuntur, val- dioribus Tincturis occupata prima communis, Me- tallorum Radice: idq; receptis antea Individuis Me- tallorum signaturis. Ita ex radibus plūbi transplan- tatur Adamas, ex radicibus Lunæ saphyrus, ex ra- dicibus Veneris smaragdus, ex radice Martis Be- rillus, &c. Individua verò Transplantationes Me- tallorum, ubiq; conspicuuntur in Metallis, Marchasti- tis, Sulphurib. Salibus, Thermis. Quin etiam artifi- cose Transplantationes Saliū, ut aluminis, vitrioli, sa- lis nitri, ammōiaci, Sulphurū, antimoialium, cupri, ferri, plūmibi, stanni, Naturæ mirabilem potestatem sa- tis ostendunt De quib. copiose & doctè in multis locis dūserit PARACELSUS. Postremo superioris globi Generationes Transplantationibus quoq; frequenter implicantur: idq; si iisdem temporibus ad maturita- tē pervenerint, & radiorum societate conspiraverint: fiuntq; fructuum vel Individuorum solummodo in his Transplantationes, scilicet alteratis fructibus vehe-
mentia

mentia, frequentia, copia, diuturnitate, vel his con-
 trariis accidentibus. Maturitatis tempora eodem
 modo promoventur, & mira varietate errores con-
 tingunt, Astrologorum judiciis difficultatem injici-
 entes. Quæ in explicabiles planè redderentur, con-
 fluentibus impressionibus inferioris globi hæctenus
 incomprehensis, mutationesq; insperatas sæpè addu-
 centibus: nisi Planetarum, Principaliumq; Syde-
 rum, quorum potestate temporum vicissitudines
 constituuntur, natura, proprietates, digesta matu-
 ritatum tempora, Generationum modi, Anni quoq;
 universales constitutiones, tam ex inferioris globi
 quàm superioris resolutionibus pendentes, labori-
 osa experientia, & subtili judicio certis legibus tan-
 dem comprehenderentur. Magnas insuper Con-
 junctiones, & Eclipses, mirabiles Transplan-
 tationes, & nobiscum durabiles, adducere
 cui non est manifestum? Causam faciliè inve-
 niet, qui prædicta diligenter examinaverit.
 Cometarum similiter origines, & insolentium
 Meteorarum, Transplantationi ascribimus. Sic
 Astrorum silentium & occultorum resolutio-
 nes, sive Mundanæ Reipub. legibus astrictæ sint,
 sive superioris familiae Oeconomi, seculorum
 mutationes, novas Generationes, & rerum
 omnium senescentes Transplantationes efficiunt.
 Quibus Mundana Provincia obtrigit, in E-
 lementorum abyssis, silenti obædientiquè
 desiderio prædestinata expectant tempora:

tum demum resolutione valida, sapè amara, novam faciem rebus mortalibus inducunt: durabilesque sunt vel momentanea Transplantationes, secundum Astrorum naturam & Tincturarum potentiam. De his plura utique dicerem, nisi desuaderet is, cui obtemperare consilium est. Urticarum vicinitas præcocius Rosis sapè spem floris abstulit. Atamen in novorum morborum expositione liberalitati locus erit. Dispersos nunc Cæturiones in ordinem revocantes, acie instructa dicemus: Mixtionem esse seminum ad Generationem procedentium instrumentum: Cujus ministerio Elementa & corporum Principia feminibus domestica colligata unitatem suorum exemplarium æmulantur variarique Mixtionum uniones ratione subjectorum. Spiritualia deinde corpora veram Mixtionem apenetratio- nis dimensionum periculis expedi- cam constituere: Idque vitali virtute Mechanicorum spirituum. Transplan- tationem Generationi, interveniente mixtione accidere, communemque esse Generationum omnium ordinibus, sive levioribus Tincturis Individuæ Naturæ proprietates immutarentur sive validio- ribus Specierum signaturæ Transplantata

novæ familiæ insignia demonstrarent.
 Postremo validiorum occultorumque
 Astrorum resolutiones Transplantatio-
 nes tam potentes comitari ut no-
 varum Generationum appellatione
 vigorem Principiorum Declaraverint.

*I puer, vestimenta suspende : flucti-
 bus superatis leniori post-
 hac utemur ve-
 migio.*

DE

DE GENERATIONE HU-
MANA ET TRANSPLANTA-
tionibus Generationi superve-
nientibus.

CAPUT X.

FUNDAMENTA Mundana Natura posuimus. Æ-
quum nunc est humanam Anatomiam ag-
gredi; non illam solum que cadaverum su-
perstitiosa propemodum dissectione, situs & nudas
partium conformationes scrutatur: sed longe
magis vitalem, quæ origines, proprietates sin-
gularum partium Scientias, & agendi pote-
states inquirat. Primum itaque vitalis Princi-
pii seminisque naturam adducentes, Mechanicum
processum ad Generationis æconomiam adjunge-
mus. Elementa quoque & corporum Principia
humana Nature consentanea, Mixtiones radica-
les & supervenientes, nutritiones, conformati-
ones, signaturarumque omnium absolutiones,
que proprietatibus Radicum coherent, qua pos-
sumus brevitate adjicientes, Generationis huma-
nae contemplationem absolvemus. Neque fastidio-
sa repetitione singula quæ de seminibus, Eleme-
ntis, corporum Principiis, Generationibus, Mix-
tionibus, & Transplantationibus hactenus demon-
strata sunt replicabimus. Sed Natura operibus,
tan-

tanquam illustribus vivisq; exemplis, veritatem omnium confirmabimus, obscuritatem illustrabimus, prolixitatemq; brevitate compensabimus. Diximus antea vitale Principium humanæ Naturæ, in materia quadam radicali fundari, in Balsamo scilicet animali, in Sulphure, Mumia vitali, cujus perpetuo conjugio denitetur, Mundanaque Reipublicæ perpetuus civis, propagatione individuorum, corporumque renovatione æternitatem æmulatur. Quæ ad Supercaelestis corporis Naturam, proprietates, copulationem, cum Naturali, durationem, &c. attinet, in Commentariis, De vita longa, commodius explicabuntur. Hic enim naturalis corporis affectiones, scrutamur, in quo vitalia Principia humanæ Naturæ & Mechanici spiritus tanquam in solida radice in seculi consumptionem duratura, fundantur. Hæc prima materia, quamvis spiritualis quodammodo sit si prima materia Vegetabilium vel Mineralium comparetur: nihilominus Tincturas in se habet potentissimas, in quibus tanquam in Mechanicis spiritibus Scientiæ omnium partium humanæ Anatomie delitescunt. Neque locis inter se distinctæ jacent hæc Tincturæ: Sunt enim Astra, sunt spiritus, in quibus corporum dimensiones & distantia non admittuntur. Quantumvis autem confusæ videantur, differentias nihilominus proprias, inviolatas conservant. Argumento sunt tam ordinatæ explanationes.

Talis

Tales Radix, Tinctura, Semen, Balsamus, Mumia, Astris opportunis vestita, in universo corpore humano viget, quamvis partium diversitate signaturarum variet. Id quod Hippocratem non latuit. Asseruit enim in libello, De locis in homine: ὅτι τῶ σπυρματος τὸ μικρὸν τῶν κωλύει ἔχει ὅσα πλεονάζει τὸ μέγιστον. Et Paulo post: ὅτι ἐν τῶ μικροτάτῳ, πᾶσι ἐν τῶ μέσῳ. Itaque non in testibus, non in cerebro, non in spinali medulla proprie consistit semen: sed in Mumia, Balsamo, vitali Sulphure, quod per universum corpus dispergitur, suoque favore omnia complectitur. Testes verò corpus semini idoneum preparant, cujus beneficio ab externis injuriis, tanquam in testa, illa se custodiuntur spirituales Tincturae Generationis authores, donec nutritione & definita digestionem corroborata, signaturis & partibus interea absolutis, in lucem tuto prodire possint. Hac materia, quia cum spiritibus & Tincturis seminalibus magna familiaritate confluit, & symptomata omnia, quae seminum efflorescentius contingunt, in Anatomia testium tam manifeste ostendit, multos seduxit, ut arbitrentur in hac sola totam seminis potestatem contineri, & tamen non obscura symptomata in universo corpore conspicuuntur in dictis efferuescentiis. Fæmineum sexum tali Balsamo, Mumia, vitali sulphure, semine, destitui absurdum est. Et rationes eorum qui id astruere conantur futiles sunt. Quia ratione ad Paroxysmum ebullitionis efflorescentiam, turgorem, excite-

excitetur seminalis Mumia, manifestum est. Frustra tamen, & in vanum ab externis causis excitatur, nisi germinationum interni impetus concurrant. Quibus concurrentibus, & debite omnibus conspiciantibus semina maris & femina utero excepta, mutuo amplexu miscbuntur (spiritualia enim sunt, consentanea, ab una eademq; Radice profecta iisdem Donis, Scientiis, signaturis instructa) uterusq; contrahetur, & arctissime claudetur, tam amico & desiderato recepto hospite. Tanta est Matricum & feminum naturalis confluentia. Et quia Mechanici spiritus, Tincturaq; radicales, vita iis caloris copiosam suppellectilem secum adduxerunt, motum utiq; in utero eorundem spirituum confestim ostendent, obscurum tamen & tam pusillis exordiis sufficientem. Itaq; cordis ac arteriarum officia statim aderunt, vitaliq; pulsu, aereum spiritualeq; alimentum, juxta virtutem, Scientiam, & potestatem Mechanicorum spirituum attingent: idq; per occultas vias. Tum vero spiritualibus Tincturis in centrum collectis, crassorem seminis materiam tanquam testam, undiq; sibi obducent, & paulatim, in membranas transmutabunt. Jam rudimenta viscerum locis opportunis ordinate disposita apparere incipient. Hisce temporibus, Elementa & corporea, singularum partium Principia, ex alimentis augmenta suscipiunt, ac novas Mixtiones, quarum virtute spiritualia in corporea tandem transformantur. Hanc Generationis divinam administrationem, Hippocrates docta

K
profun-

profundaq; interpretatione persecutus est, in libello de Diata. Ubi generalem quoq; Generationum omnium, & feminum naturam, quam antea ad mentem ipsius exposuimus, proposuit. Obscuritatem explicatione tollemus, locumq; ascribemus, ob causas supradictas. Posteaquam ostendisset Hippocrates feminum progressionem ex Orco in Lucem, fluxumq; Generationum & Corruptionum universali doctrina declarasset, ad hominis descendit Naturam, inquitens: Τα δ' ἅλλα πάντα καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου καὶ σώμα ὁμοῖον ἢ ψυχῇ διακοσμεῖται. Hoc est, Et alia omnia, & Anima hominis, corpus verò Animæ consentaneum fabricatur, &c. Principia illa vitæ, medicæ Tincturas, Mechanicos spiritus, in quibus Scientia, vita & potestas viget ψυχὴν appellat, alibi θεσμὸν, ut in libro De carnibus, hic sæpe πῶρ. Quales autem fuerint Scientiæ & Dona, vitalium spirituum, Animæ, calidi, ignis, &c. tales signaturas in corporibus exprimi, corporumq; ornatum universum in Anima contineri asserit. Ita Anima est Principium corporis organici: ab hac enim fluit corpus: huius virtute Elementa, Principia, miscentur argentur, ex spiritualibus in corporea mutantur, figuris, magnitudinibus, coloribus & similibus picturis Animæ consentaneis, hoc est, quæ ad prædestinata officia absolvenda operæ precium obtinent, vestiuntur, ἔσπεται δὲ εἰς ἀθρώπων, μέρεα μέρων, ὅλα ὅλων, ἔχοντα σύγκρησιν πῦρος καὶ ὕδατος. τὰ μὲν ληψόμενα, τὰ δὲ δώσαντα, καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα πλείον

ῥοίεες, τὰ δὲ ἰδίοντα μείον, &c.

Declarat alimentorum beneficio omnia suppeditari, partes partium, totum totorum, hoc est, & Elementis humanis, & corporū Principiis, fomenta idonea suppeditari. Alimenta enim qua ingrediuntur temperamentum, habent Tincturas & fructus Ignis & Aquæ, ex quibus prima rudimenta seminū profluxere.

Quid Ignis & Aquam appellet ex superiorib. inquire.

Patet Elementa, totorum conditionem habere :

Principia verò partiū. Nisi enim alimentum tam

Principiorū quam Elementorū proprietates obtinuerit, sterile utiq; futurū est. His ita accidenti-

bus & amica societate cōmixtis, quædā, inquit, accipient, quædam verò dabunt : & quæ accipient

plus facient, quæ verò dabunt, minus, &c. Partes

sand accipient & tota dabunt. In partibus enim, id est,

in Principiis corporum, proprietates insunt & validiores

Tinctura quam in totis, id est, in Elementis. Ideo-

q; Elementa, partium, fiunt nutrimenta. Ipsa quoq;

partes, alia aliis sunt validiores, & à debilibus ali-

mentum trahunt. Sed quid est quod omnia hac mode-

tatur, alimentorum attritiones, Mixtiones, partium

dispensationes, consentaneorū cōspiraciones, dissentaneorum verò expulsiones ?

Φύσις ἀνθρώπων inquit :

hec est illa qua hoc expellit, hoc attrahit, qua dat,

qua accipit, καὶ τῷ μὲν δίδωσι, τῷδε λαμβάνει. καὶ τὰ

μὲν ἐπὶ τὸ μείον ἰόντα, Διακρίνεται εἰς τὴν ἐλάσσονα

χωρῶν, τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέζον πορβύμενα συμ-

μισγόμενα ἐξ ἀλάσσει εἰς τὴν μείζω τάξιν.

Minora minoribus locis adaptat, majora majoribus idq; commixtione alterata & benigne temperata. Quæ Elementorum ordinibus consentanea sunt in alimentis, ad eorum ordinem se gregat, quæ partium & Principiorum similiter. Τα ἢ ξένα μὴ ὁμότροπα ὄψεται ἐκ ξώρης ἀλλοτρείας. ἢ γὰρ δύναται τὸ μὴ ὁμότροπον, ἐν τοῖσιν ἀσυμφόροισι χωροῖσιν ἐμμένειν, πλανᾶται γὰρ ἀγνοῦμενα. Συμμισγόμενα ἢ ἀλλήλοισι συγγνωσκεία. προσίσθ γὰρ τὸ σύμφορον τῷ συμφόρῳ. τὸ ἢ ἀσύμφορον, πολεμῆι ἢ μάχεται ἢ ἀλλήλοισι ἀπ' ἀλλήλων. Peregrina, hoc est, quæ non sunt ὁμότροπα, ab alienis sedibus pelluntur. Ea enim propria est facultas omnium vitalium Elementorum, ut in suis regionibus, nihil alieni, vel dissentanei, ferre, possint: sed omnia collectis viribus à se expellunt. *Peregrinam autem est, quidquid non habet signaturas conspurcantes, id est, in quibus, nec tempora, congruunt, nec colores, nec odores, nec sapes, nec corporatura. In his corporum Principia necessario dissentanea sunt, Elementa quoque. Quæ propter locorum favore destituta, qui ignoti sunt hospites, errant, locumq; in diversorio non inveniunt. Domestica verè cognoscuntur, quia signatura sunt similes, & Radices habent communes ad Mixtionem consentientes. Hoc est tritum illud Philosophorum dogma, Naturam Natura propria lætari, Δια τῶ το ἀνθρώπου ψυχῆ, ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται, ἐν ἀλλοῖσιν δὲ ἐστρενί, ἢ τῶν ἀλλῶν ζώων*

τῶν μεγάλων ὡσαύτως. Quia nec peregrina Elementa, nec Principia, admittuntur in Anatomia humana, propterea, inquit Ψυχὴν (intellige Naturam, Semen, Radicem vegetalem humanam) in solo homine augeri, & in nullo præterea alio Animali. In cæteris quoque similiter Animalibus majoribus, id est, perfectis, in quibus sexuum perfecta est distinctio, & univoca Generatio. Insecta enim & his finitima frequentes admittunt Transplantationes, ac peregrina semina suis tentoriis fovēt. Ad hunc modum saepe loquitur PARACELSUS, Dicit enim ex eodem alimento canem caninam producere naturam, carnem, semen, radicem: hominem, humanam, suam, suillam, leonem, ob potestatem Mechanicorum spirituum, qui alimenta omnia suis signaturis ornare possunt. Manifestè verò explicat potestatem Tinctoriarum radicalium, Principiorum vitalium, spirituum Mechanicorum, seminis (una enim eademq; res diversis his nominibus insignita) cum dicit: ἐνάσω ἢ Ψυχὴν μέζω καὶ ἐλάσω ἔχουσι περὶ Φοιτᾶ τὰ ἑαυτῆς, & πορθέσι & ἢ ἀφαιρέσι δρομένων τῶν μεγάλων, καὶ ἢ ἀξήσιν καὶ μείωσιν τῶν ὑπαρχόντων δρομένων. hoc est: Natura quæ majora & minora habet, sibi ipsi particulas suas fabricat, quæ neq; adjectione, neq; subtractione opus habent: jam verò existentes augmento & decremento indigent, &c. Sed quo pacto ante augmento tot partium differentie in una Natura continentur &

Certe non in corporibus, neq; tenuibus partium rudimentis sensum fugientibus, sed in vita, Scientia, potestate, seminis, & Tincturarum radicalium. Ibi neq; locorum intervallis distincta jacent neq; confusione differentias amittunt, sed unita, proprietates suas custodiunt, quas ordinata progressione promonent. Ex alimento enim attracto aucta, ex invisibilibus visibilia, ex incorporeis corporea rudimenta, demonstrant. Sed unde augmenta & nutrimenta haec proficiuntur? Τρέφεται ἢ αὐξάνεται Διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἐν αὐθροπῶν. ἀνάγκη. ἢ τὰ μέτρα, ἔχον πάντα τὰ εἶδη οὐρα. ἢ τὴν ὄρεξιν μὴ ἐνεῖν μοῖρα ἐξ ἀρχῆς, ὅτι αὐξήθη, οὐτε πολλῆς ἐπίσσης τροφῆς, οὐτε ολίγης, ἢ γὰρ ἔχον τὸ πρὸς αὐξόμενον. ἔχον ἢ πάντα αὐξάνει ἐν χώρῃ τὸ ἑαυτῶν ἕκαστον. hoc est: nutriuntur & augmentur Dieta qua homo utitur. Necesarium verò est partes continere omnia quae ingrediuntur, Cujus eaim Principium, Scientia praedestinatio,, fatum, rudimentum (ea enim omnia virtute vocabuli τῆς μοῖρας designantur) non adfuerit ab initio, nequaquam augebitur, sive copiosum sive exiguum affluat alimentum, neq; enim habet cui adhæreat, & quod augefcere faciat: nunc verò cum omnia habeat augetur unumquodq; in proprio loco &c. *Alibi clarius exposuit quanam sit humana Dieta.* Ex iisdem, inquit, nutriuntur ex quibus constamus, iisdem dico potestate non actu, id est, quae partes habent in semine, quae Scientiis & Mechanicis Spiritibus humani se-

minis subjiciuntur. Corporea enim aliorum interpretatio planè cruda est. Nec enim satis est quod dicunt constare nos ex quatuor Elementis, & iisdem nutriri: propius accedere oportet, ac fores clausas aperire, si nucleum eruere propositum est. Qui fiti premitur, liquoris familiaris speciem animo concipit: hujus imaginationis comes individuus est Appetitus, & talis Imago Appetitu tali formata, fitis est. Huic imaginationi idem est liquor desideratus: quia species qua Imaginationem formavit, liquoris propria est, & liquor talis Imaginationis officio, prædestinationi, termino, fato, Scientia, satisfacere potest.

Ita nutrimenta eadem sunt cum iis quæ nutriuntur: & tamen hæc sunt invisibilia, illa verò visibilia: hæc incorporea, illa verò corporea. Imago, nisi talis antea fuerit Imago, Scientia, fatum, prædestinatio (ignoscite Aristotelici quod Imaginationem Naturæ attribuam) non generabitur, non miscebitur, non augebitur quicquam: non fiens ex invisibilibus visibilia, ex incorporeis corporea: non explicabuntur figura, magnitudines, colores, sapes, odores, & reliquæ signatura corporum, siue copiosum siue exiguum affluerit nutrimentum, quia non habent fundamenta, Radices, Principia, quorum potestate, tutela, patronio, in nova Reipublica societatem recipiantur.

Antea per jocum dixerat γένεσιν εἶναι μίξιν, hic demonstrat γένεσιν εἶναι αὐξήσιν. Latine loquerer, nisi flagella Peripateticorum timerem. Omnibus his debite confluentibus augetur unum quodque in loco proprio: loca verò progressionis seminum ordinatè imitantur. Analogiam alibi explicabimus. Hanc artificiosam Generationis dispensationem, silentio, quietè, in Nocte, placidè, absolvi docet. Trabuntur alia intro, alia vero foras, protruduntur. Exempla Fabrorum adducit & aliorum artificum, qui sine violentia artificia sua peragunt. Ita omnia Generationis imitia in Naturæ officina, sine strepitu administrantur, quousq; nutritis spiritibus Mechanicis & auctis, loco tam angusto amplius contineri non possint, neque tam exiguo alimento nutriri. Tum verò qua antea unita fuerant certis proportionum mensuris separantur, & locorum distantias admittent. Progredientibus enim proportionibus, termini qui antea distare non videbantur, manifestè intervallis distantur. Contingunt tales progressionis, posteaquam nutritione prima Elementa & corporum Principia constituta fuerint, Mixtione opportuna conjuncta, & in tantum aucta, ut progressionem facere possint; idq; prædestinatis temporibus, si nullus error incidit. Itaque οὐκ ὅσα ἢ ἐμπλήθη τῶν πεπωμένων μορίων, ταῦτα διακρίνεται πρῶτα, καὶ ἅμα συμμίσγεται. ἕκαστον μὲν γὰρ διακρίνεται. πάντα ταῦτα ζυμίσγεται. &c. Sunt certa digestaq; tempora omnium seminum,

minum, Ascendentium, Radicum, quibus mutationes, mixtiones, maturitates, augmenta, ætates absolvunt. *Hanc definitam temporum mensuram appellat Hippocrates τὴν πεπεωμένω μοίρῳ.*

PARACELSIUS, Prædestinatum digestumq; tempus. *Quæcumq; nunc in semine partes expletis prædictis temporibus nutritione &*

harmonica Mixtione augmenta fecerint, progredientur, à reliquis quodammodo separata positione scilicet; vita enim communitiamnum fruuntur, & nutrimento per vias confluentes attracto, Mixtiones continuas assidue molientur, donec ad ultimam prædestinationem pervenerint.

Χώρῳ ἢ ἀμείψαντὴ καὶ τυχόντα ἀρμονίης ὀρθῶς ἐχέσης συμφωνίας τρεῖς, ἑυκλύθδω διεξιὼν διὰ πᾶσάν, ζωὴ καὶ αὐξήσας τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ δὲ μὴ τύχη τῆς ἀρμονίης, μὴ ἢ ἑυμφῶνα βαρέα τοῖσιν ὀξεία ἤδη καὶ ἢ πρῶτη συμφωνία, καὶ ἢ διὰ τέρη ἡρώσεως ἢ, τὸ διὰ πάντος ἐνὸς ὑποφωμένῳ πᾶς ὁ ἐν ὅματάσ, καὶ ἢ αὐτὸ προσείσθην, ἀλλ' ἀμείβη ἐκ τῶ μείζονος εἰς τὸ μείον, πρὸ μοίρης. διότι ἐγνώσκουσιν ὅτι ποιέουσιν.

Hoc est: locum verò permutantia, si oportune naeta fuerint harmoniam tres symphonias habentem, omniaque universim penetrando conjungentem, vivent, & incrementa suscipient ex iisdem ex quibus antea. Si verò harmoniam non assequuti fuerint, neque graviora acutis consona fiant, prima symphonia vitabitur, & quamvis secunda generetur, cum una omnino destrua-

Ita sit, omnis tonus vanus erit: non enim con-
 centum habebit, sed ex majori ad minus transi-
 bit ante destinatum fatum, quia non cognoscunt
 quod faciunt, &c. *Consuetum est Pythagoricis &*
occultioris Natura interpretibus, proprietates, Mi-
xiones, ac progressiones rerum naturalium numeris
adaptare, eorundemq; involucris multa mysteria oc-
cultare, Itaque essentialium numerorum proprie-
tatibus omnes Scientias, tam Mundanas quam Su-
pramundanas docuerunt. Ab aliis postea rideban-
tur, quod ex numeris, & nudis quantitativibus sub-
stantias produci posse arbitrarentur. Hi, consilium
tantorum Philosophorum non satis acceperunt, neq;
numerorum essentialium proprietates & potestates
intellegerunt. Sanè, si constantes ac perpetui sunt
numeri partium, numerorumq; proportionibus
& Mixtiones ordinatae in Generationum lithur-
gia, casu utiq; non contingent, neq; à posteriori:
sed in Scientia Mechanica, de qua toties jam dixi-
mus, continebuntur, ubi magnitudines, figurae, co-
lores, sapes, & reliquæ quoq; signature fundan-
tur: Quòd si in Scientia continentur, otiosi non
erunt, sed vitales, potestate pleni, ac proportio-
nes ordinatas in progressionibus explicabunt,
documentamque dabunt, pondere, mensura &
ordine creata esse omnia. Ita nihil est in universo
quod ordinem effugiat, quod non proportione
ad harmoniam unitatemq; redigatur. Et quam-
vis huic aut alteri dissonum videatur, alii tamen
corse

anfestim consonabit. Tales consonantia in Natura
utburgia singulis momentis absolvuntur. Se-
mina enim in Generationibus ab unitate labentia,
partes tanquam numeros & sonos, ordinata pro-
gressione producant, Elementa constituunt, ac cor-
porum Principia, numeris antea in Scientia definita,
que si consentanea fuerint, harmoniam, mixtionem,
proportionem & consonantiam efficient: consonan-
tiam dico ex tribus debite confluentibus constantem,
scilicet, seminali Tinctura, Elementis & corporum
Principiis. Hæc enim ad Mixtionem conspirare an-
tea ostendimus. Necesse ulla particula corporis,
quamvis minima, in qua tres dictæ harmoniæ
concentum non efficient. Requiritur enim se-
minalis Tinctura, Balsamus, Mumia, Radix, vi-
tale Principium; si communi vita frui, si toti & cæ-
teris particulis conspirare ac confluere oportet: re-
quiruntur corporum Principia, hoc est, Sulphur,
Sal, Mercurius, signaturis suis ornata, si proprium
ac peculiare officium absolvere tenentur: requirun-
tur Elementa Principiis consentanea, & domesti-
ca, si nutrirî, vivere, incrementaq; sumere uni-
cuiq; Natura lege injunctum est. His tribus debite
conspirantibus in omni Mixtionum progression-
tonum efficient, id est, officium destinatum ple-
nè & manifestè absolvent, alimentog; pristina con-
tinenter attracto aucta, progressionem novas inflic-
ant. Quod si peregrina impressiones, eaq; valide in-

Generationum primis his mixtionibus confluerint,
 Harmoniam non assequentur trinam, vitiabiturq;
 omnis tonus, Principio scilicet, destructo. Hoc est
 quod antea diximus, specierum Transplantationes in
 Generationum exordiis, & facilius & frequentius
 accidere. Neq; enim spes ulla residua est, in super-
 venientibus Mixtionibus vel Generationibus emen-
 dari posse Transplantationes primas. Contentum
 proinde admittunt, & peregrino admisso hospite, re-
 lictis propriis ordinibus, officiis, iisq; excellentioribus
 ac majoribus, ante destinatum Fatum alterius Rei-
 publicæ cives & ministri evadent. Atq; hoc pacto
 in minorem ordinem concedunt, & Scientiæ suæ præ-
 destinationes relinquentes, faciunt quæ non volunt,
 & quæ non sciunt. Ita enim in omnibus Transplan-
 tationibus evenire ostendimus: ut in Mola, Mon-
 stris, & similibus. Mixtionum harmonias musicis
 proportionibus hoc loco accommodavit, quia in his
 maxima varietati concordia conciliatur: Natura
 verò varietate delectatur: & postea asserit quæ plu-
 rimum diversa sunt maxime concordare. Hactenus
 prima Generationis exordia exposuimus, in quibus
 partes singule ex alimento aucta, in conspicuam va-
 rietatem desinunt. Quia verò post hæc alimento in-
 digent copiosiore & solidiore, nec occulta viæ suffici-
 unt, membranis quoq; in quibus involuitur fœtus,
 indies crassescens, canales formantur umbilica-
 les, radicibus proportionem respondentem: qui secun-
 dum conjuncti, venas omnes & arterias ex utero in
 secun-

secundinam dispersas colligunt, spiritumq; & sanguinem fœtui subministrant. Nomina membranarum, vasorum, alantoides amnios, χόριοι, vel secundina, acetabula, &c. ociosum est recensere: Generationem & usum antea declamavimus. Vellem in aliis rebus principalioribus, causarumq; rationem magis habentibus, tam fœcundi fuissent nominum dispensatores, Antiqui: ita enim à nominum invisâ novitate nos defendissent. Quæstum est à multis, quæ partes primum à Natura conformentur. Aristoteles cor primum conformari ait, quòd vite sit Principium & radix, cæterisq; partibus motum sensum ac nutrimentum suppeditet. Medici negant à corde venas vel nervos oriri: sed tria viscera principalia, cor, cerebrum, hepar, tanquam fundamenta cæterarum, primum conformari ajunt, ab his deinceps, à corde quidem arterias, à cerebro spinaliq; medulla nervos, ab hepate venas produci, magnarationum ac observationum mole contendunt. Utriq; ab Hippocrate & Veritate deficientes de lana caprina rixantur, quæstionibusq; ociosis fatigantur. Non enim Generationis Mechanicam lithurgiam quam exposuimus animadvertunt, nec Scientia potestatem, à qua omnia proficiscuntur, intelligunt: sed corporæ partium rudimenta in semine fingunt, maximeq; principalium viscerum, quibus separatim & à calore coactis, membra tandem ostendant, quorum exordia obtinuerant. Hippocrates verò in eodem libello, de Diætâ, ita pronuntiat: Διαχρήνεται
 ὁ δὲ τὰ

δε τὰ μέτρα ἅμα πάντα καὶ αὐξεται, ἕτερον
 τερον ἔδεν ἕτερον ἕτερον, εἰ ὕπερον ταῦτα δὲ μείζω
 φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἐλασσόνων, εἰδέν
 29 πρότερα γινόμενα. Hoc est: separantur verò
 30 membra omnia simul & augentur, neq; ullum
 31 prius altero, neq; posterius: quæ verò majora
 32 sunt natura, quamvis non priora fiant, prius ta-
 33 men apparent. Idem confirmat in libello, De locis
 in homine, in principio. Ε μοι, inquit, δοκέει ἀρχὴ
 μὴ ἕδεμία εἶναι τῶ σῶματι, ἀλλὰ πάντα ὁμοί-
 ως ἀρχὴ καὶ πάντα τελευτή, κήκλις γὰρ γαφέν-
 τος ἀρχὴ ὅσῃ εὐρεθή. Dicit se nihil in corpore re-
 perire, cui possit principium ascribere, & pri-
 mam Generationis sortem concedere, neq; po-
 stremum quippiam: quia si circulum descripse-
 rit quis, principium vel finem non inveniet. Ita
 circulo comparat seminis naturam, figura simplici,
 uniformi: idq; quantum attinet ad partium cor-
 porearum varietatem, in seminibus actu subsisten-
 tium. Si verò qui rudimenta corporea, principalis-
 sima viscerum, in semine contineri affirmant, non cir-
 culo, sed triangulo, quadrangulo, pentagono, vel simi-
 libus figuris angulos & terminos habentibus, semi-
 nis naturam conferre compelluntur: in iis enim
 principia & fines inveniuntur. Quod ad corpore-
 am seminis molem attinet, varietatis certè deprehen-
 di potest: seminis verò natura planè spiritua-
 lis est, & tale quoque nutrimentum secum
 ad matrices attulit: ex crassiori corpore cor-
 tices, membranam involucri ac testas formabit:

Spirituale verò cum sit nutrimentum, illud semini conjunctum unitatis & circuli proportionem custodiet, quousq; alimento copiosius attrahito corporeas admitter affectiones ac distantias. Tum verò anguli apparebunt, principia, termini, finis & que majoribus dimensionibus pradita sunt, prius sub aspectum venient: interea minora, non feriantur. Qui Aristotelem reprehendunt, quòd cor primum conformari dixerit in Animalibus, jecori primas attribuunt, quòd primo plantæ vitam vivat in utero fœtus, neq; in plantis reperiri quippiam proportione cordi respondens. Quibus antea satisfacimus. Diximus enim copiosum spiritum vitalem semini conjunctum esse, & pulsū ac spiratione, quamvis occulta, cordis officium absolvere: & quid dico cordis officium, cum non cordis sed spirituum proprium sit. Quod si hujus spiritus analogiam plantæ inesse negaverint, Naturam invenient repugnantem: neque Balsami vegetabilis proprietates satis examinarunt. Equè absurda est eorum opinio, qui venas ex hepate, arterias ex corde, nervos ex cerebro oriri affirmant. Qui diligentiores etiam in corporea Anatomia fuerunt, ut Fallopius, hanc nimis materialem partium originem repudiaverunt: officia nihilominus cerebro, cordi, hepate, consentanea, à nervis, arteriis & venis absolvi rectò pronuntiaverunt: esse enim consensus ac conspirationis vincula, de quibus sequenti Capite latius agetur. De sexuum distinctione ita sentimus, Contineri in una Radice, Principio vitali,

Scientia, tam maris quam fœminæ exordia : supervenientibus vero Mixtionibus & Tincturis, separari : fœminamq; transplantatum esse masculum non monstrosa Transplantatione quemadmodum Aristoteles arbitrabatur, sed naturali & necessaria, utpote quæ leges, prædestinationes ac Scientias habeat in Naturâ, in ævum perdurantes. Itaq; in una radice continentur : quo fit ut sæpe mares fœmineo semine abundant, & vicissim fœmine masculino. Neque calori vel frigori hanc Transplantationem ascribimus, sed supervenientium Mixtionum Tincturis. Si menstrui signaturas obtinuerint validas, universum semen proprietatibus & partibus menstruo domesticis ornabitur. Si verò masculas signaturas adduxerint, masculum producent ac masculina membra. Rursus, si separatio absoluta & perfectâ fuerit, sunt viriles planè masculi & fœmina similiter. Si verò separatio non fuerit prorsus absoluta, evadunt Androgyni, id est, viri effeminati, & mascula fœminæ, Sabellis doctæ ligonibus versare glebas. Et quia tales Tincturæ, quas supervenientes appellavimus, facile frequenterq; introduci possunt sequitur eundem marem, nunc fœmineo nunc virili semine pollere, & eandem fœminam, nunc virili, nunc fœminea genitura abundare. Testem horum omnium producemus Hippocratem, in eodem libro, de Diata, dicentem. *Ἐνὶ τῷ αὐτῷ δὲ ἰσχυραὶ καὶ τὸ δῆλυ καὶ τὸ ἄρσεν πρὸς ἀλλήλα, διότι ἡ μὲν ψυχὴ, τὸ αὐτὸ πᾶσι τοῖσι ἐμψύχοισι.*
το δὲ

τὸ δὲ σῶμα διαφέρει ἐκαστῆ ψυχῇ μὴ ἐν ἀείομο-
 ῖν καὶ ἐν μίζονι καὶ ἀλλάσσει, ἔγδ' ἀλλοίεται, ἔτε
 διαφύσιν, ἔτε δι' ἀνάγκην. σῶμα δὲ ἕδ' ἕποται ὡν-
 τὸ, ἔδ' ἐνός ἔτε κατὰ φύσιν ἔδ' ὑπ' ἀνάγκης, τὸ μὲν
 διακρίνεσθαι εἰς πάντα. τὸ δὲ ζυμίσθησθαι πρὸς
 ἅπαντα ἢν μὴ οὐκ ἄρσενά τὰ σώματα, ἀπκρι-
 θέντα ἀμφοτέρων ἰσχύι, &c. hoc est: simul verò
 consistere, & seinvicem constituere possunt ma-
 sculus & femina, quia Anima & eadem est omni-
 bus animatis. Corpus autem uniuscujusq; dif-
 fert. Anima igitur semper similis est, & in mayo-
 re, & in minore: non enim alteratur, neq; per
 Naturā, neq; per necessitatem. Corpus nunquam
 idem est, neq; Natura neq; necessitate, nunc se-
 paratum ab omnibus, alias commixtum, &c. A-
 nimam hic appellat, ut saepe antea, Radicem, vitale
 Principium. Hoc quia utrique sexui, commune est,
 in omnium Animalium generibus propterea, inquit,
 simul consistere possunt, in eadem Radice fundari, &
 se mutuo propagare masculus ac femina. Animæ
 enim species, vitalia Principia rerum, radicales
 Tincturæ, stabiles sunt, perpetuæ, Mixtioni non
 subiectæ. Itaque eadem, & sibiipsis planè similes
 persistunt, sive in Individuis minoribus, id est, debi-
 lioribus, sive majoribus, id est, validioribus habi-
 tent: nec ulla necessitate corporeis predestinationi-
 bus implicantur: Spirituum verò corporaliū be-
 neficio, corporibus alligantur. Hos Spiritus in quibus
 corporum Principia & signatura fundantur

*Anima opponit : dicitq; in omnibus differre, quia
 Mixtionum, separationum, Transplantationum
 ac diversitatum predestinationes necessitatesque ob-
 tinuerunt : ex alimentis, locis, & reliquis Ascen-
 dentibus ad Generationem confluentibus, assidue
 mutantur, & mutata, Individua natura. proprietates
 similiter alterant. Quare in una Radice, Ani-
 ma, continentur principia maris & femina: super-
 vementibus vero Tincturis ac corporibus spiritali-
 bus, Individuas signaturas asciiscunt, sexuumq; ma-
 nifestam distinctionem proferunt. Si igitur corpo-
 ra (scilicet spiritalia seminibus consentanea, & ad
 Generationem Mixtionemq; opportuna) que sepa-
 rantur à mare & femina, mascula fuerint utraq;
 viriles masculi nascentur, nisi alimentorum delictis,
 Mixtiones supervenientes vitiosa fuerint. Inter-
 dum & hæc spiritalia corpora, que nunc Animæ
 opposuit Hippocrates Animæ appellatione designat:
 ut cum dicit, Animam hominis Animæ misceri,
 idq; Philosophica libertate: de qua nominum va-
 rietate alias diximus. Gemellorum causas, & Ge-
 nerationis modum antea exposuimus. Atque hæc
 est vera lithurgia humanæ Generationis, hic Me-
 chanicus procesus, quem ubi didiceritis, historiam
 ac absolutionem fetus in utero, apud Hippocratem
 quarite, in libro, De Natura pueri, de Dieta primo;
 item de Genitura: & vestram quoque experi-
 am, naturalium operum diligenti inspectione con-
 firmate.*

firmate, Principia demonstravi ex intimis Naturæ penetralibus desumpta, in quibus causa & varietates omnium accidentium quæ Generationi eveniunt, virtute continentur.

Quod ad Transplantationes seminum morbosas attinet, commodius in expositione morborum hereditariorum agetur. A supernaturalibus & monstruosis Transplantationibus hoc loco excusamur. Itaque copias in angustam contrahentes asserimus: Generationis humanæ Radicem, Fundamentum Principium. in Balsamo illo vitali contineri, quod universi corporis Anatomiam occupavit. Idque tam in fœminis quam in maribus vigere, mutuoque congressu efferuescere & suscitari, fœcundaque spirituum Mechanicorum sobole ad testium Anatomiam, & hinc ad Matricem naturali impetu confluere una cum materia seminali, quæ intestibus præparata Spiritualia Principia feliciter custodit In spiritibus vero Mechanicis vigere Scientiam, cujus potestate Elementa, corporum Principia consentanea ex Alimentis oportuna Mixtione Aucta ex invisibilibus visibilia, ex incorporeis corporea tantem evadunt.

Partiumque numerum, situm, consensum
 figuras, magnitudines, reliquasque signa-
 turas secundum prædestinationes dictæ
 Scientiæ definitis temporibus absolvi. Se-
 xuum discrimina ex supervenientibus
 Tincturis pendere, in communi verò Ra-
 dice & Principio unita conspirare.

*Ita numeris omnibus absolutum factum, post-
 hac in lucem producemus.*

**DE USU PARTIUM ACTI-
 ONUMQUE OMNIUM ADMINISTRA-
 TIONS; & de fructibus Astroorum in Revolu-
 tione humana Astronomia.**

CAPUT XI.

QUÆ ad originem humanam attinet, & pri-
 mam seminis progressionem, superiori Capite
 exposuimus. Opportuit sane explicari pote-
 states & Scientias illas Anima que corporum socie-
 tate perficiuntur. Ita enim in lege definitum est:
 nec poterant Entia in uno sistere gradum, tantu-
 merorum proportionumq; fecunditate grvida. Itaq;
 quibus hæc provincia contigit, definitis temporibus
 progredientia, corporum conjugis implicantur, ac
 corporeas subeunt affectiones, differentes secundum
 analo-

analogiam corporum & conjugii Mixtione contrahi conjugia diximus, fieriq; societatem visibilium ac invisibilium corporum, & spirituum, spiritusq; in corpora tandem degenerare; corpora dico spirituum signaturis ornata, & apta officiis, Donis, Scientiis ac prædestinationibus spirituum: corporaq; in officina Natura postrema esse, à spiritibus foveri, custodiri & gubernari. Quin etiam in hac seminis progressionem Elementa, corporum Principia, numeris ac proportionibus certis definita ad Mixtionem confluere, & analogiam progressionibus debitam, inviolatam conservare. Nunc vero progressionem seminis finita, factuq; numeris omnibus absoluto & in lucem edito, necessitates ac officia partium actionumq; omnium administrationes seruari consilium est. Ita enim Natura Scientiam magis admirabimur, & providentiam per omnia diffusam magna pietate confitebimur.

Quia igitur in omni Generatione, Elementa & corporum Principia consentanea, à Radicibus & seminalibus rerum Principiis constituuntur, ad imitationem universæ Creaturæ, hæc verò in Generationis fluxu, custodiri necessario debent, quod ex his nutrimenta, augmenta ac Mixiones omnium proficiantur: prima utiq; necessitas fuit earum partium quæ horum ministeriis destinantur. Elementa verò distincta sunt in duos ordines, superioris, scilicet & inferioris globi. Firmamentum enim ac Aer, Aqua & Terra, Naturæ societate

conspirant conjugiumq; efficiunt. Ita partes quoq; horum ministeriis accommodatas consentire necesse est. Sic Generationis initio, quia omnia sunt spiritualia & unita, Elementa quoq; hæc similia iunt, ac partibus spiritualibus officia sua peragunt, id est, spiritibus ipsis, sed corporeis. Hanc unitatem seminis respexit Hippocrates, ubi asseruit nos consistere ex duobus, Igne scilicet & Aqua. Multa enim hic unita sunt quæ sensus non potest discernere. Sunt Radices seminales, corporum, Principia, & dicta Elementa, quæ maximè conspicua sunt, & in quibus omnia foventur. Ita favore ac patrocinio unitatis in Natura Academia omnes hæc locutiones admittuntur: ex semine nascimur vel ex uno: ex quatuor Elementis, vel ex Igne & Aqua: ex Sulphure, Sale ac Mercurio. Proprietates verò & officia rerum unitarum confundere non decet. Nam quantumvis tria illa in Natura unita videantur: proprietates tamen sine confusione illælas custodiunt. Semen proinde quod fecundum est, Elementa habet corporum domesticis Principiis insignita, juxta Radicis vel Principii vitalis Scientiã: & confestim superiora Elementa, Firmamentum sc. & Aer, vitali pulsu, occultaq; respiratione, officia cordis, arteriarum, pulmonis, diaphragmatis, asphere arterie laryngis, &c. absolvunt: quamvis antea admonuerim, officia non esse partiũ, sed spirituum. Inferiora similiter Elementa, Aqua sc. & Terra, nutritione his consentanea omnia fovent (semina quippe nutriment-

porū suffecturam supellectilem ad matrices secū duxerant) idq; spiritualium corporum ministerio: atq; sic officia ventriculi, hepatis, lienis, venarum, renum, & ophagi, intestinorū, &c. peragunt. Omnium enim harum partiū scientias ac potestates continent, & in hac fœtus constitutione prædestinationū necessitatib. satisfacere possunt: natura mysteriū hoc modo declarantes, videlicet, que unitati ac Radici propinquiora sunt, plurimarū diversissimarumq; partiū ab unitate descendentiū prædestinationib. sufficere. At verò spiritibus Mixtione continua crassescentib. distantia, separationes ac Donorum divisiones contingunt, alimentaq; accedunt crassiora, impuritatibus comitata. Elementa quoq; & universa que in semine, continētur, analogiā progressionis sequuntur. Itaq; spirituum ac Scientiarum facta separatione, partes cōformantur singule suis Scientiis accommodata. Primum enim Elementa & corporum Principia domestica sibi asciscunt spiritus illi Mechanici (i.e. talem Ignē, Aërem, Aquā, Terram, tale sulphur, tale Sal, talem Mercurium) qualia prædestinationibus, officiis & Scientiis talibus respondere possunt. Ex his primum spiritualia corpora producuntur, id est, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, colores, sapes, odores, perpetuò tales, quales in prædestinata spirituum Scientia vigent. Quibus omnibus opportunè mixtis, & nutritiōe assidua auctis paulatim à spirituali descēdētē Anatomia, in corpoream familiam degenerant.

corporeis, principio humida spiritualiaq; constituta, in boras crassescunt & ad senium festinantia. In his postremis corporibus signatura priorum vigent: in his tentoria figunt tanquam in notis diversoribus. Posteriorum enim ex prioribus ortus sui primordia duxerunt. Quapropter proprietates, actiones, officia, omnium partium, spiritualibus illis corporibus ascribimus. Ventriculum concoquere, quia spiritualia corpora obtinet, proprietatibus & Scientiis talis Sulphuris, Salis ac Mercurii vigentia, quæ alimenta ingesta resolvere, separare, digerere & signaturis consentaneis vestire possunt: signaturis tamen in potestate alimentorum antea latentibus. Hoc est in chylum convertere alimentum, quod ventriculi officium est. Si spirituum potestate & Scientia, hæc officia administrantur in semine, ventriculo nondum conformato, ratione scilicet Principiis analogâ, factâ progressionem, commutationem in corpora, figuras molentur, magnitudines situs, consensus, officia & Donis accommodatos. Concoquitur, factò ventriculo quia alimentum crassum ac corporeum recipere debuit, œsophagum & intestina adjungunt: non quòd tempore posterius conformentur illa, sed quia aliter Natura opera interpretari non possumus. Manifestas autem vias concedent œsophago & intestinis, quia alimenta ac excrementa planè corporea vehere & secludere tenentur, fibras, villas involucra, anfractus, substantiarum varietatem, reliquasq; signaturis,

uræ, ex iisdem principiis simili ratione declarare oportet. Rursus quia proprietates spirituum, ex quibus constituitur hepar, ex tali Sulphure, Sale & Mercurio, procedunt, in quibus Scientia ac potestas attrahendi, separandi, digerendi, & ad maturitatem perducendi chyli vaporosam substantiam (balitus enim specie attribuitur, superstitiosum plane est quod de obliqua venarum Mesentericarum inter duas intestinorum tunicas insertionis utilitate adferunt: frustra enim manifestas vias spiritalibus corporibus instituunt) hanc utique materiam ad maturitatem perductam signaturis consentaneis ornabunt & in sanguinem commutabunt, quod hepatis officium est. Renes similiter, in quibus tertia alimentorum separatio perficitur, secundum Scientiam trium Principiorum Salis, Sulphuris & Mercurii, attractiones, separationes, & digestiones vaporosi sanguinis absolvent. Lienis mechanicam lithurgiam eodem modo interpretari oportet: quamvis hujus officium non sit ita commune. In his omnibus Sali, Sulphuri & Mercurio, proprietatum actionumque causas ascribimus, non caliditati, humiditati, frigiditati, siccitati: Temperamentumque singularum partium non ex mixtione calidi, humidis, frigidi, siccis, integrari, sed ex mixtione Sulphuris, Salis & Mercurii, inter se, & cum Elementis consentaneis, Scientiis ac predestinationibus predictorum Principiorum & ipsius Radicis. Atque hoc est Temperamentum nostrum,

id est, ipsa natura, indolesq; rerum, ex Scientiis & signaturis Principiorum productum. Etenim actionum proprietates, quæ in partibus naturalibus conspiciuntur, ut attractionis, retentionis, separationis, digestionis & evacuationis, in Salium Sulphurum, Mercuriorum, vitali Anatomia, sæpe quoq; in externa, deprehendimus: caliditatis, frigiditatis, humiditatis siccitatis Anatomia fundamenta non invenimus. Non alia ratione officia earum partium, quæ Elementis superioris globi, id est, Firmamento, & Aeri famulantur, inquirere decet. Quia enim ex tali Sale, Sulphure & Mercurio constituitur cor, in quibus Scientiæ & prædestinationes vitalium motuum vigent jugi ac circulari contractione & dilatatione, fructuum cælestium æreorumq; attractione, attractorum fruitione & digestionem, digestorum dispensatione, quiescentium Elementorum vitali & assidua suscitatione, cordis officia peragunt. Principia hic cum dico, Sal, Sulphur, Mercurium, vitalia intellige: in eorum enim Anatomia, tales motus conspiciuntur: motus quoq; cæli planè vitalis est, cujus imaginem emulari student spiritus cordis. In aliis quoq; rebus, exaltatis, id est, in actum reductis spiritibus mechanicis, in quibus motuum prædestinationes & Scientiæ continentur vel breves vel diuturni tales motus apparent. Fluxus & refluxus marini ex talibus spiritibus profisciscuntur. Nitrosa Sulphuera ubi exaltantur Astris excitatis motus similes ostendunt, sed momentaneos, quia Radi-

Radices non habent continuam, Hinc fundamenta pulluum peti debent, & omnium accidentium quæ pullibus eveniunt. Sed dicit aliquis: que igitur necessitas fuit partium, si omnia spirituum beneficio administrantur? Per magna certè. Etenim corporei quodammodo sunt spiritus illi Mechanici, à quibus officia corporibus finitima proficiuntur, multum deficientes ab integritate, potestate & simplicitate primorum spirituum vitalium Principorum, in quibus Scientiam, vitam potestatem vigere diximus: à quibus contineri, foveti, ac gubernari spiritus corporeos. & ipsa corpora confestim sumus. Itaq; cum tam vicino conjugio corporum teneantur, corporeas quoq; affectiones sustinent, locaq; postulant, Radices & fundamenta, in quibus actionum fontes ac fructuum thesauros constituent. Hoc pacto partes corporis sunt quasi matrices, radices, penuaria, Altra, in quibus concentrantur & uniantur virtutes spirituum per orbem, id est, per totam Anatomiam, dispersæ. Neque enim in solo pectore continetur Anatomia spirituum cordis, sed per universum corpus mirabili continuitate dispergitur: neq; in dextro solù hypocondrio clauditur Anatomia hepatis, sed simili continuitate orbem suum per universam corporis Anatomiam propagavit: neque uterus, testes, in suis locis segregati jacet. sed continuitate, à prioribus tamè diversa, per omnia diffunduntur. Sensus, motus, imaginationes, memorias, spirituum corporeorum ministe-

rio perfici, subtilissimorum tamen, hinc clarum est, quod corporeis affectionibus planè obtemperent. Motus à spiritibus cieri, usq; corporeis, manifestissimum est: corporum quoq; carnosas fibras legitime dispositas requirunt: horum congressu & facili conjugio motus animales validissimi maximeq; conspicui absolventur, obscuriores verò solo spirituum beneficio administrantur, ut in actionibus naturalibus frequentissimè apparet in totius corporis vitali libramento. Neg, verum est quod à nonnullis Anatomicis affirmatur, eundem esse spiritum Motionis & Sensus authorem, actiones verò differentes ed instrumentorum ratione: sed spiritus quoq; Donis, Scientiis, predestinationibus & signaturis his respondentes inter se distant. Absurdiores sunt alii, qui neglectis spiritibus, Motum posterioribus, Sensus prioribus nervis, puerili errore ascripserunt. Sensus quoq; corporibus spiritualibus perfici, proxima sensuum instrumenta, sentiendi rationes & affectiones concurrentes, satis demonstrant. De interiori & Communi eadem ratio est, servata analogia. Imaginationes & Memorias in spiritualibus corporibus, sed subtilissimis, potentissimis & maxime vitalibus versari, testantur insomnia morbi, corporum & Imaginationum obsequia, & simplicia nonnulla, quæ certas Imaginationes, sæpe admirandas, suscitant. His actionibus Centrum, Radix ac fundamentum constitutum est cerebrum: ideoq; ex tali Sulphure, Sale & Mercurio constitutum est, in quibus Sci-

entia, prædeterminationes, Dona ac officia talium spirituum contineri possunt, & per universam eorundem Anatomiam perenni defluxu continuari. Quemadmodum enim de corde, hepate, utero, &c. diximus, Anatomiam eorum longè lateq; propagari; ita cerebri quoq; non solis calvarie limitibus coæcetetur, sed reliquo corpori benignè communicatur. Corpus enim humanum unum esse oportuit: unitatem verò in tanta partium separatione, diversitate & distantia, Anatomiarum vel spirituum vitalium confluxione ac confluxu molita est Natura. Hæc est necessitas earum partium que continuitatis vincula sunt, ut arteriarum, venarum, nervorum, carniū quoq; ossium, membranarum, sanguinis, & humorum, si rerum evidentibus inditiis fidem adhibere licet. Neg. enim absurdum est multis usibus unam eandemq; particulam à Natura accommodari. In prima seminis constitutione, Elementis & corporum Principiis etiamnum spiritualibus, solo spirituum ministerio continuitas custodiebatur: nunc verò spiritualibus in corporea transmutatis, vincula quoq; corporea adjuncta sunt: nam hoc pacto à radicibus & centrīs, tanquam per orbis & fibras, spiritus mechanici, continuè peregrinari possunt. Obscurior est altera continuitas, que carniū, membranarum, sanguinis, ossium, beneficio perficitur: neque enim omnes carnes ejusdem sunt natura, sed magna Principiorum diversitate constant, quorum similitudo consensum facit. In ossibus, medullis, membranis tunicis,

tunicis, ligamentis eadem ratio est. Sanguinis ætalem naturam in diversis locis & venis inter nostros Medicos, ob frequentem cadaverum dissectionem, pauci animadvertunt: & industriam Antiquorum derident, qui singularium venarum mirabili sectione, morborum vehementium insultu præcaverunt, & præsentium pernitiem sæpe sustulerunt. Profecto si Anatomiam sanguinis particularem instituisent, & Principia ad incundem revocassent, aliter sentirent. Ipsa quoque signatura sanguinis, diversis locis, etiam sensibus diversa representantur. Quid mirum? Elementum est aqueum, Astris Mineraliumq; differentibus Tuturis ornatum. Itaque his vinculis universalique Elementorum & Spirituum conspiratione, extrema internis junguntur, remota remotis; & omnium societate unitatis absolvitur custodia. Admirabuntur nonnulli nos sanguinem & humores, in partium numero recensere. Illos errores ac vagos impetus, ut dicunt, à corporum & partium familia, hujusmodi discreverunt. At certe, si consentanea a consentaneis trahuntur, si unumquodque in proprio loco felicius retinetur & custoditur, nec omnia sursum, deorsum cæco impetu in ordinatè destuunt: sanguine quoque à Natura lex præscripta erit, locus designatus, Scientia attributa, cujus ductu legi obtemperans, in propriis diversoribus, sine aliorum injuria se con-

se continebit officiaq; destinata absolvet. Quinetiam Elementum cum sit, & Astra habeat, eaque defunctis temporum momentis exorientia, vitalibusque paroxysmis vite manifesta testimonia demonstrantia, quis mentis compos, extra corporis Rempublicam in errantium grege collocabit. Elementa enim partes continent, fovent, nutriunt. Ita Firmamentum Astra sua, Aqua Mineralia, Terra, Vegetabilia. Ita sanguis in corpore humano radices habet, Astra, Mineras, &c. fructus vero producit in carnibus, membranis, vitali spiritu, id est, in Elemento Aeris & Firmamenti: idque continentur. In carnibus Martis Anatomia subjectis, fructus producit Martiales, Veneris Anatomia Venereos, Luna Lunares, Saturni Saturninos: id est, ibi fructus producit ubi proprietates trium Principiorum ferri delitescunt, alibi, ubi proprietates trium Principiorum Veneris, Luna, Saturni, Mercurii, Solis: & si lubet, hic verbenas, alibi erucas, lactucas, plantagineas, producet. Astra enim iisdem potestatibus predicta sunt: quamvis Elementorum diversa ratione signaturas & nomina transmutent. Longè igitur supra partium dignitatem collocabimus sanguinem, & in societatem ac gubernationem humane Reipub. magna necessitate advocabimus. Infeliciter quoque in partium descriptione, humorem illum neglexerunt, qui in articulis quidem maximè apparet, ac omnium osium membranis utile necessitate adhaeret.

Gravis-

Gravissimorum enim morborum sedes est, symptomata committit plurima. Chirurghi, Medicorum superata diligentia, nomine notarunt, quamvis Barbaro, Synoviamq; dixerunt: Hippocrates in libro, de Locus in homine, pratermisit: sed officia, proprietates ac conditiones descripsit. Μύξα inquit, πᾶσιν ἐστὶ, Φύσει. καὶ ὅταν αὐτὴ καθαρῆ ἢ ὑγρὰίνουσα τα ἄρθρα, καὶ διὰ τὸ εὐκίνηται ἐστίν, ὥστε ὀλιγάρονται πρὸς ἐαυτῶ. πόνθ δὲ καὶ ὀδύνη γίεται, ὅταν ἀπὸ τῆς σπυρῆος ὑγρασὴ εὐὴ πονησάνη, &c. id est: Mucus omnibus a Natura est, & cum hic purus fuerit, articuli sani sunt, & ad motum apti, quia lubricitate mutua juvantur. Labor verò & dolor fit, ubi a carne humiditas dolorosa affluerit &c. In hac Myxa contingunt Cephalalgia, κέδουατι Hippocratis, die Σάβητε THEOPHRASTI, Arthritides, Podagra, Chiragra, & vulnereum perniciosum symptomata, de quibus suis locis tempestivius agemus. Adipem in partium familia admitterunt: attamen minori dispendio hujus jacturam & alterationes, quam Synoviae (vocabulum Provincia dignum est, ut sicordia Medicorum nos admoneat) sustinemus. Fel quoq; pratermisit necessarium sanguinis condimentum, modò debita Astrorum Resolutione destinata officia absolvat. Vesicam verò fellis, partibus ascripserunt. Ita relictis colonis cum euguris meses instituunt. Errores hi prima facie leves videntur, excusationem admittere: sed magnam cladem toti Medicina intulerunt, morborum confusa

confusa contemplatione, inutiliq; distinctione dilaniata, Indicationes ac curationes vehementer turbant. Longè aliud fuit consilium ipsius qui dixit τὰ ἰσχυρὰ, ἢ ὀμωρὰ, ἢ ἐνισχύμενα: quod satis ostendit in libro De Flatibus. Partium nunc ordines ex necessitate prædestinationum deductos, constituemus. Primus earum est, quæ actionibus Elementorum Inferioris globi inserviunt, ut ventriculus, hepar, lien, œsophagus, intestina, mesaraica venæ, renes, vesica fellis & urinæ, venæ: sanguis enim ipsum est Elementum & partium dignitatem transcendit. Actionibus verò Elementorum superioris globi inserviunt, cor, pulmones, aspera arteria diaphragma, arteriæ. Spiritus enim vitalis per arterias diffusus Elementum est. Nec operæ precium est minimas quasque particulas hisce actionibus opitulantes hic recensere: ab aliis Anatomicis petere licet. In secundo ordine partes continentur quæ officis sensuum ac motuum accommodatæ sunt, ut cerebrum, oculi, aures, lingua, nares, muscoli, ossa, tendines, ligamenta, nervi, membranæ. Tertius ordo partibus debetur Generationi destinatis. Ad quartum & postremum ordinem referemus eas, quarum ministerio colligantur & conspirant universa, quæ vincula sunt continuitatis corporeæ. Diximus enim easdem particulas multis usibus satisfacere posse. Neq; hoc aliquem offendere debet, quod Elementi appellationem

toties variemus : rerum fecunditati nomina ob-
 dire æquum est. Ita quamvis propria esse Elementa
 & Principia, in singulis particulis sæpe demonstrave-
 rimus, nihilominus universalia totius corporis, à
 quibus sustentantur & foventur particularia, non
 oportet negligere. Urtica enim in mundana Ana-
 tomia, propria habet Elementa & Principia : atta-
 men ab universalium Elementorum fructibus, fomen-
 ta assidue haurit. Est etiam partium inter se privata
 quaedam societas. Conspirant enim partes quæ præ-
 destinationibus Elementorum superioris globifamul-
 lantur cum iis quæ sensuum ac motuum ministeria
 absolvunt : rursus quæ officiis Elementorum inferio-
 ris globi destinantur, cum iis quæ generis custodiam
 tuentur. Quia verò ad morborum cognitiones &
 curationes, naturalium partium administrationes
 debite explicatae, maximum momentum adferunt,
 Concoctionum lithurgias quæ possumus brevitate
 adiungemus, Quæ ab aliis rectè dicuntur ociosum
 est repetere. Relictis igitur primis alimentorum
 preparationibus, dicimus : alimenta ventriculo
 recepta, virtute spirituum Mechanicorum resolvi
 & misceri. Sunt enim in Anatomia ventriculi,
 Scientiæ Sulphurum, Salium, & Mercuriorum,
 quæ tales actiones edere possunt. In ipsis quoque
 alimentis continentur Elementa ac Principia, quæ his
 actionibus obtemperant. Est enim in omni ali-
 mento Balsamus animalis, humanæ naturæ con-
 stantaneus : itaq; Elementa sua adjuncta habet &
 Princi-

Principia domestica. Hinc alimentum à PARACELSO semen appellatur; cui consonat illud Hippocratis: ab iisdem nutrimur a quibus constamus. Facta resolutione separatur impurum a puro, excrementum ab alimento. Ea enim est proprietas Sulphurum, ut sentanea à suis repellunt globis: separata verò naturali impetu ad notiora feruntur diversoria. Hoc pacto à priori alimento, id est, à chylo separatur impurum illud Sulphur & fœtidum, quod adhuc ab intestinorem Mechanicis perfectius separabitur, donec ad monoculum pervenerit: eò enim naturali fertur desiderio ab aliorum societate repulsum. Sed unà cum hoc impuro corpore Sulphureo, id est stercore humano, & alià quædam impuritas in ventriculo separatur, mucilaginosà & tartarea, quæ omnibus alimentis inest. Hæc, quia in se non habet virtutem expulsivâ, potius stypticam, aluminosam, astringentem, si recte omnia geruntur unâ cum priorè impuritate mixta expellitur: aliàs morbos committet, de quibus in Generatione morborum dicemus. Impuritatibus his separatis, alimentum in ventriculo digeritur, ad maturitatem perducitur, & continua actione spirituum in vaporosos halitus conversum, ad hepatis officinam festinat. Nec ita hoc accipi velim, quòd certa temporum dispensatione, primum universæ alimentorum impuritates separentur, relictis solis puris partibus digestionem & distributionem destinatis:

sed continuatur separationi digestio, idq; particulatim. Quicquid enim ex alimento separatum fuerit, non expectata aliorum sorte, continuo maturatum, in vapores halituosos resolvetur, & societate aliorum Mechanicorum in novas officinas adducetur, durabitq; talis molitio in consumptionem nutrimenti vel Chyli, Quamvis autem repudiatam rejecerimus corpoream chyli distributionem, quam Atomistæ imaginantur, ac vaporosam solummodo substantiam ad hepær confluere dixerimus: nihilominus corporea continuitatis vincula huic distributioni necessaria est, nec frustra a Natura posita, asserimus. Neq; enim quæ corporeis vinculis in Naturam confluunt, corporibus quoque (nisi spiritualibus) confluere necesse est: neque spiritualia omnia spiritualibus mediis conspirant. Magna est rerum varietas, Magneti ferrum consentit sine solido vel corporeo medio. Torpedo verò piscatoris manum non afficiet nisi corporum continuumq; vinculum intercesserit. Ita quamvis vaporosum & spirituale sit nutrimentum quod distribuitur, notas tamen vias & familiares continuitate moderante potius ingreditur, quam peregrinas, in quibus continuitatis vincula desiderantur. Hac ratione attractiones naturales quæ spirituum beneficio administrantur, secundum fionarum relictitudinem absolvi ab Antiquis productum est. Hæ, quamvis minima sint, plurimis etiam vaporibus viam ostendere possunt, & mediorum refluxus tueri: obstructa verò vel in durata, offi-

cia amittunt ac errores pariunt. Nec valet argumentum eorum, qui spiritualementem chyli distributionem, & omnium alimentorum invertere conantur: dicentes, in hepate corpoream substantiam ex chylo absolvi nempe sanguinem: igitur excorporibus. Na illi pauca intellexerunt Natura opem, si spirituum & corporum reciprocas vicissitudines non admittunt. Mesaraicarum itaque venarum necessitatem & usum exposuimus. Facta hac prima solutione, separatione & digestionem, alimentum ad officinam vel stomachum hepatis (ut loquitur PARACELSUS) attractum in sanguineam substantiam coagulatur, idq; juxta Scientiam trium Principiorum hepatis: fitq; separatio, maturatio & distributio, quemadmodum in ventriculi lithurgia ostendimus. Et quia subtiliora sunt nutrimenta hujus officinae, subtilioribusq; Mechanicis subjecta, excrementum quoq; analogum exhibent, urinam scilicet. Hac naturali impetu ad renes fertur non seorsim & impermixta, sed una cum sanguine seroso. Nec solum in hepate, sed continenter in massa sanguinis, donec ad renes pervenerit, perficitur separatio. Interea lien, vesica vellis, consentaneum alliciunt nutrimentum, idq; non solum ex hepate, sed etiam ex ventriculo. Nec verum est quod dicunt Anatomici. totum sanguinem in liene contentum, excrementum esse: neque vellis, naturam in excrementorum familia absolute collocare oportet. Alia est necessitas

harum partium, si salium condimenta coquis vicina sunt. Dicent, obstructo emunctorio fellis πρὸς χοληδόχῳ, per quod excrementa sua deponit, si sanguini permisceatur, symptomata perniciosissima comitari: similiter ex liene. Hoc verò non sufficit ad excrementi naturam constituendam. Etenim & alia partes, quæ citra controversiam ab excrementorum numero excipiuntur, in peregrinas Anatomias illapsæ, morbos & symptomata confestim produciunt. De sanguine manifestum est: & Hippocrates, in libro de Locis in homine, affirmat: τὰ μέλεα τῶ σώματι ἐκυστὰ τὸ ἔτιγον τῷ ἐπιρῳ ὁκόταν ἐνθα, ἢ ἐνθα ὀγκύσῃ ὑγρῶν ταρρακίνα ποιέει: id est: corporis singulæ partes altera alteri, ubi hinc vel illinc processerit, morbum statim facit, &c. Quod de famosis illis humoribus dicitur, eorumque generatione in hepate, sanguine scilicet, bile, pituita, melancholia, consideratione dignum est. Ex his enim causas & curationes omnium morborum qui ex materia pendent (ut ipse loquitur) deduxit Galenus. Hoc est illud dogma, pro quo tanquam aris & vocis pugnant Medici in hunc usque diem Caligas potius, quam tam speciosas & proprias morbidarum causarum appellationes relinquerent. Hi sunt illi humores, qui toties à PARACELSO repudiati sunt. Opere precium est depositis affectibus scrutari, in lithugia humane nature, quid in hac controversia veritati vicinius sit. Primum quæremus, an ratione Materie vel Efficientis contingat tanta humorum diver-

veritas. *Utriusq; opinor: mutuas enim operas trahunt.* Materiam ex chylo, chylum verò ex vino, pane carnibus, leguminibus, herbis, piscibus, fructibus, &c. subministrari in confesso est. *Nunc verò si ex iisdem nutrimur ex quibus constamus, quid in his omnibus idem esse potest? Non enim ex carnibus carnes solū nutriuntur, ex ossibus ossa, ex nervis nervi: sed ex uno pane, carnes, ossa, ligamenta, nervi, viscera, sanguis, & universa corporis membra, vitale nutrimentum hauriunt: ex carne similiter, vino, piscibus, & cæteris omnibus.* *Quo circa non ex individua corporum affinitate similitudinem hanc æstimare decet: durabilior ceterè & superior affinitas querenda, que mutatis & destructis Individuorum proprietatibus ac surdis societatibus (ut sunt momentanea, omnibus impressionibus subjecta) etiamnum valida virium potestate, consonantem Naturæ similitudinem tueri possit.* Tales proprietates in Radicibus, Speciebus, Balsamis solummodo inveniuntur. *Ex hoc illud est in omnibus alimentis, ex quo nutrimur, Balsamus videlicet Mumia animalis & vegetabilis, vitale illud sulphur quod omnium alimentorum radix est: quæ destituuntur nutrire non possunt.* Et admiranda est in Naturæ rerum conspiratio. *Vegetabilia, Mineralium & Vegetabilium Balsamo nutriuntur. Animalia vegetali & animali: videnturq; Mineralia, vegetabilia ac reliqua animantia hominibus alimenta præparare, i.e. Balsamum illud vitale,*

*ex quo proxime constituuntur universa membra hu-
 mana Anatomia, & constituta assidue nutriuntur.*
 In hoc Balsamo sunt Elementa & tria illa corpo-
 ra, Sal, Sulphur, Mercurius: sunt excrementa,
 impurum illud Sulphur ac fœtidum, urina, mu-
 cilagines tartareæ, sudores, impuritatū quoque
 multæ species: est succus ille ptylsanæ cremori
 similis: est sanguis: sunt Spiritus, carnes, ossa,
 ligamenta, nervis: si Mechanicorum adest indu-
 stria: qui latentia separare possunt. *Impurum
 illud & fœtidum sulphur, humorem ptylsanæ cremori
 similem, sanguinis rudimenta, urinam, multas Salu-
 um, Sulphurum, Mercuriorum species & distinctas
 prædestinationes, artis ministerio ostendere possu-
 mus: pituitæ, bilis, melancholice Anatomiam nesci-
 mus. Nec enim species nec proprietates in Natura
 possident: sed nomina sunt inania, fraudulenta os-
 tentatione Principiorum insignis superba. Quod
 si horum, id est, Salis, Sulphuris, & Mercurii exer-
 citus repetitum venerit, proprietates, furtivis nu-
 dati coloribus humores, risum mavebunt posteritati.
 Dicent nonnulli otiosas esse λογουαγιας, nova hu-
 jusmodi nomina & Principia à PARACELSO
 invanum introducta: idem intelligere Galenum cum
 dicit febrim oriri ex bile putrida, quod PARACEL-
 SULLUS nova interpretatiōe declaravit, dicēs febrim
 esse Sulphur nitrosum accensum: ita cū dicit Gale-
 nus Colicam esse ex pituita vitrea, idem declarari
 quod apud PARACELSUM dicitur, Colicam
 esse*

esse ex mucilagine Tartarea, alumiosa & Hy-
 ptica: idem significari sive dicatur Calculum gene-
 rari ex pituita, ut Galenus, sive ex mucilagine mar-
 morea, alabastrina, arenosa, bolari, &c. ut PA-
 RACELSUS: sive dicatur Podagram ex sangvi-
 ne, pituita, melancholia, bile ac serosis humoribus
 generari, ut Galenus, sive ex Sale Mercuriali sub-
 tilissimo & acutissimo, ut PARACELUS:
 sive dicatur Cancrum oriri ex melancholicis humo-
 ribus vel atra bile, ut Galenus, sive ex sale ærugi-
 noso & ferrugineo, ut PARACELUS. Sed
 vehementer errant Magna est differentia. Etenim
 qui dicit ex bile febrem oriri, bilem in mundana
 Anatomia non inveniens, multa caliditatis & siccita-
 tis ope utetur, ut signaturarum ac febrilium sympto-
 matum causas interpretari possit: sed frustra: ima-
 ginarias solummodo inveniet. Qui vero ex nitroso
 Sulphure constitui febrem asserit, hujus Sulphuris
 Anatomiam in multis speciebus mundana Reipub.
 deprehendens si ad incudem reduxerit Astris exalta-
 tis, fructus & symptomata februm in proprietati-
 bus specierum manifestè animadvertet. Ita horro-
 res, rigores, frigiditates, calores, sitim, vomitio-
 nes, sudores, somnos narcoticos in paroxysmorum
 initiis, dolores capitis, deliria, & stas accessionum
 repetitiones, quod apud Galenistas miraculosum est,
 magna facilitate interpretabitur, proprietatum fi-
 deli ministerio adjutus. Rursus qui bilem februm
 causam statuunt, in curatione digestiones, incrasa-

tiones, refrigerationes, attenuationes, incisiones, purgationes, nescio quibus Syrupis & Pilulis molientur. Qui verò nitrosum Sulphur febres committere pronunciant, de resolutione & consumptione meditabuntur, qua absoluta, fideli remediorum securitate muniti, Nature, loca & vias evacuationis committent, sive per aluum, sive per urinas, sive per sudores, sive per insensiles transpirationes resolutam materiam propulsare voluerit, Sed de his in morborum & remediorum explicationes tempestivius agemus. Ipsi quoque Medici vomitione rejectam bilem, æruginis proprietates referre sæpenumero animadverterunt: itaque, æruginæ bilem appellaverunt. Interdum porri qualitates manifestè representabantur: hanc porraceam confestim nominarunt, & dubitationes novas attulerunt, an scilicet in ventriculo talis generari posset. Alium conspicati sunt homorem, terram fermentare, bullas excitare, similitudinem amurcæ, faccum vini vel Tartari (si licet) ostendere: hanc atram bilem dixerunt, quòd si fermentaceam vel tartaream dixissent, Naturam certè non offendiscent. Et quia per vomitum plures humorum species non ita frequenter rejiciebantur tam claris salium proprietatibus insignita, relictis veris nominibus, phantastica introduxerunt, famosas & in fames vel majoris ac minoris fame biles proponentes, vitellinam, adustam, &c. Eodem pacto piruicam, salsam ac acidam sæpe animadverterunt. Si verò Salium Anatomiam antea didicissent, deprehendiscent vitrosam, aluminosam,

nosam, vitriolatam, salgemmeam: & si herbas quoque salium proprietates continere crederent, aronis, urtica, chelidonia flammula brassica, soldanella, kali, centaurea, piperis, persicaria, salia in humoribus tandem admitterent: mixtiones quoque salium cum sulphuribus studiosius inquirentes, salia sulphurea & mercurialia magna utilitate adjungerent. Tandem si seminum signaturas & Generationum lithurgias in humana Anatomia olfacerent, dulcedine veritatis allecti, nulla bilis, pituita, melancholia severitate, a tam clara & fecunda Philosophia in posterum absterrentur. Tum vero non solum in hepate, sed etiam in ventriculo, intestinis, carnibus, synovia, medullis, ligamentis, ossibus, nervis arteriis, in pulmone, liene, cerebro, renibus vesica, utero, testibus, manillis, denique in universis partibus humani corporis, eruginosum, vitriolatum, tartareum, nitrosam, aluminosum, porraceum, urticosum, aronicum, piperinum, persicariosum, generari posse sancta fide jurarent: & nudis humorum appellationibus repudiatis, proprietates Salium, Sulphurum & Mercuriorum avidè addicerent. Quod multi exemplum adferunt ad Generationem quatuor humorum in hepate stabilendam, sententiam eorum planè evertit. Non enim humorum procreationem, sed, excrementorum separationem clara ostendit: & vigore hujus exempli triumphum ager PARACELSUS contra eos qui tartareas

*area excrementa, eorumq; separationes, morbos & symptomata derident. Hippocrates longè aliam mentionem humorum instituit lib. 4. de Morbis. Primum, fontem omnium, ventriculum tanquam commune penuarium collocavit: quatuor deinceps particulares fontes, cor quidem sanguinis, caput pituitæ, folliculum fellis bilis, lienem aquæ, adjunxit. Rationem verò consilii sui paulò post inuit, dicens, in omni alimento inesse quiddam sanguineum, biliosum, pituitosum & aqueum, ac consentanea, consentaneis distribui. Quemadmodum in terra sunt facultates omnigenæ & innumerabiles, *ὅμοιαις πανταίαις ἀναγίβουσι*: una quæq; verò planta similem trahit ac naturæ suæ familiarem, Ubi demonstrat se in humorum dispensatione non Elementis vel nudis qualitatibus animum adhibuisse, sed proprietatibus, iisq; variis, omnigenis, innumerabilibus. Hinc proprietatum copiam ad certa quædam genera reducere conatus est, tanquam ad matricem & familias in quibus illustra de se testimonia sepe præberent. Idem manifestius in libro de Humana natura interpretatur: ubi certis anni temporibus singulas humorum species in corporibus abundare, & medicamentorum purgantium diversa facultate, diversos evacuari affirmat, in quibus tamen perpetuò adsint proprietates, quemadmodum in terra dulce, acidum, amarum, acre & omnigenum, quarum separatione & exaltatione morbi contingunt: quod in libro de Antiqua Medicina exposuit.*

exposuit. Hac ratione observationes Hippocratis &
 in choata Medicina theoremata excusare possumus,
 videlicet, quòd multa semina iisdem proprietabus
 insignita, in humoribus similibus tanquam ma-
 tricibus & agris consentaneis fundentur. Quæ
 semina ac proprietates, ubi ad maturitatem per-
 venerint, fructus producant tali humorum si-
 gnatura vestitos. Consentanea verò cum sint
 hujusmodi semina, iisdem locis vel humoribus
 recepta, & fructuum similitudine conjuncta,
 curationes quoque admittunt communes. Quæ-
 cunque enim in pituitosis corporib. anatomia ha-
 bent (qualia sunt illa quæ hyeme ascendunt) medica-
 mento pituitam evacuantem sanantur: quæ verò
 in biliosis (hæc æstate ad maturitatem perveniunt)
 medicamento bilem ducente tolluntur: quæ in
 melancholicis (talìa autumno resolvuntur) analo-
 go remedio obtemperant: quæ in sanguine (ver-
 no tempore hujusmodi exoriuntur) venæ sectione
 sanantur. At verò si morbi leviores sunt & anni-
 versarii, Hippocratis ætate consveti. Nostris tem-
 poribus graviores incubuerunt, quorum genera-
 tio laboriosa est & intricata, curatio verò, mul-
 torum juditio, planè desperata: nec veratrum,
 nec cnicum, nec colocynthis, nec ebulus satisfacit.
 Necessitate igitur adactus PARACELSUS Me-
 dicina Theoremata dilatavit, morborum semina &
 Generationes exquisitiùs rimatus, curationes præ-
 stantiores ac remedia altiora adjunxit, morbos, me-
 dendi

dendi rationes, & remedia Hippocratis atque confecta sub Dieta & justo agrotorum regimine claudens. Interdum quoque humorum mentionem facit, quoties Tincturarum & excellentium Arcanorum virtutes exponit, dicens, harum potestate & usu nec melancholicum nec phlegmaticum quippiam in corporibus coaccervari posse: adeoque tutos reddi homines ab externorum Elementorum anniverſariis, menſtruis, & diurnis impreſſionibus: quod in Archidoxis præparationum videre licet. Hanc humorum cenſuram hoc loco ſufficere arbitror: alibi ſeveriorem actionem inſtituemus. Actionum naturalium adminiſtrationes in ſingulis partibus hoc loco recensere Compendii leges non admittunt. Qui diligenter quæ à nobis dictæ ſunt examinaſſerit, ſine labore aliis accommdare poterit, ſervata ſeminum, locorum & Mechanicorum analogia. Sed unde digreſſi ſumus revertamur, & humanæ Aſtronomiæ harmoniam adjungentes exemplis illuſtrems. Superiora Elementa, ſcilicet Firmamentum & Aër, eorumque aſtra, fruictibus ac reſolutionibus inferiorum ſoventur. inferiora viciffim benignitatem ſuperiorum experiuntur. Ita in corde, cerebro, pulmonibus, arteriis, nervis, &c. naturalium actionum adminiſtrationes conſpiciuntur, ſuos, habent ventriculos, ut loquitur PARACELSUS. & ſpiritus mechanicos attractionum retentionum, ſeparationum, coagulationum digeſtionum, diſtributionum, expulſionum auctores. Ubiſcunq; verò tales ſpiritus reperiuntur,

untur, ibi concoctiones celebrari, & ventriculi officia absolvi necessarium est. Spiritus enim sunt qui esuriunt & sitiunt, qui saturantur, & saturati fructus emittunt sanitatis vel morborum nuncios. Ita nulla nominum injuria dicemus in sanguine ventriculum esse, concoctiones, nutritiones, attractiones, separationes, & similes actiones in sanguine administrari. Similiter in Synovia, in ligamentis, in ossibus, in carnibus, & multo magis in vitalibus spiritibus cordis ac arteriarum. Alimenta certè dissimilia sunt, utpote locis & Mechanicis consentanea. Non enim tam crasso & impuro alimento nutritur sanguis quemadmodum ventriculus, intestina, & primæ alimentorum officina, nec sanguinis nutrimentum, synovia, carnibus, ossibus, ligamentis accommodatum est, nisi subtiliorum Mechanicorum industriam antea experiatur. Sic Firmamenti astra, vel vitales spiritus cordis & arteriarum alimento fruuntur puro ac spiritali, ab astris, inferiorum Elementorum ante preparato: & benigna nutritione ad maturitatem pervenientia, fecunda fructuum resolutione vices rependant, mutuaq; officiorum communicatione societatem humane Reipub. custodiunt. Nec mirum est tantam Elementorum & astrorum divestitatem, tam amicè conspirare. In una radice fundantur omnia, in Balsamo scilicet animali, cujus prædestinationes, Sciētias & officia, diversis, disjunctis, & sæpe contrariis instrumentis ordinatè absolvūt.

Omnibus

Omnibus enim Elementis & Astris hujus Ratiōis vel Balsami conspirantibus ac pensum debite facientibus Astronomia humana stabili & rata motuum vicissitudine procedit, actionesq; ostendit sanitatis indices.

Quemadmodum in mundana Anatomia, ortus aliorum certis temporibus fructuum tempestivis resolutionibus, anni salubritatem tuentur. Nunc pluviarum stelle commodius resolvuntur: nunc ventorum: alias serenitatis caloris: interdum nivis, frigoris pruina: interdum Manne species, felicius cadunt: alias Zephyrorum genitalis defluxus desideratur. Et interresfri Astronomia, nunc roses, viola, narcysi germinant: nunc legumina, frumenta, vites, arbores, &c. & universæ plantæ, singule suas periodos observant, nisi sterilitatis ac morborum cause intervenerint. Ita in humana Anatomia, astra superioris globi, id est, vitales spiritus cordis & cerebri, imbribus, serenitate, caloribus, fecundo roris ac Zephyrorum defluvio, fructibusq; similibus, inferiorum Elementorum semina benignè irrigant, quibus silentib. marasmi, sterilitates & tabes contingunt, utcunq; alimentorū copia colliquecentes partes & ad cariem festinantes, sublevare conētur ægroti. Rursus inferiora astra, rosas, violas, melissas, valerianas, vites, fruges, aurum, argentum, rubinos, saphyros, continenter ex alimentis, produciunt: non quod formarum externas signaturas in homine demonstrent (Transplantationē enim externa vesti-

ment a amiserunt) sed quia proprietates similes in
 spiritibus corporibus, humana Anatomia do-
 mesticis producat, ex quibus superiora astra fo-
 mēta recipiunt, ac universa officii & actionibus
 opportuna redduntur. Eodem quoque pacto digesta se-
 minum tempora in homine transplantantur: breviores
 enim habent periodos, easque continuas: quamvis in
 Olympo etiam reperiantur sydera anniversariis cir-
 cuitibus ascendētia, menstruis, & diurnis. Sunt &
 alia quæ longiore intervālo ad maturitatē perveni-
 unt, de quibus in hereditariorum morborū generatione
 dicemus. Menstrua astra in mulieribus manifestē
 conspiciuntur, & in viris nonnullis. Hemorrhoi-
 des verò annuos circuitus ut plurimum observant.
 Somni Ascendentia, diurnas habent revolutiones, &
 proprietates possident papaveris ac lactucarum, qua-
 les in Luna nocturnisque syderibus vigere, Sensu testā-
 tur & ratio cōfirmat. Has Astrorum revolutiones in
 humana lithurgia ante nos adduxit Hippocrates. Ita
 enim scribit, in libello De Insōniis. ἄστρον μὲν οὖν
 ἢ ἔξω περίοδος: ἢ λίξι ἢ ἡμέσῃ: σελήνη ἢ ἢ πρὸς τὰ
 κοῖλα. ὅτι μὲν ἐν δοκοίῃ τούτων τῶν ἄστρον σθένυ-
 δαι ἢ βλάπτειν, ἢ ἀφανίζονται ἢ ἐπέχεται τῆς
 περιόδου, καὶ αὐτὸ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὕψος προσηγο-
 ρῶν, &c. i. e. Astrorū circuitus exterior est in cor-
 pore, solis medijs, Luna verò ab cavitates. Quod-
 cunque igitur horū Astrorū, vel extingui, vel lædi,
 vel obscurari, vel à circuitu suo (per insōmia sc.)
 cohiberi videtur, in eadem corporis regione

N

morbo:

tuorbum latere significat, &c. Κοιλίας appellat
 Venterculum, intestina, mesenterii venas, hepar, lie-
 nem, & primas alimentorum officinas. In iis enim ob
 impuritatem alimentorum, & momentaneam trium
 Principiorum naturam celeres sunt periodi, plenilu-
 nia velocia, ac reliqua tempora similiter. Medium
 circuitum in corde, cerebro, in sanguine collocat Hip-
 pocrates, ubi puriora sunt Elementa, semina & astra,
 constantioribus Principiis ornata; motus proinde
 edunt stabiles, non senescentes, Solis naturam in hoc
 imitantes. In synovia, carnibus, ligamentis, ossibus,
 membranis, &c. spiritus vigent mechanici & semina,
 astrarum diuturnos circuitus imitantia. Morborum
 periodi, hanc revolutionum analogiam confirmant.
 Tarda enim sunt plenilunia eorum morborum, qui
 in circuitu astrarum, vel in habitu corporis, ut lo-
 quitur Galenus, fomites, & mineras habent: cele-
 riora eorum qui in cavitatibus fundantur. Idem
 planius interpretatur libro primo de Dieta: dicitque
 Naturam vel ignem in hominis generatione tri-
 plices circuitus facultate diversos distinxisse.
 Ἐποίησατο πῦρὸς περιόδου τρισσῶν, πέραν ἰσῶν
 πρὸς ἀλλήλας καὶ εἰσῶ καὶ ἔξω. αἱ μὲν πρὸς τὰ κοί-
 λα τῶν ὕδατων, σελήνης δύναμιν. αἱ δὲ ἐς τὴν ἔξω
 περιφορὰν, πρὸς τὸν περιέχοντα πύλον, ἄστρων
 δύναμιν. αἱ δὲ μετέσται, καὶ εἰσῶ καὶ ἔξω πέραν ἰσῶν
 τὸ θερμώτατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, ὅπερ πάντων
 ἐπικρατέσται, διέσπον ἅπαντα κατὰ φύσιν.
 ἀποφορὰ καὶ ὄψει καὶ ψαύσει, ἐν τούτῳ ψυχρῶ
 νόσῳ

νόσος, φλόγῃσις, αὐξήσις, κίνησις, μείωσις, δι-
 ἀλλαξίς ὕπνος, ἐξηγήσις, τέτο πάντα
 διὰ πικρῶς κύβερνα καὶ ταδὲ καὶ ἐκάνα,
 εἰδέποτε ἀτρεμιζῶν. *id est: Fecit ignis* cc
circuitus triplices, mutua societate tam intus cc
quam foras conspirantes. Quæ in cavitatibus, cc
humiditatum officinis circuitus habent, Lunæ cc
potestatem, morus & maturitates referunt: quæ cc
verò exterius, ubi solidiora consistunt membra cc
revolutiones absolvunt, astrorum imitantur cc
proprietas: quæ in medio consistunt, robustis- cc
simi ignis naturam continent, qui intrò & fo- cc
ras per omnia transiens, omnibus dominatur, cc
idq; occulto silentio, nec enim visu, nec tactu cc
conspicuus est. In hoc igne, id est, in astris media
hujus revolutionis, Anima, mens, prudentia au-
gmentum, motus diminutio, transmutatio, somnus,
vigilia delitescunt. Ibi spiritus eorum mechanici,
Ascendentia, spiritualia corpora, actionum proxima
instrumenta radices habent. Hæc omnia morborum
accidentia manifestius declarabunt. Nec omnia quæ
de his dici commodè possent, hoc loco adducere tem-
pestivum est. Itineris solum initia candidè hæc
loco demonstravimus: progressus & absolutio-
nes ubi visum fuerit adiungemus. Penitentia &
grata diligentia, prædestinationum diuturna, tem-
pora accelebunt. Interea naturalium facultatum
administrationem tali formula complectemur:

Actiones omnes naturales à Spiritibus
 proficisci iisq; differentibus subtilitate
 crassitie secundam actionum analogiam.
 Progressionem seminum & scien-
 tiarum distinctionem, partium neces-
 sitatem attulisse: in iis tanquam astris
 & radicibus coacervari & quasi ad
 centrum revocari singulorum spiri-
 tum thesauros, indeq; perenni ra-
 diorum defluxu cuncta fovèri Ana-
 tomis eorum consentanea. Con-
 coctionum officinas plurimas esse,
 communesq; appellari, in quibus
 impuratum separationes manifesta
 & corporeæ necessario continge-
 rent. Generationem quatuor hu-
 morum, sanguinis, bilis, pituitæ,
 melancholiæ in hepate phantasti-
 cam esse, in sanguine enim tanquam
 Elemento innumerabilia semina,
 eaq; proprietatibus trium princi-
 piorum insignita contineri Superio-
 rum Elementorum Astra fructibus
 inferiorum nutrirî, & rursus
 inferioria superiorum favore non desti-

destitui, sed cuncta opportunis temporibus debite conspirare revolutionumq; suarum periodos inviolatas custodire nisi prævaricationes peregrinorum seminum iniqua Transplantatione irreperent, *de quibus sequenti*

Capite agemus.

N 3

DE

DE MORBORUM
GENERATIONE ET TRANSPLANTATI-

ONE.

CA PUT XII.

IN rerum naturalium contemplatione, de quibus hætenus egimus, comites sæpe habuimus Philosophos. sensuam enim ministerio, exigua adjuncta observatione, plantarum & animalium origines deprehendi possunt, seminaquæ possident manifesta. At verò morborum explicatio, quia semina occultiora obtinuerunt, & Generationes Transplantationesq; in Naturæ officina absconditas, nec sensuum arbitriis, nec syllogismorum superbis decretis subjectas, intricata planè, & à paucis comprehensa est. Aristotelici Privationum familiæ morbos ascripserunt, tanquam defectus & errores Naturæ in quibus nec formæ, nec differentia, nec essentia reperirentur. Platonici, posteaquam Ideis destituebantur (neque enim defectibus neque malis Ideas concesserunt) veriti ne longius ab Entium pulchritudine discederent, morbo-

rum cotelationem sterilem reliquerunt, præcepti Platonis memeres, jubentis, descendentes ubi ad Singularia pervenerint, ea relinquere & infinitati concedere. Medici verò quibus hæc provincia præcipuè commissa fuit, quia Philosophorum patrocinium amiserant, observationibus imprimis contenti, morborum essentiam & naturam tanquam impervestigabilem inter Transcendentia reliquerunt. Itaque ex quibus causis antecedentibus, quales sequerentur agritudines studiose notarunt: & tandem causarum immensam varietatem ad certos ordines reducetes, artificiosas morborum prædictiones, præservationes & curationes inde derivare conati sunt.

Hinc apud Hippocratem distinctiones morborum varia conspiciuntur, ratione causarum efficientium, à quibus procedunt. In liberos De humana Natura, morbi (inquit) Alii, à Diata fiunt, qua homo utitur: alii à spiritu quem attrahimus. Signa adjungit: ubi eodem tempore plurimi uno morbo corripuntur, à causa maximè communi, qualis est spiritus, tales Generantur: cum verò diversi diversos occupaverint, à Diata contingunt.

Eodem modo febres, tanquam communissimos morbos, libro De flatibus distinguit: alias affirmans communes esse, quæ ab aere vel spiritu proficiscuntur, spiritu dico morbidis excretionibus inquinato: alias verò privatas, quæ a Diata ortus sui primordia acceperunt. In libello de humoribus inquit: Morbi alii cognati sunt, quos ab ipsis aegrotantibus interrogando discere licet: alii à regione: nonnulli ex Diata: quidam ex temporum constitutionibus.

Libro De morbis primo, similiter Πρίτριαν, De affectionibus statim initio morbi (inquit) omnes hominibus à Bile & Pituita, fiunt, tanquam in corpore existentibus: excitantur verò hæc a cibus, potibus, laboribus, calido supercalefaciente, frigido superfrigescente, sicco superexiccante, &c. Hic Bilem & Pituitam tanquam communia Elementa & matrices omnium morborum, qui à semine interno producuntur, constituit. In illis enim, tanquam in terra, omnigena facultates latent, acerbum, acidum, austerum, salsum, amarum, acre, &c. Quæ proprietates ubi separantur, & ab aliis separata ad Exaltationem perducuntur, morbos pariunt. Separationes verò accelerant vel retardant, admo-

admovenda, facienda, & foris incidentia, id est, calidum supercalefaciens, frigidum vehementer refrigerans, cibus, potus, Venus, labores, animi affectus, casus, contusiones vulnera, &c. Rursus De antiqua Medicina: morbi, inquit, alii fiunt ἀπὸ δυνάμεων alii ἀπὸ σχηματῶν δυνάμεις appellat τῶν χυμῶν τὰς ἀνερότητας & ἰσχύς, id est, humorum Exaltationes, summatales, potestates, summas vires, &c. Ubi explicat quò pacto humores morbos generent. Non quia calida & sicca est Bili, propterea Hippocrati morborum genitrix censetur: sed quia δυνάμεις in se continet, quæ ὅταν μετέωρα ἢ ἀπειρήα καὶ ἀνεήτα, id est, quando exaltata fuerint, in cocta & ab aliis separata summas vires ac extremas potestates calamitosa symptomatum perniciæ ostendunt. Figurarum & cavitatum morbi, omnibus noti sunt. Libello De alimentis, morborum differentias ex locis & partibus in quibus foventur deduxit. Morborum differentia (inquit) in alimento, in spiritu, in calore, in sanguine, in pituita, in bile, in humoribus, in carne, in pinguedine, in vena, in arteria, nervo, membrana, osse, hepate, splene, cerebro, utero, renibus, ventriculo, intestinis, &c. Empirici Hippocraton.

secuti, causarum, morborum & symptomatum concursus collegerunt, illustres differentias longa experientia in singulis ordinibus notarunt, & notatas discipulis suis fideliter communicaverunt. Galenus vero, qui & ipse Preceptoribus usus est Empiricis, longitudinem artis perosus & Experientie duratura tædia, Geometricorum scholas accessit: ubi Demonstrationum vigorem ac Methodorum expeditam brevitatem admiratus, cogitare porro cepit, an Medice arti Geometricorum Methodis operæpretium aliquod adferri posset: hebitaque deliberatione ad Medicos redire statuit.

Ita Methodorum (rei novæ & apud Medicos ea ætate in auditæ) miraculo insignis artem confusam in ordinem primus revocavit: dubia, Demonstrationum lege conformavit: observationes tamen & experientias Hippocratis (quia Principia Demonstrationum habere oportuit) ratas & stabiles ubique concessit. Hanc enim narrationem, ac historiam de seipso in omnibus propemodum libris copiosè prosequitur, Quia verò morborum natura ab Empiricis & ipso Hippocrate non satis explicata erat, & differentia copiosè quidem, sed confuse ab omnibus adducebantur, mirabili investigatione
 & sub-

& subtili Methodo obcurtati opem tulit. Etenim in prioribus libris Methodi medendi, quatuor rerum genera inter se distincta proposuit, Actiones, actionum Proximas causas, Antecedentes, Evidentes sive Externas: in hisce ordinibus morbum necessario contineri. Cæteris exclusis, in actionum Proximis causis morbos versari demonstravit.

Actionum Proximas causas esse partium diatheses, constitutiones vel dispositiones, &c. Eas autem integrari iusta Elementorum temperie, conformatione & unitate, quorum Symmetria sanæ, ametria morbosæ actiones ederentur. Causas deinde morborum Antecedentes, in humoribus contineri asseruit. Quapropter ex partium numero, pituitam, bilem, melancholicam sanguinem, & immeritam synoviam seclustit. Vide calamitatem sensibilibus Methodorum in occulta Natura lithurgia. Etenim adhuc incomprehensum est in Schola Galeni, quidnam sint Elementa, quomodo misceantur, & an actionum omnium causas ab Elementorum temperie profuscantur.

Fernelius certè totam Substantiam, Formam essentialem, proprietatem abditam, aliud ab Elementis esse confirmat, divinioremque obtinere originem.

Itaq, nova *similarium* morborum genera posuit, *Forme scilicet et vel totius Substantie*: in quorum familia *luem veneream* collocavit. *Fracanzanus* *Vicentinus*, in *qualitatibus Galenicis* mortuus & sepultus est, magna severitate *Novatores illos detestatus*, qui *occultarum proprietatum & totius Substantie nomina in Medicinam* introduxissent. Se primum animadvertisse *morbum Gallicum esse intemperiem calidam & siccam, innominatam tamen, opinionibus suam confestim Montano placuisse*. Ita quosdam alii *occultarum proprietatum, & totius Substantie appellationibus triumphabant*, ipse, *veteranus ac strenuus miles, innominatas Temperies opposuit*. *Obscurum nihilominus & inexplicatum remansit, quidnam in corpore humano esset, in his & similibus morbis, a quo proxime laterentur actiones, sive Occultum sive Innominatum diceretur*. Tanta est difficultas, obscuritas ac repugnantia in *Diathefi illa Galenica*. Alii *Medici, relictâ nominum subtilitate, a rebus ipsis veritatem eruere conati sunt*. Quocirca in morbis nonnullis manifestioribus, sensuum propemodum beneficio deprehenderunt aliquid, a quo proxime videbantur actiones ladi vel impediri, cui *Morbi appellationem confestim imposuerunt, gaudentes se AISCHETEWS obscuritatem,*

hac verum evidentiā tam facile sustulisse. Hi, humores lateri impactos, hepatis, lieni, ventriculo, venis, &c. morbos dixerunt, & Calculum in vesica similiter. Posito enim humore crasso, & mucilaginoso, in hepate, liene, mesaraicis, &c. lapide in officio vesicæ, proxime nullius interventu lædi vel impediri actiones, constanter asseverabant. *Quemadmodum lapillosa mucilage ante pupillam collocata, confestim impediri visum, qua sublata subito restituit.* Sed gaudium eorum non fuit diuturnum. Surrexerunt enim adversus, nominum & Prædicamentorum Decectores, conquerentes universas Naturæ & doctrinarum leges hoc pacto confundi, causarum effectuumque discrimina inconsiderate negligi, Qualitates in substantia collocari sacrilego ausu. *Morbum enim cum Diabesis sit,* in Prædicamento Qualitatis contineri; ibique Differentias, Species & totam œconomiam possidere, eos verò, humores crassos, lapides (*substantias planè*) morbos nominare. *Hinc questionēs novæ in Medicinam introductæ sunt de causa Continente morborum, & subtilitatibus alatis, quas nulla mentis celeritas assequi posset, omnia repleti.* Etenim quia *sensuum*

sensuum testimonia urgebant. priores, subtili celeritate opus fuit, si à rerum tam manifesta euidencia abstrahi deberent. ita enim Præstigiatores, ubi sensus fallere volunt, peregrinis objectis & inuetera celeritate utuntur. Quocirca, quia inter causas Continentes morborum & lasas actiones, in rebus ipsis nihil invenire poterant, quod intercederet, cuius interventu morbi ipsi à causis Continentibus rectè distinguerentur, nomina quædam interposuerunt. subtilitatibus confestim comitata. nter abugineam & lapillosam mucilaginem antepupillam collocatam ac videndi functionem impeditam, sensuum iudicio nulla causa effectui propinquior intervenire videbatur, & rationis consensus (si præcipuè Indicationes curativæ à morbis ipsis sumuntur) accessit. Ablatio enim illius materiei principatum est netia curatione prædicti morbi. At verò posteriores, Obstructionis nomen interposuerunt: humorem illum lapideum vel corneum causam esse, Obstructionem vero morbum: immemores quòd hoc pacto morbum ex causarum ordine excluderent. De cæteris idem fuit iudicium. Calculum enim in vesica, Continentem esse causam, Obstructionem verò morbum. Sic mucilaginosum & crassum humorem in vènis Mesenterii impactum, Continentem esse morbi causam, Obstructionem verò morbum, &c. Alioquin videbantur tales morbi in numero esse, & si numerarentur, Substantias ponere. Obstructiones autem cavitatum, & meatuum prævaricationes, ad Qualitatem commode

ducebantur. Sed planè ridiculi sunt. Nec enim Prædicamenta intelligunt, neq; Generū & Specierum ordinationes instituire sciunt. Etenim si aliquid agit morbus, in causarum numero procul dubio recipietur, sive Relatiōis sive Qualitatis labyrintho claudatur. In causis verò ordinationē Generum & Specierū non animadverterunt. Sanè quod remotissimū est ab effectu producēdo, generis rationē obtinet, quod verò proximū, Individuæ Speciei. Effectus enim ipsi, in hac coordinatione, Individuorū ratione gerunt. Itaq; alpium lapides & montes Averniæ Trāscendētia sunt hoc loco: quorum metu deterritos fuisse illos arbitror, qui lapides in vesica, renib. intestinis, & similes Substantias à morborū catalogo excluderunt, ne fortè lupidū tā immensa copia, tādīa & arumnas Medicis in avum pareret. Mucilagines verò lapideæ, tartareæ, bolares, vel secundū Galeni lyra. pituitosæ & melācholię, quę in leguminib. frumētis, aqua, vino, cerevisia, carnis &c. continentur, genera generalissima, horū usu, frustrata separatione & expulsione in corporibus coacervatæ mucilagines viscidæ, sive in ventriculo, sive in testinis, sive in mesaraicis venis, sive in hepate, sive in renibus, sive in vesica, sive in alia quacunq; tandem cavitate, Geneca sūt sub alterna: ubi verò exaltantur, & copia ac qualitate meatus obstruūt, symptomatumq; pernitię hominib. innotescunt, species sunt Individuæ & postremæ: actioens verò læsæ vel impeditæ

Indivi-

individua sunt, in harum causarum progressionē. Itaque in qualis fuit fors Generum & Specierum in hac coordinatione, Species enim & Genera subalterna, quamvis in corpore continebantur, nihilominus quia latitabant, nec sensibilem aliquam affectionem Atomistis in corpore demonstrarunt, nominum privata insignia amiserunt, & causarum Antecedentium collegio ascripta sunt, Individua autem Species vel infima, ultima, proxima (quomodocumq; appellare libuerit) quia corpoream affectionem ostendunt manifesta actuum lesione conspicuam, Obstructionis nomen à similitudine obtinuerunt. Putabant enim Atomistæ, materias omnes obstruentes mortuas esse, nec aliis causis symptomatum calamitates ascribere poterunt, nisi quia corporea mole transicus humorum impedirentur. Quorum errores manifestius postea detegimus: nunc enim Logici sumus. Et hac ratione inter morbos instrumentarios relatæ sunt obstructions, nomenq; Obstructionis, Speciei rationem habet, humores vero mucilaginosi, aluminosi, viriolati, lapidosi, bolares, arsenicales, antimoniales, sulphurei, vel secundum Galenum, pituitosi, melancholici, in ventriculo, hepate, mesenterio, renibus vesica, venis musculis, membranis, &c. Individuorum vel proximarum specierum. Et quemadmodum, dicebat Hippocrates de alimento, τρεῖς εἶδη τῆς τροφῆς, ἢ ἢ μὴ οἰοῦντο ἢ τρεῖς φερόνται, ἀνομα τρεῖς φησὶ, ἔργον δὲ ἔχει ἔργον τρεῖς φησὶ, ἀνομα δὲ ἔχει: id est, alimen-

alimentum non alimentum: si enim nutriti-
 non potest, inane nomen est sine opere &
 subjecta re, si verò nutritione opus destinatum
 ostenderit, alimentum est & non inane nomen:
ita & nos de Obstructione dicemus: Obstru-ctio
non Obstru-ctio: si enim aliquid in causarum
ordine deprehenditur opere & potestate predi-
tum cui Obstructionis nomen competit, opus
est Obstru-ctio, si verò nihil tale conspiciatur,
nomen est inane. Duplicem nunc ordinem de-
monstrabimus in morborum progressionibus.
 Primum Realem, *ex coordinatione & serie causa-*
rum efficientium pendentem, qualem descripsimus.
 Alterum nominalem: *in quo morbus, Genus su-*
premi locum tenet, Obstru-ctio speciei, mucilag-
inosa materia hepatis impacta, Individui. Simili-
ter morbus Genus est, febris species, calor in
corde accensus secundum Galenum, Individu-
um. Quemadmodum autem calor in corde ac-
tensorum diversitates, Individuorum classes consti-
tuunt in febribus: ita differentia materierum muc-
ilaginosarum in diversis locis humani corporis, Indi-
viduas Obstru-ctionum differentias pariunt. Alie
enim sunt inflammate, alie non: quaedam acu-
tæ, quaedam chronice. Quæ omnia ex proprieta-
tibus specierum mucilaginosarum proficiuntur.
 Arsenicales enim & sulphuræ inflammantur,
 aluminosa non: arsenicales acutæ sunt, alumi-
 nosa, & vitriolata, chronica, &c. *Sed querent*

à nobis nonnulli, in quo Prædicamento, nos, morbum collocemus. Quibus respondemus, nos, Prædicamenta in morbis collocare, non morbos in Prædicamentis, & nomina rebus accommodare non res nominibus submittere, & signaturas ex radicibus ordinatè educere, non verò radices in signaturarum angustiis collocare. Et nisi multos offenderem, dicerem usum & naturam Prædicamentorum à paucis intellectam, à nullis autem, quod sciam, hæcenus explicatam. In libello nostro De nominibus & rebus, copiosè de his egimus: quorum umbram huc adducemus, ut lucis imagine à tenebris revocentur plurimi. Semina, Astra, Radices, Principia rerum, in quibus Prædestinationes, Scientiæ & Dona continentur, fundamenta sunt, corporum, Quantitatum, Qualitatum, ac Relationum, Quia in suis Scientiis & occultis thesauris insita habent Rationes omnium. Rationes dico non momentaneas, mortuas & instabiles: sed vivas, efficaces, potestate plenas, æternales planè. Hæ ubi explicantur, Elementa & corporum Principia consentanea sibi asserunt, quemadmodum sæpe à nobis dictum est: & paulatim ex incorporeis corporea constituunt, ex invisibilibus visibilia produciunt, idè, ordinata progressionè, proportionum legibus inviolatis: magnitudines, distantias, numeros, durationes, sapes, colores, odores, calores, figuras, qualitates omnes, conspirationes, repugnantias, & universas signaturas officii ac prædestinationibus Radicum consentaneas, & Scientiæ confor-

conformes, admirandi artificio adjungunt: Astro-
nomiam uniuscujusq; Mysterii vel Speciei hoc pacto
declarantes. Quidquid igitur semen in Natura
habet, Mysterium, Principium, Radicem: quid-
quid Generationum & Transplantationum fluxus
moderari potest, Scientiam habet, prædestinati-
onem accepit, vitam potestatem obtinuit, Radi-
ces astrales pefuit. *Quocirca Prædicamentorum*
omnium in se rationes continet, tanquam vesti-
menta & instrumenta Donis opportuna: ma-
gnoq; errore hujusmodi in Prædicamentorum
angustus clauduntur, cum in suis thesauris, Præ-
dicamenta ipsa & Prædicamentorum fontes cu-
stodiant. *Atq; hac est ratio Prædicamentorum re-*
alium: de nominalibus & Abstr. Etis, in libello De
nominalibus & rebus, disseruimus. Quod si morbos se-
mina habere ac Principia in Natura, si Generationes
& Transplantationes raras absolvere, docere possi-
mus, utiq; a Prædicamentorum carceribus nostro
presidio liberaluntur Et vidcor nunc ex jocis & ludi-
cris deambulationibus, ad seria negotia, occulto quo-
dam ductu inscius pervenisse. Nec magna rationum
deductione opus est, si experientia fidem meretur. He-
reditarii morbi rata propagationum constantia,
seminis præsentem vigorem demonstrant: Con-
tagiosi, Transplantationis documenta ponunt:
qui temporum, Regionū, & statū proprii sunt radi-
ces morborū in Natura contineri, stabili autho-
ritate confirmât. Hæc & similib. infinitis propemodū
testimo-

*testimoniis fidem facere possemus, morbos in Natura
 semina habere, Generationum & Transplantationum
 circuitus custodire, prædestinationes, Scientias &
 signaturas Scientiis opportunas possidere. Nihil-
 ominus quia Præscorum Philosophia in contempla-
 tione morborum manca est, originem, primas radi-
 ces & radicum progressionem breviter adjungemus.
 Semina & Principia rerum in thesauris Elemen-
 tum invisibilibus ab inito collocato, generatio-
 nis & multiplicationis vim acceperunt, virtute
 Verbi illius, cujus imperio universa obtempe-
 rant. Fuitq; hæc prima rerum facies pura, in-
 tegralis, perfecta, sine corruptione & morte. At
 verò post prævaricationem Protoplasti, primis
 illis feminibus, maledictione divina, novæ su-
 pervenerunt Tincturæ quarum mixtione in cala-
 mitosam sortem transplantata est totius creatu-
 ræ pulchritudo. Remanserunt nihilominus
 prima semina, sed novis & infelicibus vestimen-
 tis obducta. Hæc est Anatomia morborum mor-
 tuorum: in cujus explicatione Medicos versari oportet.
 Neg; enim satis est, quòd Privationes à non-
 nullis appellantur, qui nobilitatem & puritatem pri-
 morum seminum respiciunt, propterea eorum con-
 templationem relinquere & infinitati concedere,
 tanquam sine essentia, natura, ac proprietatibus
 Mania quedam omnia essent in Subjectis. Acce-
 perunt enim ab eadem potestate, sc. voce divi-
 na vim Multiplicationis & Transplantationis,
 essen-*

essentiam quoq; & proprietates, ex quibus integra constituitur, Philosophia, Astronomia, Physica & Alchymia. Etenim, qui stellas posuit in Firmamento, qui mari terminum collocavit, qui terra pulcritudinem plantarum fecunditate ornavit, idem potest ate incomprehensibili, tribulos & spinas prævaricationum individuos comites adjunxit. Itaq; radices acceperunt in abyssis, & temporum certas prædestinationes in ævi consumptionem duraturas. Perfectis verò rerum seminibus miscentur, mixtæq; cohærent. Et difficile intellectu esset, quo pacto pura & incorrupta, natura tanta impuritas misceri posset, quo pacto in vite Republica mortis Anatomia hospicia invenires, nisi infinita ipsius potestas, qui vocat ea qua non sunt tanquam ea qua sunt, ab hac nos liberaasset dubitatione. Hæc est illa mixtio in qua antea dicebamus imperfecta vel impura perfectis misceri, cujus efficientia fructus omnium Elementorum, mortem vite adjunctam habent, separandam secundum digesta temporum momenta. Neq; enim solum in homine, Anatomia mortis & morborum delitescit, sed etiam in animalibus, in plantis, in mineralibus, in fructibus firmamenti & aëris. Quamvis autem Creationis multa mysteria hoc loco opportunè adduci possent, Platoniorumq; materialis defectus & Peripateticorum Privationes tempestivè corrigi; nihilominus non sine consilio, contemplationibus VITÆ LONGÆ, reservabuntur. Hic

verò Anatomiam mortis in fructibus Elementorum ostendisse, proposito nostro abundè satisfaciet. Dico igitur mortis & morborum semina radicesq; in impuritatibus consistere arsenicalibus, sulphureis, vitriolatis, æruginosis, mercurialibus, vel in urticosis, spinosis, nappellofis, citutosis, opiatas, &c. quæ impuritates inflammabiles sunt, inibiles, ad corruptionem festinantes permixta tamen cum puris primisq; rerum radicibus, quarum predestinationes digestis dissolutionibus inmiscere anticipiant. Nec plane affinitate carere debent, si ad mixtionem conflant, quo fit ut non omnia pura impuris promiscuè copulentur, sed talia talibus, domestica domesticis. Obtemperant enim radicibus rerum in generationum initiis, & fallaci servitutis imagine, opportuna nequitia tempora expectant: vestimenta quoq; sunt & signaturas exhibent radicum officinis familiares. Quocirca unicuique speciei & radici mundanæ, adjuncti sunt hospites, advenæ, impuritates, quæ sine discordia & lite in Scientiis vitalibusque Principiis concurrunt: explicatæ verò in generationum & augmentationum continuo fluxu, separatæ & exaltatæ, inimicitias, dissolutionum mortisq; auctores, exercent. Ita Minemlium radices, suas habent impuritates adjunctas, quæ digestis temporibus absolutis, rubigine & æruginosa corruptione dissolutionem moliantur. Vegetabilium quoq; Balsamus, hospitum & impuritatum commercio inquinat

vatus, senectutis, morborum & mortis Anatomiam
admitit. Hic corruptionum species varia appa-
rent, Σηψεις & Καυσεις, juxta proprietates & Scien-
tias impuritatum. In quibus Mercuriales impurita-
tes & Sulphurea hospitantur. putredine disolutio-
nem absolvunt, ut herba ferè omnes, præcipuè Mer-
curiales, anguria, cucumeres, melones. In quibus
verò impuritates Mercuriales non sunt. ita copi-
osæ & Salium robustior natura, ἀκαυστη vel cari-
em expectant, ut arbores plurimæ fruticesq; non-
nullæ. In radice vel Munda animalium, quia Ve-
getabilibus & Mineralium resolutionibus nutriuntur,
similes impuritates reperiuntur, differentes ta-
men secundum agrorum naturam: facta est enim
Transplantatio ex provincia Balsami vegetabilis, in
Rempub. animalis: dissolutiones proinde & mor-
tes similes experiuntur. Humana verò radix
quia omnium favore & ministerio utitur, uni-
versis quoque impuritatibus inquinata, morbo-
rum & mortis infinitas species obtinuit. Nec
ulla est Creatura tot calamitatibus subiecta: & me-
ritò: fornicatione conjugia multiplicantur, ac
generis nobilitate inquinata, avorum delicta lu-
unt posteris: quorum nepotes, & ipsi parentum
scelera nequicquam incusabunt. In fructibus supe-
riorū Elementorū, dissolutiones sunt veloces: aliis
enim nutrimenta debent. Nihilominus suas habent
impuritates admixtas, quarū efficiētia morti sūt ob-
noxia, ut in pluviiis, māna, rore, vētis, &c. cōspicitur.

Tales

Tales corruptiones in fructibus Elementorum naturales sunt & necessaria: quia rationes suas ac prædeterminationes in Scientiis vitalibusq; rerum Principiis conjunxerunt adeoq; radicem & speciem ipsam suis Tincturis imbuerunt. Quocirca Generum & Specierum mortes corruptionesq; recte dicuntur. Contrarius nulla est medicina. Leges enim Naturæ inviolabiles sunt. Temporum nihilominus prædeterminationes reliquarumq; signaturarum, transplantare licet, societatemq; ad perniciem festinata celeritate ducentem, interrumpere. Sunt & alii corruptionum modi, qui ex Transplantatione Individuorum dependent: in quibus radix ipsa non insicitur, sed individue nature Principia. Hic Medicina locum habet. Tales non sunt necessaria, ad Individui humane speciei, ob libidinem & intemperantiam, imprimis familiares: quamvis aliarum rerum Individua, sterilitates, pestes, & novas morborum mortisq; species etiam experiantur. In his sepe usque adeo inquinantur Individuorum radices, ut propagatione in tertiam & quartam generationem conserventur impuritatum impressiones: quemadmodum in morbis hæreditariis, accidere videmus. Hi ex seminibus proficiunt, in quibus Tincturæ validæ & constantes vigent. Quæ, etsi specierum radicibus ex necessitate non cohereant, Individuorum tamen Principia, Semina, Balsamum, efficaci mixtione transplantarunt. Quicquid enim in parentibus continetur, sive sanum sive

ive morbidum, quod valida vitaliq; impressio-
 re, Balsamum & radicem humanæ naturæ affi-
 cere possit, Transplantatione hæreditarium e-
 vidit. Hujusmodi impressiones planè sunt astrales,
 incorporeæ, spirituales, invisibiles: sed efficaces se-
 minialium Rationum naturas imitantes, Scientia &
 prædestinationum virtute procedentes, in quibus
 molu incorporeæ non opus est ad corporum constitutio-
 nes: quæ sapores, odores, colores, magnitudines,
 figuris caliditates, frigiditates, siccitates & signa-
 turas omnes, ex invisibilibus thesauris destinatis
 temporibus, interdum subito, alias paulatim, magna
 Meacorum admiratione producere possunt. Hoc
 pacti multa continentur in parentum seminibus, di-
 gestam a maturitatem & exaltationis tempora, quæ
 silentio expectantia, quæ in natorum Astronomiæ
 in expectata symptomatum clade explicantur. Quod
 ubi contingit, ex parentibus non leprosis, leprosi na-
 scuntur: ex parentibus non podagricis, podagri-
 ci: ex parentibus non epilepticis, amentibus, e-
 pileptici, amentes. Rursus mutat a rerum vice,
 interdum podagrici non podagricos, epileptici
 non epilepticos, calculosi non calculosos gene-
 rant: quod quatuor de causis accidere solet. Vel
 quia semina & Tincturæ horum morborum, A-
 natomiam Balsami ac Radicis humanæ, nondum
 potenter occuparunt, neq; adhuc vitalibus im-
 pressionibus Scientiarum & prædestinationum
 conjugia contraxerunt. Vel quia semina efflorescen-

florescentiis naravitatu mq; mo-
nentis paroxyf-
morum silentia & sopitas radices habuerunt
prædicti morbi: alii enim qui perpetuas habent
exaltationes sine paroxysmorum requie, ut le-
pra, perpetuò quoq; propagantur. *Vel* quia po-
testate naturalis Balsami, supervenientia & pe-
regrina morborum rudimenta in utero superan-
tur: *Vel* quia ad terminum pervenerunt sterili-
tatis authorem. *Species enim non coherent sed*
Individuis: ac p̄t̄inde atatum manifesta discrimina
subeunt, interdum quarta progenie, alias sexta, non-
nunquam decima, absoluta revolutione desinunt. In
hac avorum & nepotum longa serie, discere lice bo-
rum morborum adolescentias, juventutes & laevi-
das declinationes. Fit enim, ut non nunquam in tri-
bus Individuis adolescentia tempora absolvant: in
duobus, manifesta symptomatum vehementia, con-
sistentia & exaltationis vigorem ostendant: in tri-
bus deinde vel quatuor evanescentis Tinctura decli-
nationem. Tum verò sterilitates sequuntur, radici-
bus exhaustis, filiiq; nascuntur à podagricis non po-
dagrici, à leprosis non leprosi, ab amentibus vel me-
lancholicis non melancholici, ab epilepticis non epi-
leptici. Hec de morborum hereditariorum semine,
origine & propagatione hoc loco dicta sufficiant. Te-
stimoniam certè continent morbos semina habere,
Generaciones & Transplantationes moderari:
cujus rei fidem nos facere oportet. Accedamus nunc
ad illas Individuorum Transplantationes, in qui-
bus

bus impuritates morborum radices hæreditariæ non evadunt: *sive quia* Tincturis præditæ sint invalidis & inconstantibus: *sive quia* exiguo tempore & rarò confluant: *sive quia* consonantiam non inveniant in humana Anatomia: *sive quia* in illis sedibus non recipiantur, in quibus Balsamus, Semen, Mumia, Radix Naturæ viget: *sive quia* Aërialibus impressionibus destitutæ, ad corporeas prædestinationes declinant. *Hæc enim de causis catbarri plurimi, febres omnis generis, pestes, prunellæ, lues veneræ, in nonnullis scabies, tabes, lippitudines, dyarrhæa, dysenteria, contracturæ, colicæ affectiones, suffusiones, & morbi omnes ex mucilaginis lapidescentibus, lutosi ac bolaribus (posteaquam finita germinatione coagulationis consilia inierint) ab hæreditariorum morborum classe excipiuntur. Quamvis ex his plurimi, assiduitate, impressionum frequentia, potestate, confluentiam opportunam in corporibus nacti, in hæditarios tandem degenerent. Nunc verò, si tales impuritates plurimum inter se differunt: si signaturas diversas profecerunt easq; stabiles, neque ex iisdem Tincturis pleuritis producitur, ex quibus colica: nechydropes, dysentericæ signaturas referant: nec febres, calculi: fibrorum, temporam, alimentorum, certi sunt affectus: utique seminibus non destituentur morbi:*

sed radices habebunt, Scientias & Anatomiam in Natura officina: In vanum laborant, qui tales Anatomias seorsim inquirunt, tanquam certa quedam essent morborum Individua, alia verò sanitatis. Quamvis enim in nonnullis speciebus morborum signatura evidentius appareant, ut in arsenico-antimonio, sulphure, mercurio, arugine, tartaro, nappello, urtica, opio, cicutâ, mandragora, quem admodum antea diximus: nihilominus in ipsis quoque, radices puræ & sanæ existunt. Ita enim ab arsenico venenum, mortem, impuritatem auferre possumus, pura relicta a natura Balsami, humanis corporibus salutaris & amici: cujus virtute plurimorum morborum radices, & tunc & subito tolluntur. Sulphur levi artificio, innoxium redditur. Mercurii impuritatem profundius admixta sunt: at tamen ingeniosa adaptatione, ut in cæteris quoque, tolluntur. Rursus que sanitatis Anatomiam gerere videntur, ut rose, viole, melissa, valeriana, lavendula, stachades, betonica, argentum, aurum, &c. non sunt ab impuritatibus omnino expeditæ, sed morborum mortisq; radices adjunctas habent, utcumq; signaturarum familiaritate humana natura consentire videantur. Aurum, gemma, virtute innati Balsami ab impuritatibus admixtis saepe explicantur, & Individua perfecta evadunt, soli termino subjecta. Quocirca à nobis antea demonstratum fuit, morborum calamitate & superventu Transplantationem Creaturæ factam

factam esse, impuritatem puris radicibus adjunctam, eamq; fuisse morborum prædestinationem, ut in aliis perpetuò funderentur, donec factum expleverint, exhaustis abyssis in ævi consumptionem descriptis. Ita sunt bona mixta malis: neque mel venenata amaritudine destituitur, & a sacchari fæculenta impuritate sæpe abhorruimus. *Hanc mixtionem si intellexisset Aristoteles, in Privationum pelago non fuisset submersus: Platonici verò si olfecissent, nequaguam innoxiam Materiam roties immeritò accusassent. Hactenus ostendimus morborum semina in Natura contineri, & Generationum ac Transplantationum stabili circuitu, radicum ac signaturarum prædestinationes custodire, neq; seorsim in certis Individuis consistere, sed permixta esse radicibus fructibusq; primæ & puræ naturæ. Opportunum nunc fuerit, ex seminum ac parentum diversitate, morborum differentias, & Generationum ac Transplantationum procesus seminibus consentaneos explicare. Quia igitur radicibus & fructibus primorum seminum cohærent morbi, eorum familias & distributiones jure optimo imitabuntur. Distinximus autem antea semina & fructus, ratione Elementorum: secundo, ratione Planetarum: Eodem pacto hic morbos distingvemus, in cœlestes, aëreos, aqueos & terrenos: vel in cœlestes & terrestres, ratione superioris ac inferioris globi: utrius distinctionis comitem & testem antea adduxi-*

mus Hippocratem. Rursus, morbi siue cœlestes siue terrestres fuerint, ratione proprietatum & trium Principiorum, alii Saturnini sunt, alii Martiales, alii Joviales, alii Venerei, alii Mercuriales. Et inter Saturninos magna est latitudo, signaturarum diversis proprietatibus discreta. Neg. enim omnes stella Saturnina ejusdem sunt nature: neg. herba omnes Saturnina vel Mineralia, iisdem proprietatibus trium Principiorum insignuntur, sed latitudo est, quæ tamen speciei limites non excedit. Ita hydropis species, quamvis omnes Saturninae sint: magna tamen signaturarum varietate discernuntur. Ita epilepsiæ, apoplexiæ, paralyfes, Mercuriales morbi sunt, singuli diversa Individuorum sobole conspicui. Tustes, tabes, eripneumonia, althmata, Joviales morbi. Pleuritides, prunellæ, pestes, febres, Martiales. Dysenteria, gonorrhœa, ulcera &c. Venerei, eandem analogiam observant. Tales morborum distinctiones non sunt ociosæ. Monent enim proprietates trium Principiorum diligenter inquirendas esse, sex quarum Anatomia signaturarum vel symptomatum, quæ in morbis apparent, radices, fundamenta, cause & similitudines deprehenduntur: quibus inveniis curationum leges non invita sequuntur. Sunt & alia morborum genera, quæ ex seminibus non oriuntur, sed quasi lationes quædam ex generationibus relinquuntur: ex quibus figurarum & cavitarum morbi plurimi dependent: item morbi

novi & antiqui, astrales & minerales, ac plurimæ distinctiones his similes: quæ omnes, explicata in morborum seminibus Generationum ac Transplantationum mechanica liturgia, facile unicuiq; innotescunt. Seminum verò progressionem explicaturi, à terrestribus & inferioris globi, tanquam notioribus rectius inchoabimus. Itaq; semina morborum inferioris globi in alimentis delitescunt, in cibo se. & potu. Suntq; impuritates illæ, de quibus antea diximus, quæ separantur & consuetis viis expelluntur, quousq; omnia in corpore rectè administrantur. Subjiciuntur enim alimenta spiritibus mechanicis humani corporis, & facili obedientia resolutiones separationes, expulsiones ac similes dispensationes admittunt. Quæ enim potentioribus virtutibus pollent, neq; gubernationi nostrorum Mechanicorum subjiciuntur, legesq; præparationum aspernantur, non alimenta, sed medicamenta, cibi medicamentosi, interdum venæna existunt: quorum usu, morbi subito in corpore generantur. Alimenta verò consentanea, quamvis & ipsa facultates medicamentosas, morbidas, venenatas, admixtas habeant: nihilominus admixtione benigniorum temperata, resoluta & separata, expelluntur: quemadmodum in facultatum naturalium administratione exposuimus. Ubi autem errores contingunt, mediocritate neglecta, vel externarum causarum injuriis, functionibus Nature vitatis, semina morborum indices agunt in humana Anatomia, & gene-

Et generationes morbidas statis temporibus absol-
 vunt. Tum verò pro rosis, violis, bethonica, jic-
 chade, manna, auro, argento, saphyro, smaragdo,
 urtica, lolium, mandragora, cicuta, aron, virio-
 lum, nitrum, sulphur, arsenicum, calcedonius, lu-
 sum, tartarus, bolus impurus vel lephanteus (sicut
 appellare libet) Et similes fructus in corpore nascun-
 tur. Non quòd talium specierum forma ac externa
 imagines in homine represententur. Semina eni-
 nim in novas colonias transplantata, formas &
 signaturas omnes instabiles ac externas amit-
 tunt, servatis internis, in quibus Symplicia & a-
 ctionum principia latent. Ea enim est differen-
 tia generationum nostri corporis, & Elemento-
 rum, quòd Microcosmi procreationes sint spi-
 rituales, sint in forma liquoris, vel resolutæ, cu-
 stodita tamen interna Anatomia saporum, colo-
 rum & proprietatum; Elementorum verò ad
 formas & signaturas corporeas procedunt.
 Priusquam autem impuritates ac semina morbo-
 rum, radices in corporibus firmare possint, ea ad-
 se oportet, que ad generationem consuere saepe dixi-
 mus: scilicet, ut Tincturas possideant, in quibus
 signaturarum morbidarum predestinationes & Sci-
 entie conservari possunt: ut sæpe ac frequenter
 impressiones repetant: ut agrum, locum, matricem
 opportunam inveniant. Opportunitas autem, tum
 ex debilitate innati Balsami & spirituum mechani-
 corum, cum verò ex proprietate eorundem spirituum
 consen-

consentiente cum seminibus morborum, spectatur. His confluentibus, morborum succedet generatio. Nam parva illa vitia & quotidiani errores, qui leviores sunt, ipsa Natura, suis viribus, corrigere solet: majora autem, diuturniora & sæpius occurrentia emendare non potest: sed victa, manus dat & hospitem admittit peregrinum, cujus radices, mine-
 re vel fomites, in certa quadam Anatomia corporis recepti, fructuum Transplantationes, id est, actio-
 num naturalium prævaricationes efficiunt. Quia vero non omnia semina omnibus locis æque nascuntur, sed consentanea, consentaneis: in palustribus enim locis non provenit roris marini, spica thymus, polium, &c. neque in ficcis & aridis, salices, persicaria, anagallis: ita in corpore humano, confluentiam locorum & seminum observare oportet. Sunt enim propria semina tam sanitatis quam morborum, quæ in agro vel Anatomia ventriculi & intestinorum crescunt, differentia ab aliis quæ in hepate, liene, renibus, vesica, sanguine, carnibus, membranis, synovia, cerebro, corde, pulmonibus, &c. foventur. Ex hæc seminum & locorum confluentia, morborum gradus, diversitates, symptomatum differentia, & alia plurima ad curationem in primis necessaria deprehendi possunt. Quo magis fatuitates eorum minuer, qui Phantasticos illos humores, Sanguinẽ, Bilem, Pituitam, Melancholiã, communes morborum causas statuunt, cum tanta sit locorum vel
 P ventri-

*ventriculorum diversitas in humana Anatomia, quæ
 semina, subtilitate, crassitie, potestate, penetratione,
 facili vel difficili resolutione, alteratione, alijs, si-
 gnaturis vehementer differentia continent. Etenim
 febres, quæ in ventriculi Anatomia radices sive
 fomites habent, ex seminibus constant crassiori-
 bus, crudis, invalidis, facile resolubilibus, inten-
 tionibus medicamentorum respondentes. Quæ
 verò in Anatomia sanguinis fundantur, & qua-
 rum minera in carnibus, synovia in renibus la-
 tent, proprietates Principiorum ostendunt po-
 tentiores. & corpora ad altiores præparationum gra-
 dus reducta, in quibus resolutiones, consumptiones ac
 alterationes omnes, difficiles existunt: in quibus nec
 cassia, manna, nec rhabarbari, nec diacatholiconis
 imperia, quamvis si ammonæa aumen adjungatur,
 obœdien-tiam inveniunt: sed surdis auribus deside-
 ria similibus medicamentorum repelluntur, utcumq;
 purgationum insolentia, torminibus, anxietatibus
 & mille fastidiis immerita intestina in vanum sati-
 gent. Itaq; tanta cum sit utilitas in debita explica-
 tione confluentia locorum & seminum, exempla, qua-
 rundam hoc loco adjungemus, ex quibus de alijs rati-
 ocinari licet. Non enim perfectam morborum de-
 scriptionem hoc loco pollicemur: sed Ideam & ad-
 umbrata vestigia Philosophicæ veritatis. Inprimis
 ventriculi Anatomiam examinabimus. Semina
 morborum, quæ in hoc agro plantantur, in im-
 puritatibus consistunt superficialibus, sulphu-
 reis,*

reis, foetidis, mucilaginosi: in quibus duplicia excrementa commiscetur, humana scilicet & rerum naturalium. Nisi enim inter se miscerentur, & societate expulsionem, solutionem, separationem molerentur, actionum naturalium administrationes insidue interpellarent.

Antea enim diximus, tartareas mucilagines beneficio alterius cujusdam impuritatis, sulphureæ videlicet, expelli. Dicuntur autem excrementa humana, quæ in radice & Balsamo animalium plurimum reperiuntur, & quæ Mechanicis animalis Balsami subjiciuntur. Rursus, rerum naturalium excrementa ea sunt, quæ Vegetabilium & Mineralium Balsamo cohærent. In horum ordine continentur omnes illæ mucilagines, in quibus proprietates ad lapideam prædestinationem desinentes vel arenosam vel bolarem, delitescunt. Neque mirari debemus tam diversa excrementa in alimentis contineri. Nurrimur enim non solum ex animalibus, sed etiam ex Vegetabilibus & resolutis Mineralium spiritibus. Itaque si Balsamum querimus cortices utique & impuritates non effugimus. Si sinceræ tales impuritates aliis facilius non permixtae occurrerent, saporum, odorum, consistentiæ & reliquarum signaturarum dissentanea qualitate, fastidiosam nauseam naturarum insociabiles proprietates declarantem subito parerent: alimentorum

verò Balsamis perfuse, admittuntur. Differentiis harum impuritatum ita investigantur.

Aut enim miscentur, aut seorsim consistunt. Ex permixtis, morbi generantur sulphurei, foetidi, salium symptomatibus comitati, id est, siti, calore, lingua, amaritudine, capitis dolore, frigore, horrore, & similibus. Hi morbi à Græcis igneum nomen, a Germanis frigidum acceperunt. Quod Elementum, Latinis Febrim nominaverit ignoro. Tales appellationes vulgares sunt externe & mortua. Comitantur enim signaturas externas, communes & momentaneas. In Philosophorum verò Scholis ab internis proprietatibus, ἀπὸ ἰσχυρίσεως, à Radicibus ipsis, nomina derivare oportet: quâ lege Nitrosulphurei dicentur. Habent enim radices & semina, in quibus Sulphuri impuro, foetido, & resolato, permiscetur, mucilagines ac spiritus salium nitrosi. Etenim si hujus radice in ventriculi Anatomia exaltata, fructus inquirere velimus, omnia symptomata quæ febribus ventriculi superveniunt, manifesta facilitate inveniemus. Digestis temporibus adventantibus, dum germinare incipit Minera nitrosi sulphuris, & flores superficiales primùm emittere, frigiditatem inducit: horrores, rigores, generat. Multa enim sunt species nitrosorum sulphurum proprietatum robore, sinceritate & exaltatione differentes. Surda est altera Philosophia, quæ ex acrimonia Bilis carnes pungente, in initiis Paroxyfmo-
rum

eum febrilium, horrores & rigores accidere profite-
 tur: confluxum & conspirationem humane Anato-
 mie negligit: Elementa ignorat. Non enim corporea
 continuitate, ob dimensionum penetrationses difficili,
 ubiq; opus est, ad effectus producendos. Sufficit spiri-
 tualis presentia. Satis est Elementa communia vita-
 lis Balsami instrumenta & domicilia, vaporibus &
 nitrosis spiritibus per omnia penetrantibus, acuta ac
 valida subtilitate, inquinata esse. Ita enim frigidita-
 tes, horrores, rigores, pandiculationes, oscitationes,
 somnolentia, pulsuum alterationes & similes motio-
 nes quotquot fuerint & subito & potenter causari
 possunt. Neg, mirum est, ex eadem Tinctura, in vita-
 libus Elementis recepta, eodem tempore tam diversa
 accidentia suscitari. Partium differentia officii
 ac trium Principiorum proprietatibus distincta,
 in causa sunt. Ita cordis Anatomia occupata, pul-
 sus mutantur: Spirituum motui destinatorum &
 musculorum provincia labefactata, invita mo-
 tum ministeria peraguntur. In cerebri Rempub.
 hospites admissi, sensibus ligatis, peregrinum indu-
 cunt somnum, laboriosa vigilia permixtum. His
 superficiebus acetosis, frigidis, Mercurialibus exhau-
 stis, vapores ac spiritus sequuntur pinguiore, in-
 flammabiles, sulphuris naturam magis referentes:
 sulphuris dico salium commixtione transplantati: qui
 & ipsi vitalium Elementorum Anatomias inquinan-
 tes, calorem: sitim, capitis dolores, deliria, pulsuum
 celeritates, frequentias, inquietudines, anxietates

& multas calamitates introducunt: donec exhaustis
 radicibus, consumptis resolutisq; spirituum inimicis
 Tincturis, & vomitione, alui excretionem, sodore vel
 insensibili transpiratione evacuatis, desideratam quie-
 tem Natura concedat, reciduarum indubitatio
 metu suspectam. De his sequenti Capite copiosius
 agemus, & memoriam beneficii repetemus, quod hoc
 loco demonstraverint, radicum proprietates ac me-
 chanicas progressiones, fructuum & symptomatum
 progeniem, debite declarare. Nunc impuritatum
 plures differentias adjungemus. Aliæ impuritates
 ex feminibus constant, quorum prædestinatio-
 nes ad coagulationem vergunt: aliæ verò ex fe-
 minibus, quorum fructus in fluidam resolu-
 tionem desinunt. Ex prioribus oriuntur erosio-
 nes stomachi, etiam gulam infestantes, compressio-
 nes & angustia, colica species, & multi alii morbi,
 de quibus in libello De Generatione morborum dixi-
 mus. ex posterioribus diarrhœæ, lienteria, dis-
 soluti morbi his finitimi. Harum impuritatum
 species in Mineralibus & Vegetabilibus contineri au-
 tea demonstravimus, ubi Corruptionis modos pro
 Σηψiv & ἄβατον adduximus, Sic enim infructibus
 prope omnibus horariis, in vino turbido & crudo,
 in cerevisia simili, impuritates hæc mercuriales, ad
 resolutionem inclinantes præcipue dominantur: hæc
 & alia adjuncta sit, mucilagionosa illa, coagulationi
 obnoxia. Et quamvis neq; ad coagulationem, neq;
 ad resolutionem tendentes impuritates, in forma re-
 soluta.

soluta vel coagulata conspiciantur in alimentis, pro-
 pter mixtionem, preparationem & presentiam mul-
 tarum rerum; Scientiæ tamen ac predestinationes
 suas inviolatas conservant, modò in Tincturis fun-
 dentur solidis & permanentibus: alioquin impres-
 sionem non proferent Transplantationis authorem.
 Ubi verò Tincturas stabiles obrinuerint si ventriculū
 invenerint consentaneū, i.e. in quo spiritus mechanicī
 confluūt cū spiritib; impuritatū, frequensq; sit usus in-
 lū alimentorum, paulatim coacervabuntur vaporose
 quædam substantiæ, facultatibus & Tincturis præ-
 ditæ, idq; in vitali spirituum Anatomia, ex quibus
 assidue tingentur spiritus, donec impragnati, fructus
 producere possint seminibus domesticos, sientq; reci-
 diva generationes, si radices relinquatur. Fructib; e-
 nim exhaustis & generatione absoluta, sæpe beneficio
 innati Balsami ad pristinam integritatem reversi
 spiritus, calamitosa fornicationum premia in poste-
 rum exhorruerunt. Interdum verò radicum præ-
 destinationes, unica fructuum profusione exhauriri
 non possunt, in quibus, digestis temporibus, recidi-
 vas expectare oportet. Quòd si conjugium stabile
 invenerint impuratum Tincturæ, cū spiritibus me-
 chanicis ventriculi, mixtione in faciendam Tran-
 splantationem desinente, relicta gubernatione
 innati Balsami, & propriis officiis neglectis morbosos
 Transplantationis fructus assidue proferent: nec
 ulli Naturæ vel innati Balsami industria ta-
 citus extirperi possunt, nisi Artis ministerio.

externus Ballāmus interno opem ferat. *Validiores enim sunt spiritus Transplantationum authores, quam innati.* ita ex morbis transeuntibus fiunt permanentes: ex affectu Rei, fit affectus Naturæ: ex affectu in Diathesi, affectus in habitu. *Morbentur omnes, qui ex mucilagibus tartareis & impuritatibus corporeis (cujuscunque nature fuerint) imperfecte separatis contingunt, paulatim generantur.* *Clarioris doctrinæ gratia, Colicæ generationem describemus.* Hæc, ex macilagine tartarea, styptici, & acetosi spiritibus permixta, hoc pacto producit. *Primum, spiritus mechanici ventriculi & intestinorum, proprietates habent trium Principiorum, confluentes cum spiritibus prædictæ mucilaginis.* Itaque, cæteris causis concurrentibus, ex quibus lithurgia facultatum humani corporis impeditur solet, ut assumendorum, faciendorum, extrinsecus incidentium præpostero usu: separationes & expulsiones tartarearum facum in ventriculo & intestinis detrimentum sentient, consumunturque, facibus illis sulphureis, momentaneis, stercoribus humanis, vel seorsim evacuatis, mucilaginosa impuritas opportunitatem nata, radices collocabit, continuitatem & retentionem molientibus spiritibus, tam Rei quam Naturæ, id est, eorum qui in Anatomia intestinorum naturali vigent, & qui in excremento mucilaginoso sedem habent. Radicibus hisce primum positis, continua nutritione (etiamsi errores non tam manifesti in Diathesi postmodum contingant) incrementa sumunt,

ment, donec digestis temporibus absolutis, efferuescentias vel paroxysmos generationum comites ostendant. Oriuntur autem nonnulla semina subito, & paroxysmos, efferuescentias vel ebullitiones precipites proferunt, quamvis longa habeant silentia ac digestionum tempora. In his proprietates trium Principiorum Martiales, imperuose, celeres, univrsim per omnia penetrantes, potentes delitescunt: quales in spirituum fortium preparatiombus, indies sensibus representantur. Quædam vero sensim oriuntur, & symptomata præmittunt futurorum morborum signa, de quibus in multis Aphorismis loquitur Hippocrates, Lassitudines spontaneæ morbos prænuntiant: Non febricitanti cibi fastidium, oris amaritudo, inquietudo, purgatione opus esse significant: Si relinquatur sitis, oris amaritudo, vigilia, caros, &c. Continent hujusmodi semina proprietates languidiores, nec tanta celeritate & potestate præditas: sive quia in superficiebus primis impuritatibus habitent, nec tanta circulatione & digestionem ad superiorum graduum fastigia reducta sint: sive quia spirituum prædestinationes debiliores sortita sunt: neque enim omnia astra potestate Martis insignita sunt: neque in ætheria omnia, Arsenici ferocitatem imitantur, & malvas urticis & nappellis sæpe vicinas vidimus: Itaque digestionum & silentii temporibus, quamvis semina hujusmodi in corpore humano fermententur, foveantur & assidue Generationis consilia inani, nullis tamen manifestis

inditiis deprehenduntur: quia Tincturae illa pernitiosa & symptomatum patres, nondum liberae sunt, & sincerae, sed aliarum mixtione temperata, ferociam remittunt: deinde, quia etiamnum non satis exaltatae sunt, neq; ad subtilitatem, potestatis auctorem, reducta. In Colica vero, proprietates trium Principiorum potentes sunt, acuta, subito penetrantes & vaporosa acciditate continuas partes inficiente. resolutiones autem spirituosas, iisdem facultatibus praeditas, primis temporibus non emittunt, ex quibus Contractura tandem proficiscitur. Nec omnia quae Tincturarum potestate pollent, vitia Elementa humana Anatomia, spiritibus & vaporibus ejusdem natura inquinare possunt: alii quoniam Colica omnes, contracturas, spasmos, cordis palpitationes, syncopas, catalepses, confestim adducunt. Quae propter universum corpus non inficiunt hujusmodi morbi, spiritibus ejusdem proprietatis cum radicibus, id est, stypticis, acutis, contrahentibus, dolorosa penetratione affligentibus: sed vicinas solum partes, & alias, in quibus confluentiam inveniunt. Centrum enim habent, radices & mineras, ex quibus circumferentias, id est, spirituosos vapores tanquam circulos, ab eorum distantiam proferunt, secundum potestatem radicum. Feruntur autem spiritus illi acuti & contagiosi, potius per intestinorum orbis, quia continuitatem corpoream & contentaneam ibidem animadvertunt. Quod si regiones renum & vesicae, mucilagibus tartareis obductae

obduſta ſint, imprefſione ſpirituum & mifera Colicæ prædeuntium, ad poroxyſmum incitabuntur. Ex iisdem enim impuritatibus, quamvis ſeparationum & exaltationum gradibus differentiſ, Colicæ & Nephritides proficiſcuntur. Hinc tantus conſenſus Colicorum & Nephriticorum dolorum. Ad ventriculi quoque Anatomiã ſepe perveniunt imprefſiones Colicorum pontagioſa, nauſeam vomitum, & alia ventriculi ſymptomata excitantes. Et quamvis Elementa corporis vitalia tam potentiſ ſpiritibus, in levioribus affectibus colicis & incipientibus, non inquinentur: peregrinis nihilominus vaporibus ac febriculofis, aſſidue agitantur. Interdum quoque, in ſavioribus Colicis, ubi Inſtitutum poteſtas major eſt, infectis ſpiritibus, vitalibus, cordis & arteriarum motiones debilitantur, ac palpitacionum frequentia, horrendas Synopes, in horas timere jubet. Imbuuntur enim ſpiritus motionum aurores, pontagioſis & ſtypticis Tincturis, motui reſiſtentibus. Durabunt vero hujusmodi Colicæ ſymptomata, donec exhausti ſint fructus, quos hac revolutione ad generationem deſtinantur radices, recidiſ, generationibus, præſinitis temporibus debitum Natura abſolvent. Species Colicæ ex differentias ſtypticorum ſpirituum, vitriolatorum, acetorum & ſimilium deſumuntur. Quæ admodum enim inter ſe differunt. hi ſpiritus, poteſtate ſpore, penetratione, mobilitate, & ſimilibus ſignaturâ: ita Colicorum ſymptomata differre necesse eſt.

Gradus.

Gradus autem Colicæ, tum ex Spirituum potestate, tum verò ex ulteriore circulatione & exaltatione peti debent. *Sunt enim nonnulla corpora, in quibus spirituum perniciæ non deprehenditur, quæ si separentur & ad exaltationes vel extremitates, (ut loquitur Hippocrates) ducantur, venenatæ Tincturas, magno symptomatum conitatu illico proferunt. Quis mellis dulcedinem nescit nihilominus in tanta dulcedine latent spiritus illi acutissimi, qui ubi exaltantur & ad extremitates ducuntur, venenatam perniciem representant. Mixtione verò, tam gradus quam species morborum ubiq; transplantantur. Similes propemodum mucilagines, in quibus tamen spirituum Tincturæ tam potentes non delitescunt, ubi in Anatomia ventriculi, matrices, continuitates, loca, &c. invenerint, radicibus & mineris paulatim introductis, adollescunt ac symptomata tandem proferunt copiosis nominibus insignita, sed planè rusticis & phantasticis. Rustica sunt, Imbecillitas, Bradypepsia, vitiata concoctio, Cruditas; Intemperiem genuit Phantasia. Quod igitur nomen à radicum proprietate derivatum, horum symptomatum morbis imponi debet? Sunt morbi mucilaginum tartarearum, ex spiritibus aluminosis, vitriolatis, cachymialibus sive bolaribus bituminosis, arenosis, membranosis, &c. Talia enim sunt semina, quæ etsi in Generationum initiis, ubi in ventriculo radices agunt, spiritali forma resoluta, vaporosa, aliisq; permixta recipiuntur: nihilominus*

ominus Scientias & prædestinationes possident a^d tales coagulationes & signaturas tendentes. Ex horum spirituum ac similiarum proprietatibus, causæ omnium symptomatum explicari debent, quæcunq; prædictis ventriculi morbis superveniunt. In quinis enim spiritibus mechanicis ventriculi, aluminosis & stypticis Tincturis, ad motiones naturales omnesq; alterationes, separationes, resolutiones, digestiones, &c. inepti redduntur. Proinde tarda concoctionum ministeria absolvunt. Quod si potentiores fuerint spirituum Tincturæ, Cruditatem perfectam pariunt, si peregrinis qualitatibus insignitæ, in hidrosam & dissentaneam naturam alimenta commutabunt: rufus etiam assidue producent, salium ac saporum cesses: inflationes quoq; gravitates, pigras & post cibum somnolentias, digestionem excitatis vaporibus tartareis, sulphureis, narcoticis, &c. inedia intolentiam, quia alimento exhausto, sincerarum Tincturarum ferocia ventriculum fatigat, que sumto alimento, mixtionem temperatur mitigaturq;. Quod si vomitivas proprietates obtinuerint, nauseas, vomitus, & infinita hujusmodi tormenta suscitabunt. Interdum obtusa spirituum facultate, nec sapore, nec penetratione insigni, prædita sunt horum morborum semina: itaq; compressionis & gravitatis sensum producant. Tales spirituum proprietates in mucilagibus Cachymialibus sive Bolariibus frequenter deprehenduntur. Ubi verò mucila-

mucilagines, Tincturas spirituum fortiores obtinerunt, ut calcis, vitrioli, tartari, vel aronis, urticæ, persicariæ, orexes, ardores, lacerationes & immanissimos dolores, colicis finitimos proferunt. *Hac lege ex fructibus mucilaginosarum radicum vel impuritarum, in Anatomia ventriculi fundatarum symptomatum omnium causa explicari debent, quæcumq; talibus impuritatibus consentanea & domestica sunt. Itq; facilius expediet, quicumq; plurimorum spirituum proprietates in mundana Anatomia antea conspexerit. Qui Galenica Principia sequuntur, in his affectibus Intemperiem accusant, vel simplicem, vel cū affluxu materia. Quia in explicatione naturalium facultatum, neglectis seminibus; mechanicis spiritibus & trium Principiorum proprietatibus, phantasticis Elementis & nudis qualitatibus, actionum causas ascripserunt.*

Quod si simplicitate sanitatis decepti, spirituum, seminum, radicum & Principiorum naturam ab Elementis & matricibus discernere non potuissent, atq; hac occasione, venia & excusatione digni essent: in morbis certè, ubi omnia ad extremitates aueruntur, & sincera saporum, salium ac proprietatum discrimina tam manifestè repræsentantur, inexcusabiles planè sunt. Ipsi quoque proximas causas actionum, ubique inquirere jubent, & descensum a Generibus ad Individua sine Specierum

cierum vel Differentiarum oblivione, gloriosa ostentatione predicant. Quæ igitur pigritia in Intemperiebus cum materia vel sine materia, biliosa, phlegmatica, melancholica, sanguinea subsisterunt? ibi primum cursu opus fuit. Illa enim Transcendentia sunt, quamvis imaginaria, in reali morborum coordinatione.

Ad Astra descendere oportuit, ad semina cœlestia, terrestria, aquatica, aërea: ad seminum proprietates & spirituum mechanicas liburgias in Generationum & Transplantationum progressu. Hic verò defecerunt Canones & mensuræ, quas secum exsuperbis Geometricorum Collegiis, ad Medicas contemplationes adduxerant. Dimensionibus enim, ac mortuis corporum signaturis solum conveniunt: spiritualibus autem & vitalibus potentiis, actionum Principiis, nulla industria adaptari possunt. Sed sæpe diximus, eos, Elementa, Mixtiones & Temperamenta non intelligere. Elementa enim matricum & locorum rationem obtinent, & seminibus ac spiritibus trium Principiorum, alimenta subministrant. In spiritibus Dona & officia terminum vigent: horum beneficio actiones omnes administrantur, Mixtiones absolvuntur, Temperamenta, & Individuæ naturæ proprietates constituuntur: ex his proficiscuntur sapor, colores, & famosæ illæ qualitates, caliditates frigiditates, humiditates, siccitates, non ex Elementis.

Continent enim in suis Scientiis, thesauris & prædestinationibus, Principia vitalia colorum, saporum, caloris, frigoris, &c. duritiei, mollietiei, tenuitatis, crassitiei, asperitatis, levitatis, viscositatis, fluxibilitatis, & omnium similium signaturatum, quas ordinate producunt in Generationum & Transplantationum fluxu, idq; in spiritualibus primùm superficiebus, ad corporeas tamen coagulationes tendentium, diversimodè tamen. Durities enim, mollieties, alperitates, levitates, viscositates, ex spirituali signatura, qua principio prædita erant planè corporeas admittunt. Colores & sapes ad tam crassas coagulationes extremasq; corporum superficies non descendunt. Caliditates autem & frigiditates, in spiritualibus solùm corporibus, prædestinationum terminos acceperunt: humiditates, siccitates, medio modo se habent. In seminibus igitur & corporum Principiis delitescunt caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, quemadmodum colores, sapes, odores, & reliquæ signaturæ, ab iisdem quoq; fontibus proficiuntur, à quibus actionum causa procedunt. Transplantatis seminibus novisq; introductis, transplantantur quoq; signaturæ, colores, sapes, caliditates, frigiditates, &c. Ita discolorata, peregrinis saporibus inquinata, intemperata, segnes, stupide, immobiles redduntur partes, vel dissentaneis motibus & actionibus contaminantur.

Suntq;

Suntq; hæc omnia symptomata & fructus seminum Transplantationem causantium. Quo igitur privilegio Intemperies morbos nominabimus, discolorationes vero, saporum commutationes, & aliarum signaturarum pravaricationes in symptomatum familiam rejiciemus? Dicent, ex occurſu frigidorum alimentisq; frigidis, generari Intemperiem, ex Intemperie autem actiones debilitari. Dicam ego, ex occurſu & usu acidorum generari aciditatem, ex aciditate actiones lædi: & hoc adjungo: niſi in frigidorum occurſu vel uſu, adſuerit Charionium vel Δύναμεις quædẽm ſeminali Tinctura prædita, morbum nullo modo relinqui in corpore: in acidis, acerbis, amaris, acribus, ſaliſis perpetuò adeſſe. Et adhuc arma deponere non vultis? Errorum occaſionem duplicem reperio. Primam, quia non intellexerunt naturam eorum fructuum vel impreſſionum, quas in Capitulo de corporum Principiis dixi magis repræſentare proprietates Elementorum quàm ſeminum: Alteram, quia Generationum & Transplantationum doctrinam ſine radicum ac ſeminum beneficio, nudis qualitatibus abſolverunt. Ita enim neglectis Principiorum proprietatibus, actionum proximis cauſis, qualitatibus & complexionibus omnia aſcripſerunt, ac Intemperies adduxerunt cum materia & ſine materia: conſultius utiq; feciſſent, ſi mutata rerum vice, materias propoſuiſſent cum Intemperie & ſine Intemperie. materias dico vel radices, ſeminales Tincturas;

que interdum in spiritualibus solummodo corporibus magnitudine prope destituta latent, sine corporeis impuritatibus fructibus. Interdum vero copiosas impuritates corporum producunt, sive continenter, sive per circuitus, Sæpe enim diximus, in Natura officina ex spiritibus corpora produci, ex invisibilibus invisibilia. Neq; miror eos in spiritualibus morbis, in quibus impuritates non adsunt, & in iis, qui spirituum Tincturas obtinent non ita potentes vel sinceras, deceptos fuisse. Sed in Bulimia, lupina ac canina fame, Intemperiem accusasse, hoc vero admirationem omnem superat. Quæ enim frigiditas, tantâ ciborum copiam absumere potest? De caliditatis insaturabili fame & violenta consumptione sæpe apud eosdem legimus. Frigidum ad omnes actiones ineptum fuit abolitarum & debilitatarum non depravatarum facultatum causa. Aciditati famelicæ & spiritibus insaturabilibus tales affectus ascribere oportet. Conquerentur plurimi, nos morborum multiplicare numerum, & obscuritatem rebus manifestis inducere. Intemperiem certè rejiciamus. Instrumentorum vitia, & Continuitatis solutionem, inter morbos qui ex seminibus nascuntur & radices seminales in Natura habent, non referimus. Plura quoq; morborum semina posuimus: neq; quatuor qualitibus ac humoribus, eorumq; conjugiiis & divortiis contenti sumus: sed alias impuritarum species enumeramus, spirituum proprietatibus comitatas. Nihilominus Individuas morborum

borum species, proluxa nominum & symptomatum varietate definitas a multitudinis fastidio ac infinitatis metu liberamus. Etenim ardores vel oixes ventriculi, conicos dolores intestinorum, dysurias, strangurias, nephritides, cephalalgias, cephalæas, hemicraneas, arthritides, podagras, ischiaticos dolores, genugras, chitragras, dentium dolores, & multos hujusmodi morbos, ex dolorosa symptomatum vehementia denominatos, ad unam eandemq; familiam reducentes, profiteamur ex usdem seminibus & trium Principiorum proprietatibus generari, ventriculorum solùm sive agrorum diversitate distingvi. Sic dyarrhæam, gonorrhœam, catarrhos, sic febres ventriculi, hepatis, renum, sanguinis, synovix, cerebri. &c. sic epilepsias ventriculi, uteri, synovix, sanguinis, viscerum, &c. sic hydropes ventriculi, uteri, testium, capitis. ab Hippocrate etiam animadversas, pulmonis quoq; & cordis, ex quibus asthmatis & palpitationis mirabiles species, sic dysenteriam intestinorum, ventriculi, gulæ, renum vesicæ, uteri pulmonum, & similes morbos diversis plurimisque nominibus insignitos, a multitudine ad unitatem revocamus: Radicum & proprietatum similitudinem declaramus. Curationum communes leges & Indicationes adjungimus, analogiam locorum ac exaltationem seminum proprietatumque tam in symptomatum consideratione, quam in remedi-
orum administratione ubique conservantes.

Hippocratem quodq;, si hoc aliquid ad laudem facit, restem adducimus. Ita enim scribit in libro De flatibus: Τῶν υγρῶν ἀπισίων ὁ μὲν τρόπος ὁ αὐτός, ὅσπερ τὸ πᾶσι διαφέρει; δοκεῖ μὲν οὖν τὰ υγρῶματα μὲν ἀλλήλοισιν εἰκέναι, διὰ τὴν ἀλλοίωσιν καὶ ἀνομοιότητα τῶν τόπων, ἐστὶ ἡ μία τῶν υγρῶν ἀπισίων καὶ ἰδιότης καὶ αἰτία ἡ αὐτή. Morborum omnium modus idem est, scilicet, qui ex iisdem feminibus & radicibus proficiuntur. Nequaquam enim specificas morborum differentias neglexit Hippocrates; quamvis ad unam communemq; Ideam, omnes qui ex semine nascuntur, reduxerit: locorum verò & Anatomiarum diversitas officii, proprietatibus ac subtilitatibus Mechanicorum spirituum disfidens, discrimen facit. De his satis. Recensuimus hæcenus impuritatū differentias permixtas, resolutioni & coagulationi destinatas. Præter has aliæ sunt, in quibus specificæ virtutes principatū obtinēt, sive coagulatos sive resolutos fructus producant. Ex his generantur vermes, vomitionis & diarrhœæ quædam species, ex laxativis & vomitivis specificis dependentes, insania, epilepsia, &c. Tales morbi generantur ex specificis Tincturis impuritatū, quæ seminum proprietates universales ad certam cuiusdam speciei procreationem inclinant: eodemq; pacto matrices, loca & continuitates inveniunt in Anatomia ventriculi ac intestinorum, prout antea explicavimus. Est & alia impuritas frequentius in primis, quæ nec bolum; nec viscum;

pecarenam, nec lapidē cōstituit, nec planē disto-
 lutos vel coagulatos morbos: sed medium na-
 turæ genus occupat, apostematum, oppilatio-
 num, pleuritis, prunellæ & pestis radix. Ex
 hac, puris generatio proficiscitur, & spirituum ar-
 senicalium, antimonialium, sulphureorum similium-
 que proprietates continet. Quia verò cum proprie-
 tatibus trium Principiorum, quæ in Anatomia he-
 patis vigent, confluentiam habet majorem, genera-
 tionem Inflammationum in hepate describemus. Ita
 enim Transplantationum & Generationum mechani-
 ci progressus in officina hepatis illustrabuntur. Se-
 minales radices horum morborum ad matrices
 perveniunt, non solum in forma resoluta & li-
 quida, sed in forma vaporosa & spiritali: con-
 fluentiam namque in hepatis Anatomia, Tincturas
 suas introducunt & radices agunt, idque citius ac va-
 lidius, si Astra habuerint potentibus Tincturis præ-
 ditæ. Quòd si Tinctura debilioris fuerint, frequen-
 tia & assiduitate opus persciant, Transplantatio-
 nemque absolvunt. Factis radicibus continua nutri-
 catione & fermentatione digesta maturitatem ac
 separationum tempora expectant: quibus instanti-
 bus, spirituum erumpit ebullitio. Tum verò ex-
 plicantur signatura in spiritibus antea delitescentes,
 colores, sapes, odores, caliditates & corporum
 consentaneorum constitutiones. Neque mirari debe-
 mus ex spirituum fervore, tam subito, tantam & r-
 porum coagulationem, tam solidam, sæpenumero

produci posse. In spiritibus enim spiritualibusq; cor-
 poribus, potestates omnium naturarum actionum
 vigent: Spiritus esuriunt, attrahunt, conco-
 quunt, coagulant, quò potentiores fuerint, eò
 velocius hujusmodi ministeria absolvunt, & à
 debilioribus partibus, tam vicinis quàm remo-
 tis, ab universo vitalium Elementorum ambitu,
 fomenta rapiunt, donec ad maturitatem perve-
 nerint. Ex nutrimentis assidue attractis corpora
 constituunt Principiorum Scientiis consentanea pu-
 rulentia, mucosa, sanguinea, cruenta, coagulata, re-
 soluta, graveolentia, rubicunda, nigra, flava, varia,
 amara, acria, erodentia, aspera. & similibus signa-
 turis insignita. Spiritibus deinde revolutione ab-
 soluta evanescentibus, corpora hæc sola relinquuntur
 vinculis & continuitate destituta, ideòq; vitalis
 Balsami imperio subiecta. Hic (nisi antea sympto-
 matum insolentia vehementer debilitatus, deserta
 statione mortem expectet) relictam impuritatum
 sentinam, occulta discussione consumet, aut per vias
 convenientes paulatim expellet, mitigatis antea
 qualitatibus peregrinis benigniorum admixtione.
 Emergentibus hisce seminibus primos vapores pro-
 ducunt februm signaturis vestitos. Ita enim in
 superficiebus sulphureorum spirituum, salum Tin-
 cturæ latent, quæ ubi vitalibus Elementis humana
 Anatomie permiscentur, frigitates, horrores & ri-
 gores gignunt. Sequuntur resolutiones & vapores
 sulphurei, inflammabiles, similes, Elementa hu-
 mana

mana iisdem figuraturis inquinantes. Hinc pulsum alterationes, sitis, cibi fastidium, vomitus, nausea, inquietudo, vigilia, deliria, tussis, spirandi difficultates & multa hujusmodi incommoda sequuntur. Neg, semper in inflammatione vel pleuritide hepatis, sicca tussis animadvertuntur. Sape coagulatis vaporosis spirituum Tincturis in Anatomia pulmonum cruentas, saniosas & purulentas vidimus.

Eadem potestate vomitum eruginosum & amarum absolvi profitemur. Vapores enim ac spiritualia corpora in quibusdam locis corporeas coagulationes interdum admittunt. Hæc est vera Generatio Inflammationum, cujus species ex proprietatibus spirituum sulphureorum peti debent. Arsenicales enim, Bubones constituunt & inflammationes pestilentiales, sive in cerebro, sive in pectore, sive in hepate, sive in liene, sive in sanguine, sive in glandulosis sedibus ponè aures, sub alis, in inguinibus.

Auripigmentales, pleuritides constituunt, in cerebro, pulmonibus, corde, pectore, hepate, liene, ventriculo, sanguine, carnibus, &c. Sulphurei, prunellas cerebri, pectoris, ventriculi, hepatis, gulæ, & omnium partium. Permixtis spiritibus, transplantantur inflammationum vel apostematum species, fiuntq; pleuritides spuria: non quia in musculis & carnibus, hepate, liene, pulmonibus, tunica costas succingente, vel aliis locis, radices collocent.

sed quia spiritus pleuritidum authores peregrinis conjugis obligantur. Ita Hippocrates libro De morbis & passionibus, varias pleuritidis, peripneumonia, icteri & similium morborum, species adduxit, in quibus symptomatum varietatem nulla locorum vel humorum clientela explicare potest. Galenus longè diversam inflammationum naturam descripsit: corporum copia & tumorum magnitudine deceptus, Principia quoque corporea adjunxit. Etenim qui Generationum, Mixtionum & Transplantationum leges ignorant, ac spirituum potestates & vicissitudines non animadvertunt, Corpora ex corporibus solùm gigni magno errore affirmant. Itaque posteaquam nullam aliam materiam in tota corporis Anatomia ad Inflammationum generationem, sanguine aptiorem invenire potuit, huic causam ascripsit, & modum generationis Atomistica subtilitate adjunxit, venas & arterias majores ubi immoderata sanguinis copia distenduntur gravatas, in minores onus deponere, has deinceps in minimas, ex harum osculis in carniū, musculorum, membranarum & fibrarum substantias, poros, vasua spacia incumbere: hinc distentiones, tumores, dolores & calores accidere, prohibitaque transpiratione, putrescente sanguine, Inflammationem & febrim succedere. In sanguine certè quemadmodum in hepate, liene, carnibus, cerebro & aliis partibus, radices & semina Inflammationum latere possunt, deestis temporibus peractis, ubi generationem

molu

*quæliuntur, in peregrinis Anatomiis fructus profer-
 re solent, in carnibus, visceribus, synovia, prope,
 procul à centrâ, ratione confluentia & continuita-
 ti. Itaq; nappellofa, tithymallofa, sulphurea,
 artemicalia, auripigmentalia semina, à sanguine
 tanquam Elemento resoluta & separata, in alio-
 rum Elementorum Anatomiis foetus absolunt,
 eosq; duplices, Coagulatos & Resolutos. In Co-
 agulatorum familia sunt Apostemata omnesq;
 morbi, quorum semina ad corporeas coagula-
 tiones destinatos fructus obtinent. Februm
 radices Resolutos fructus proferunt, Coagula-
 tioni non obnoxio. Instante separatione parox-
 ysmus ebullitionis, frigore, horrore & rigore con-
 spicuis, in sanguine suscitatur: interdum caldita-
 tes, lassitudines, somnolentia juxta seminum pro-
 prietates: in plurimis cetera radicibus, primæ re-
 solutiones febriles sunt vel Nitrosulphureæ.
 Presenta ebullitione subito germina, Βλασμήματα
 Hippocrati dicta, proferuntur, in locis scilicet, ma-
 tricibus, Anatomiis, partibus, confluentibus & ad
 Generationem ac absolutionem fructuum commodi-
 tates adferentibus. Hanc confluentiam ex parti-
 um imbecillitate, vicinitate, situ promiore, via-
 rum amplitudine astimare consueverunt Galeni-
 ci: quorum sententia examinanda est. Imbecil-
 litas, aut nomen est, aut opus, ut Hippocratica Me-
 thodo procedam. Neg, sufficit quod rusticos addu-
 cunt de imbecillitate conquerentes. Nostram Phi-*

losophiam jam dudum à rusticorum censuris & soci-
 tate se junximus: cœcutiunt enim sensus eorum ad
 contemplationem earum causarum, à quibus actio-
 nes humanae, leduntur vel debilitantur, tanquam,
 oculi vesperilionum ad meridianam lucem. Ineptum
 igitur est illorum opem implorare in morborum de-
 monstratione & causarum declaratione, à quibus
 actiones debilitantur. Si Intemperiem adjungunt,
 similiter procedemus. justissima appellatione Princi-
 pium aliquod postulantes Reale, quod viribus & po-
 testate pollet, quod effectus producere possit, quod
 Scientiam habeat, prædestinationes & officia, essen-
 siam quoque, vitam & proprietates, quarum benefi-
 cio conspirare ac confluere possit, actionumque & pas-
 sionum mutua vicissitudine, Generationum fluxus
 opportuna nutritione, mixtione augmentationeque
 moderari. Caliditatis, frigiditatis, humiditatis,
 siccitatis intensiones & remissiones in vanum addu-
 cent. Sunt enim umbra rerum, quemadmodum
 colores, nec Radices habent, nec potestates: sed à
 Radicibus, ut reliquæ signaturæ omnes profluunt.
 Seminum prouide naturas & trium Principiorum
 domesticas proprietates adducere necesse est, si con-
 fluentiarum & conspirationum causas veras inter-
 pretari velimus. Ita enim apparebit, qua occasione,
 hæc germina hujusmodi agros petant. Novit equus
 præsepe suum. Sic in corpore humano semina omnia
 unius ejusdemque Reipub. cives, domesticas tribus &
 familias, sive vicinas sive remotas, sive regias & pa-
 rentes

tenentes vias, sive angustas obstruasq; obtineant, & subito & facile inveniunt, fœtusq; suos consanguineis ac domesticis potius educantos & ad matavitatem per ducendos concedunt, quam peregrinis. Nec est quicquam Naturæ sursum vel deorsum circularis cum sit. Nos, à circulo deficientes angulos obtinuimus, corporumq; ponderibus alligati, motuum terminos faciliores & difficiliore animadvertentes, magna temeritate, invisibili & incorporea natura, similes passiones ascribimus. Rectius Hippocrates Naturæ divinitatem contemplatus, pronuntiavit nullas vias esse difficiles. Omnia spiritualibus Tincturis Naturæ proximis instrumentis patere. Itaq; turgentibus morborum seminibus in sanguine, si germina, fomenta Βλασφημία vel loca trium Principiorum consentaneis proprietatibus insignita, in hepate invenerint, subitaneo impetu florem presentis generationis, radicis progeniem hepatis transmittent, in cujus officina atatum discrimina & predestinationum terminos, signaturarum variabili sorte comitatos, absolvet. Continet enim hic flos Scientiarum radicis sue, & qualitates ac corpora producit inimica, dolerosa & perniciosa humana natura. Hinc calores, amaritudines, acrimonia, fœtores, inflationes, rubores, vitales pulsus viventium spirituum & etiamnum ebullientium indices: ex quibus calamitatibus exefis & apertis venis, si vicina & conspicua fuerint, ferri potest ut sanguis profluat a peregrinis cavitate occupet, sincerusq; vel ussi, vel per aristas, vel per

aluum, vomitum, uterum, &c. reddatur. Quod ubi fit, ob morbi vehementiam & magnitudinem mortem brevi expectare oportet. Instabunt Galenista egreferentes tantam Scientiam & seminum presentiam in generatione Inflammationum requiri: causarumq; evidentium & antecedentium, à quibus Inflammationes suscitantur, auctoritate fressi, obstinatè contendunt, non ex seminibus, spiritibus, Tincturis, Scientia mechanica & vitali potestate præditis, sed ex sanguine solo putrescente, Inflammationes omnes produci. Etenim causis præcedentibus quæ copiam sanguinis generare solent, si exercitia immoderata, casus, contusiones vel similes mutationes accesserint, ex quibus frangi, aperiri vel dilatari solent vena, Inflammationes utiq; contingere. Dico illis ex tali sanguinis profusione Inflammationes veras non generari, nisi in sanguine, semina pleuritidum, prunellæ, peltis, antea delitescant, quæ occasionem opportunitatemq; nacta, ad ebullitiones & paroxysmos interemptivè excitentur. Sanguinem extra venas in peregrinis Anatomiis quacunq; de causa collectum, corrumpi, resolvi & dissipari concedimus: symptomata verò hisce affectionibus supervenientia, toto genere ab iis discrepant, quæ pleuritidi, pesti & prunella perpetuò assistunt, quousq; sanguis purus, sanus & sincerus fuerit, peregrinis seminibus non infectus. Quemadmodum verò vulneribus, ulcerum symptomata sæpe superveniunt, quia in sanguine

sanguine venarum vulneratarum, carnibus, synovia, ligamentis, &c. Semina delitescebant cancri, lupi, æstioni, quæ externarum causarum injuriis & violentiis, ante digesta tempora suscitantur & paroxysmos proferunt: eodem pacto inflammationum generatione, semina arsenicalia, antimonialia, sulphurea, & similia, in sanguine latitantia, maturitatiq; vicina, levi occasione evidentium causarum excitata, pleuritides, pestes & prunellas produxerunt, *cantus, hilaritate, risu, saltu, cursu, percussione, vociferatione, immeritam ferentibus culpam.* Ita maturis pomis, etiam oves ad arborem accedentes operæpretium faciunt, motionum & decidentia autores sunt absurda virilium persuasione, in postertum decepta. Vereor quoque, ne vinum, alimenta, aer, somnus, injuste sæpe à Medicis accusentur, & ne corporum censuris, quod dicitur, columba vexentur. Hos morbos & similes, compositos esse dixerunt Galenici. Magna enim est fertilitas morborum apud illos, & societas facilis: ubiq; concurrunt; Intemperies, obstructions, tumores, continui solutiones: si ad didissent discolorationes, fætores, saporum confusions, multitudinis majore miraculo, plebis animos fascinasent. Nos verò in his, morbos appellamus Radices, Radicumq; efferuescentias & spirituum ebullitiones usq; ad æunum & consumptionem eorundem. Materiam verò relictam, sive paulatim à naturali Mumia humani corporis consumatur, sive per

vias convenientes evacuetur, sive in puris generatio-
 nem transeat ulcusq; relinquat, laciones & Empy-
 viueva dicimus, curationesq; proprias habere fate-
 mur. De Generatione morborum in Anatomia he-
 patis hæc sufficiant. Neq; enim uniuersa quæ de his
 commodè & utiliter dici possent, hoc loco adducere
 licet. Compendii leges vetant. Quia verò viciniori
 adducti, morborum originem attingimus, qui in san-
 guine radices & semina habent, generatione febr-
 um descripta, quæ ex sanguinis Anatomia, proce-
 dunt, viam aperiemus ad cognitionem & explicati-
 onem fructuum Elementi Aquæ in Microcosmo. An-
 tea declaravimus Radices febrium in omnium parti-
 um Anatomis contineri posse, in ventriculo, inte-
 stinis, mesenterii venis, hepate, liene, renibus, &c.
 in sanguine, carnibus, synovia. Nam in his omni-
 bus locis, Nitrosulphurea Tinctura, in Munitia
 plantari potest, Subtilitatem locorum, Elemento-
 rum, Mumia & Mechanicorum perpetuò a-
 mulabitur semen. Quemadmodum enim alimenta
 diversarum partium, subtilitate, crassitie, potesta-
 te, penetratione, constantia & similibus signaturis
 plurimum inter se differunt: ita quoq; morborum
 omnia alimentis coherentia, impuritates scilicet, ab
 Simpuritatibus, crassitie, subtilitate potestate, pen-
 etratione differre necesse est. Neque spiritus me-
 chanicus ventriculi, omnia morborum semina ab
 alimentis separare possunt. Relinquuntur certè
 impuritates, quæ spiritali & vaporosa specie una

cum alimentis ad hepatis officinam, sanguinis, car-
 nium, synovia, &c. deferuntur: nec solum impuri-
 tates, ad resolutionem tendentes, sed etiam tartarea
 mucilagines coagulationi destinata: morbosq; pro-
 ferunt in hepate, renibus, vesica, sanguine, carni-
 bus, cerebro, pulmonibus, corde, synovia, planè cor-
 poreos, lapillosos, bolares, tephaccos, bituminosos,
 &c. Neque difficile est horum morborum semina,
 cum resoluta sint, vaporosa, spiritualia, alimento-
 rum vaporibus permixta, undèq; penetrare. Longè
 facilius febrium rudimenta, quarum impurita-
 tes ad tam solidas coagulationes non desinunt,
 distribui possunt. Quocirca ex diuturno usu a-
 limentorum, in quibus Tincturae febriles continen-
 tur, non in primis illis sulphureis & crudis impuri-
 tatibus, ventriculi separatione tollendis, sed in sub-
 tilioribus superficiebus, qua Mechanicos ventriculi
 subterfugiunt, si hepatis officina superata, in sangvi-
 ne opportunitates generationi consentaneas inveni-
 rint, paulatim Tincturas febriles introducent, &
 Balsamo sanguinis, in certis quibusdam venis, assi-
 dua impressione inquinato transplantatoq; radices
 seminarias figent, digestis temporibus, fructuam
 perniciosam resolutione, in generationem prodituras.
 Ita ex corruptis leguminibus, carnibus, piscibus,
 oleribus, frumentis, vino impuritatibus febrili-
 bus inquinato, febres generantur: modò
 assiduus sit eorum usus, vel impuritatum
 Tincturae potentes, & agrorum confluentia.

In his enim alimentis & similibus, continentur impuritates sulphurea resoluta, qua ambigunt quodammodo inter mercuriales & tartareas, immensa Specierum varietate: societatemq; ac miram Naturæ vicinitatem habent, cum radicibus apostematum, pleuriticis scilicet, pestis & prunella, in quibus sulphurea resolutio, in purulentam vel saniosam coagulationem desinit: a fungosis, mercurialibus, tartareis, salinis, cor rosivorum Tinctura insignitis impuritatibus, manifestè differunt. Quamvis saepe accidat, ut tempore dierumq; numero, mutetur febrilis materia in aliam naturam, unde è *ἄρτυρα*, & læsiones februm, vel secundarii morbi, abscessus videlicet viscerum vel artuum, ictericia, hydropes, dependent. Idem evenire solet ob commixtionem trium Principiorum heterogeneam. Digestis temporibus peractis, Radices febrilium impuratum, in sanguine latentium, efferuescunt & paroxysmum subito proferunt, horrore, frigore, vel rigore sæpius commutatum, ob causas ante dictas. Symptomata verò omnia longe vehementiora hinc conspiciuntur, quam in febris ventriculi, intestinorum, mesenterii, & similium partium. Quia semina & Radices Elementi aquæ, Tincturas habent, terrenis potentiores. Calores igitur, sitis, capitis dolores, inquietudines, anxietates, vigiliae, deliria, pulsuum alienationes, graviores erunt. Ita assidua fructuum resolutione paroxysmum continuabunt, ob simillarem trium Principiorum naturam, donec fructuum maturitate

puritate absoluta, vaporosa resolutione in sudores
 dissipentur, vel (si coagulationes crassiores obtinuerint
 fructus febrilium impuritatum, juxta Scientias
 & proprietates trium Principiorum) per urinas,
 per alium, per abscessus, subito paulatimve evacuentur.
 Interdum in sanguine menstruosis proprietatibus insignito,
 & propterea evacuationi destinato, medicibus febrilibus contentis,
 ubi ad effervescencias pervenerint, Criticâ sanguinis profusione
 per uterum, pernares, per hamorrhoides, judicantur.
 In his, ætates, vitæ rationes, habitus, consuetudines,
 menstruosi sanguinis testes, assistunt. Hisce Generationibus
 intellectis, carbunculi, anthracis, eryspelatis, & similibus morborum
 navitates, ob vicinitatem & naturarum societatem,
 manifeste sunt. Multa hic de Putredine dicerem,
 de corruptionum diversis modis, de februm differentiis,
 si operis propositi ratio admitteret, & temporis
 iniquæ brevitate non premerer: quæ omnia in
 Commentariis nostris de Febris, suis temporibus,
 candidè studiosis communicabuntur, modò
 veritatis iniquum odium tempestivè
 deposuerint, qui claves Scientiarum in
 capivitate detinentes, ipsi, non ingrediuntur,
 & intrare volentes, quo ad possunt, impediunt.
 Relictis nunc impuritatibus febrilibus,
 alias adjungemus, in quibus salium
 corrosivorum proprietates vigent,
 quarum prædestinationes, in ulcerationes,
 erosiones, & tabidas consumptiones
 desinunt. *Rarò in visceribus:* in intestinis, renibus,
 ut vesicæ,

R

pulmonis

pulmonibus & aliis locis, quæ tartarearum mu-
 cilaginum receptacula sunt, interdum confluen-
 tiam adipiscuntur. Quia proprietates trium Prin-
 cipiorum, ex quibus viscera constituuntur, volares,
 & cachymiales Tincturas referunt, id est, sulphu-
 reas, obtusas, sine manifesta presentia corrosivorum
 spirituum. In sanguine verò, carnibus & synovia,
 agros opportunos habent Balsamus enim, sive Mu-
 mia sanguinis, carniū, synovia, potentibus vitali-
 busq; salium Tincturis pollet, quæ tamen dulces sunt,
 consolidativa, unitatis custodes. Nutriuntur pro-
 inde ex vaporosis spirituum Tincturis in quibus sa-
 lium vitales proprietates, impuritatibus analogis per-
 mixta delitescunt. Separantur deinde impuritates
 falsa, ab alimentorum puritate, & coagulationem,
 sed resolutam, accipientes, ut plurimum per urinas,
 sæpe per sudores & insensiles transpirationes expel-
 luntur. Hac naturalium facultatum liturgia vi-
 tiata, ob errores, & assumentorum, faciendorum
 forisq; incidentium delicta, sive quia ab ortu & he-
 reditario semine, non omnes obtinuerunt in Balsa-
 mo sanguinis, carniū, synovia & similium partium,
 proprietates trium principiorum auri, argenti, buxi,
 ebeni, hedera, pyrula, sancula, clematidis, &c sed
 in nonnullis, prædictis Balsamus proprietatibus stan-
 ni, cupri, martis, fagi, abietis, pini, vitis, aronis, persi-
 caria, urtica, &c. signatus est. Hinc debilitates na-
 turum, Mumie, Balsami, dependent ex specierum
 ordinibus, non ex complexionum gradibus. Reperi-
 untur

unter enim eju- dem familia cives velspecies potentiores & debiliores, secundum Scientias ac potestates trium Principiorum Radicib. seminibusq; coherentium. Et, si faciliores possint esse vultis, armisq; Cyclopit'is ac rabie deposita, humanius ad palastram descendere, dicam benignè; Tant'plantatione masculum uniuscujusq; radicis Hermaphroditicæ robur, in foemineam molliem & patiendi facilitatem degenerare. Transplantationes verò modum, & specierum rationes, secunda Olympias securius proferet. Sive igitur innata Balsami infirmitate, sive ob errores & in ordinatam dietam, in ventriculis id est, in Mumia sanguinis, carniū synoviae, defectus & pravaricationes separationis puri ab impuro, expulsionis & consumptionis contingant, relicta impuritate, salium corrosivorum Scientiis ac prædestinationibus insignita, si frequenter hoc accidat, & potens sit Tinctura seminum corrosivorum, transplantata Mumia sanguinis, carniū, vel synoviae, radices introducent, & continua nutritione ex similibus impuritatibus somentis (sape ex ipso sanguine & vicinis partibus, ubi progressus validiores fecerint) acceptis, digesta generationum temporibus magno desiderio expectabunt: quibus instantibus, fructusq; producet radicibus consentaneos fructusq; educationes domesticis partibus concedent: vel hoc argumento declamantes, carniū, venarū, ligamentorū, essū naturas, quavis similes ser. suū testimoniis judicetur, proprietatibus nihilominus, diversis differre.

Cancris quippe radices & fructus, salia continent ferruginea, quæ in carnibus, venis, membranis, &c. Martis Anatomiam referentibus hospitia comestica nanciscuntur, ut in facie, labris, manibus, pectore, utero interdum. Herpetes, æstio-
meni, lupi, &c. radices habent æruginosas, can-
cris finitimas: in carnibus musculosis artuum, &
pectore, sedes querunt. Hydropica ulcera, crurum
propria, aluminosas habent radices. Pruritus,
icabies, nitrosus, vitriolatus, ac luvioribus Tin-
cturarum proprietatibus constant, locisq; omnibus
fructus emittunt, vaporoso, sed lento sudore, in quo
spirituum fortium Scientiæ & predestinationes con-
tinentur, carnibus & cuti perniciosè allatura. Do-
lores, calores, formæ, siccitates, humiditates,
ac similia symptomata, ex proprietatibus solum
explicari debent. Nam corrosiva salia in Anato-
mia sanguinis & carniùm contineri posse, demon-
strant separationes Spagyrica. Et urinam colamen-
tum esse sanguinis, carniùm & synoviae fatentur o-
mnes: in qua, quot, quanta, corrosivorum salium
species, occultantur? Quæ, ubi frustrata separati-
one & expulsionè, quemadmodum antea diximus,
in sanguinis vel carniùm Anatomia radices fecerint,
& longa digestionè, corporum conjugia lenta ac tena-
cia contraxerint, fructus absolvunt stabiles, nulla
innati Balsami virtute resolvendos, sed continuâ
augmentatione, vicinarum partium miserabili ero-
sione, longa mortis tempora expectant.

Pruritus, scabies, radices habet leviores, facile
 resolubiles, nisi leprosa Tinctura admixta fue-
 rint. *Harum procreationum illustria exempla, in
 Generatione Mineralium & Metallorum, antea pro-
 posuimus. In quibusdam enim, fructus stabiles ede-
 bantur, ut in Metallis: in aliis momentanei, ut in
 Theriis & Mineralium resolutionibus. Diver-
 sitatis causam, similari natura trium Principiorum,
 vel dissimilari dissentancorum mixtioni ascribimus,
 & radicum Scientiis ac predestinationibus involabi-
 libus: sive Generationum alterna revolutione, silen-
 tiis interpositis, fructuum dispensationes custodire
 teneantur: sive continua fructuum successione, the-
 sauros in abyssis suis contentos, desideria obadien-
 tia exhaurire soleant. Similis propemodum est Ge-
 neratio podagræ, arthritidi, cephalæ, hemicra-
 niæ, $\kappa\epsilon\theta\upsilon\delta\alpha\tau\omega\nu$, dissolutionis articularum, dolo-
 rificæ fluxionis, seminum triumq; Principiorum
 servata differentia. Constant enim ex impu-
 ritatibus colicis, acutis, quibus Tincturæ salium
 acerbæ, pontagiosæ, amaræ, salis, acres, vel ace-
 tosæ, tartariæ, vitriolatæ, nitrosæ, aluminosæ,
 aronicæ, urticosæ, persicariosæ. &c. delitescunt:
 quarum tamen predestinationes, ad ulcerationes
 non festinant, nisi longa circulatione vel peregrino-
 rum spirituum admixtione, ulcerosas proprietates
 acquisiverint. Neg, consequens est, ut quidquid
 spirituum acutissima, & summè dolorifica facultate
 præditum sit, idem continuo ulcerationes consiciat.*

proferat. Alia est proprietas, in qua ulcerationum nequitia vigent. *Sæpe obtuso sensu ulcerationes absolutas vidimus, & septicorum proprietates non ignoramus. Etsi enim nephriticorum, colicorum, padagricorum tormenta, omnes omnium ulcerum dolores, longè superent, & acutissimorum spirituum præsentiam satis confirment; nihilominus arsenicale illud virus, septicum, carnis pernitiosum, in seminibus prædictorum morborum desideratur. Præterea spirituum fortissimorum potestas, ob corrosivas calamitates suspecta, copiosa humiditate, synovia, carni, & sanguinis impeditur, ac humida resolutione comprehensa, ulerosas corrosiones negligit, in acetosis omnibus, inimicis ulcerum vigent, acetosiq; carnibus, membranis, ossibus, nudis partibus, hostilia sunt: ipsa tamen ulcerum producendorum facultates non habent. Introducuntur in Anatomiam humanam hæc semina, ut plurimum hæreditario jure. Vitalia enim Principia corporis, Balsamum seminale Principium, & Radicem Naturæ obsident. Proinde Generationum exordiis, efferuescentias communes nata, unâ cum Principiis humanis propagantur, & destinatis temporibus adolefcunt. Sæpenumero, assumenda, facienda, foris incidentia, illegitimè usurpata, Transplantationis auctores fuerunt, & sanguinem, carnem, synoviam, peregrinis impuritatibus assidue inquinaverunt radicibus Tincturarum acutissimarum & dolorificarum. Digesta generationum tempora,*

pora, his radicibus, ut cæteris omnibus, certa sunt. Quædam anniversarias habent ebullitiones: nonnullæ menstruas. Sunt & aliæ, quæ Lunæ, ventis, pluviis certis syderibus, & externorum Ascendentium impressionib. obligantur paroxysmosq; proferunt confederatos, præter innatam temporum prædestinationem: de quibus divina illa Astrologia Hippocratis loquitur, in libro De humoribus ubi dicit: ἐκ τῶν πρώτων ὁδῶν, ὅταν ἐξ ἀνυδρείου πολλῆς μέλλῃ ὑδῶς ἔσθαι, ἐστὶ ἐν ὑδρωπῶν προεπιεῖν καὶ ὀνόταν τ' ἄλλα μικρὰ σημεῖα. Φανῆ ἐν νηπιῶν, ἐν μὲν βολῇ. Ex prioribus (inquit) aquis, sive pluviis, tempestatibus, ventis, siccitatibus, aliorum ortibus, & occasibus, eorumq; confederationibus & confluentiis cum morbis, si quis diligenter observaverit morborum mutationes, exacerbationes in tempestatibus, pluviis, plenitudinis, &c. contingentes, in posterum ex hydropicorum, podagricorum & similibus agrotorum accidentibus, prædicere poterit, quando in longis serenitatibus, pluvie venturae sint. Ast in enim hydropis, podagra, melancholia, carbunculi, febris, &c. quæ sociabili naturarum proprietate cum celestibus, æreis, terrenis, & aquis syderibus conspirant, effervescencias genitalium, domesticorum, & decretoriorum syderum longò antea percipiunt, priusquam manifestis resolutionib. & fructuum dispensationibus omniâ repleverint. Eadem ratione, aves & animalia nonnulla tempestatû instantes mutationes nunciant.

Majorem enim societatem, & trium Principorum proprietates magis conspirantes cum mundanis astris habent, quam homines, qui adulterinis morborum seminibus non sunt inquinati. Parva quoque signa negligere non oportet, sive quieto temporum statu, sive inmutationibus contingant. Insolentes enim mutationes, morborum externorumque astrorum fœdera, etiam rusticis ostendunt. In parvis vero consonantiam deprehendere, utile & artificiosum est. Ita enim pericula, in gravioribus mutationibus temporum suspecta sunt, vitari possunt. Σωφρονισμὸν οὖν ὄναι, μὴ ἐπὶ ὀλίγοις ὕψιστοις ἢ ἀνεύροισιν ἀδύνατον ἐπισημαίνεσθαι. Colligendas & notandas precipit morborum & externorum Ascendentium confluentias, id est, qui hydropes, pluvii instantibus, exacerbantur: que podagrae, ventorum imminente tempestate, ad paroxysmos inopinato exiuntur. Quibus febiles impuritates in sanguine delitescunt, ascendentibus astris, in quibus fructuum resolutiones, septentrionales ventos producant, antequam publicæ ventorum significationes in aëre conspiciantur, effervescentias & occultas resolutiones astrorum vel radicum, in sanguine, carnibus, synovia, visceribus, &c. latentium, anima advertunt, & præfagia ventorum, sine artis ostentatione, proferunt. Rursum podagrici multi, pluviarum syderibus obligantur, & Astrologi vadunt involuntarii. De his alibi plura dicemus: hoc loco adducta sunt, ut paroxysmorum

occafiones, in podagricis, arthriticis, hemigranicis, dolorificis fluxionibus vexatis, vel cedmaticis, declarent: paroxysmorum dico, qui neglectis, innatis temporibus, aliorum astrorum societate, ad Generationem & fructuum resolutionem, progrediuntur. Itaq; excitatis radicibus podagricorum affectuum, se in sanguine sedes habuerint, effervescent, & spirituales ac vaporosas Tincturas, Principiis medic. in consentaneas, ad loca domestica, suspecta (ut loquitur Hippocrates) demittunt: ibi fructus, radicum matricis nacli predestinationum revolutiones, dolorosa symptomatum calamitate, absolvunt. Signaturæ symptomatum, differentias seminum & radicum declarant. Vehementiores dolores sunt vitriolorum, æruginosorum tartareorum, quam aluminosorum & salgemmeorum spirituum. Salis communis ac natri spiritus acutissimi sunt. Acetosa, aluminosa, styptica & berberizata Tincturæ, frigiditatis authores sunt. Tartaræ, æruginosæ arsenicalium spiritibus, permixtæ rubores, caliditates, inflationes & pulsationes adducunt. Quamvis digestionem & continuam circulationem, narcotica & frigida Tinctura, accense, caliditatis aduermam imaginem saepe representent. Antequam verò ad ipsas matricem, à radicibus in sanguinis Anatomia habitantibus, pervenerint resolutiones podagrica, id est, ad articulos vel synoviam manuum, pedum, obscura vel manifesta de se documenta in itinere dabunt, secundum arabicam potestatis spirituum

tuum & synovia puritatem, in membris per se tran-
 seunt. Si enim magna fuerit vehementia spirituum,
 & Tinctura acutissima in mucilaginosa coagulati-
 onem terminantes, si synovia crurum, brachiorum
 (qua ossium membrana undiq; agglutinatur) impu-
 ritatibus ejusdem generis, vel consentaneis, inquinata
 sit, dolorifica fluxiones in iis locis sentientur, cala-
 mitatem suspectis partibus mox imminuentem, nunti-
 antes. Ita enim appellavit Hippocrates lib De humo-
 ribus, partes illas, quæ obnoxie sunt educationibus
 fructuum podagricorum resolutorum, quas nos di-
 cumus matrices, quia generis affinitatem habent, cu-
 jus ministerio hospitem errantem admittere possint,
 in quibus proprietates trium Principiorum consuen-
 tes cum Tincturis podagricis continentur: serius ocy-
 us, ad suspectas partes pervenient resolutiones poda-
 gricæ, a radicibus mineris, prout resolutorum fructu-
 um coagulationes, crassitie, tenuitate, lentore, sub-
 tilitate, penetratione, & similibus signaturis, inter
 se distincte fuerint. Jam tormenta incipient, infla-
 tiones, tumores, calores rubores: durabitq; hæc sym-
 ptomatum miseranda carnificia, donec efferuescen-
 tia spirituum cessaverint. Tunc verò soluta Tin-
 cturarum sicca & acuta coagulatione, sudores, ma-
 dores, vel insensiles transpirationes desideratam qui-
 etem restituent. Tales sunt progressionem genera-
 tionum ex radicibus podagricis, in sanguinis Anato-
 mia funditis. Interdum assidua fructuum dispen-
 satione transplantata synovia, radices seminarias con-
 cipit,

cipit, & proprias generationes in posterum profert: fitq; ex affectu per consensum, ut loquitur Galenus, affectus per se: ex Sympatbia, Idiopatbia: ex prima radice, secunda radix. Nonnunquam a principio, in synovia, prima radicum rudimenta implantantur, non aliter ac in sanguine. Suntq; tales podagrae vehementissima, quia in Elemento potentissimo foventur. Ita Hippocrates, nervorum morbos, venarum morbos, difficiliorese esse dicebat libro De locis in homine: idq; ob alimentorum proprietatem & robur: venarum morbos esse fluxiles, nervorum vero stabiles, remediis inobedientes. Harum morborum origines, ad sanguinis, bilis, pituitæ, melancholiæ, serosorum humorum defluxiones, retulerunt alii, & podagrae differentias, calidas, frigidas, humidas, siccas, adduxerunt. Dicitores fuissent, si albas, nigras, virides, cæruleas, rubicundas, lividas addidissent: salsas vero, acetosas, pontigiosas, amaras, acutas, vel vitriolatas, tartareas, aluminosas, nitrosas, berberizatas, acatiosas si intellexissent, sanguinem, bilem, pituitam, melancholiam, temperamentaq; caliditas, frigiditatis, siccitatis, humiditatis in aquam repudiasent. Fernchus, facilitatem illam, in reddendis morborum causis, ex defluxione bilis, melancholiæ, pituitæ, sanguinis, ex caliditatis, frigiditatis, humiditatis, siccitatis intemperie, perosus fluxionū quoq; frequentes, sed inexplicatas, accusationes averfatq; dum artbritidis, podagrae, cibragrae, ac similitū affectū, causas novas, & fluxionū modos, à priorib; non animadvertos, adducere cona-

retur, in mirabiles errores delapsus, fluxionem Hippocrati non ignotam, neq; prioribus Medicis, distinctione Hippocrati a reformatam, proposuit: podagrasq; universas frigidas proclamavit, non ex sanguine vel humorum in venis contentorum defluxu, sed ex serosis humoribus, extra calvariam in pericranio congestis, indeq; ad articulos defluentibus, proficisci, multis inducis, sed incertis tamen, demonstrare conatus est. Fortunatus certe hic error ipsi fuit: inuisus alioquin fuisset mortalibus, hoc saculo, tam fecunda naturitate morbi perniciosissimi proposita. Et ventam hoc quoq; nomine meruit. Facili enim curationis spe proposita, ob veras causas a se inventas & explicatas, avida, Medicorum agrotorumq; expectationi satisfecit. Sed de his alibi. Epilepsia, melancholia, mania, convulsionis, tetani, opisthotoni, emprosthotoni, catalepsis, apoplexia, paralysis & similia, morborum generationes (quia prædictis vicini sunt, in iisdem agris, vel similibus, ut plurimum fundant) adjungerem, si particulatim singulos morbos describere liceret. At verò, clarioris solummodo doctrinae gratia, & ut generationes morborum, qui ex seminibus inferioris globi, ortus sui primordia ducunt, manifestius cognoscerentur, hæc exempla à nobis adducta, terminos constituunt, & origines aliorum morborum, qui ex seminibus ac resolutionibus Elementorum superioris globi procedunt, mox adjungendas svident. De morbis igitur ex resolutionibus astrorum superioris globi, posthac agemus, ta-

lig. utemur exordio. Ex iisdem nutrimur, ex quibus sumus: *cujus oraculi explicationem ex superioribus petitie.* Porro, ex iisdem, ex quibus nutrimenta haurimus, morbos, morborumq; semina pariter accipimus. *Ostendimus enim morborum radices, in certis Individuis vel speciebus seorsim non consistere, sed implantatas & permixtas esse puris primiq; rerum seminibus.* Nutrimenta verò rerum naturalium, fructus sunt seminum, in quatuor matricibus vel Elementis vigentium. *Semina enim Elementorum, consensus & conspirationis auctores sunt, repugnantia quoq; & dissensionis, mixtionum supervenientium efficientia: seminum resolutione, ac fructuum vicissitudinaria fomentatione, cuncta nutriuntur: alimentaq; omnia, semina sunt, sed impuritatibus permixta. Proinde, si non solum ex fructibus Elementorum inferioris globi, id est, ex cibo & potu, nutrimur, sed cælestium aëreorumq; seminum resolutiones & fructus, magna necessitate continenter expetimus, ut alimentorum, ita morborum quoq; semina, ex iisdem hauriemus.* Alimenta hæc, quia invisibilia sunt, permixta, & planè (*sensuum iudicio*) unita, communi appellatione, spiritus dicuntur, quos inspirando attrahimus. *Quorum, vel cuius, inevitabilem necessitatem, Hippocrates, libro De flatibus, ita exposuit: Spiritus necessitas mortalibus omnibus tanta est, ut quamvis aliis omnibus abstineat homo, neq; cibum sumat neq; potum, possi-*

possit tamen dies duos, vel tres & plures, ducere
 si cui verò spirituum meatus, per quos in corpus
 ingrediuntur, intercipientur, momento omnis
 horæ moritur. Rursus, à cæteris operibus feriantur
 homines, à spirandi verò functione nulla animalib. re-
 quies conceditur. In utero quoq; & generationum ini-
 tiis, prima necessitas & spirituum, occulta respirati-
 onis & pulsuum in sterio attractorum. Quamvis
 autem invisibile sit hoc alimentum, neg. signaturus vel
 qualitatibus iis præditum, ex quibus discrimina ali-
 mentorum inferioris globi constituta sunt nihilomi-
 nus consentaneis & propriis signaturis, non destitui-
 tur Cibi ac potus differentias, ex saporibus consisten-
 tia, crassitie, tenuitate, lentore, colore, facili & difficili
 digestionem, ac similibus qualitatibus deduximus: spi-
 ritus verò, & resolutiones fructuum superioris globi,
 nec dulces, nec acide nec amara, nec austera, nec al-
 ba, nec nigra existunt. Odorum signaturas sæpe ad-
 mittunt. Crassitiem quoq; & turbulentam aeris con-
 fusionem sæpe accusant. Caliditates, frigiditates,
 humiditates, siccitates, in his fructibus & alimentis
 triumphant, adeo ut ob penetrationem ac impressio-
 num vehementiam Elementorum privilegia à multis
 insignita fuerint, qui originem & naturam qualita-
 tum non intellexerunt. Perniciosa verò resolutiones,
 ex effectibus solum deprehenduntur, ut venenorum
 nonnullorum facultates, quæ nec gustu, nec odore, nec
 ullis manifestis qualitatibus, occultatas potestates
 demonstrant. Recte quoq; à multis proditum est, non
 solum

solum refrigerationem & alterationem spiritibus ac
 calori innato, id est, vitali Balsamo, ex hoc alimento
 suppeditari, sed etiam substantiã, corpus, nutrimentum,
 consentaneum tamen spiritibus & seminibus su-
 perioris globi Corpora enim omnia, quæ fructibus cœ-
 lestibus debentur, spiritualia sunt, in principio semper
 invisibilia: nonnulla autem, visibilium corporum si-
 gnaturas in progressu ostendunt, & coagulationes
 admittunt, ut pluvia, rores nives. Ex his alimenta re-
 rum naturalium proficiscuntur. At vero fructus cœ-
 lestes, ex quibus alimenta animalibus suppeditantur,
 invisibili corporum specie attrahuntur, & qualitates
 ac coagulationes corporeas respuunt, quousq; ad A-
 natomiam novam animalium vedelicet, pervenerint.
 Ibi enim coagulationes & signaturas interdum reci-
 piunt, corporibus visibilibus ac inferioribus proprias:
 quando sc. prædestinationes tales attulerint, & con-
 sonantiã, prædestinationib; non repugnantem, in ani-
 malib; invenerint. Proprietates triũ Principiorũ Sci-
 entias, & agendi potestates, in corporibus invisibilibus
 habitare posse, antea demonstravimus: in hac morborũ
 generatione, rationib; consentit experientia. Diversi e-
 nim affectus, symptomata, alterationes, ex diversorũ
 astrorum resolutionibus, in corpore cõcingunt, quæ
 alterationes, seminũ Scientias, & trium Principiorũ
 proprietates demonstrant. Pigritia, somnus, torpor,
 mēbrorum resolutiones, Proprietatib; narcoticis, pa-
 paverinis, opiatis, mandragoratis, sulphureis, vitrio-
 latis, & similib; debentur: non frigiditati vel humidi-
 tatis

zati non albedini vel nigridi, non magnitudini vel parvitati, non obliquitati, rectitudini, circulari figuratiōi sed potestati, vitalibus Principiis, Scientiis, a quibus, ut actiones, ita quoque signaturæ, actionum comites, Advocati, & testes, caliditates, colores, sapes, odores, magnitudines, figura, durationes, numeri, proficiuntur. Si igitur Plejades, Hyades, Piscium constellationes, & similes stella, ubi fructuum resolutiones in aëra demiserint, alimentumque spirituum, signaturis suis immutaverint, in corpore humano, pigricias, somnolentias, dissolutiones adduxerint, proprietates utique trium Principiorum narcoticas, somniferas, papaverinas, mandragoratas sulphureas, vitriolatas, & Scientiam papaveris, opii, mandragora, lactuca, solani, &c. obtinebunt. Similiter, si Bootes, Ursa, Aquarii stella, fructuum resolutione immutatis spiritibus quos inspirando attrahimus, tussis, dysurias, horrores, articulorum dolores, in corporibus produxerint, quibus ab iis, acrimonia, subtilitatis, penetrationum, aciditatis proprietates, auferre poterit & Scientiam berberis, aceti acariarum, aluminis, ac similium specierum? Quine iam Scorpionis, Cancris, & Martiales stella, ubi morbidis resolutionibus aerem inquinaverint, si febres, carbunculos parotides, prunellas, pleuritides produxerint, arsenicalium, auripigmentarium, antimonalium, sulphureorum spirituum proprietates utique obtinebunt, & Scientiam aconitorum, rhybinallorum, lathyris.

Nec audiendi sunt, qui mollibus & delicatis rationibus demonstrare nituntur, morborum semina ex aëris non derivari. Dico illis, non solum mannas, rores, serenitates, zephyros, pluvias, calores, ex cœlestium syderum resolutionibus ad nos demitti: sed etiam grandines, pruinas, tempestates, nebulas, ignes, ardores, frigiditates extremas. Neq; solum proprietates rosarum, violarum, lactucæ, melissæ, valerianæ, stœchadis, betonicæ, tritici, vini, hordei, auræ, argenti, aquarum dulcium, in seminibus cœlestibus continentur: sed etiam papaveris, mandragoræ, urticæ, aronis, polypodii, senæ, scammonæ, colocyntididis, agarici, etiam arsenici, nappelli, antimonii, sulphuris, mercurii. Tales verò resolutiones non sunt frequentes: & stellæ, harum authores, longa digestionum ac silentii tempora habent, nisi magnis Conjunctionibus & Eclipsibus, contra innatas temporum leges, suscitantur. Rursus fecundæ sunt stellæ, quæ fructus pariunt, animalium naturis magis consentaneos, brevioraq; & frequentiora plenilunîa absolvunt. In his fructibus, nullæ insignes spirituum proprietates vigent, sed ad eorum corporum naturam accedunt, quæ diximus Elementorum proprietates potius referre quàm seminum, in Capitulo De corporum Principiis & Elementorum permixtorum natura. Itaq; ad certas classes, totam varietatem fructuum superioris globi & elementorum spiritualium hoc pacto reducemus. Resolutiones cœlestium & aëreorum seminum, aut con-

ditiones nutrimenti sinceræ referunt, in quibus
 nullæ proprietates medicamentosa vel venenata, nec
 sensu nec effectu deprehenduntur. Tales plurimas
 & frequentissimas esse diximus, ob salutem ani-
 mantium, & continent aquarum dulcium, tritici,
 hordei, lactis, vini proprietates, quibus, tanquam
 domesticis alimentis, spiritus vitales assidue rescin-
 unt. Aliæ resolutiones, admixtas habent Tincturas
 & proprietates medicamentosas, sed leves. In singu-
 lis anni temporibus, & hæ frequentes existunt: la-
 ctucarum, cassiæ, manna, vini meracioris, aceti, a-
 grestæ & similium signaturas referentes, ex quibus
 cacarrhi, tussis, horrores, & leviora temporum sym-
 ptomata proficiuntur. Nonnullæ verò medicamen-
 tose planè sunt, in quibus, opii, mandragora, cicu-
 tæ, solani, scammonæ, agarici, flammula, persica-
 riæ, aronis, vitrioli, aluminis, proprietates ostendun-
 tur, ac morbos pariunt temporum tempestatibus,
 comites, de quibus sæpe loquitur Hippocrates. Po-
 stremò sunt resolutiones syderum, in quibus, ve-
 nenatæ, proprietates, arsenici, auripigmenti, sul-
 phuris, doronici, aconitorum, nappelli, mani-
 festis effectu testimoniis demonstrantur. Hinc
 Epidemiæ consuetæ, si certas astrorum revoluti-
 ones & temporum insitas prædestinationes se-
 quuntur. De inconsuetis, postea, in Generatione
 novorum morborum, dicemus. Atq; hæ sunt diffe-
 rentiæ & conditiones seminum cælestium, à quibus
 morbi proficiuntur. Generationum & Translan-

tationum progressus, seminum naturam imitatur.
 Quemadmodum enim saepe ostendimus, in Generati-
 onibus & Transplantationibus inferiorum Elmen-
 torum; citius & potentius omnia perfici, si Tinctu-
 re & proprietates radicum valida sint, si frequen-
 ter & continuè adhibeantur, si confluentiam ac lo-
 corum familiaritatem invenerint: ita quoq; superio-
 rum seminum resolutiones, si validissimas Tincturis
 præditæ sint, diuq; duraverint, si disposita & oppor-
 tuna corpora invenerint, Transplantationes plurimas
 & potentissimas subito absolvent, morbosq; Epide-
 micos proferent: debiliores vero resolutiones, pro-
 prietatibus languidis comitata, nisi frequenter & as-
 siduè contingant, ac confluentiam invenerint, fru-
 stra venient, pauciores quoq; efficiet: quæ mediæ
 inter has existunt, effectus analogos proferent. Quia
 vero semina morborum superioris globi, in re-
 solutionibus spiritualibus ac vitalibus deferuntur,
 ubi corpora invenerint proprietatibus tri-
 um Principiorum vitalibus conspirantia, & ho-
 spites admittentia, continuè Tincturas & impres-
 siones introducunt, radicesq; seminarias agunt,
 fructuum resolutione, digestis temporibus pro-
 dituras. Impressiones syderum debiliores, quæ fre-
 quentissima sunt, & necessarias temporum vicissi-
 tudines moderantur, quarum radices, pluvias,
 ventos, serenitates, calores, frigora, rores;
 Etesias, halcyonios, zephyros producant, ubi in-
 temperata fuerint & intempestiva, morborum
 S 2 semina

semina in corporibus introducere possunt: tempestiva verò & moderata earundem resolutiones salubres existunt: haud secus ac alimentorum etiam salubrium, immoderatus vel in tempestivus usus, morbos gignit, moderatus verò, sanitatem & vitam tuetur. Hinc fit, ut temporum tempestivis constitutionibus immutatis, morbi consentanei sequantur. Et huc referri debent libri Epidemiorum Hippocratis, in quibus temporum constitutiones primum describit, & intemperatas ac intempestivas siderum resolutiones: deinde symptomata & morbos subjungit, temporum constitutionibus & Transplantationibus supervenientes. Impressiones vero & fructus calidiores, non calefactione, humectatione, exiccatione, refrigeratione, morborum causa fiunt, sed quia proprietates & Tincturas trium Principiorum introducunt sulphureas, mercuriales, aluminosas, acetosas, urticasas, mannae potestatibus insignitas, lactuosas, papaverinas: vel, si placet, febriles, catarrhicas, podagricas, tabidas, pleuriticis, &c. Caliditates, siccitates, humiditates, frigiditates, tanquam externa signatura concurrunt, & potestatum, proprietatum, ac Tincturarum comites sunt & umbra. Ita scribit Hippocrates, in Thaso, autumnii tempore, circa equinoctium & sub Pleiades, aquas multas, assiduas, molles, velut in austrinis contigisse, hyemem austrinam, Veri similem, Ver austrinum, frigidum, parvis pluviis conspicuum, astatem quoque, nubilam cum aquarum inopia supervenisse, Etesias, parum

parum, modice, & sparsim spirasse, totamq; anni constitutionem austrinam fuisse, & cum siccitatibus, concludit. Ex his signaturis & qualitatibus temporum, id est, ex austrinis, siccis, tepidis resolutionibus, ratiocinari oportet de proprietatibus & Tincturis seminum, à quibus Transplantationes, & morbi Transplantationum somites, proficiscuntur. Nisi enim semina & proprietates adfuerint, steriles erunt humiditates, austris, calores, pluvia, siccitates, & signatura similes. Austrina verò radices & stellas proprietates continent sulphureas, mercuriales lactucosas, tubymallosas, vel febriculosas, catarrhosas, tabidas: interdum arsenicales, auripigmentales, leviores vel graviores, pleuriticæ, parodicæ, anginosæ. Itaq; tales impressiones si disturnæ fuerint, seminarias radices in corporibus introducent, cuius in his, in quibus consuetudinem & hospitalem locorum societatem invenerint, serius in aliis: in quibusdam frustra venient, ob potestatem innati Balsami, & puritatem peregrinis impressionibus repugnantem. Locorum enim vel agrorum diversitas, in causa est, quòd non omnes homines, ex temporum constitutionibus immutatis, ægrotent: & quòd inter eos qui agrotant, morborum ac symptomatum diversitas contingat. Quales igitur morbi constitutionem illam austrinam infecuti sunt, & quas ortuum vel paroxysmorum occasiones habuerunt? Ante Ver, inquit, ex priore statu subcontrario & aquilonio fiente, paucis suborta sunt febres arden-

tes, non mortales, tubercula circa aurem, sine febre, qua ad suppurationem non pervenerunt, ut ea qua ex aliis causis oboriuntur: sed sine inflammatione & dolore obscure paulatim evanuerunt: plurimis, tussis sicca, & voces raucoſe ex quibus pernicioſa tabes, multis ſubſecuta ſunt, qui ad tabem proniores erant. Primum cauſas demonſtravit, ex quibus latentia morborum ſemina ad efferueſcentias & paroxyſmos ſuſcitantur. Diſteſta maturitatum temporum, ſocietates ac conjugia cum aliis aſtris antea attulimus, diximusq; eorum efficientia, morborum ebullitiones contingere. Hic tertiam cauſam adjungit Hippocrates, contrarietatem ſcilicet & Tineturarum repugnantias. Frequenter enim impreſſiones, & proprietates hoſtiles, inimicum quietentem à ſomno intempetiue excitarunt. Morbos deinde enumerat ſpurios, qui exquisitas ſignaturas & extremas non referunt. Nomina enim ac deſcriptiones morborum, iis accommodantur, in quibus exaltata, ſincera, & extrema ſunt omnia accidentia. Pleuritis dicitur ubi acuta febris cum tuſſi, dolore lateris pungente, ſpirandi difficultate, ſubito invadit. Parotides ſimiliter vel tubercula poſt aures, angina, prunella & apoſtemata omnia, febres acutas & malignas adjunctas habent, doloresq; vehementes: quod continget, ſi ſemina horum morborum pura, exaltata, extrema, & potentiffima fuerint, id eſt, arſenicalia, antimonialia, ſulphurea, vitriolana, auripigmentalia, nappelloſa: ſi
 loct

locis suspectis confluentiam nacta fuerint. Quod si Tinctoræ ardentiales, antimoniales, sulphuræ, &c. Leuioribus fuerint, ex seminibus non ita potentibus, vel permixtione aliorum mitigatæ & immutatæ, si locis peregrinis, consentaneas matrices inuenerint, pleuritidum signaturæ apparebunt, sed transplantatæ, parotidum signa, sed illegitima. Sic prunella, tabis, febrium, hydropis, dysenteria, & reliquorum morborum. Elementorum quoque, dissimilis natura, & fructuum diversitates, ex Elementis superioris inferiorisque, globi prodeuntium, morborum signaturas variant. Febres enim quæ ex resolutionibus & impuritatibus leuioribus fructuum cælestium generantur, cito soluuntur, mansueta sunt, nec crassas coagulationes in corpore admittunt: symptomata quoque, leuia proferunt, nisi semina febrilia inferiorum Elementorum cum cælestibus conspirauerint. Sic parotides, ex leuioribus resolutionibus superiorum Elementorum (medicamentosis, sc. non planè venenatis) dependentes, sine uehementibus doloribus, sine febribus malignis contingunt, ad suppurationem non perueniunt, sed occultè evanescent. Sic catarrhi, pleuritides, tabes, eandem analogiam retinent. Neque hoc pacto morborum gradus intelligi debent, ut morbi omnes ex cælestibus seminibus orti, gravissimi sint, & supremorum graduum, ex terrestribus verò, leues & primorum graduum producantur. Paria paribus conferri debent, analogia analogis, si veritatem iuari velimus.

Ita melissa cœlestes, potentiores erunt terrenis, ut
 tica similiter, papavera, &c. Arsenicum cœle-
 ste, vehementia, velocitate, penetratione, Tin-
 ctura, aqueum longè superat, & fulminis instar
 agit, mortalesq; omnes mōmento tolleret, nisi
 aliorum fructuum resolutione & commixtione
 pernicies retunderetur. Atq; sic, ratione spirituum
 proprietatumq; spirituales impressiones comi-
 tantium, cœlestia terrestribus videntur esse fortio-
 ra, & superiorum graduum. Rursus, si duplica-
 torum corporum perniciem & potestatem consideres,
 terrestria ac aquea, cœlestia longè superabunt, sed
 non tam latè serpent, neq; tam communes effectus
 producent. Explicata morborum Generatione, qui
 ex seminibus & impuritatibus cœlestibus levioribus
 procedunt, facile intelliguntur procreationes eorum
 qui ex potentioribus & validissimis resolutionibus
 constant, ut pestis, pleuritidis, prunella, & simili-
 um. Tales quoq; morbi, ex resolutionibus astrorum
 universalium inferioris globi, produci possunt, quae
 diximus, in Cap. de Generatione, vicinitatem habere
 cum cœlestibus & aëreis. Hujusmodi astra oc-
 culta sunt, & tamen mundanas habent praedestina-
 tiones, digesta tempora, exaltationes, & fructuum
 resolutiones, ex quibus novae Generationes ac Tran-
 splantationes contingunt: magnaq; officiorum, pro-
 prietatum, praedestinationum, & signaturarum va-
 rietate distincta sunt. Nonnulla perpetuò cum mor-
 talibus negotiantur, ex quibus Endemii morbi, con-

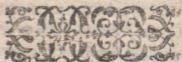
sveti & perpetui, dependent: ex quibus locorum Individua proprietates, & seminum particularium inclinationes proficiuntur. Ex horum enim resolutionibus, tanquam universalibus, aquarum, leguminum, cerealium, vini, carniū, piscium, & omnium alimentorum radices inquinantur. Quod si superioris globi resolutiones consentaneæ, cum his conspirent, multiplicabuntur, accelerabuntur, & deteriores reddentur, sicut ex Endemiis Epidemici, & pro natura seminum, tempus morborum, vel vernum, vel autumnale, vel hybernum, vel solstitiale obtinebunt. Ita nonnullis locis, perpetuè autumni temporibus vigent tertiana febres, erratica, continua, interdum perniciose, catarrhi, tuses: alibi menstruorum suppressiones. Strumosi morbi & similes, tempora non habent, sed continenter durant. Sunt & alia astra his occultiora, quæ mundana conjugia perpetua aspernantur, temporum nihilominus prædestinationes custodiunt, quibus adventantibus, fructuum efficaci validaq; resolutione, invisam novitatem rebus inducunt, durabilem vel momentaneam, juxta Tinctarum, Scientiæ, & prædestinationis, conditiones. Hinc novorum morborum Generationes dependent. Nec solum in inferiori globo vigent resolutiones talium astrorum, sed etiam in superiori. Quemadmodum verò visibilium astrorum distinctas proprietates, officia, tempora, indices conspicimus: ita invisibilium distinctiones, prædestinationum & resolutionum varietates, admirari non

debemus. Scientia, vita, potestatis, termini, durationis, obedientia insignia, invisibilia, utpote fontibus viciniora, visibilibus procul dubio eripient. Sic morborum mortisq; Anatomia nova, in mundanam scenam, singulis seculorum revolutionibus, introducuntur: interdum evanida, momentanea, sine Tinctura permanente, ex quibus Transplantationes steriles apparent, ut pestis insveta species, subito accedentes & desinentes. Iterdum vero Anatomias introducunt stabiles, Transplantationesq; secundas absolvent, ut Gallici morbi resolutiones, lepra, prunella Ungarica: quamvis & he, tempora & terminos quoq; contineant, diuturnos vel breves, ratione Tincturarum & predestinationum. Quia vero tales resolutiones, Generationes & Transplantationes, in hoc differunt à cæteris creaturis, quod non habeant propria Individua, quemadmodum antea dictum est, sed in aliorum Individuorum radicibus recipiuntur: idcirco, quo tempore exstantur, quacunque regiones, atates, & hominum Individua natura confluentiam majorem attulerint, in iis, hospitia quarunt, Tincturas inducunt, radicesq; seminarias, stabiles vel momentaneas ponunt. Sic in castris & congregationibus hominum, magnis civitatibus, Epidemia ut plurimum germinare incipiunt, quia agros opportunos, ob intemperantiam, hospites peregrinos assidue accersentem, inveniunt. Sic novum opprobria, nationibus, ob paucorum delicta attribuantur, morbosq; Gallicos, sudores Anglicos, prunellas

prunellas Ungaricas, catarrhos Pedemontanos, multorum injuria, sæpe appellamus. Frustra quoque accusamus Martis conjunctiones, Veneris exaltationes, Solis Eclipses, in horum morborum naturatibus, quamvis signa sint invisibilia astrorum, & occultas temporum prædeterminationes præfigurent. Quinetiam Epidemicorum morborum cause sæpe existunt, sed consvetorum, ex quibus Seculorum mutationes, & morborum innovationes non dependent. Sed de his alibi. Qui morbi artificum proprii sunt, ut metallicorum fossoribus, Separatoribus, Aurifabris, salium, aluminum, aquarum fortium Preparatoribus, ex Endemiis intelligi debent. Prosciscuntur enim ex resolutionibus spirituum & radicum Mineralium, alimentumque spirituale inquinant, ac morbos producant, in pulmonibus, articulis, nervis, carnibus, ligamentis, synovia, ventriculo, visceribus, coagulatos vel resolutos, juxta prædeterminationem spirituum, à quibus semina acceperunt. Ita contemplationem de Generatione morborum hoc tempore claudemus, sollemneque suppellectilem conjungentes dicemus:

Morbos ex Seminibus produci, Seminamque & Radices in Natura habere non in certis quibusdam Individuis seorsim, sed aliorum Radicibus adhærere:
 maledi-

maledictione divina, primis purisq; rerum seminibus supervenisse, scientias, prædestinationes & signaturas scientiis consentaneas accepisse & quia fructibus Elementorum, à quibus alimenta haurimus, conjunguntur impuritates morborum authores, differentias eorundem fructuum imitantes, Elementorum ac Seminum proprietates diversas ostendisse, repudiatis classibus intemperierum, humorum, & obstructionum. Generationes quoque & Transplantationes, consvetas, Perpetuas, insvetas, & novas ut & alia Elementorum Semina, obtinuisse.

DE LOCIS ET TEMPO-
RIBUS MORBORUM COETERISQUE SI-
gnaturis, in Mechanico Generationum pro-
gressu supervenientibus.

CAPUT XIII.

VT alia res universe quæ ex seminibus nascun-
tur, ubi mundanam Anatomiam ingrediuntur,
distantias & corporum dimensiones ad-
mittentes, locis temporibusq; confestim obligantur:
ita quoque morbi, ex occultis, sæpe invisibilibus semi-
nibus prodeuntes, in corporibus humanis loca con-
sentanea adipiscuntur, secundum analogiam semi-
num inter se differentia: tempora quoq;, continua
vel interrupta, velocia vel tarda, in fructuum reso-
lutionibus & officiorum dispensationibus ostendunt.
Nec solum temporum & locorum Scientiis or-
nata sunt semina, sed magnitudinum quoq;, fi-
gurarum, saporum, colorum, caliditatis, frigi-
ditatis, humiditatis, siccitatis, coagulationum,
resolutionum, & similibus signaturarum facul-
tates vitales efficacesq; possident, quibus tan-
quam vestimentis fœtus suos ornant. Non om-
nes signaturæ, in omnium radicum resolutionibus
vel fructibus, æquè conspiciuntur, sed ratione Ele-
mentorum & seminum, insignis diversitas apparet.
Cælestes enim fructus, saporum & odorum signatu-
ræ nesciunt, quæ in terrenis præcipuum locum obti-
nent:

nent: & in ipsis fructibus terrenis, quidam saporum discrimina non ostendunt, in quibus tamen reliqua signatura manifesta sunt. Rursus signaturarum beneficio, radices innotescunt, & inter ipsas signaturas, extremæ & externæ, primas, interiores, & occultiores demonstrant. Loca & tempora morborum ad signaturas referimus, quia significaciones & testimonia radicum suarum continent, seminibusq; in Generatione progredientibus accidunt. Principia quoq; obtinent in Scientiis & prædeterminationibus radicum: alioquin fortuito accederent. Quamvis autem signaturæ sint occultæ, tamen in plurimis morbis existunt, aliarum ministeriis inquit enle Neg; super datanæ est locorum & temporum investigatio. Magnas enim commoditates in administratione remediorum demonstrant, & morborum gradus, curationum facilitates vel difficultates indicant. Loca hic dicimus, matrices, agros, ventriculos, Elementa, in quibus foveri possunt femina, & continuitatem, retentionis auctorem, proprietatum conspirantium beneficio invenire. Itaq; quot sunt ventriculi in corpore humano, quot matrices, Elementa proprietatibus feminum insignita: totidem loca morborum constituiamus: nec sanguinem nec synoviam excipimus, neq; cordis & arteriarum spiritus: sed in omnibus his, ut sanitate, ita morborum quoq; femina contineri posse asserimus. In quibusdam morbis, inquisitio non est difficilis, ut in iis, qui ventriculi,

intesti-

intestinatorum, renum, hepatis, mesenterii Anatomias occupant, præsertim si ex mucilaginibus tartareis contingant. Ardores enim & erosiones stomachi, Oreses PARACELSO dictæ, compressiones thoracis, & symptomata his vicina, ut nausæ, vomitus, cibi fastidium, ructus, inflationes, pigritiæ; indicant radices morbidas in ventriculi Anatomia contineri. Colici dolores hepatis, lienis, mesenterii, compressiones vel obstructions, renum, vesicæ oreses vel colicæ, id est, dysuria, stranguria, calculus, arena, bolus, &c. dignotiones habent faciles. Mineras enim, in quibus foventur, confestim indicant, quia ex seminibus constant, quorum fructus ad coagulationem destinantur. Tardas quoque generationes obtinent, & immobili ac pigra fructuum præsentia, lentam radicum naturam significant, sive temporis continuitatem in resolutione fructuum custodiant, sive rupta continuitate, paroxysmorum repetitionibus debitum naturæ absolvant. At verò morbi qui ex impuritatibus constant levioribus, mobilibus, nec ita fixis, quorum fructus ad tam crassas & immobiles coagulationes non desinunt; quorum generatio subitanea est, & impressiones veloces, per omnia penetrantes; etsi in prædictis Anatomis matrices sæpe habeant, difficulter tamen apprehenduntur. Consensus & sympathia partium difficultatem auget. Ita febres tertianæ, quotidianæ, quartanæ, continuæ, spuria, erratica, hectica quoque (ignoscite PARACELSO manes Galini) in ventriculo, intestinis, mesenterii venis, hepate;

liene, renibus, fomites habere possunt: qui propterea non facile discernuntur, quia in intermittentibus silentii temporibus, ut plurimum nulla partium manifesta symptomata relinquuntur, ex quibus de suspectis Anatomiis conjectura rationales desumi possent. Paroxysmorum quoque insultu, subito omnia in consensum trahuntur, quia resolutiones febriles, Elementa vitalia corporis nostri, Tincturis Cberionis, id est, qua proprietatibus trium Principiorum insigniuntur, insciunt. Deinde si impuritates helleborina in ventriculo, colica in intestinis, bituminosa in mesenterio, hepate, liene, tartarea in renibus contineantur, omnes ex impressionibus & resolutionibus Tincturarum febrilium irritabuntur, & symptomata relinquent post Paroxysmos, in locis innoxiiis, id est, in quibus febriles radices non foventur. Hinc nausea, cibi fastidia, vomitiones, compressiones ventriculi, hepatis, lienis, dolores colici, dorsi, renum, in febribus apparent, & saepe in paroxysmorum silentiis relinquuntur, quamvis in aliis sedibus radices febrilium delitescant, suspectamque facilitatem horum Aphorismorum in mineris morborum inquirendis arguunt: Ubi dolor, ibi morbus: Ubi tumor, ibi morbus, &c. Neque circuituum signatura difficultatem expediunt. A veritate alienum est, tertianas omnes in hepate, quotidianas in ventriculo, quartanas in liene, fomites obtinere. Excrementa quoque (nisi artificiosa separatione ad incudem revocentur, idque non semper)

semper) dubitationem in explicatam relinquunt. Scio interdum in his morbis, usq; adeo manifesta, perpetua, & certa esse matricum, locorum vel minerrum signa, ut plebeios etiam non lateant. Et tertianam febrim, qua in ventriculo radices momentaneas posuerat, vidi ego aliquoties per vomitum rejectam, in forma viscosa & viridis mucilaginis, nitrosa ac sulphurea amaritudine agrotum fatigantis. Quæ mucilago posteaquam rejecta erit, etiamnum vitalia motus vestigia, febrili horrore aliquantisper demonstravit, magnâ astantium admiratione, quam auxit agrotus, inexpectata hilaritate, sanctè affirmans se febrim rejecisse: idq; subita virium restitutione & symptomatum propulsatione testabatur. Nos verò stulte veritatem risimus, Galenicis decretis, iis temporibus imbuti, apud quem didiceramus, febrim esse calorem in corde accensum, in temperiem calidam & siccam, qua per vomitum rejici nullo modo posset. Alios quoq; vidimus, in quibus febrium seminaria in ventriculi Anatomia radices altius egerant, nec una vomitione rejici poterant, in quibus manifesta & perpetua testimonia, somitis vel minera in ventriculo fundatæ, aderant. Quartanæ quoq; febris radices, in renum Anatomia legitimis indiciis sæpe deprehenduntur: præciquè ubi partes vicinæ, hepar scilicet, lien, melenterium, ventriculus, ab impuritatibus immunes fuerint. Anatomiam renum cum dicimus, intelligimus non solum cavitates & circumscriptam

T

substanti-

*substantiam, sed etiam vicinas partes, carnes, humi-
 ditates, aerem quoque, & quicquid renibus vicinum
 est. In his febribus, genuum dissolutiones, lumborum,
 spine colli, capitis dolores, artuum contractiones,
 urina tenuissima, planè aquosa ab initio, in
 quibus tamen progressu temporis manifesta febrili-
 um impuritatum rudimenta conspiciuntur, pre-
 fertim si artificiosa separatione examinentur. Ita
 enim nitrosa & sulphurea salia demonstrabunt, que
 nec in ventriculi, nec lienis, nec hepatis, nec intesti-
 norum Anatomia mineras & matrices obtinere po-
 terant. Certiores verò erimus mineram quartana
 in renibus fundari, si nulla suspectarum partium, ut
 hepatis, lienis, ventriculi symptomata durabilia &
 dubia adfuerint. Quòd si paroxysmorum silentiis,
 renum, lumborum ac spine dolores, genuum dissolu-
 tiones, urinae difficultates remanserint, dubitationi
 exiguus relinquetur locus. Nihilominus præcipua
 signa ex quibus minera & fomites morborum depre-
 henduntur, etiamnum in recessu custodiuntur, que
 mox opportunius adducentur. Febres quæ in he-
 patis regione radices habent, discolorationes,
 icteritiæ & cachexiæ comites, ostendunt. Ob-
 tusiores quoque sunt, quia spirituum salinorum acri-
 monia & vehementia destituntur: siticulose, com-
 pressionibus vel obstructionibus dextri hypocondrii
 conspicua. Si reliquarum partium symptomata non
 repugnauerint, & ante febrem suspecta alioquin e-
 tiam levisimis occasionibus fuerit. Anatomia he-
 patis,*

patis, urinæq; testimonia addixerint, veras matrices harum febrium nos invenisse existimabimus. In febribus lienis, similis est ratio. Quamvis rarò contingat in una solummodo Anatomia, cæteris illæsis & incontaminatis, talium impurissimum radices stabiliri. Partes enim in eandem molitionem conspicientes, communemq; impurissimum sentinam separantes, facillimè compatiuntur. Ubi una radices & hospites receperit, destructa liturgia & consonantia actionum prædestinatarum, reliquæ quoq; fornicariæ evadunt. Hinc difficultas in minerarum morbidarum exquisita cognitione, multa radicum consentanearum sobole, diversis in locis iisdem temporibus germinante. Sic febres lienis, quartanæ, tertianæ, quotidianæ, rarò conspiciuntur sine symptomatibus quæ febribus renuntii superveniunt. Neq; tam exquisita dignotio ad curationem utilis est: sufficit eas mineras deprehendisse qua legitimis, puris perpetuis & indubitatis signaturis Anatomias suas ostendunt. Laboriosam, difficilem ac obscuram minerarum morbidarum inventionem, utili & subtili machinatione mox levabimus, ubi diversitatem locorum ostenderitimus. Non enim eadem ratione radices agunt, loca occupant, Elementis inhaerent, omnia semina. Prædictorum morborum fomites, Elementa, matrices deprehendi possunt, & sensuum analogiis sæpe representantur. At verò Astralium morborum loca, in quibus impurissimum vel feminum Tincturæ planè spirituales

spirituales existunt, siue fructus resolutionesque
 producant ad corporeas coagulationes desinen-
 tes, siue spiritualibus & vaporosis resolutioni-
 bus evanescentes, difficulter inveniuntur, ut
epilepsie, melancholice, manie, palsyis, apoplexie,
hydropis, tabis, podagræ, catarrhi, apostematum,
ulcerum; & februm quoque nonnullarum. Dicunt
 nonnulli, in *podagra, hydrope, cancro, herpete, asti-*
omeno, fistula, palsyi, locum esse manifestum. Nos
 verò non locum postremum vel ultimum inquirimus
 sed fomitem, fontem, Principium, Radicem: non
 fructuum diversoria, sed seminum hospitia; non se-
 cundarum radicum agros, sed primarum. Fatemur
 nonnullos morbos habere vivimices & secundas
 Transplantationes, in quibus fructuum vaporose re-
 solutiones vitale illud Principium gerunt, quod locis
 consentaneis, suspectis, ejusdem generis & familia
 receptum; generationum nova consilia inire possit.
 & hac loca, locorumque proprietates, meatus, confor-
 mationes, ut *synovia, carniū, ligamentorum, ve-*
narum, viscerum studiosè observari volumus. Ni-
 bilominus primarum radicum sedes, Elementa, ho-
 spitia, in primis inquirimus. Ita enim curationum
 leges rectius instituimus, & prædictionum postula
 prudentius decernimus. Quia verò de locis semi-
 num & corporum quæstio est, explicatione brevi,
 ambiguitatem & obscuritatem tollemus. Longè
 enim aliter de loci natura ac proprietatibus sentimus
 ac plerique Peripatetici, qui Mathematicas descripti-
 ones,

nes, nebus naturalibus adaptare conantur. Apud nos, Elementa, matrices, minera, loca sunt rerum, non ociosa, sed suis proprietatibus instructa, quæ vitam & alimentum exhibent suis locatis, id est feminibus, ut ea de se proferant, quæ in thesauris & penetralibus recondita observant. Pro rerum itaq; differentia & conjunctione, diversitas quoq; erit in loco essendi. Longè aliter, in terra esse dicitur truncus cariosus & rancidus, lapis demortuus vitaliq; spiritus destitutus, ac arbor radicibus & fibris suis terra infixæ ab ea tanquam matrice, nutrimentum hauriens: & adhuc aliter, spiritus quidam mineralis in abyssis terra delitescens ad tempus digestum & predestinatum, unde anniverfaria repullulationes, novarum Generationum & Transplantationum origines, dependent. Quemadmodum enim inter se differunt tria illa prædicta, subtilitate, spiritualitate, crassitie, coagulatione, vitæ potestate, ita loca & tempora eorum differre necessarium est. Eodem pacto, in Anatomia Microcosmi, locorum differentias ostendunt, lapis in vésica vel renibus coagulatus, mucilago lapidosa etiamnum spiritibus vitalibusq; Tincturis prædita, & spiritus tartari vel mineralis. Similiter topi podagricorum, & mucilagines fluide, in quibus adhuc vivunt vigentq; spiritus Tincturæq; salium, & ipsum Astrum vel Radix prima, quæ in Theauris vel Abyssis habitare solet. Sic in ulceribus caro demortua vel rancida, sal corrosivum, viscidum, dolore, calore, erefione,

erosione, & similibus signaturis, vice presentiam demonstrans, & hujus Principium vel Radix in sanguine, carnibus, vel synovia delitescens. Sic spiritus arsenicales, antimoniales, sulphurei, vel Tincturae pestis, peluritidis, prunellæ, aliter in sanguine feruntur: aliter quoque harum Tincturarum resolutiones in locis suspectis continentur, id est, in vitalibus Elementis corporis humani, in pectore, collo, hepate, adentibus, quousque spirituum vitalium presentia favoreantur. aliter deinde corporea & purulenta coagulationes, post spirituum consumptiones in membris relictae. Postrema hæc corpora, mortua, emerita, spirituum favore & continuitate destituta, facile tolluntur, & a locis suis separantur, idque, sectione, ustione, manuum ministerio, sepe leni purgatione vel mundificatione. Media verò, in quibus spirituum conjugia etiamnum vigent, difficilius colluntur, Principia, Radices, Semina, ab Elementis & matricibus suis difficillime. Rursus loca postremorum, quia coagulationem corpoream obtinent, & passionibus ac affectibus corporum subjiciuntur, facile deprehenduntur: corporeis quoque analogis, sensuum ministerio procedentibus inquiruntur, ut ab affectione lesa, ab excrementis, à doloris specie & situ, à tumore, ac aliis accidentibus proprietates morborum consequentibus. Sic enim deprehenditur, spiritus arsenicales diversoria invenisse in regione pectoris, musculorum, membranarum, arteriarum, nervorum, venarum, carnum,

aëreis, & ossium intercostalium, ex tussi, dolore la-
 teris pungente, sputo cruento & purulento. In re-
 gione hepatis, ex prædictis inditius in dextro hypo-
 condrio apparentibus, ex alui excrementis, & dolo-
 ris specie. Podagræ, cancri, cephalæ loca ultima,
 ipsi ægroti magna anxietate ostendunt. Sed in o-
 mnibus morbis, hæc generationum continuatio &
 series non deprehenditur. In melancholia enim,
 epilepsia, mania, non fit generatio substantiæ planè
 corporeæ, fœcunda, vel permanentis, & propterea
 tales morbi longè aliter in locis collocandi & inqui-
 rendi sunt. Sic in generationibus terrenis, aliorumq;
 Elementorum, quadam semina, in tribus locis con-
 sistunt, in Elementorum abyssis, in Individuis, &
 in proprio horum corporibus demortuis: quadam
 verò nullum post se relinquunt corpus, sed una cum
 vitalibus Tincturis & resolutionibus, tota abeunt
 in dissolutionem, ut in meteoris fere omnibus & ge-
 nerationibus superioris globi apparet. Hujusmodi
 generationibus assimilantur morbo illi astrales, epi-
 lepsia scilicet, melancholia, mania, & apoplexia ac
 febres nonnullæ, in quibus fructuum resolutiones,
 corpora vitalia vel manifesta post se non relinquunt.
 In his minera, & Radicum matrices, difficillimè in-
 veniuntur. Neq; enim suffiunt Canones, li-
 gnaturæ & Indices Galeni, quibus utitur in lo-
 corum affectorum inquisitione, & proportio-
 nem non habent cū seminibus seminumq; pro-
 prietatibus, ex quib. prædicti morbi derivantur.

Etenim in epilepsia, dum locus affectus inquiritur, nec dolores, nec situs, nec excrementa, nec tumores apparent. Itaque ex sola actione lesa, scilicet animalis concludit Galenus, affirmant Galenista, in ventriculis cerebri, maximeque in posterioribus, esse fontem morbi. Miror quod in corda non collocaverint. Leduntur enim actiones cordis, aequè ac cerebri, & cordi alioquin insensibili videntur, tam multarumque diversarum febrium invisa hospitia per vim ibi collocantes. Qua animadversione demonstrare possunt, cerebrum per se affici, cor verò per consensum? De his enim epilepsis loquimur, quae subito irruunt, multarum partium conspicuis symptomatibus praecedentibus, in quibus momento, praeter omnem aegroti expectationem vel scientiam, universae facultates miseranda symptomatum clade obruuntur, ubi ventriculi, uteri, manuum, pedum, inquam communicationem accusare non licet. In his certe, cordis palpitationes, pulsum depravationes, suffocationes, confestim apparent, nec sequuntur vertigines, Imaginationum, & interiorum sensuum obumbrationes, vel convulsionum violentas impulsiones. Saepe ob cordis anxietatem & suffocationis imminenti periculum, vehementes convulsiones manuum, pedum, colli, capitis, diaphragmaticae, conspiciuntur, Imaginatione adhuc illaesa, & dubios eventus timido silentio expectante. Tales epilepsia, in somnis, multis accidunt, levioresque existunt, ex resolutionibus aëris profecta. Vigilantibus quoque eadem supervenisse signa

se Symptomata animadverti, in quibus non solum Imaginatio, sed visus quoque, & Memoria illesa permansit. Quinetiam, ubi epileptici restituuntur, morbi decrecente vehementia, primum Imaginationis officia in paroxysmorum insultibus custodiuntur, vertiginosa affectione sensibus adhuc implicatis, qua paulatim evanescente, palpitationes, comprehensionses & anxietates cordis, ad extremam consummationem persistunt, testanturque, furibundum morbi in capite non delituisse, sed aliunde irrepisse, donec resoluta Tincturum & fructuum potestate, tam late progredi ulterius non posset.

Scio morborum quorundam semina, Anatomias habere consentaneas in corpore, cum quibus, ratione proprietatum trium Principiorum, confluant. Antea quoque, declaravimus fructuum resolutiones sive spirituales permancant, sive corporee evadant, ad nota & domestica diversoria potius quam ad peregrina festinare: ut cancroræ radices, fructuum sobolem ad carnes faciei, pectoris, ad mammillas ordinariè transmittunt. Strumosa resolutiones ad colli Anatomiam pergunt, quia carnes, adenes, venas, humiditates domesticas ibi inveniunt. Varicosæ, ad tibias: podagricæ, ad articulos: arfenicales, sulphuræ vel pestilentes, pleuritica, febriles, ad corporales: papaverinæ, citulosæ, vitriolo sulphuræ, vel epilepticæ, vertiginosæ, narcoticæ, ad cerebrum. In quibus omnibus, nisi exordia latent, termini apparent: fructuum

impressiones percipiuntur, Radicum mineræ occultæ
 manent. Nos verò fontes quarimus, unde veniant
 impressiones, symptomata, actionum depravationes,
 non quò vadant, vel ubi sensibus se patifaciant. Ipse
 quoq; Galenus, in quibusdam epilepsis, melanchol-
 his, & similibus affectionibus, aliarum partium af-
 fectarum inditia deprehendit, ut ventriculi, matri-
 cis, artuum: proinde duplicem epilepsiam introdu-
 xit, per se scilicet, & per consensum. At certè, u-
 nus idemq; est morbus, ab eodem semine, radice, prin-
 cipio procedens: fomites vero, matrices, & agri,
 differentiam faciunt, & symptomatum signaturas,
 vehementia, celeritate, frequentia, duratione, ac
 similibus, alterant. Semina enim epileptica debilio-
 ra, nec tanta impressionum celeritate & potestate
 vigentia, ubi in prædictis locis soventur dum efferve-
 scunt, sensibili fructuum resolutione ad cordis & ce-
 rebri officinas pergunt, quò posteaquam pervenerint,
 symptomata epileptica leviora inferunt. Ita affie-
 batur puer ille, à cujus pede frigida aura, per tibias,
 crum, spinam, ad cerebri arcem ascendebat. Cujus
 aura fomitem vel radicem, Quintius Galeni Præce-
 ptor, mole dicebat exiguam esse, sed potestate ma-
 ximam. Tales epilepticos, nos quoq; sæpenumero con-
 speximus, nonnullosq; ad sanitatem, sine magno sa-
 dore, revocavimus. Et robusti cujusdam rustici au-
 reis pollicitationibus olim decepti fuimus. Etenim,
 posteaquam artis beneficio, in paroxysmorum appre-
 hensionibus, Imaginationis & sensuum officia à per-

nicie vindicata animadvertisset, relietamq; cordis palpitationem & comprehensionem simili eventu cessaturam sibi persuasisset, anxia & sordida excusatione, magnis pollicitationibus satis fecit. Suffocationes quoq; ut crinæ, hysterica affectiones, convulsiones epileptica, ventriculi, intestinorum epilepsia, sepe manifestis indiciis deprehendantur, nisi ex feminibus consistent potentioribus, quorum resolutiones fulminis instar, momento, vitæ Elementa universi corporis occupare solent. Talia enim semina, sive in pedum Mumiæ, sive in utero vel menstruo, sive in sanguine, sive in synovia, sive in carnibus, sive in ventriculo, intestinis, corde, cerebro consistant, ex sensibilibus analogiis deprehendi nullo modo possunt. Frustra lesarum actionum testimonia adducuntur. Spirituales enim Tincturæ, & astrata semina, non ita locis inhærent, quemadmodum corpora, neq; oculis vel manibus diversoria sua patefacere volunt. Relicta igitur corporeorum locorum inani inquisitione in his morbis, Elementalia querere oportet, in quibus spiritus spiritualesq; Tinctura, spirituali modo delitescunt: non quemadmodum lapis in vesica, mucilagines tartarea intestinis, ventriculo, hepate, liene: sed quemadmodum spiritus minerales in Elementis. Hoc verò nec oculis nec manibus deprehendi potest. Perspicacioribus oculis, altiori ingenio, subtilioribus Inquisitoribus opus est, si spirituum penetralia deprehendere velimus.

Quintus

Quid igitur reliquum est, cujus ope, ductu, spirituum tam occultis latebris investigari possint? Sunt spiritus, iisdem vel domesticis proprietatibus insigniti: sunt semina, in quibus communes scientiæ & potestates vigent: sunt astra, quæ locorum, temporū, motuū, prædestinationes, similes obtinuerunt. *Horum oculis, & cerdū radiorum applicationibus, nihil occultum esse potest. Si corporum motus stabiles sunt si gravia deorsum, levia sursum tendunt: spiritibus, Scientia ac potestati vicinioribus constantes motiones, & motionum termini infallibiles, utiq; non deerunt. Si ad cadavera congregantur aquila: si ferrum magnete tinctum, Septentrionem monstrat: si ventorum motus certi sunt, neq; omnium astrorum resolutiones ex quibus venti prodeunt, ad Austrum vel Septentrionem pergunt, sed destinatas habent vias, notos terminos: si consentanea consentaneis, domestica domesticis, naturali desiderio sese applicant: ductoribus sanè, & inquisitoribus, in morborum occultis mineris inquirendis, non destituemur: si tamen Mundanam Anatomiam cum Microcosmi debitè conferre possimus. In illa enim, nuntii deprehenduntur & Parmenones, Veneti, Romani, Mediolanenses, Florentini, Neapolitani, vel capitales, hepatici, cordiales, stomachales, lienares, sanguinales, synoviales: & inter Venetos, alii Augustanorum, alii Antuerpiensium, alii Viennensium: sic in corpore humano inter synoviales nuntios, alii epilepticorum, alii podagricorum,*

eorum, alii febrium, alii ulcerum, alii melancholicorum, &c. Nec obscure sunt nuntii, sed a Natura, domesticis signaturis insigniti, quarum beneficio, in tanta rerum multitudine inveniri possunt. Itaque ubi de minera, loco, vel fomite epilepsia in homine dubitamus, sensuum analogiis relictis, principium nuncium in Anatomia mundana, vel in Repub. Mineralium, Vegetabilium & Animalium inquiremus, idque signaturarum & proprietatum ministerio, que in tribus Principiis reperiuntur. Tum verò ex familia, preparatione, & exaltatione Inquisitorum vel remediorum, Elementales astralium morborum mineras inveniemus, sive in potentioribus Elementis profundius inhereant, sive in levioribus, superficies solum occupaverint. Atque hoc pacto, si ex Vegetabilium Internuntius, crudis, vel preparatis & exaltatis, ex symptomatum remissione & Transplantatione, inventam esse mineram conicerimus, dubium non erit; radicem talis epilepsia in agris delituisse, quorum Elementa, & Principia Elementis consentanea, invalida existunt: vel si in agris validiorum Elementorum & Principiorum habitaverit, in superficie saltem basisse, nec profundas radices egisse. Rursus, si Vegetabilium legationes vane fuerint, neque postulatis precibusque eorum inclinentur paroxysmi, sed signaturas immutatas prioribus planè similes producerint, subtilioribus Internuntius opus est, qui altius penetrare possunt, & diversoria potentiorum Elementorum inquirere, quas itaque im-
 mutare;

mutare, mitigatis radicibus. Tales ex Mineralium familia peri debent. Nuntios verò preparare, itinere accommodatos, & innoxios reddere, a carceribus & captivitate expedire, hoc opus, hic labor est. Qui hanc provinciam difficultate perterritus recusaverit frustra morborum loca inquirat. Similiter in febribus, si manna, castia, diacatholicon, agarico, rhabbaro, scammoniatis, & similibus obtemperaverint, argumentum est, earum radices in partibus foveri, quarum Elementa & Principia debilia sunt, ut in ventriculo, intestinis, mesaricis, vel superficialiter in potentiorum partium Anatomis, ut in renibus, sanguine, visceribus, synovia, receptas esse, idq; ob Tincturarum debilitatem radicibus & seminibus inherentium. Quod si talium remediorum impressiones neglexerint, in partibus fovebuntur, quarum Elementa & Principia, validiora existunt: vel si debiliorem Anatomiam occupaverint, radices profundas posuerunt, & longa circulationis digestionem, seminum suorum Tincturas ad exaltationem perduxerunt, superficiebus illis consumtis & relictis, quæ purgationibus per alium vel vomitum tolluntur. Itaq; nuntios subtiliores requirunt, non semper ex Mineralium familia desumptos, sæpe ex Vegetabilibus preparatis, exaltatis & ad potentiores gradus deductis. Horum remediorum predestinationes, urinas, sudores, movent, & subtiles consumptiones molliuntur, quibus officis, febrilium radicum occultis diversoria patefaciunt, gradus quos

quoq; & exaltationes Tincturarum febrilium. Atq; hac est vera Methodus in investigatione minerarum morbosarum. Est & alia, obscurior tamen ac incertior, qua ex symptomatum vehementia & remissione dependet. Quemadmodum enim Hippocrates, genitale semen, ex partibus, in quibus Elementa & Principia totius animalis potentissima vigent, derivari, hoc inditio confirmavit, quia impressiones vehementissima, efferuescentias seminis comitantur, & quia tam pusilla materia evacuata, tanta sequuntur in toto animali mutationes: ita quoq; vehementissima symptomata, testantur morborum mineras in partibus delitescere, quarum Elementa & principia validissima sunt, nisi astrorum potentes impressiones sequantur, ut in venenis apparet. Diuturnitate, reciduarum frequentia, & evidentium causarum animadversione, hac distingvere licet. Qui morborum generationes, semina & radices ignorant, longè aliter in locorum inquisitione procedunt. Philosophicis enim Methodis destituti, sensuum mancipia fiunt: morborum notiones sensibiles, subjectis corporeis inherente proponunt: intemperies, obstructions tumores, ulcera, & melancholiam cum comitibus adjungunt, causasq; morborum Antecedentes & Conjunctas, inde duducunt: tum verò loca affecta rusticè inquirunt, cum in omnibus morbis astralibus, qua Elementa vitalia potentib. impressionib. tingūt, universa afficiantur, mineras inquirere oportuit, radices, & fontes morborū.

Neq; per se, & per consensum affici, inquisitionis faci-
 litatem excusare potest. Si enim per se affici di-
 cuntur partes, in quibus fomices morborum fun-
 dantur, si tales præcipue inquirimus, quid Analogi-
 smorum prolixus & nudis subtilitatibus, partes
 compatientes, ac conspiratione mutua condolentes,
 investigamus, steriles vero signaturas earum partium,
 in quibus radices latent, adducimus. Non
 sufficiunt symptomatum antegressiones perpetuita-
 tes, conspirationes, reliquæ, neq; aliarum partium
 libertates, suspectas, morborum servitute obligari
 possunt. Hinc errores, fatuitates, & miseria in-
 finita: morborum rationibus confusis, & ob afflictio-
 num evidentiam perperam descriptis. Nam quia
 in febribus cor præcipue affici videbatur caliditatis
 intemperie, neglectis febrium radicibus, ex quarum
 vaporosis resolutionibus, non solum caliditates, sed
 etiam frigiditates, & universa febrium symptoma-
 ta procedunt, febrim esse calorem in corde accen-
 sum pronuntiaverunt. Si frigiditatem in corde in-
 troductam dixissent, Analogismorum conjecturis
 aequè muniti fuissent. Præcedit enim frigus, & ut-
 plurimum gravius affligit, in omnibus intermit-
 tentibus, quo superato, vaporibusq; natura frigida ac-
 censis, falsa caloris imago representatur. Ita in
 omnibus intermittentibus febribus, & plurimis
 continuis, cor per consensum saltem afficitur,
 & vaporosis resolutionibus febrilium radicum,
 alibi mineras habentium. Dicent Galenistæ nos
 causarum

causarum & morborum discrimina negligere: se quoque, fateri, ex putrescentibus humoribus, in venis, ventriculo, visceribus, purgatione, vel vena sectione tollendis, febrilem calorem in corde suscitari: tales verò humores, ad causarum collegia, non ad morborum ordines referri. Præterea, constare nos ex tribus, continentibus contentis, & impetum facientibus: contentorum vitia, vel humorum, ut ipsi exponunt, causas existere: continentium vel solidarum impetus apparere. Qua fronte, Hippocratem, Præceptorem salutare audent, tam adulterinam hujus Aphorismi interpretationem adducentes? Qua verecundia decreta ipsius repetunt, qua libello De flatibus, promulgavit: ubi morbus omnes ἀπὸ πνεύματων, à spiritibus, flatibus, vaporibus, proximè proficisci ostendit: Febrium quoque exempla adducit, epilepsia, hydrops, & fluxionum, magna observationum ac rationum mole contendens, actionum omnium debilitationes, depravationes, & abolitiones, à spirituum potestatibus, & vitalibus impressi- onibus proximè proficisci. Itaque, si morbos appellant, a quo proximè leduntur actiones, cur in continenti- bus, vel crassis, & immobilibus corporibus potius quàm in spiritibus, morbos collocaverunt? Sed re- lectis nominibus, rerum differentias palisper scrutemur. Tria enim hæc, Causæ scilicet antecedentes, Morbi, & Symptomata, non differunt Genere, essentia, vel proprietatibus specificis, sed pote- state vel actu solum: quemadmodum Medicus

V
dormiens,

dormiens, à vigilante : sulphur non accensum, ab accenso : sal non resolutum, à resoluto : mercurius non sublimatus, à sublimato : quemadmodum non maturna, a maturis : ascendencia, à quiescentibus : exaltata, à delitescentibus : astralia vel in actum reducta, à seminalibus, vel in potestate manentibus : quemadmodum semen caninum, à cane differt : salvia, à salvia : urtica, ab urtica. Quia igitur talia in corpore continentur, quæ putredine, digestionem, separationem, exaltata & in actum reducta, febrilia symptomata perpetuo producere solent, si nomina iis imponenda sunt, unde queso, nominum insignia mutuabimur? Ex Radicibus proculdubio, & proprietatibus innatis, perpetuis, specificis, sive actu nunc apparent, sive in potestate radicum delitescant. Hac lege dicemus in corpore latere radices, semina, impuritates Nitrosulphureas vel febriles, quæ digestis temporibus separata, exaltata, suscitata, accensa, vel in actum reducta, horrores rigores, frigiditates, somnos narcoticos, calores in corde, pulsum alterationes, producere possunt. Quod si tales radices, causas antecedentes febrium nominare libet, licet : nihilominus iisdem radicibus progredientibus, ad maturitatem perveniens, exaltatis, accensis, morborum appellationes, nulla ratione eripiemus, morborumq; symptomata, actiones lasas, calores, colores, saporos, ex proprietatibus radicum produci, constanti veritate asseverabimus. Quinetiam radicibus adhuc silentè in corpore latitantibus, morborum insignia

insignia concedemus, & paroxysmorum intermissionibus, ubi nullus in corde accensus est calor, nihilominus febrim in corpore latere, rectius quàm antecedentem causam, dicemus: epilepticos quoque, epilepsiam in corpore circumferre, quamvis longa habeant paroxysmorum silentia. Manet enim in corpore, radix epileptica, vel vitriolum mercuriale, in quo, symptomatum signaturæ, vitali potestate continentur. Aut igitur Soritica dubitationes, in rebus naturalibus locum habebunt: aut causis Antecedentibus, morborum appellationes concedere oportet. Dubitavit quidem Galenus, lib. De locis affectis, quando dicenda esset dysenteria: an incipiente exulceratione intestinorum, quæ adhuc non manifestè lederet actiones agrotantis: an verò postea, ubi virum manifesta læsiones apparent. Quæ dubitatio ridicula planè est. Progressiones enim Naturæ, continuæ sunt, nec recipiunt Soriticas dubitationes, ut artificum intermissa operas.

Domus namque dum exadificatur nominum insignia, magnitudine, & certa oporis absolute mutatur: morborum verò generatio, naturalis est, & nomina radicum retinent, nisi continuitatem Naturæ, violenta nominum interpositione, turbare velimus. Hæc de locis morborum dicta sufficiant: de temporibus post hæc agemus. Fundamenta temporum in Donis & Scientiis seminum continentur:

ibi, termini, horæ, minuta, menses, anni, lustra, seculo, longè antea definita sunt. *Et unicuiq; semini, ut colorum, saporum, figurarum, caliditatis, frigiditatis, duritiei, asperitatis levitatis coagulationis, resolutionis, magnitudinis innatae leges existunt, ita quoq; temporum prædestinationes, silentii, ortus, maturitatis, senii, adjunctæ.* Tempus enim non est aliud a progressionem & fluxu seminum, ex Orco vel Iliado, in Rempub. Jovis. *Quocirca, semina diversa, temporum quoq; varietatem ostendunt. In cælestibus seminibus vel astris, manifesta sunt motuum & maturitatum tempora: de quibus antea diximus, Capite de Generatione. Vegetabilia omnia, certis temporibus germinant. Mineralium & metallorum tempora, quia ex radicibus procedunt invisibilibus, paucis comperta sunt, tarditate & raritate difficultatem augente. In his omnibus duplicia tempora observare licet, Digestionum vel maturitatum, & Resolutionum. Differunt enim inter se plurimum: nec omnia que tarda, habent digestionum tempora, tardas quoq; fructuum resolutiones ostendunt. Digestionum tempora, in omnibus continua sunt: Resolutionum verò, in multis interrupta. Metalla longe habent Digestionum tempora. Seculorum enim terminis Plenilunia describunt, Resolutionum deinde tempora, continua quidem, sed tarda adjungunt. Mineralium Digestiones breviores sunt, Resolutiones verò ut plurimum interruptæ, ut in Thermis, certis anni temporibus efferuscentibus,*

bus, & similibus salium radicibus, apparet. Vegetabilia, Digestionum tempora, annua, menstrua, bimestria, trimestria, obtinent, Resolutiones deinde continuas vel interruptas, citas vel tardas, demonstrant. Digestionum quippe temporibus, sobolis fecunditatem, fructuum numerum, Resolutionum repetitiones & durationes decernunt, & consilia ineunt futurae progressionis: ita predestinatione accepta, mirabili desiderio ad officia & terminos festinant. In arborum Resolutionibus, continuas major apparet. Fructus enim omnes, ut pyra, poma, castanea, nuces, glandes, simul ferò erumpunt, & continuitatem maturationis expectant: rose verò, viola, crocus, coronaria omnes, interruptas habent Resolutiones, & paroxysmorum repetitiones. Fructus enim vel flores, qui maturitati viciniores sunt, erumpunt. posthabita aliorum sorte. Transplantantur etiam temporam Digestionum quam Resolutionum. Vegetabilia enim quæ ex semine procedunt, tarda habent Digestionum vel fermentationum tempora, insitione verò accelerantur. Hujus beneficio Plenilunia Lustrorum, in annua mutantur, & quæ septimo anno (interdum decimo) ex semine fructuum germinatione, sobolem pollicebantur, si insitione serantur, consentaneas & hospitaes radices nacta, predestinationes accelerant. festinata mercede diligentiam humanam compensantia. Desiderium quoque totius Naturæ demonstrant celeritate gaudentis, ut predestinationibus Mundanis absolutis, beatiora receptacula re-

petere liceat, perpetua quiete ornata. Resolutionum vel germinationum momenta iisdem de causis accelerantur, retardantur, immutantur. Itacerasorum tempora, in pyrorum mutantur, uvarum maturitates, prunorum comites fiunt. Locorum, radicum, & proprietatum confluentium admixtiones, negocium hoc absolunt. Hæc temporum rudimenta, si ad Anatomiam humanam debite accommodentur, sanitatis & morborum periodos, paroxysmorum circuitus, silentia, Plenilunia, decrescen-tias, Crises, & Decretorum dierum rationes, magna facilitate demonstrabunt, multisq; difficultatibus & obscuritatibus sublatis, à Pythagoricorum numerorum injustis usuris, à melancholia & humorum phantasticis commixtionibus, à Mensis medicinalis laboriosa computatione, ab excrementorum Geometricis fluxionibus, & expultricis facultatis ociosa patientia, nos excusabunt. Nec oportet formas ipsas & externas signaturas rerum naturalium, in Microcosmi Anatomiam inquirere: sufficiunt proprietates, Scientiæ, Dona, prædestinationes, Tincture seminales, vitæ & potestatis custodes. Vanum est, bovem in homine inquirere, cupressum, fagum, triticum, vitem, aurum smaragdum: proprietates verò & Tincturas radicales, actio-num fontes, uvarum, tritici, hordei, auri, smaragdi, rosarum, violarum, qui quærit, inveniet. Neq; horum solummodo proprietates, sed etiam in quibus-

quibusdam, vitrioli, sulphuris, nitri, mercurii, arsenici, antimonii, nappelli, urtica, aronis, opii, mandragora, cicuta, deprehendit. Resoluta vero sunt semina rerum naturalium & spiritualia, in generationibus ac transmutationibus Microcosmi, & Transplantatione externas illas signaturas figurarum, coagulationum, magnitudinum, amiserunt, intrinsicis servatis, in quibus temporum, saporum, odorum, colorum, caliditatis, frigiditatis, coagulationes, sed non mundanae figura, sed non externa, proprietates constantes custodiuntur. Semina igitur morborum quæ ab ortu accepimus, longa habent digestionum tempora, ut epilepsia, podagra, lepra, melancholia. Quædam, septimo anno ad effervescentias perveniunt, quædam decimoquarto, alia vigesimo sexto, alia trigesimo oriuntur, & digestionum tarditatem, fructuum constanti & difficultate dissolubili progenie resarciunt. Qui verò morbi in alimentis semina habent, sive inferioris globi, sive superioris, insitionum leges imitantur, & digestiva tempora citius absolvunt, præsertim si consluentiam in Anatomia Microcosmi invenerint. Locorum quoque vel agrorum diversitates, tempora digestionum variant. Citius enim fermentantur, & ad effervescentias promoventur, quæ in ventriculi Anatomia inseruntur morborum semina, quam quæ in hepatis, renum, synoviae, sanguinis & similium partium Elementis, recipiuntur: servata tamen seminum analogia. Citius enim febrilia semina in renum

Anatomia implantata, ad germinationes venient quam colica Tinctura, in intestinis vel ventriculo: & in ventriculo, citius tertianarum radices, quam quartanarum, digestionem absolvent. Ita epuemera febres, id est, aëreae, velocius ascendunt, fermentatione peracta, quam heëticae vel ignea. Sic podagra serius Digestionum tempora conficiet, quam pleuritides, dysenteria, prunella: & inter podagras, aëreae, & terrestres, citius quam ignea & aquea. Talis analogia in omnibus morbis servatur. Quia verò in febribus, tempora Digestionum & Resolutionum manifestissima sunt, & circuitus paroxysmorum constantes, consideratione dignum est, quæ ratione, regionum, ætatum, sexuum, alimentorum, consuetudinum neglecto discrimine, quartani, tertiani, & quotidiani circuitus perpetui, & constantes, in tanta agrorum & seminum diversitate, custodire possint. Principio causæ communium & frequentium morborum occurrunt, seminum videlicet copia, nascendi facilitas, locorum opportunitas. Hac omnia in febribus intermittentibus concurrunt. Semina enim & impuritates febriles, sulphureæ nitrositates, in omnibus alimentis copiosissimæ inveniuntur, in vino, pane, leguminibus, carnibus, piscibus, cerevisia, oleribus, Italicis, Hispanicis, Germanicis, Anglicis, Arabicis, Asiaticis, Indicis, & omnium nationum alimentis. Rursus, in corporibus juvenum, senum, mulierum, virorum, Italarum, Danorum, Germanorum, nobilium & rusticorum,
separati

separari debent in horas tales impuritates ab alimentorum puritate. Frustrata separatione, ob errores & delicta vivendi frequentissima, semen reliquitur: loca consentanea, repetita impressio-
 num assiduitate constituens: quibus receptum, digestiones & fermentationes, breves non difficiles, ad exaltationem, fructuum resolutiones, ac effervescentias requirit. Atq; sic causas frequentis & communis calamitatis febrium invenimus. Circuituum verò equalitas idcirco ubiq; ostenditur, quia ex proprietatibus specificis, intrinsicis, constantibus, fluunt Individuæ nature proprietates, mobiles, externæ, & momentaneæ: in corporibus, alimentis, morborum seminibus, actionibus naturalibus, ratione locorum, ætatum, sexuum, consuetudinum & similibus assidue mutantur: interne vero signaturæ, specierum & Principiorum radicibus coherentes, permanent. Neq; externis impressionibus transplantantur, nisi interiorum, & potentiorum astrorum Tincturæ conspirant, quibus conspirantibus, quia radices febrium intermittentium hermaphroditicæ sunt, æquivocas generationes admittent. Ita tertianæ, in quartanas & quotidianas degenerant, & quartanæ rursus in tertianas, erraticæ in quartanas, intermittentes in continuas, & vicissim. Spuriæ quoq; febres ob Transplantationes faciles, frequentissima existunt, in quibus circuituum signaturæ immutantur, sive assumendorum faciendorum & fortis incidentium efficientia Transplantationes

contingant, sive impuratum diversarum mixtione, sive ulteriori circulatione & exaltatione primarum radicum. Qua ratione semina morborum delitescant in corpore, & sine sensu, hostem ac mortem saepe circumferamus, & semina subito orientur, qua sensim, neutrali constitutione pramissa, superiori Capitulo exposuimus. Causas quoque saepe adduximus, ex quibus transplantantur Digesta morborum tempora, id est, ex quibus accelerantur vel retardantur. Sic quotidiana repletiones & commensationes, semina latentia ad mensem accelerant, ut calx ad radicem arboris aspersa: sic intempestiva exercitia, Venus, animi affectus, ira, timor. Sic Athleticum corporis habitum damnavit Hippocrates, quia ex tanta potestate caloris digerentis alimentorum & exercitiorum robustissimorum assiduo usu excitati, semina gravissimorum morborum (sine quibus non vivitur) ad exaltationes & extremitates calamitosas subito promoventur, qua alioquin ad tantas potestates non pervenirent, sed vel leviores morbos producerent, vel paulatim a natura, devicta propulsarentur. Absolutis Digestis temporibus efferrescunt radices morborum, & fructuum Resolutiones instituunt, continuas vel interruptas. Si enim Tincturas seminales efflorescentes, homogenias, aequè maturas obtinuerint, continuitatem temporis, in resolutionibus fructuum custodient. Tales radices, ex impuritatibus constant sulphureis, arsenicalibus, auripigmentalibus, in quibus saliam

salium valida Tinctura non sunt admixte, vel si admixta sunt, in primis saltem superficiebus harent, rigores, horrores, frigiditatesq; producentes, donec consumpta, puras, similes, impermixtas & continuas relinquunt sulphurearum radicum Tincturas. Hec est causa continuitatis febrium ardentium, heticæ, pleuriticis, prunella, pestis & similibus morborum. Salia quoq; si similem sulphurum naturam, longa Digestione acceperint, continuitatem Resolutionum emulantur, ut in ulceribus apparet. Rursus, radice, morborum heterogenea, Resolutiones interruptas producant, & paroxysmorum circuitibus, fructuum predestinationes absolvunt. Sed quo pacto observatur certa proportio circuituum, si impuritas, vel radix, non est homogœna, sed heterogœna? Dico, illam heterogœnitatem, non esse in specie, sed in gradibus non quia radix contineat Tincturas diversarum specierum, sed quia continet Tincturas, efflorescentia fructuum in lucem prodituras, alias maturitati viciniore, alias vero remotiores. Inde fit, ut hodie, partes matura efflorescant: cras, perendie, vel tertio die, quibus secunda maturitatis sortes obtigerunt: tertio circuitu, quæ predestinationes tertias acceperunt, idq; continenter, in consumptionem omnium Resolutionum, in revolutione radice definitarum. Ita nonnullæ radices, quarto circuitu, debitum natura perficiunt, & in consumptionem, fructibus exhaustis, abeunt: nonnullæ, septimo, decimo, decimoquarto, vigesimo, &c.

Huc

Huc Aphorismus Hippocratis: Tertianæ exquisitæ quatuordecim circuitibus terminantur. Quartana verò exquisitæ, plures circuitus requirunt, anteaquam in radicum thesauris desinitam fructuum sobolem, exhaurire possint. Tales Tinctura vel superficies resolvendæ continuantur in Scientia medicis, & prædestinationes locorum ac temporum ordinatas, certis numerorum proportionibus descriptas, ab initio Digestionis acceperunt. In fermentationibus enim seminum vel radicum, Resolutionum circuitus numerantur, & decreta temporum valida peraguntur, quæ in Scientiis Tincturarum resolvendarum inscribuntur: ita stationes accipiunt ordinatas, primas, secundas, tertias, quintas, &c. quibus instantibus, servata progressionum proportione, & continuitate, emergunt, & destinata officia, peragunt. Itaq; post primam sobolem, Resolutionem, exhaustis primis satellitibus, Tincturis, superficialibus, si secundæ, vicinæ, continuæ superficies vel Tincturæ, vigintiquatuor horis ad maturitates terminum destinantur, si Elementa & Principia corporum quibus obligantur resolutioni accommodata tanto temporis spacio reddere possint, circuitus quotidianos ostendent, tertianos, quartanos, quintanos, sextanos, menstruos, anniversarios eadem ratione: servabunturq; circuituum proportiones, ut qualis fuerit proportio primi ad secundum, talis erit secundi ad tertium, tertii ad quartum, & sic deinceps: proprietatibus tamen universalium temporum, &

motuum naturalium analogiis non neglectis. Ita enim circuitus qui in principijs morborum contingunt, sicum iis comparentur, qui in consistentis vel declinationibus apparent, anticipationum, durationum & declinationum collocationibus plurimum distabunt. At vorò si proximi circuitus proximis conferantur, exigua dissimilitudo apparebit. Transplantantur quoq; hæc circuituum vel resolutionum ordinata tempora, ex iisdem causis, ex quibus digesta tempora antea declaravimus immutari. Sæpe sanguinis missione, purgatione, & similibus machinationibus, circuituum numeri abbreviantur, immutantur, ad exaltationes destinatas pervenire non permittuntur, magna ægrotorum commoditate. Et si opportuna remedia exhibeantur, resolutis & consumptis radicibus, universæ prædestinationum leges fermentationum diuturna & dura decreta tutò ac citò tolluntur. Crises in iis morbis contingunt, in quibus radices, posteaquam ad certum maturitatis gradum Tincturas resolvendas perduxerint, subita effervescentia universam sobolem cum tota radice resolvere possunt, idq; vel corporea vel vaporosa resolutione, resolutamq; impuritatem, vel per sudores, vel per sanguinis fluxuum, vel per alui excretiones, rarò per urinas, confestim evacuare. Vocabulum Hippocrates non à Judiciis, sed separationibus potestatum vel spirituum, à continuitate mitterarum, desumfit. In continuis febribus, & exquisitis tertianis, tales radices, Crises perfectas sæpe ostendunt.

ostendunt. Apostematum vero radices, ut pleuritidis, prunella, pestis, carbunculi, & februm nonnullarum continuarum, minus exquisitarum, sæpe imperfectas crises, per Depositionem, ut loquitur Hippocrates, & transmissionem resolutarum Tincturarum ad suspectas partes, per urinas, & imperfectas evacuationes, relinquunt. Tales morbi, ubi prima germinationum rudimenta emiserint, quod in plurimis quarto die contingit, in nonnullis tertio, quinto, sexto, septimo, octavo, & c. certa inditia futurae resolutionis demonstrant. De quibus copiosius, in nostris De febris, agemus: nunc omnia adferri non possunt. Multa quoque dicenda essent, de temporum Transplantationibus in morbis, de mixtionibus impuratum, de locorum proprietatibus quæ tempora variant, de continuis morbis, a principio decrepcentibus ad solutionem usque, vel augescantibus, vel in eodem statu permagentibus, de circuituum mixtione & presentia in continuis morbis: quæ omnia, locis & temporibus opportunioribus explicabuntur. Galenus causa circuituum ad partium dispositiones, trahentium, generantium, suscipientium, mitentium excrementa, retulit Partes enim quæ aluntur, quoad similem habuerint dispositionem ab eodem nutritivo alimento, æqualia quantitate, similia qualitate, & eodem tempore trahunt excrementa colligere, hæc deinde vel copia, vel quantitate, expultricem facultatem stimulare. Mirum quod antea paulatim non aggrediatur expulsionem, priusquam tanta coacervetur copia, quæ sæpe nature

vires superare solet, & noxia symptomata inferre. Subitæ mutationes, & præcipites actiones, Naturæ sunt invisæ: paulatim opus aggreditur, & securitatem magis quàm celeritatem amat. Dispositionem partium ubiq; inexplicatam reliquit, cui tamen excrementorum procreationem attribuit. Neg, se res ita habet. Etenim incipientibus paroxysmis, in mineris non adest tanta excrementorum copia: sæpe ex quæ admodum impuritates animadvertuntur, quæ Tincturas habent copiosa vaporum supellectile fœcundas. Vaporosa verò Tinctura, quia Cherionium habent admixtum, non solum excrementa intestinorum, ventriculi, renum, viscerum, sanguinis, synovia, carniùm, inquinare possunt, sed etiam vitalia Elementa totius Anatomie humanæ. Quinetiam accensis & exaltatis Tincturis sulphureis in morborum mineris, trahendi validam facultatem concedimus. Continent enim sæpenumero spiritus insaturabili fame præditos: & antea diximus, spiritus solum esurire, & sitire, non corpora, potentioresq; à debilibus trahere, idq; posteaquam exaltati fuerint, & in actum positi. Proinde non mirum est, si ex radicibus mercurialib. in capite resolutis, spirituũq; famelica attractione, tanta serosi cataracti copia, brevi tempore, per capitis emunctoria evacuetur, quanta in totius calvarie capacitate comprehendendi non possit. Neg, mirari oportet, si in pleuritide, sputi tanta copia, brevi tẽpore tusiendo rejiciatur, quanta in membranis & musculis intercostalibus

nulla

nulla ratione contineri poterat. At verò multi existunt morbi, in quibus spiritus famelici non adsunt, quorum resolutiones non permiscuntur excrementis, ut melancholia, epilepsia, mania, in quibus circuitus custodiuntur ordinati, sine excrementorum admixtulo. Similiter si dispositionem partium morbosam, id est, radices, semina, Elementa, mineras, Tincturas, potestates, astrum morborum, olfecisset Galenus, facultatibus certè qua partibus sanis insunt, morborum gubernationem non ascripsisset. Silent Naturæ prioris ministeria, & hospitem potentiorum satellitibus provinciam concedentes, incognitas eorundem molitiones, & novas progressiones anxie admirantur. Non est illa facultas in posterioribus ventriculis cerebri, alimentorum impuritates paulatim, quoad sanitatem fruitur animal, expellens, quæ tantas convulsiones, manuum, pedum, capitis, & totius corporis, in epilepticorum paroxysmis molitur: validiores adsunt vires, quarum efficari potentia universum animantis robur obtemperat: quarum hostili & dolosa apprehensione, gloriosa illa statum tam superbi animalis, subito prostermitur, & deformi ac horrenda agitatione, miserabiliter laceratur, ipso pavore astantium satis attestante, sacrum quippiam, demoniacum, potes, & humanis viribus superius, adesse. Quocirca, neg, expulserici facultati partium (cujus proprietates & naturam non explicavit Galenus) neg, excrementorum collectionibus vel transmissionibus, circuitus morborum.

vum ascribi debent. Nec qualitates excrementorum, crassities, tenuitates, visciditates, caliditates, frigiditates, rectè adducuntur. Sunt enim signatura & umbra earundem proprietatum & potestatum, quæ temporum circuitus gubernant. Et quemadmodum colorum, saporum, figurarum Scientias continent, ita quoque coagulationum, & corporum consentaneorum signaturis, non destituuntur. Neque proprietates quæ crassas corporum coagulationes obtinent, tardiora perpetuò digestionum & resolutionum tempora ostendunt. In spiritualibus corporibus temporum diuturna silentia sæpe existunt, ut in morbis astralibus apparet: crassa verò & corporea semina in ventriculo, intestinis, & vicinis partibus, celeres habent periodos, & Luna circuitus, ut ait Hippocrates, imitantur. Tempora certè rerum omnium, post habitis corporibus & extremis spirituum coagulationibus, in spiritualibus Tincturis medicis vicinioribus perpetuò del rescunt. Quod ad reliquas morborum signaturas attinet, dolores, pulsuum immutationes, urinarum & aliorum excrementorum alterationes, concoctiones, cruditates, calores horrores, rigores, frigiditates, somnos narcoticos, vigilias, deliria, insensibilitates, in summa, ad actiones læsas, excrementa immutata, & externa corporum accidentia, quia temporis angustia, itineris necessitas, & Compendii leges, non admittunt, singulatim hoc loco explicari non possunt. Nihilominus si diligenter considerentur ea quæ de morborum Ge-

generationibus & Transplantationibus, actionum naturalium administrationibus, a nobis prodita sunt, non erit difficile symptomatum omnium generationes & progressus invenire. Exempla & Methodos inventiendi, antea posuimus: hic quoque nonnulla adjiciendos, finem huic Capiti imponemus. Itaque dolorum causas imprimis adjungemus. Hi omnes, à Spiritibus salium resolutis proficiuntur, in quibus saporum extremitates adsunt, ut austeritatis, aciditatis, acrimoniae, salsedinis & similium: ut vel hinc palam fiat, quam ineptè contra Archigenem disputet Galenus, secundo De locis affectis, quod saporum nomina doloribus accommodaverit: acerbum, austerum, acidum, mordax, salsum, dulce, amarum, acre, lingua judicari: siccum, humidum, calidum, frigidum, asperum, leve, tactu: dolorem verò tactus esse symptoma: proinde ex objectis tactus, differentias & nomina dolorum desumi debere. Nam ille subtili lingua praeitus fuit, si saporum differentias sine tactu deprehendere potuit. Tactum sane omnibus sensibus communem concesserunt Philosophi. Neg, ullam actionem vel passionem sine tactu fieri posse, asserunt Peripatetici, confirmant Platonici. Sapores verò, amaros, acidos, austeros, acres, linguae dolores inferre differentes, etiam pueri sciunt: catarrhos, dolores salsos producere, & salsedine asperam arteriam ac pulmonum canna fatigare, multi aegroti conqueruntur. Facilius quoque intelligitur dolores colicos ex acetosissimis,

pon-

pontagiosis, & acutissimis Incuris per omnia
 penetrantibus proficisci, quam si ex frigiditate
 (qua tanta in vivente esse vix potest, ut tam imma-
 nes dolores ciere possit) siccitate vel asperitate, o-
 riri dicantur. Ex esu acidorum, dentes & gingivæ
 dolent, dolorisq; speciem nomine insignant ex sapo-
 rum proprietatibus desumpto. Rursus, usu salforum,
 lingvæ, palatum, gula, dolent, dolorisq; diversam à
 priori speciem, diverso quoq; nomine exprimunt ho-
 mines ita affecti. Dicunt enim se tristi sensu, id est
 dolore, coque salso, laborare. Idem contingit ex
 usu acium, ut zingiberis, piperis, aronis, persica-
 riæ, &c. amarorum quoq; ut absynthii, fellis, cen-
 taureæ. In omnibus sanè, differentes dolorum spe-
 cies representantur, saporum, proprietatibus co-
 hærentes. Quòd si similes dolores, proprietates, in
 aliis quoq; partibus contingant, quis similibus affe-
 ctionibus, causis, effectibus, similia nomina recte ac-
 commodari posse negabit? Neg; proprietates, &
 objecta sensuum ea ratione confundentur. Lingvæ
 officium est, saporum discrimina interpretari,
 affectiones verò, & impressiones saporibus co-
 hærentes, non solum lingvæ, sed & aliæ multæ
 partes, etiam invitæ, percipient. Sapores etiam
 extremos, & ad summam exaltationem ductos sape
 continent, quales, si lingvæ representarentur, dolo-
 res maximos & intollerabiles sape inferrent. In-
 justè igitur Archigenem accusat Galenus, quod
 dolorum differentias, saporum beneficio

declaraverit, & nomina ex affectionibus saporum
 desumpta doloribus accommodaverit. Immemor
 procul dubio fuit, etiam Hippocratem, ferrium dif-
 ferentias, quæ tactu dignoscuntur, mordaces appel-
 lisse, acutas, & saluginosas. Dulces verò sapes,
 propterea non inferunt dolores, quia non sunt extre-
 mi, sed mediæ, maturi, æquabiles, permixti, sine va-
 lida salium Tinctura, à qua dolores & extremi sa-
 pores proficiuntur. Loca autem quæ vehemen-
 tissimus doloribus conflantur, confluentiam
 habent cum salibus potentissimis, ut orificium
 ventriculi, intestina, renes, vesica, synovia. Con-
 tinent enim mucilagines, in quibus spiritus salium
 acutissimi & extremi, sæpe latent, & longa digestio-
 ne separantur, ac ad exaltationes ducuntur. Hinc
 arthritides, chirogræ, podagra, Cedmata Hippocra-
 tis dolorifica fluxiones, cephalæ, hemicrania, den-
 tium dolores, ob confluentiam spirituum salium cum
 synovia, in qua, vaporosa resolutione recepti, lentas
 coagulationes admittunt salium potentibus Tinctu-
 ris & saporibus insignes. Viscera verò tantis dolo-
 ribus non affiguntur, quia non habent confluentiam
 cum spiritibus & Tincturis salium, id est, non con-
 stant ex proprietatibus trium Principiorum, quæ sa-
 lium insignes proprietates demonstrant, magis boli,
 cachymie, sulphurearum terrarum naturam refe-
 runt, in quibus spiritus obtusi, insipidi, graves ac tar-
 di, deprehenduntur. Atque hæc vera ratio est, qua-
 re dolores graves in visceribus contingant, non ver-

porum copia, vel penuria. Qui colores, à contusione, sectione, ulatione externa calefactione vel refrigeratione cōtingunt, Relollacei sunt, id est, à corporibus vel qualitatibus mortuis producti, toto genere ab iis discrepantes, quos hæcenus descripsimus, qui à Tincturis Charionis, vel qualitatibus vitalibus in corpore nascuntur. Stupores, insensibilitates, somni narcotici, à spiritibus sulphureis proficiscuntur, in quibus proprietates papaverina, mandragorina, cicutaria, hyoscyamina, & similes, vigent. Pulsuum motiones, ordinatas & naturales antea diximus à spiritibus vitalibus proficisci, non a corde vel arteriis. Ablatis enim spiritibus, vel silentibus, arteria vel cor, in eternum, non movebuntur. Itaq, à spiritualibus Tincturis & vaporosis resolutionibus morborum transplantantur, & admixtione spirituum narcoticorum, quales in principis paroxysmorum febrilium resolvi diximus, tardi redduntur. parvi, contracti, pigri, quia styptica vis, & frigida, cum narcoticis spiritibus vel vaporibus conjungitur. Accenso sulphure febrili, quia celeres motus habet & magnos, similiter alterantur pulsus, & inaequales redduntur, ob admixtionem peregrinarum Tincturarum, in quibus est potestas contrahendi, exiccandi, calefaciendi. Immutantur pulsus à resolutionibus & spiritibus omnium morborum qui vitalia Elementa penetrare, inquinare, & afficere possunt, & secundum proprietates spirituum resolutorum, vitalibusq;

Elementis per mixtorum, mutabuntur pulsus. Horum proinde proprietatibus & legibus obtemperabunt necessitates & instrumenta. Robusti pulsus, qui digitorum carnes valide feriunt, & iusta profunditate ingrediuntur, observandi sunt. Indicant enim Elementa vitalia non esse admodum inquinata, nec potentibus Tincturis hostilium spirituum occupata, nisi in arsenicalibus, auripigmentalibus, antimonialibus, nappellofis, & similibus morbis, ut in peste, pleuritide, febribus malignis. Talem enim morborum Tincturæ, quamvis pulsuum motiones non varient sensibiliter (ob motum sulphuris hujus accensi, motibus naturalibus pulsuum, similem) nihilominus præsentem perniciem ac celerem resolutionem vitæ moluntur. Langvidi quoque, non semper lethales existunt. Sæpe, ex resolutionibus spirituum mercurialium inspidorum, humectati spiritus vitales, falsam debilitatis opinionem pepererunt. Pullant etiam inflammata partes, non propter compressionem arteriarum, quia in unguibus, & digitorum extremitatibus manifestissimi pulsus in inflammationibus apparent, quamvis arteria nulle ibi conspiciantur: sed quia sulphur ibi continetur accensum, cujus natura est agitari, moveri, & pulsare. Ordinatè verò pullat, quia continuitate vitalis Elementi fruatur, cujus ordinem imitatur. Miror industriam Galeni, & sensuum exquisitam subtilitatem, in pulsuum tam obscuris, latentibus, vix mente comprehensibilibus discernen-

ferentiis dignoscendis. Certè, multos vidi Medicos, in Germania, Italia, Gallia, totius vitæ decursu in artis operibus versatos, qui sanctè affirmabant, & adhuc multi affirmant, omnes illas differentias à Galeno non fuisse tactu deprehensas, sed Geometricis & Musicis rythmis descriptas, ut gloriam aliis eriperet, & judicandi subtilitatem ostenderet: earum rerum dignotiones sensibiles jactasse quæ, quia à nullis sentiri possunt, reprehensionem non admittunt: perinde, ac si quispiam, naves in cælo, vel novas stellas, vel Satyros infra terram saltantes se aspiceret, obstinatè affirmaret, à nullo mortalium redargui posset, nisi quis ejusdem sapientia afflatus bearetur.

De calore, rigore, horrore, frigore, & similibus morborum accidentibus, sepe antea dictum est: & jam nox humida cælo præcipitat, svadentque cadentia sydera somnos. Itaque brevi repetitione, rationes dispersas conjungentes, dicemus:

Loca morborum diversa esse, minimumq; conditiones & progressiones imitari, quæ ex spiritualibus Tincturis, ad corporeas coagulationes sæpe delinquentes, locorum dissimiles societates ostendunt, actioines læsas non mineras morborum, sed consensus & sympathias partium declarare, excrementa,

dolores, tumores in corporeis & postremis affectibus solummodo significare: in primis verò radicibus & spiritualibus Tincturis, Elementalibus loco, remedium beneficium & symptomatum vehementia rectius inquiri. Tempora deinde morborum, tam digestionum quàm resolutionum, ex Scientiis, & donis Seminum prædestinationes accepisse. Esseq; in familia earum signaturarum quæ speciei vel radici, non Individuis cohærent. Transplantari tam loca quàm tempora morborum efficientia causarum, quæ Transplantaciones efficere solent. Postremò signaturas & symptomata reliqua morborum ut actionum læsiones, excrementorum immutationes, calores, dolores, colores, ex spiritualibus & vaporosis resolutionibus morbidarum radicum proficisci.

Ita natos ac educatos morbos, post hæc Cursoribus concedemus.

DE CURANDI RATIO-
NE ET LEGITIMA INDICA-
tionum ac Remediorum ad-
ministratiōe.

CAPUT XIV.

DEmonstratis morborum seminibus, radicibus,
Principiis, differentiis ac proprietatibus, Ge-
nerationibus. quog; & Transplantationibus
expōsitis, tempestivum nunc fuerit curationum leges
& Methodos adjungere. In enim difficultates, &
occulte Mechanica obscuritates, in morborum na-
turalibus ac Transplantationibus, manifestius ex-
plicabuntur, veritatemq; invisibilis Theoriæ, sen-
sibiles actiones & effectus confirmabunt. Itaq; quia
morborum omnium impuritates, radices, & Li-
mina, in humanam Anatomiam, vel ab ortu,
vel postea alimentorum usu, implantantur, pri-
mum & præcipuum curationis vel sanationis
consilium erit, tales impuritatum mixtiones
auferre. At verò dissimilis est condicio harum
mixtionum. Quædam enim ipsis radicibus hu-
manæ naturæ proximè adhærent, & Scientias
conjunxerunt cum invisibilibus & primis Principiis
Microcosmi, naturalibus tamen. Tales, quia Spe-
ciei junguntur, & Scientiarum ac prædestinationum
mixtiones admittunt, sensibilibus actionibus non
subjiciuntur, nec ulla artificum vel Naturæ industria
separari

separari possunt, sed predestinationum terminos, immutabili necessitate constituunt. Ita, quacumque nascuntur, morti confestim obnoxia fiunt. Neque Medicina conjugium vitæ & mortis separationi destinatum, perpetuum efficere potest. Pauci quoque hujus mixtionis necessitate vitæ usuras relinquunt. Aliæ mortis species accedunt, plures mixtiones superveniunt, parentum culpa, propria intemperantia, & novis ac noxiis Elementorum resolutionibus, quæ in sæculi consumptionem, singulæ, suis temporibus, aderunt. Hujusmodi mixtiones, Individuorum sunt, Speciei vel Radici inseparabiliter non coherent, nec necessaria, natura & nativitate ratione, nisi temporis diuturnitate conjugia inseparabilia contraxerint. Sive igitur hæreditario parentum semine, sive alimentorum culpa, sive externarum impressionum injuria, impuritates & radices morborum in humanam Anatomiam introducantur, Medicinam in Natura habent, cujus beneficio separari possunt, resolvi, aboleri, illa & constante radice prima, specifica, & pura, humana natura. Levioribus remediis auferuntur, ultimarum vel postremarum mixtionum impuritates, quæ alimentorum exiguo brevique delictis, vel temporum mutationibus consuetis, implantantur. Potentiori vero requiruntur ad primas, hæreditarias, connatas impuritatum mixtiones tollendas. Quæcirca nec podagræ, nec hydropes, discæpræ, nec epileptiæ insanabiles sunt, sive hære-

hæreditariæ, five alimentariæ existant, five levi-
ores, five graviores, five incipientes, five confir-
matæ, nisi occulta prædestinatione, mortalibus
incomprehensa, insanabiles evadant. *Acciden-
tia superveniendia, & morbi secundarii, vel lesio-
nes, ut calculus adamantinus in vesica, bolus consu-
matus in hepate vel liene, topbi podagricorum la-
pidescetes, remediiorum ope vix resolvuntur. Car-
nes quoq; in ulceribus corruptæ non restituntur,*
quia vita continuitatem amiserunt. Sed hæc sym-
ptomata morborum, hi effectus, non impediunt, quo-
minus radices, cause, principia, à quibus diuturna
temporibus decursione proficiscuntur, remediis tolli
possint. Quidquid in Natura radices habet,
quidquid seminales Tincturas Transplantatio-
num authores possidet, quidquid mixtione pe-
regrinas provincias occupavit, separationi ob-
noxium est, & separatores, prædestinationum ab-
breviatores, durationum, magnitudinum, colorum,
saporum, coagulationum Transplantatores & de-
structores obtinet: alioquin Transplantatio nomen
inane erit sine subjectare. Ut autem consilia cu-
rationum, & Indicationum rationes, rectius in-
telligi possint, sanationum Ideas, morborumq; dif-
ferentias, hisce contemplationibus opportunas, Re-
mediiorum facultates, & agendi modos, ordinatè
proponemus. Quibus declamatis censuram Indica-
tionum diversarum sine injuria breviter instituemus.

Sana-

Sanationes quæ manuum ministerio perficiuntur, ut luxatorum artuum repositiones, fracturorum convenientes deligationes, sectiones, autiones, venarum incisiones, sacrifications, & similes operationes, artificiales plane sunt, externæ, corporum agilitate, exercitatione, & consuetudine, potius quam Naturæ potestate, absolvendæ. Aegritudines quoque, vel morborum lesiones, bissecurationibus obtemperantes, externæ sunt, sensibus subjectæ, in quibus communi sensuum iudicio insinuantur agendi rationes, id est, representantur Indicationes etiam rusticis, habitas verò, consuetudo & exercitatio perficiendi propositi, artifices constituit, qui gloriæ & avaritiæ stimulis incitati, officiis suis sæpe abutuntur, secantes, urentes, & extrahentes, ubi nec sectione, nec autione, nec extractione opus esset. Quia serò fracturis, contusionibus, & luxationibus, sæpe supervenerunt symptomata, ut inflammationes, exulcerationes, dolores, & fluxiones, non solum repositionem vel deligationem sufficere, sed remedium, & Naturæ adminiculo opus esse intellexerunt. In his symptomatibus obscura erant causæ, nec sensuum externis & nudis conjecturis, agendorum rationes statim demonstrabantur. Itaque subtiliore inquisitione causas & generationes symptomatum, vel ipsi quasi verunt, vel a prioribus quasitas acceperunt, remediumque, naturas ac facultates talibus affectionibus resistentes. Casus certe, & fortuita experientia, in his & similibus magis quam

ratio ac rerum scientia, magistra fuit, quemadmodum in vulneribus quoque apparet, quorum curationes, his vicine sunt. In his enim remedia Antiquorum, & Empiricorum præstantiora sunt, quam Dogmaticorum & Neotericorum Indicationes requirunt. Alii morbi, qui ex semine nascuntur, qui mixtiones & insitiones impuritatum sequuntur, ut ulcera, febres, podagra, epilepsia, hydropes, colicæ, pleuriticæ, sanationes difficiles, obscure, sæpe desperatas, obtinent, quia Indicationes, que ex sensuum analogiis ducuntur, in his steriles sunt, & natiuitates eorum difficulter intelliguntur: Remediarum verò nature & præparationes, quibus tolluntur, difficillimè investigantur. Hinc tantæ curationum diversitates, & incurabilium morborum novæ Centuriæ defluerunt. Quos Labyrinthos, & inexplicatos nodos, proposita sanationum infallibili, naturali, ac consentanea. Descriptione, hæc lege expediemus. Sanatio Universalis & perfecta, est ablatio impuritatum, vel Radicum morbidarum, mixtione non necessaria humana Anatomia insitatum, quæ Balsamo naturali remedium, humanæ naturæ consentaneo, perficitur, resolvente, consumente & dissipante impuritatum seminarias Tincturas, corroborante verò consolidante & custodiente innatum Microcosmi Balsamum. Particularis est, in qua non semper radices ipsæ, vel seminales Tincturæ morborum tolluntur, sed sæpius fructus, symptomata,

tomata, paroxyfmi, dolores, mitigantur, prohibentur, ad exaltationes pervenire non permittuntur, excrementorum evacuationes instituntur, & debilitatæ naturæ corroborationes adjunguntur. Tales curationes, gradus habent, altiores & inferiores, pro ut magis accedunt vel recedunt ad proprietates & conditiones universalium curationum, suntq; Genericæ, Subalternæ, Specificæ, Individuæ, ratione graduum & proprietatum. Tria enim hæc, Morbi, Remedia, Sanatio, analogias, habent consentaneas & reciprocas, præcipuè verò, remedium & curatio. Differentiæ proinde remedium, curationum varietates pariunt, & morborum naturæ, exaltationes, loca, generationes, curationum ac remedium ordines, demonstrant, & vicissim. Sic morbi hæredarii, ubi ad exaltationes pervenerint, & alii quoq; morbi consummati, ut epilepsia, podagra, lepra, hydropes, sanationem Universalem requirunt, & remedia perfecta. Quæ verò podagra, epilepsia, lepra, hydropes, & horum morborum affines, febres, apostemata, icteritia, cachexia, ulcera, scabies, tubercula, fluxiones, paralyses, catarrhi, colica, cephalæa, nephritides, nondum ad extremitates venerunt, minus Universalibus remediis, & curationibus sæpe Particularibus obtemperant. Optanda quidem esset Universalis curandi ratio, sed paucis concessa fuit: nihilominus particularis, non est contemnenda. Sæpe enim in morbis, etiam gravissimis,

Universalis officio fungitur, impuratum radicibus consumis, & Balsami virtute confirmata. Hujus differentias & rationes, paucis exemplis illustrabimus, & viam veritatis, quoad licet, aperiemus. Demonstravimus antea, actiones omnes naturales, à spiritibus spiritalibusq; Tincturis proficisci, in quibus mechanice Scientiæ trium Principiorum videntur. Ita enim morbi implantantur in Mumias, Elementa & Anatomias partium Microcosmi, ex vaporosis Tincturis alimentorum, in quibus impuratum & morborum Scientiæ ac prædestinationes latent: ita digestionum temporibus fermentantur, augentur, & ad generationes perducuntur, quibus instantibus, resolutione vaporum & spirituum paroxysmos & symptomata omnia pariunt: ita remedium actiones ex spiritibus vitalibusq; spirituum Tincturis procedunt, non ex corporibus, vel mortuis Relollaceisq; qualitatibus. Spiritus sunt qui resolvunt, qui vomitiones, alui excretiones, urinas, sudores, insensibiles transpirationes, menstrua promovent; spiritus mundificant sanguinem, & vitalia Elementa clarificant, spiritus consolidant, tonum & tobur vitali Balsamo impartiuntur: Spiritus somnum generant, fluxiones sistunt, dolores demulcent: spiritus morborum diversa solvi sciunt & Scientiam resolvendi, evacuandi, consumendi impuritates morbosas soli possident. In summa: quæcumq; ad curationem requiruntur, omnia in spirituum potestate continentur. Itaq; spirituum differentias
 & pro

& proprietates, de quibus saepe diximus, repetere, oportet, si sanationum mysteria intelligere velimus. Sunt autem spiritus, aëria vel invisibilia corpora, accenta, resoluta, sublimata vel in actum reducta, proprietatibus trium Principiorum insignita, quibus actionum causas ascribunt. Distinctissima Spirituum plurima sunt. Quidam arctiora conjugia cum corporibus contraxerunt, qui corporei quodammodo, crassi, & tardi evadunt. Quidam vero corporibus subtilioribus adhaerent: alii puri sunt, alii permixti: alii salium proprietates magis referunt, alii sulphurearum specierum, alii mercurialium. Actiones quoque, & impressiones spirituum diversæ contingunt, spirituum differentis analogæ. Nam corporei, in partibus vicinis solummodo imprimunt, & saporum ac salium crassiorum proprietatibus agunt. Hi in ventriculo & intestinis impuritates sulphureas, crassas, vomitioni destinatas, vel alui excretioni, resolvunt. Alii vero qui corporum crassorum commercia non habent, colorum, lucis, & subtilissimorum saporum Tincturas, impressiones & actiones imitantur: tales clarificant, consumunt, mundificant, subtilium Tincturarum & impuratum resolutiones moluntur, & volatilitate ac facili penetratione præditi cum sint, vitalia Elementa universi corporis tingunt locisque, distantibus facile actiones imprimunt. Potestates quoque, horum spirituum differunt, nec omnes qui subtiliores sunt, validioribus quoque, proprietatibus

prietatibus insigniuntur, neq; morbi omnes qui in
 sanguine, synovia, carnibus visceribus consistunt,
 graviores sunt iis, qui in ventriculo, intestinis, vel
 mesenterio fundantur: alioquin frustra adhiberentur
 spiritus Vegetabilium in morbis sanguinis & re-
 motarum partium, Tales actiones, & actionum
 auctores intelligere oportet, priusquam Curationum
 leges explicari possint. Morborum quoq; differen-
 tias & proprietates præmittere convenit, quas antea
 ex impuritatibus diversis seminibus deduximus, in-
 herentium in Balsamo vitali & Mumia partium
 humani corporis, quæ alui, resolvi, & consumi de-
 bent, remedium consentaneis spiritibus. Declaravi-
 mus enim, morbos verè universos radices habere
 similes, locis solùm differre, adeoq; morborum
 summa genera, primas radices, ad quas reliquæ,
 tanquam ad fontes & principia reducuntur non
 esse multas. Hic verò quatuor morborum omni-
 um Monarchas constituemus, impuritatibus radicibus
 manifestè differentes. Ad horum deinde familias,
 morbos reliquos obscuriores, inferioris, debiliores,
 & imperfectos, magna curationis commoditate, re-
 ducemus. Quæcunq; enim morborum semina
 in humana Anatomia fructus & symptomata
 proferunt, affinitatem habent vel cum Lepra, vel
 cum Podagra, vel cum Hydrope, vel cum Epile-
 psia. Lepræ in signa gerunt, ulcera omnia, prur-
 itus, scabies, alopeciæ, furfures, squammæ, scis-
 suræ, cutis sceditates, pustulæ, malum motuum
 Y & simi-

& similes affectus. Podagræ signaturas ostendunt, colicæ, nephritides, oresses, dentium dolores, arthritides, dolorificæ fluxiones, cephalæ, hemicranîæ, &c. Hydropis affines sunt febres omnes, apostemata, icteritiæ, cachexiæ. At Epilepsiam referuntur, catarrhi, paralyces, palpitationes cordis, spasmi, vertigines, melancholiæ, apoplexiæ, suffocationes uterinæ, & vicini morbi. *Transplantationes quoque horum considerare utile est. Conspirant inter se omnium morborum radicales impuritates, & mixtiones Transplantationum auctores, facile admittunt. Ita sæpe conspiciuntur catarrhi podagrici, paralyces leprose apostemata, icteritiæ, cachexiæ, ulcerosis proprietatibus inquinatæ, febres arthriticæ, paralyticæ, catarrhosa, ad prædestinationes leprosas inclinatæ. Sic novorum morborum resolutiones, sive Transplantationes constituent fecundas, sive evanescentes, vel subito vel tardè, ut morbi Gallici, sudoris Anglici, pestis petechiosa, prunelle, dysenterici, pleuritidis, & similibus Tincturæ Epidemicæ, in radicibus antiquarum impuritatibus implantatæ (cum iis enim confluunt) mirabili mixtione adulterinas morborum species profecerunt, symptomatum insuetæ perniciæ, vehementiæ & copia comitatas. Magnum operæ precium ad veras & legitimas morborum curationes adferunt hæc distinctiones. Longè aliter tractandi sunt morbipermixti & transplantati, quàm simplices & legitimi. Quamvis autem absoluti hydropes, perfectæ,*
lepræ,

lepra, consumata podagra & epilepsia, Universali solummodo curationi subjiciantur, in qua Indicationum pluralitates particularitates, ordines, locum non habent, sed una eademq; Medicina, resolutiones, consumptiones, regenerationes & corroborationes absolvantur; nihilominus, quia talium Tincturarum (scio multos pluralitate offendi) occulta predestinationes, quarum potestate Universales illæ curationes perficiuntur, in majestate Natura latent, dispensationibus mundanis non subjectæ, & paucissimis concessæ, si minus Universales, Particulares, Subalternas, Specificas, Individuas curationum species attingere liceret, beati utiq; essemus. Particulares dico curationes, quæ tamen conditiones & proprietates Universalis illius & summæ, legitimè, quoad fieri potest, imitentur: quæ relicta Individuorum infinitate ad Specierum & superiorum Generum simplicitates, unitates, & potestates ascendunt: quæ fastidiosam Indicationum copiam, debilitatem, & virium extremam egestatem, insociabilem & implacabilem repugnantiam, ordinationem diuturnam, sæpe lubricam & perniciosam, superarunt depositis ac destructis remediis Individuis Tincturis. Tales curandi rationes sæpe Universalium officia absolverunt: podagras, lepras, hydropes, epilepsias, sustulerunt: ulcera, febres, icteritias, apostemate, colicas, catarrhos, unica Indicationes potestate sanaverunt. Neg, difficultates, Elementa, gradus & exaltationes morborum aliunde

rectius deprehenduntur, quam ex Particularum etationum & remediorum effectu, impressione & potestate. Ita Particulares curationes & curationum auctores, ostendunt, Quartanas, interdum epilepsias, ictericiis, hydropicis & podagricis affectibus obstinatioribus, validioribusq; Tincturis ac vinculis Elementa sua, & mineras occupasse. Ita Particulares Curatores declarant non nullos morbos in ventriculi & intestinorum Anatomia fundatos, difficiliore esse, agrius tractari, resolvi, consumi & destrui, quam ubi in sanguine, synovia, carnibus, visceribus, recepti. Ita Particularium remediorum Scientie & agendi proprietates, magna Medicorum administratione demonstrarunt, esse impuritates morborum in ventriculi & intestinorum Mumia radicata, qua per urinas, sudores, insensiles transpirationes evacuari volunt, frustra, in his expectari vomitiones, vel alui excretiones. Rursus, in sanguine, synovia, carnibus, visceribus, saepe contineri impuritates, que naturales evacuationum vias, per alium & vomitum, obtinent. Ita consensum ac conspirationum Natura aperit, ac infinitas difficultates & obscuritates sola ratio in comprehensibiles, facili ac manifesta actionum evidentiâ explicant. In hujusmodi enim remediis, Scientie continentur immutabiles, locorum, radicum, resolutionum, expulsionum, & similium actionum ac predestinationum daces. Horum beneficio discernuntur morbi Dependentes, secundarii, à solitariis & primis, in quibus fomites ac

Tinctu-

Tinctura, aliunde non accedunt, quæ recidivis & in expectatis paroxysmorum recursionibus, curationes reddunt difficiles. Temeritatem quoque eorum Medicorum accusant, qui Individua particularitatis remedia interdum nacti, posteaquam febrium quartanarum vel tertianarum, ictericæ, adulterini hydropis, podagræ epilepsie &c. curatores exciterunt, gloriosa ostentatione, immerita remedia infamarunt. Quia enim in aliis morbis qui leviores censebantur, frustra exhibita, opem denegerant, abutentium errores & peccata sustinere coguntur. Neque enim ita ad Specierum & Generum provincias exaltantur remedia, ut si hydropes adulterinos curarint, etiam inferiores omnes morbos evincant, ut febres, cachectias, ictericas: neque si quartanas aliquando abstulerunt, etiam tertianas & quotidianas omnes auferant: sed quartanarum, hydropum, & similium morborum indices, semina, Elementa, tempora, minera, exaltationes, antea considerande sunt, & remediorum natura, ordines præparationes, exaltationes, gradus, compositiones, &c. Ita enim justius provincia distribuentur, & latiora imperia, potentioribus Curatoribus equissimè concedentur. Quæ igitur ratione & Methodo deprehendi possunt leges Particularium curationum? Sanè si Exemplaris, Idea, vel Generis perfectionem emulari debent, & proprietates Universalium sanationum, quoad fieri potest, imitari: si conditiones, quas antea in Idea perfecta curationis conjunximus, distri-

butas explicaverimus, & certis differentiis, in Natura facultates & radices habentibus, Generis potestatem resolverimus: Species omnes, tam Subalternas, quam Individuas, Particularium curationum, ordinatè inveniemus, quas postea, singulis morbis, prout necessitas & usus requirit, artificiosè & debite accommodabimus. In Universali curatione diximus fieri ablationem, resolutionem & consumptionem impuritatum, quæ mixtione non cessantia radices egerunt in humana Anatomia. Hujus ablationis, resolutionis, vel consumptionis differentias illustres, ex specierum & remediorum Particularium proprietatibus, si adduxerimus, curandi rationes Subalternas & Individuas utiq; constituemus. Deprehendimus in ordine Vegetabilium, Mineralium, & Animalium, proprietates trium Principiorum, quæ resolvere, abluere, & consumere possunt impuritates febriles ad coagulationem non tendentes, & mucilaginosas, coagulatas plus, minus, sive ad bituminosas, sive ad bolares, sive ad lapideas, sive ad arenosas coagulationes declinent, nisi ad ultimam materiam pervenerint, & prædestinationis tetminus attigerint. Tunc enim, Natura legibus, non conceditur regressus. In his proprietatibus, plurimas differentias conspeximus. Quedam enim, impuritates ablutas & resolutas vomitione rejiciebant, in quibus antimoniales & helleborina facultates vigeant: quedam, per Aluum, quæ scammonæatis & colocynthiacis viribus

ribus pollebant: quedam verò per utraq; vias. Morbos deinde nonnullos, sed paucos, vidimus obtemperare actionibus harum proprietatum. Itaq; conjunximus & correximus, non communi Methodo, contundantur, misceantur fiat pulvis: neq; Recipe radices, flores, semina, fructus, cortices, aromata, decoquantur secundum artem, fiat Apoze-
ma: nec simplici infusione & expressione: sed alia ratione, de qua sequenti Capitulo dicemus. Ita, que debiliora erant frustra in morbis omnibus gravioribus adhibebantur: que verò validiora, quamvis sepe opem tulerint, nihilominus, quia symptomatum perniciem & virium dejectionem, semper fugiendam, adduxerunt, ab usu eorum destitimus. Aliam deinde rationem purgantium quæsvimus, in quibus non dejectionum numero vel copia, facultatum potestatem & præstantiam æstimavimus, sed ubi morborum radices, impuritatesq; ablatas, ex symptomatum remissione & virium restitutione animadvertissemus, officium absolvisse hæc remedia judicavimus, sive absoluta consumptione sine sensibili excretionem, impuritates tollerent, sive urinas, sive sudores, vel dejectiones moverent. Eadem ratione, diuretica & diaphoretica quæsvimus (non enim per alium excerni volunt omnium morborum impuritates) & similes differentias deprehendimus. Mundificantiæ quoq; & clarificantia Balsamum, spiritus, & Elementa omnia Microcosmi, adjunximus.

Rursus, in Universalī curatione, non solum ablationes impuritatum, sed etiam corroboraciones Balsami innati, consolidaciones, regeneraciones, virium refectiões, humectaciones, mitigaciones, sedatiões, administrantur, & ablatiis symptomatum cruciatibus, amica quies natura reddebatur, videbaturq; Universalis curatio, corroboracione Balsami, mitigatione, & quiete Transplantatione, hostiles impuritates superare. Sape enim resolutiones & fructus morborum, ipsis radicibus perniciosiores existunt. Vitalia enim Elementa tingunt, ad quæ radices ipsæ, in silentia & digestionum temporibus, vix perveniunt, & syncopas, virium resolutiones, palpitaciones cordis, anxietates, inquietudines, deliria, vigilias, somnos narcoticos fluxiones brevi motem allaturas, intollerandos dolores, calores ardentissimos, frigiditates extremas, sitim intollerandam, interdum lupinam famem, & similes calamitates adducunt, egrotumq; in extremo discrimine constituunt, mortis horrendis & certis nuntiis representatis.

Quocirca curationes, quæ corroboracione, sedatione, & mitigatione absolvuntur, tutiores sunt, præstantiores, altiores, utpote ad Balsami innati naturam ac proprietates proprius accedentes, & quoad fieri potest cum prioribus curationum Indicationibus id est, purgantibus, resolventibus, ablumentibus, cum ureticis, diaphoreticis, & mundificantibus, miseri & conjungi debent. Hoc ordine continentur anodyna, somnifera, humectantia, calores & sicim
resolven-

resolventa, fluxus, sedantia, sanguinis missiones, quæ morborum exaltationes impediunt, evacuant, fluxus retrahunt, inflammationes dolores, & symptomata leniunt, & aliæ quoque machinationes huius vicinæ, ut scarificationes, hirudinum, cucurbitularum appositiones, balnea, fomentationes, restaurantia, confortantia, mitigantia. Tales proprietates in Vegerabilibus, Mineralibus, & Animalium partibus plurimas invenimus, sed quæ præparationes, separationes, & exaltationes requirebant, anteaquam latentes & ligatas virtutes explicare poterant. Frustra oxyrhodinum, cum unguento populeo & papaverino, ad vigilas mitigandas, sæpissimè adhibuimus. Periculosas opii & opiatorum exhibitiones sæpe exhorruimus. Ridiculi aliquoties fuimus in podagricorum doloribus leniendis, cum unguento rosaceo, liliorum alborum, piguedine asseriæ, humana, taxi, vulpis. Sitim febricitantium & intollenandos calores, syrapi acetosis, acetositate citri, aceto ignanatorum, epithematis cordialibus, sedare, in vanum conati sumus. At verò, posteaquam præparationes Philosophicas, & separationes puri ab impuro didicimus, fatuitates, errores nostros, & stolidas persuasiones, salubri penitentia irrisimus. Hisce remedium ordinibus constitutis, & debite ex Universalis curationis proprietatibus derivatis, ut perfectius curationum Particularium species, exaltationes, potestates, & latitudines inveniremus, aliam Anatomiam aggressi sumus, quæ

latam provinciam prioris, certis morborum impuritatibus dispensaret. Ita enim via ascendendi ad superiora remedia opportunè demonstrabatur, & canones ostendebantur in censuris remediorum utiles. In priore Anatomia, purgantia, resolventia, diuretica, diaphoretica quaesivimus: in hac verò, febriles purgationes, resolutiones, & febribus diuretica ac diaphoretica, studiosè indagavimus, & consonantiam proprietatum nitrosarum & sulphurearum, quæ in Vegetabilibus, Animalibus, & Mineralibus deprehenduntur, secuti, voti, compotes facti sumus, idq; Spagyrica artis beneficio. Sic resolutiva colica, nephritica, podagrica, hemicanica, arthritica, inquiri debent, & mitigantia quoq; ac anodyna: sic apostematum aënsiva, mitigativa, sedativa, diaphoretica: sic ulcerū mūdificativa, mitigativa, consolidativa: sic epilepticorū affectuū resolutiva, consumptiva, sedativa, cohibitiva, & mitigativa, : sic hydropum, ictericia, cachexia resolutiva, corroborativa, constructiva, sine radio investigare oportet. Harum proprietatum & remediorum copiosam suppellectilem ubi collegerimus, tum demum censuram facere oportet, & provincias, latiores vel angustiores, singulis distribuere. Elettuarium de succo rosarum, de psyllio, manna, casia, rhabarbaro, agarici infusum, sena, & diacatholicon, cum diaphoreticone, & terribili diacurbitib, in purgationibus febrilibus ne dicam colicis, podagricis, pustulosis, epilepticis, hydropicis, in quibus raro ad censuras admittuntur.

tur, porcorum & caprarum provincias (liceat joculari in arduis negotiis) sortientur. Individuorum enim angustas egestates, & tardas providentias censoribus ostendunt. Extractions verò helleborina, centaurea, chelidonia, cyclaminis: adderem (si scirem vos equiores futuros, & tempestiva penitentia ab erroribus citius destituros) preparationes & compositiones scammonia, aloes, myrrha, lidani & similia, non vulgares, illas extractions & preparationes intelligo, in quibus vel symptomatum perniciis (ut in extractione hellebori, in panchymagogo) etiamnum relinquatur, vel virtutes & proprietates rerum destruantur: hujusmodi Curatores, digniores & latiores provincias obtinebunt, quia potentiorum, & multorum hostium insidiis, subita & celeri providentia occurrere possunt, civesq; sua tutela subjectos, benignè refocillare, symptomatum clade una mitigata. Ex Mineralium familia nonnulla si præparentur, & ad altiores ac innoxios ordines ducantur, Regum provincias occupabunt, & Semimonarchæ, in purgandis impunitatibus, non solum febrilibus, sed & aliorum plurimorum morborum, evadent. Eodem pacto ordinare oportet purgantia podagrica, hydropica, leprosa vel pustulosa, & epileptica: mitigativa quoque, diaphoretica, diuretica, anodyna, confortativa, & similia remedium genera.

Ita enim Particulares curationes, legitimas, Universalibus similes, debite instituimus,

Sanatio-

Sanationum modos, & remediorum classes breviter nunc exposuimus: reliquum est, in exemplis quorundam morborum exercitari, & curationum leges, ac remediorum applicationes, paucis illustrare. Nec particulares curationum Methodos in omnibus morbis describere necessum est. Qui in paucis exercitatus fuerit, si remediorum præparationes non neglexerit, & ea quæ à nobis hoc Capitulo declarata sunt, probe didicerit, aliorum quoque leges & tractanti rationes non ignorabit. Etenim, ubi in remediorum præparationibus progressus fecerit, & altiores ordines invenerit, ab Indicationum multitudine assidue explicatur, relictæque paulatim Particularitate, & radiosa Singularitate, ad Universaliores & faciliores curationes accedet. Quibus igitur Indicationibus februm curationi satis faciemus? Si simplices fuerint, incomitata, in primis Anatomis, ut ventriculi, intestinorum, mesenterii fundata, sepe sufficit sola purgatio febrilis, busterve repetita, ratione Tincturæ & gradus impuritatibus. Si verò altiores radices egerint, vel in Anatomis potentioribus receptæ fuerint impuritates febriles validiores, validioribus, quoque, purgationibus, resolutionibus, ablutionibus, & consumptionibus opus est, quæ non solum superficiarias impuritates, per aluum exeuntes, tollere possint, sed etiam profundiores, per urinas, sudores, consumptiones, & insensibles transpirationes, evacuari solitas. Repetitiones, ordines, & gradus remediorum, ostendent impuri-

vatum Tinctura, facile vel difficulter tractabiles :
 minera quog, & loca impuritatum, sive in potenti-
 oribus Elementis & Principiis partium humani cor-
 poris, sive in debilioribus contineantur. Et vicis-
 sim, remediorum ordines, exaltationes & gradus,
 morborum Elementa, gradus, & impuritatum clas-
 ses, sine fallacia demonstrabunt. Rursus, si comites
 habuerint vel dolores, vel vigilias, vel immoderatos
 calores, sitim inexhaustam, anodyna & somnifera
 accersemus: vena quog, sectione interdum utemur.
 Quod si Anodyna mundificativa, Diaphoretica con-
 fortativa, & similia remedia diversis facultatibus
 insignita, habere possumus (sunt certè in potestate
 Nature) febrium & apostematum perniciosos co-
 mites, una cum radicibus, turo & subiro utiq, tolle-
 remus. In hydrope & simulibus morbis, in qui-
 bus resolutiones, & fructus impuritatum copi-
 osi, in corporibus & cavitatibus continentur,
 primum evacuatio impuritatum instituenda est,
 purgationibus hydropicis, per aluum, urinas,
 sudores, interdum chyrgiæ ministerio: de-
 inde ad radicem & impuritatum hydropicarum re-
 solutiones, consumptiones, & ablationes accedendum.
 Hisce Indicationibus satisfaciunt proprietates illæ,
 quas diximus resolvere & consumere hydropicas
 Tincturas. Ex Mineralium familia tales ut pluri-
 mum petuntur, propter gradum, mineram, & ex-
 altationem morbi: & sine preparatione exhiberi non
 possunt. Sequitur confortatio, & Balsami innati
 conso-

consolidatio. Quæ exterius adhibentur, fomentationes, cataplasmata, unctiones, prædictis Indicationibus inserviunt. Podagricorum affectus, si leviores fuerint, neq; radices & fontes habuerint in sanguine, carnibus, vel synovia aliarum partium (quod paroxysmorum signaturis, insultu, & remedium idoneorum usu discernitur) solventibus, mitigantibus, & corroborantibus sanabimus. Ostendimus enim podagricos morbos, ex Tincturis & Spiritibus salium acutissimis, pontagiosis, vel amara & penetrabili austeritate insignitis, originem suam habere: differentias quoq; podagra, ex horum spirituum diversis proprietatibus, mixtionibus inter se, & cum spiritibus sulphureis ac mercurialibus, rectè desumi, ex quib; dolorum diversitas, ut saporum in lingua, & affectionum saporibus supervenientium) calorum, cctorum, inflationum, & omnium symptomatum, dependent. Quia igitur in omnibus speciebus podagra, Tinctura salium dura & sicca coagulationes moliantur, quamvis ex resolutione suarum radicum astrum receperint, & ad efferuescentias ascenderit, resolvitur utiq; debens, humectari, & sudore madore, vel insensili transpiratione discuti: ita tamen, ut mitigatis unâ doloribus, caloribus, & dolorosis omnibus symptomatibus, violenta fluxionum attractione sopita, requies Naturæ concedatur, & corroborata synovia vicinisq; partibus, tam inimicos hospites in posterum non faciliè admittat. Tria verò hæc, Resolventia, Mitigantia, & Corroborantia, mixtionem admittunt,

mittunt, & uno eodemq; Balsamo absolvi possunt. Talia unguenta, preparata scilicet & exaltata, podagrica sunt, & incipientes podagras vel leviores, radicitus saepe sustulerunt: in confirmatic vero & difficilioribus, symptomatum & dolorum immanes cruciatus, mirabiliter mitigarunt. He podagræ confirmatæ scilicet, quæ radices difficultur resolutibiles vel in sanguine, vel in carnibus, vel in ipsa synovia posuerunt, non solis externis Balsamis res solventibus, mitigantibus, & corroborantibus curari possunt: plures requiruntur copia, potentiores legiones, priusquam tam obstinati hostis castra expugnari possint. Itaq; purgationes podagricas adjungemus, mundificantia, diaphoretica, diuretica, per madores, insensiles transpirationes, consumptiones & perfectas ablationes, evacuantia, podagrica tamen & consentanea accersemus. Hujusmodi sive ex Vegetabilium, sive ex Animalium, sive ex Mineralium æconomia advocentur, preparationes & virtutum exaltationes requirunt.

Radices enim podagrica, in Anatomia humana, longa circulatione & digestionem, ad exaltationes & extremitates, potestatum fixarumq; Tincturarum auctores, pervenerunt, nec crudis ac indigestis medicamentorum spiritibus obtemperare volunt. Frustra ministeria pilularum aggregatarum, fetidarum, exhermodactilis, etiã cum radicibus bellebori, rochiscis Albandal iracundiora reddita, advocantur: frustra innoxia intestina clysterib. acutis simis,

suppo-

suppositoriis, & mille termentis fatigantur. Dico vobis, si debiora a fortioribus attrahuntur, radices & Tincturas podagricas, ubicunq; castra collocarint in corpore, universa acumina & venena pilularum, una cum leniorum societate citius attrahuras, devoraturas, & consumturas, quam minimum Centurionem, pilularum attractione, sibi eripi permittant. Quis corporeos spiritus, spiritualibus Tincturis recte unquam opposuit? In vanum correxerunt Gygantes aduersus Jovem. Rectius Pygmei cum grauius certamina instituunt. Elementum illud mucosum, intestinis & ventriculo necessarium, ad separationem, resolutionem, & quotidianam excrementorum expulsionem, stercorea humana & mucilagines stercoreibus vicinas similiaq; Elementa & excrementa aliarum partium pilule attrahent, & copiosa saepe deiectione, nigra, carulea, flava, viridi, alba rubea, (qualia pigmenta interdum in intestinis & corpore latent, frequentius verò in potestate bollebori, scammonea, aloes, rhabarbari, casia, continentur) Medicorum fatuitatibus patrocina-bur: qui non necessaria, & indecora officia subeunt, & turpes inspectiones admittunt, ut aliquo tamen miraculo, inscitie, & avaritie infames exprobrationes devitent. Consultius agerent, si carbonum nigredines, & argille fastidia, interdum sustinerent. Cognitis enim remediorum preparationibus, ab excrementorum inspectione confectim exciperentur.

Etenim

Etenim remeatorum fidei, & salubi potestati, securius universa negotia committerent, dolorum scilicet explorationes, morborum gradus, & debitas curationes. Neque eorum laudamus temeritates, qui phantasticis & imperfectis Præparationibus, Vitriificationibus, Sublimationibus, & nescio quibus Præcipitationibus utentes, periculosas purgationes, vel resolutiones morborum administrant. Virium dejectiones & symptomata, venenatarum proprietatum etiamnum relictarum, testimonia, perpetuò fugienda sunt. Licet mitigantibus, validissimarum impuritarum resolutiones, abluiones, destructiones, & consumptiones perficere. Interdum quoque in vehementissimis podagris, ubi dolorum comites vigiliæ, viriumque resolutiones adfuerint, Anodyna intrinseca administrabimus, quæ tamen podagricis appropriata sint. Quod consilium, in omnium morborum curationibus locum habet Epilepsia, & similes morbi, qui paroxysmorum vel symptomatum vehementia & perniciè infames sunt, duplices habent Indicationes particulares. Quædam enim paroxysmos præcipuè respiciunt: quædam verò radices ipsas. Sedatio spirituum efferuescentium, constrictio, mitigatio, ligatio, &c. paroxysmos præcipuè respiciunt: resolutio autem Tincturæ epilepticæ, consumptio, ablatio, ipsas radices. Et hæc quoque Indicationes faciles admittunt mixtiones, ac uno eodemque remedio omnia absolvi possunt. Ulcera, pustulæ,

Z

pruritus

pruritus, mundificationes primùm, *requirunt, vel externas, vel internas, vel utraq;*: deinde confortationes & consolidationes: in nonnullis, mitigationes quog; *manifesta necessitate adjunguntur, in quibus dolorum carnificina egrotum fatigat. Ita Curationum leges rectè instituuntur, Indicationes in Natura proprietatibus fundata, debite adhibentur, & omnibus egrotorum querelis fidei celeritate occurratur, Omaculum quog; Hippocretis inviolatum custoditur, dicentis, Contraria contrariorum esse remedia, ablatione videlicet impuritatum morbosarum, viriumq; & Balsami innati refectione, non calefactione, refrigeratione, humectatione, exiccatione, non abstersione, incisione, atenuatione, & similibus Relollaceti, mortuis, & externis qualitatum impresionibus, in quibus non sunt Avicœnis Hippocratica vel Chertonica* PARACELSI. Ita enim ipse Hippocretes exposuit *Medicina officium, libro De flatibus, ubi inquit: Fames morbus est. Quicquid enim hominem molestat, confestim morbi appellationem meretur: Pharmacum verò hujus morbi est, quicquid famem sedat: talia autem sunt alimenta. Alimentis idcirco hic morbus sanandus. Sic alimenta, Hippocrati remedia existunt. Habent enim proprietates & Tincturas seminales, ex quibus defectus ac debilitates innati Balsami restaurantur, & officia illa Universalis curationis, quæ diximus præcipua esse maximeq; optanda, absolvunt. Rursus,*
suum

sitim potus sanat. Antea verò diximus, sitim cum li-
 quore desiderato, vel cum potu, idem esse, sicut nu-
 trimentum, cum eo quod nutriturum est. Quare
 cum dicit PARACELSUS, Similia Similibus cura-
 ri, non insanit, non stultè loquitur, sed rectè sentit,
 & Philosophicè pronunciat: non adversatur Hip-
 pocrati asseverandi, famem cibo, sitim potu, repleti-
 onem evacuatione, inanitionem refectioe, laborem
 quiete, quietem labore, & c. curari, & in universum,
 Contraria Contrariorum esse remedia, Medicinamq;
 nihil aliud esse, nisi appositionem eorum qua deside-
 rantur, ablationemq; eorum qua redundant: sed
 Galeno manifestè adversatur, qui Contrarietatem
 Hippocraticam ad nudas illas qualitates, ab Hippo-
 crate libro De antiqua Medicina damnatas, præci-
 pue accommodat: primas enim & præcipuas Cura-
 tionum Idens, ad refrigerationes, calefactiones, hu-
 mectiones, exiccationes, harumq; complicationes,
 refert. Quem secuti Arabes, & hodierni Medici, pro
 Curatoribus Calefactores & Balneatores evaserunt.
 Ipsa facilitas harum Indicationum suspensionem er-
 roris inducit. Longè aliud est auferre morbum,
 desiderium morbi vel symptomatis lenire, mitigare,
 quàm hostili contrarietate, calida refrigerare, hu-
 mida exiccare, & c. Non enim filiis esurienti-
 bus & panem petentibus, scorpionem porri-
 gimus, neque sitientibus, acetum felle in-
 quinatam offerimus, sed consentaneos, simi-
 les, eosdem liquores exhibemus: similia alimenta,

ex eadem familia & Anatomia, adducentes, desideratam quietem confestim natura restituumus. Similiter, sitim febricitantium, non syrupus rosaceus, acetosus, ex acetositate citri, non ptyzana, non vinum, non cerevisia sedat: non si aquam frigidam ad repletionem usq; ventriculi hauserit æger, propterea à sitis tormento explicatur. Spiritus enim sitientes, liquores altiores desiderant, similes, ex eadem familia, æquè maturos, exaltatos, & ad extremitates ductos. Talium liquorum, vel spirituum guttas aliquot si obtuleris, confestim sitim levabis, spirituumq; sitientium siccas coagulationes, benigna, simili, & consentanea humectatione resolves. Ita dolores, vigilia, & calores sanantur. Fiunt enim ex spiritibus sitientibus, & consentaneos ac similes liquores requirentibus, quos posteaquam obtinuerint, mitigata ferocia resolvuntur, & predestinationibus confectis evanescent, vel per sudores, vel vomitiones, vel urinas, vel insensiles transpirationes. Proinde similia dicuntur morborum remedia, quia ex eadem Anatomia Naturæ ducuntur, quia signaturas, proprietates & radices similes continent: contraria verò quia defectus & desideria refarciunt, quia amica saturitate, spiritus & impuritates consentaneas delinientes, resolutiones, consumptiones, & tacitas ablationes molliuntur. Et in Anatomia Naturæ, hæc locutiones, quamvis specie dissimiles repugnare videantur, admittuntur: Contraria Contrariorum sunt remedia, & Similia

milia Similium. Galenus verò, nominum errore & angusta egestate deceptus, Indicationes medendi Hippocraticas, injusta metamorphosi ad calefactiones ac refrigerationes retraxit. Quid illi in mentem venit, si librum Hippocratis De antiqua Medicina perlegit, ubi ex professo contra eos disputat, qui novas hypotheses & Indicationes, in curationibus proposuerunt, qui calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes, morborum causas & curationes esse dixerunt: demonstrans, nec generationes, nec curationes morborum, illis qualitatibus rectè attribui, neq; reperiri quippiam in Natura, quod per se, vel sine Potestatum admixtione, calidum sit, vel frigidum, humidum, siccum, & qui frigido morbo laborat, juxta illos qui novas hypotheses introduxerunt, calido remedio curari debere: sed quali calore? alii enim sunt salsi, alii amari, alii austeri, alii acres, alii acerbi, alii aliis potestatibus insigniti: itaq; delirare eos in suis Methodis phantasticis & effectis. Ibidem asseverat, homines ob calorem non febricitare, neq; solum calorem esse causam febris, sed quia idem sit amarum & calidum, acutum, acre & calidum, salsum & calidum, & quia aliarum facultates infinitæ, calori permixtæ sint: ab una enim radice, semine, impuritate, fluunt signatura colorum, saporum, odorum, figurarum, coagulationum, & similium: quemadmodum saepe antea exposuimus. Eodem pacto frigidum aliis potestatibus conjungitur. Itaq; in morbis, Potestates,

quia radieum proprietates magis referunt, symptomatum esse authores: salsum, amarum, acre, acutum auferum, Potestates habere, dolores inferre, concurrere verò calores, siccitates, frigiditates, humiditates, acuentes & augentes, Orestatum effectiones, Potestatem tamen nullam, radicali proprietate & scientia insignitam, possidere. *Copiosa deinceps Demonstratione, excurrendi ratione, morborum generatione, aliisq; iudiciis desumpta, Galenica Theoremata intemperie laborantia, ipse Hippocrates, prædicto loco confundit. Et miror Galenum, libellum illum, ad familiam adulerinorum, suppositiorum, non relegasse, posteaquam tam manifestè, quasi ex diametro, cum tota ipsius Medicina pugnet: id quod clarius in Paraphrasi super eundem librum Hippocritis, patet fecimus. In leniendis doloribus & caloribus, unum habent commune remedium cum veris Medicis, vena scilicet sectionem, quod si destituerentur, planè deplorati essent. Sed neq; in omnibus doloribus vel caloribus locum habet. Et interdum noxia optimi sanguinis iactura, calores tolluntur, qui tempestivioribus remediis feliciter obtemperarent, sine injuria & dispendio aliarum partium. Indicationum quoq; multitudine obruuntur. A causis enim Antecedentibus, Continentibus, ab ipsis morbis, & interdum symptomatis Indicationes consentientes, repugnantes, præcedentes, consequentes, & mirabili subtilitate coherentes, deducunt. Stupent agrati tam duri certami-*

nis

nis eventum, si Proemiorum difficiles ostentationes futurorum presagia firma demonstrant. Ita urgentiori, periculofiori symptomati, morbo, affectui, cause, confestim occurrunt, quamvis aliorum dispositionibus noceant. Ita mitigantur dolores, augentur morbi morborumq; cause, auferuntur cause, neglectis ad presens viribus. Si verò sanationes legitimas, Indicationes in Nature proprietatibus fundatas, remediorumq; Preparaciones addiscere vellent, has confusiones, contrarietates, absurdas ordinaciones, & periculosas obliuiones, facile evitarent. Sunt enim mitigantia, anodyna, somnifera, radicibus vel causis Antecedentibus, Continentibus morbis, consentanea: quæ mitigando mundificant, purgant, resolvunt, consumunt, & quæ resolvendo ac mundificando corroborant, mitigant, calores & dolores leniunt. Rursus, in omnium morborum curationibus, qui cum materia conjunguntur, concoctiones, viarum preparaciones, attenuaciones, incisiones, lenes evacuationes, syrupis, decoctionibus, confecti-
onibus, & fomentis moliantur, & concocta solum medicanda esse, nisi turgeant, ex Hippocratis Decreto precipiunt. Illud certè oraculum Hippocratis, insitiae & simplicitati Medicorum patrocinari cogitur. Hujus falsa interpretatione, auxilium quoddam Nature à Medico debabatur dolosum evasit. Deserta Natura, sola certaminis discrimen sustinet: si labascit victa, superbo decreto, deplorata pronuntiatur. Si verò victoria

signa & salutis profert, Metu illi Suffetii, infidi auxi-
 liatores, caudas verrunt, cristas erigunt, se even-
 tuum felicitatem praevidisse, & opportuna Electua-
 riorum & Pilularum tempora expectasse. Ne illi
 Hippocrati injuriam faciunt. Primum enim, con-
 coctiones sive maturationes, Indicationes sunt cura-
 tive apud Hippocratem. Et modi sanationum mor-
 bi, reperuntur, qui concoctione & maturatione sa-
 nari volunt. Proinde, si jus sit concoctionem mor-
 bi expectandam esse, antequam pharmaca purgan-
 tia exhibeantur, non concessit ferias Medicis, neq;
 Justitium in dixit, sed alias leges curandi proposuit.
 Dicent, se syrupis & decoctis concoctiones moliri. Id
 certè non continget syrupis incidentibus, attenuan-
 tibus, aperientibus, oxymelliticis, scylliticis, radicum,
 & similibus. Quae enim maturanda sunt, intus
 claudere oportet, incrasare & temperare. Syrupus
 quidem rosaceo, violaceo, cappillorum veneris, liqui-
 ritia, in levioribus quibusdam morbis, catarrhosis
 scilicet, vel superficialiter ventriculo aliisve partibus
 inhaerentibus, concoctiones, mitigationes, contem-
 perationes absolvent: at vero in talibus morbis, cu-
 rationes maturativa non requiruntur. Licet con-
 festim purgantia vel resolventia exhibere: impuri-
 tates enim superficialia sunt, & facile mobiles.
 Quid sit concoctio apud Hippocratem, & qua ratio-
 ne absolvatur, ipse exposuit, in libro de antiqua Me-
 dicina, inquiens: Ἰ. πικρὸν θῆναι γίνεσθαι ἐκ τῆς μιχθῆ-
 ραις κρηθῆναι καὶ ἀδύλοισι συνεψηθῆναι: id est,

Concoctiones perficiuntur, ex mixtione, con-
 temperatione, & mutua permixtarum rerum
 digestionem. Ita enim potestatum acrimonia miti-
 gantur, extremitates & exaltationes contempera-
 tur, dolores, calores, & universa symptomata leni-
 untur. Æqui polleat igitur hæc Indicationes cura-
 tive, per Mitigativa apud PARACELSUM curare
 per Concoctiones apud Hippocratem, per Epicrasin
 apud Galenum. Neq; in omnium morborum cura-
 tionibus necessaria sunt. Antea diximus, in mor-
 bis qui constant ex impuritatibus mobilibus, super-
 ficialibus, qui non egerunt fixas radices, quales sunt
 febres plurimæ, catarrhi, tusses, raucedines, & si-
 milis affectus, non opus esse hisce Indicationibus.
 Tutò tolluntur, & subito, purgantium vel mundifi-
 cantium ope. Rursus, vehementiores & pericu-
 losiores affectus, ut febres nonnullæ & aposte-
 mata, in quibus impuritarum resolutiones mo-
 biles sunt, facile obtemperantes, neq; ad diffici-
 les coagulationes destinata, quod ex dolorum si-
 gnaturis & symptomatum inconstantibus &
 turgidis efferuescentis deprehenditur, etiam in
 principiis purgationes admittunt, quarum effici-
 entia sæpe sublati. morborum fervidis & mobilibus
 impuritatibus, concoctionis officia supervacanea po-
 stea relinquuntur. At vero impuritates febricu-
 losæ & inflammatoriæ, quæ Tincturas habent
 difficiliore, quarum resolutiones & vapores,
 coagulationes admittunt fixas, difficulter reso-

lubiles (tales in suspectis partibus & consentaneis mineris perpetuò recipiuntur) per Epicrasin, Concoctionem, vel Mitigationem tutissimè curantur. Non enim obtemperant facultatibus crudis purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis spiritibus agunt, quæ spirituum morbosarum effervescentias exasperant. Posteaquam vero spirituum fervores cessaverint, resoluta, materia, coagulationem consentaneam acceperit, quia vinculis spirituum destituitur, faciles admittit purgationes. In morbis chronicis, ut epilepsia, quartanis, colicis, podagrâ, in hyprope, & leprosis affectibus, impuritates radicales, resolutione, non concoctione, propriè & primò curantur: fructus verò, paroxysmi, & fructuum effervescentia, in nonnullis speciebus prædictorum morborum, concoctionum & contemperationum Indicationes recipiunt. Frustra concoctionum signa in epilepsia, podagra, lepra, in quartana, colica, nephritide, in omnibus affectibus tarrareis expectantur. Resolutione confestim instituenda est curatio, consumptione, destructione, ablatione. Si mitigatio confluerit, felicius propositum assequemur. Hoc quoque, adjicimus, non omnia curationum Mystéria, Indicationum compendia, remedium Arcana, ab Hippocrate descripta esse, & potuit quædam ignorasse. Secula certè proficiunt. Iniquum proinde esset, in omnibus ipsum imitari. *Paucas remedium facultates exposuit. Curandi rationes mirabiles, quibus*

hoc seculo uti non licet, multis in locis demonstravit. De remediorum Preparationibus, exaltationibus, Indicationum compositionibus, in quibus universa Medicina fundatur, nihil ab illo proditum est. Principia nihilominus Medicinæ, Naturæ legibus consentanea, nobis etiam communia demonstravit. Felicio-ri seculo, novorum morborum difficillimis resolutio- nibus non inquinato vixit: nobis & Nepotibus no- stris, altiorum remediorum inquisitiones, sine invi- dia reliquit. Hanc admonitionem necessariam, hoc loco adjunxi, nec aliorum observationes, præcepta, vigilie, & commentationes, posteris, socordia occa- sionem, in posterum præberent. Non excusamur in Curatione epilepsie, quæ post annû vigesimum quin- tum adultos ad oritur, ob Decretum Hippocratis di- centis, Epilepsias quæ post vigesimum quintum annum adveniunt sanationem non admittere, sed ad mortem commitari. Idem de similibus est ju- dicium. Nec plura hoc tempore de Indicationum & curationum ordinibus, facultatibus, mixtionibus, censuris, adducere licet. De permixtorum morborum curationibus & temporibus, in quibus opportunè administrantur remedia, idè præcipue in chronicis morbis, qui per circuitus repetunt, alibi tempestivi- us agemus. Fontium derivationes, liberales & hu- mana existunt, Domini verò jura & libertates ubiq; concessæ. Itaq; contemplationem de curatio- ne morborum hac formula claudentes, dicemus:

Sana-

Sanationes omnium morborum duplices esse, universales & particulares. In universali & perfecta, uno eodemq; remedio absolvi resolutiones impuritatū morbosarū, purgationes, consumptiones vel ablationes, & restaurationes, mitigationes, corroborationes innati Balsami. Particulares verò curationes, quæ veræ & legitimæ existunt, pluribus indicationibus, & diversis remediorum proprietatibus, actiones tamen, & conditiones universalis curationis, quoad fieri potest, imitantibus, absolvi. Indicationes curativas veras, in proprietatibus vegetabilium, mineralium, & animalium fundari, facilesq; mixtiones in debitis præparationibus admittere. Universalium curationum officia ex particularibus indicationibus remediisq; in morbis non consummatis, & extremis, sæpe adimpleri, esseq; gradus particularium remediorum, superiores & inferiores, calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes, phantasticas indicationes ostendere, & proprietatibus naturæ radicalibus Scientiæ & potestatis dispensatoribus, carere.

DE REMEDIORUM DIFFERENTIIS, PROPRIETATIBUS; Compositionibus & Preparationibus.

CAPUT XV.

Remediorum Naturæ morborum medicatrices sunt. Morbi enim de quibus hoc loco præcipuè loquimur, occultas habent Generationes, in silentio Naturæ abditas, neque sensibus humanis accedere licet ad invisibiles lithurgias & Mechanicas morborum. Altiores oculos adhibere oportet, copiosa proprietatum animadversione illuminatos. Ita invisibilia videntur; occulta manifestantur, dubia explicantur, & difficilia perficiuntur. Quocirca, relictis externis Sensuum subtilitatibus; & corporeis ac superficiariis actionibus, internas & constantes rerum proprietates scrutemur, si occultas morborum provincias accedere velimus. Hisce comitibus, ducibus & nuntiis, occultas morborum indices, inveniemus; & inventas placidè auferemus. At verò alii morbi, qui externarum causarum violentiis infliguntur, ut luxationes, contusiones, vulnera, fractiones, calefactiones, refrigerationes; exiccationes, humectationes, lassitudines, inanitiones, repletiones, vigilie, sitis, fames (hæc enim omnia hominem molestant, & ablationem postulat) quia generationes habent sensibiles;

sibiles, Indicationes quoq; manifestas demon-
strant, & remedia, sensuum analogis subje-
cta requirunt, nisi occulta symptomata accedant,
ut in ulatione, vulneribus, refrigeratione, & cæteris
omnibus externis lesionibus sæpenumero contingit.
Hæc enim, quia occultiora sunt, Indicationes mani-
festas non admittunt, sed proprietates postulant, &
arcanas Naturæ Potestates. Qui penetrabili extre-
moq; frigore affigitur, Indicatione facili & aperta,
calesfactionem desiderat, qua nata, subito restitui-
tur. Si verò symptoma supervenerit, destructa
innata Mumia vel radicali humore extremarum
vel aliarum partium, resolutisq; sæpe infectis sa-
lium spiritibus, huic, calesfactiones, fomentati-
ones, & similes machinationes, sensuum analo-
gicis inventæ, non sufficiunt: artificiosioribus
Indicationibus, & proprietatibus, non ita publicis,
opus est. Symptomata enim refrigerantium, lepro-
sas pestes imitantur. Similiter, qui Solis ardore ve-
bementer incalescit, communi animi notione, refri-
gerationem requirit, qua tempestive oblata (subita
enim mutationes, periculose sunt) reficitur. Inter-
dum quoq; leviora symptomata accedentia, ut eph-
emera febres, iisdem remediis obtemperant. Si verò
perniciosiora & difficiliora symptomata confluerint,
vel seminibus morborum latitantibus antea in cor-
pore excitatis, vel unâ cum calore ex resolutionibus
astrorum arsenicalium infecto introductis, vel inna-
ts Balsami destructione, refrigerationum Indicationes
nes

nes flebunt, & omnes sensuum subtilitates obstupescunt, mirabunturq; ex tam levibus occasionibus, tantas calamitates supervenisse. Etenim febres petechiosæ, prunellæ, pleuritides, carbunculi, anthraces, Perfici ignes, mania, melancholia, vehementium calesactionum comites sepe fuerunt. In his symptomatibus vel morbis (utriusq; enim nominis privilegia adsunt) Indicationes corroborativæ, sedativæ, mitigativæ, anodyne, consumptivæ, mundificativæ, & similes, locum habent, quæ proprietatibus Naturæ internis, vitalibus, perfectis, preparatis & exaltatis, absoluntur. Rursus, vulnera simplicia & solitaria, communibus remediis, vulgariter notis, facile sanantur, deligatione, larido, telis aranearium, albumine ovorum conquisato, ablatione urinae, aquæ salsae, & mille hujusmodi mediis, quamvis omnia non approbem: herbis quoq; vulgaribus vulnerariis, butyro, melle, cera, terebynthina exceptis: commodius & citius, si potiones & emplastra ex iisdem simplicibus, & similibus, adjungantur. At verò, si vulnera comitata fuerint: si symptomata serreixerint, ardores, inflationes, dolores, fetores: si ulcerum signaturæ apparuerint, vel aliorum morborum, ut tabas, epilepsia, febris, spasmi, &c. sive telis vel instrumentis hostilibus veneno infectis, sive morbosis impuritatibus in corpore latentibus, excitatis: non sufficient ad curationem, vulnorum remedia: Indicationes novas, symptomatibus presentibus consentaneas, & proprietates

Natura

Natura potentiores, mitigantes, mundificantes, consumentes, corroborantes, consolidantes, advocare oportet, sive in externis solum remediis concineantur, sive internis presenti necessitate conjungantur. In vulneribus solitariis, conservationis, mundificationis, & consolidationis officia absolvebantur, butyro, melle, larido, cera, sevo & pinguedine animalium, vel solis, vel permixtis, & herbarum virtute exaltatis. In comitatis verò, in quibus accidentia supervenerunt, ad mundificationem, mitigationem, corroboracionem, conservationem, resolutionem, consumptionem, &c. requiruntur potentiorum Vegetabilium proprietates: pro butyro, bdellium, sagapenum, galbanum, opoponacum: interdum Salia, Olea, Mercurii, Mineralium & Metallorum. Admittuntur quoque consolidate & serpentina, sed preparata, exaltata, & in Balsamam conversa. Rursus, lassitudines ex laboribus, exercitiis, aliisque causis Evidentibus profecta, sola quiete, balneo, cibus, & somno restituntur: si symptomata accesserint, difficiliore habent sanationes. Eadem est vigiliarum, sitis & famis, ac similibus lesionum ratio. Si quis usu horariorum fructuum, ut melonum, peponum, cucumerum, piscium semiputridorum, carniū, ovorum, & similibus alimentorum, impuritatibus repleatur febrilibus, ob frustratam separationem & expulsionem, levi occasione febricitat. Tales febres, confestim purgatione tolluntur. Hic triumphant, manna, castia,

fla, rhabarbarum, fena, polypodium, diaphœnicon, diacatholicon, electuarium de succo rosarum, dep syllo, &c. At vero si symptomata supervenerint, altioribus impuritatibus, antea in corpore latentibus ex repletione & intemperata vivendi ratione, excitatis: in his Indicationes purgandi, resolvendi, abluendi, & consumendi impuritates, non perficiuntur crudis illis & impotentibus laxativis. Subtilioribus & potentioribus mundificantibus opus est. Rectè igitur remediorum differentia, ex diversis morborum nativitatibus, & curandi rationibus desumuntur: ut sint alia Διαήθητα, i. e. quæ solo Regimine, & debita administratione rerum non naturalium, curationes perficiant: appellabimusq; hujusmodi remedia. Alimentaria, quia proprietates alimentorum imitantur, & sunt alimenta, morbosque alimentarios solummodo curant. Rursus, alia remedia, sunt Medicinalia, altiora & inferiora, in quibus potentiores proprietates conspiciuntur. Hæc remedia, sola & sincera difficulter assumuntur, & symptomata gravia adducunt, nisi præparatione innoxia reddantur, quia vires Mechanicorum humani corporis excedunt. In morbis gravioribus adhibentur talia. Nonnulla, venenata planè sunt, ut antimonium, mercurius, sulphur, vitriolum, Mineralia ferè omnia, belleborum, tithimallus, colocynthia, scammonia, opium, mandragora, cicutæ. Horum usus in morbis gravissimis necessarius est, si debilitas à potentioribus transplantari debent. Sine præ-

ratione huiusmodi nullo pacto adhiberi debent. Frustra, lacte & cytoniis nutriuntur: frustra odoratis, et cordialibus amica redduntur. Quod si cradis his uti velimus, magna præcautione opus est. Vires agrotantis, ætas, habitus, morbus, consuetudo, & huiusmodi circumstantiæ convocandæ sunt: ex harum collatione decernendum, an admittendus sit usus illorum, vel relinquendus. Neq; excusamur ab usu horum remediorum, repetitio usu leviorum. Differunt non solum actionum vehementia, & gradibus, sed etiam cæteris proprietatibus, in quibus Indicationes & sanationes morborum fundantur. Quotidianus usus fohorum senæ, rhabarbari, agarici, polypodii, cassiæ, manniæ, electuarii de succo rosarum, depssyllo, diacitonites, diaturbith, impuritates illas non solvent, consument, vel mundificabunt, quas unica exhibitio antimoniæ vitrificati, mercurii precipitati, non vulgariter tamen vitrioli crudi vel colcotharini, tartari & similium, magna agroti anxietate, viriumq; consternatione auferet. Spiritus horum remediorum in ventriculo resoluti, in vapores conversi, potentius penetrant, minerales corporis impuritates non solum vegetabiles, resolvunt, consumunt, in vapores convertunt, ad effervescentias excitant, agroti molestias allaturas. Impuritatibus his resolutis, in vapores, & spiritus aquosos conversis, impetus apparent, ad Moroculum, ad guttam, ad vitalia Elementa cordis & cerebri, unde palpitationes cordis, deliquia animi vertigines, sæpe convulsiones pernici-

perniciem promittentes, proficisci solent. Inanitis
 vero, consumtis, & ablatiis tam difficilibus impuri-
 tatibus, ex insperato, sanitas restituitur, actionum
 & facultatum potentiore robore insignita. In qui-
 busdam corporibus, in quibus hostiles impuritates
 non inveniuntur, vel leviores, scilicet non Mineralis,
 tanta symptomata, ex usu prædictorum remediorum
 non suscitantur. Quinetiam, unus idemq; homo,
 interdum lenes & faciles purgationes, ex usu vehe-
 mentissimorum remediorum, interdum verò diffici-
 les, & symptomatum comitatu graves, experitur,
 quòd iisdem impuritatibus hostilibus & inimicis non
 perpetuò inquinatur. Hac tria remediorum genera,
 proprietates similes continent: sed robore, & agen-
 di potestate differentes. Sunt enim Alimentaria
 remedia, quæ purgant, manna, castia, pruna. ole-
 na ferè omnia, locustæ vel prima germina plurima-
 rum herbarum & fructuum.

Sunt Diuretica, ut vinum oligophorum,
 vinum anacardorum, asparagorum & lupulorum
 decocta vel acetaria, & similia. Sunt Diaphore-
 tica, ut aromatica & odorata nonnulla. Sunt
 menstruis appropriata, quæ non solum sanguinera
 menstruum, movent sed etiam clarificant, confortant
 consolidant, mundificant. Sunt Somnifera,
 ut lactuca, papaverinis semina: sunt Sedans
 tia & Reprimentia. Mitigantia, corrobora-
 rantia, comtemperantia, concoquentia,
 in hoc ordine solum reperiuntur.

Remedia enim Medicamentosa, & Venenata, symptomata, dolores, calores, saliumq; exasperationes proferre solent. In secundo remediorum genere, proprietates purgantes, resolventes, mundificantes diuretica, diaphoretica constringentes, attrahentes, fistentes, anodyna, somnifera, prioribus similes reperiuntur, sed validiores, in quibus spirituum coagulationes, calores, sapores, odores, Mechanicis Vutcanis, vel Archaicis humanam Anatomiam, difficulter obtemperant. Necesarius est usus horum remediorum. Impuritates enim, qua validiores radices posuerunt, Alimentariis remediis non cedunt. Venenata quoq; eadem necessitate, in curationibus sepe advocantur, vigiliis & doloribus opiatâ postulantibus, morborumq; fixis radicibus, purgationes anti-moniales, vitriolatas, mercuriales requirentibus. Hæ necessitates, Compositionum, & Preparationum leges introduxerunt: de quibus mox dicemus, absoluta proprietatum explicatione. Itaq; remediorum proprietates a nobis enumeratæ, adhuc confusæ sunt, innumerabiles, non satis explicatæ, ad propinquiores classes curationi opportuniore revocandæ. Neq; enim omnes facultates purgantes omnibus morbis purgatione opus habentibus, eiq; convertunt. Impuritatum differentia, locorum diversitates, distributiones specificas monstrabunt, proprietatum consuetudinibus experientias moderante. Quamvis plurimum fortuita experientia, sine aliis adminiculis vel gubernatoribus specificas purga-

purgationes, consolidationes, resolutiones mitigationes, sedationes, specifica diuretica, diaphoretica, menstrua, anodyna, id est, pleuritica, prunellosa, febriculosa, icteritia, hydropica, colica, podagrica, epileptica, paralytica, hysterica, hepatica, stomachica, cephalica, cardiaca, &c. invenerint, interdum ab iis inventa didicerint. Apud Nobiles, Rusticos, Plebejos, hujusmodi remedia plura inveniuntur, quam apud Galenicis Doctores, qui caliditatum & frigiditatum superbis ac temerariis censuris, experientia laboriosas sedulitates, injustè exagitant. Hippocrates certè, ex caliditatum & frigiditatum analogismis, remedia non est mutuatus, sed ab experientia, vel sua, vel aliorum. Ipse quoq; Galenus vix unum medicamentum specificum & legitimum monstrabit ab Empiricis non acceptum, utcumq; sæcunda complexionum & graduum Methodo in compositionibus medicamentorum, secundum Genera & Loca triumphet. Hisce remediis abundavit Bartholomæus ille Characterius, qui multas Simplicium facultates, salutare & appropriatas, longo medendi usu invenit: nec dubito quin plurimas ab aliis inventas acceperit. Causas quoq; & Principia proprietatum adjungere conatus est, sed que non satis in Natura fundata sint, corruptis & integris conjuncta. Ita ad Sympatias, Antipatias, Harmonia leges, ad materia & spirituum abundantias & defectus, in herbis & Vegetabilibus, compositiones & correctiones remedium accommodavit, & Simplicia

wino ac aqua, sine melle vel saccharo, ad tertia partis vel medietatis consumptionem decoxi Pulveres quoque radicum herbarum, & seminum, pani asfato infferfos adjunxit, & continuo usu, sine intermissione, ægrotorum patienti obœdientia fretus sanationes difficultum morborum sæpe absolvit, Galenicusq; documentum dedit, ut relicta ociosa Syruporum copia, in proprietatibus Simplicium inquirendis diligentiores essent. In us enim Specifica & appropriata omnium morborum recipiuntur, purgationes scilicet hydropica, resolutiones colica mitigationes podagrica, sedationes & consumptiones epileptica, diaphoretica & diuretica similia. Calfactiones refrigerationes, humectationes, exiccationes, in proprietatum medicinalium numero non recipiuntur, neq; Indicationes curativas constituunt, quia non habent proprias, indices, Scientias, & prædeterminationes in Naturam, sed aliis proprietatibus ministrant, veluti colores & coagulationes. Omnino, quæcunq; remedia vehementer calefacere, refrigerare, exiccare, vel humectare videntur, proprietates habent principaliores, radici viciniores Chæriionias, in quibus scientiæ, & sanationum prædeterminationes vigent. Ita atrabentia, fistentia, diuretica, purgantia, diaphoretica, somnifera, anodyna, dissipantia, & consummentia, calefactiones, humectationes, refrigerationes & exiccationes adjunctas habent, tanquam umbras & actionum ministras. Rursus, calefactiones & refrigerationes, qualitates sunt momentaneæ,

tsnæ, Relollacea & ultima, qua in præparationibus & separationibus virtutum à corporibus evanescent. Proprietates verò ex quibus Indicationes curativa constituntur, stabiles esse debent, Chæronia, vitales, potentes, qua separationem admittere possunt, & corporum postremorum, ac crasorum conjugia relinquere, illesis prædestinationibus & actionum Scientiæ. Scio nonnullas caliditates constan-
tiores esse, difficulter auferri in præparationibus: frigiditates quoque: nihilominus solitaria non sunt, sed proprietatibus coherent. Est, ubi PARACELSUS calidorum & frigidorum remediorum ordines, gradus, compositiones, & doses describit, ut in libro de Gradibus & Compositionibus: id solum clarioris doctrinæ causa ab illo factum est, ut differentiam illam in remediorum proprietatibus declararet quam nos in corporum & spirituum explicatione aliquoties monstravimus: videlicet, esse quadam remedia, quæ simplicitate in Elementorum magis imitentur: quadam rursus, in quibus trium Principiorum proprietates manifestius deprehendantur: hæc Planetaria, appellat vel Specifica, illa verò Elementaria: quamvis utraq;, tam proprietatibus trium Principiorum, quam Elementorum conditionibus sint insignita. Sic Philosophico loquendi more, Corroborantia, Calefacientia appellantur, Balsamumque natura calefacere dicitur & humectare, quamvis geliditates & humiditates morborum tollat. Ex his apparet, in quæto errore versentur illi, qui caliditates &

frigiditates, Causas, Principia & fundamenta proprietatum medicinalium constituunt, saporumq; & externarum applicationum non satis fideles experientias, ad internas & principales remediorum facultates dijudicandas, advocant. Confortativa, somnifera, purgantia, resolventia, caliditatis & frigiditatis ministerio nunquam inveniuntur, neq; corporum universas coagulationes adjunxeris, tunitates, crassities, lentores, durities, mollities, asperitates. Hæ enim qualitates omnes, umbra sunt rerum postrema & instabiles, nec radices habent, in quibus seorsim, & sincera demonstrari possint. Aspicite aronis radices & folia, quantum calorum potestatem, acri & exulcerante sapore promittant, leni verò adhibita digestionem, & saporis acrimonia, & caloris indicia tolluntur, quia superficialia extiterunt qualitates, Radici non coherentes. Piperis vero & Zingiberis acrimonia constantior est, quia in sale fundatur, vel in radice ac Principio, quod ad corporum constitutiones concurrere oportet.

Sulphuris præparati sapor, interdum astringentem aciditatem, obscuram tamen, repræsentat: nihilominus, diaphoretica & consumptiva facultate pollet. Antimonii vitrum, insipidum planè est, vomitionum tamen, & purgationum suspecta violentia, infame evasit. Chelidonia, in præparatione, mirabilis saporum & odorum differentias, sæpe contrarias ostendit. Quid cupri pontagiosa amaritudine ingratius excogitari potest? nihilominus dulcedi-

*Aukedinem, etiam saccharo gratiorem, ex cupro, preparatione eduximus. Itaq; lingua, & exte-
 rum sensibilem ac sensuum inanes censuras, iis re-
 linquemus, qui lingua sapientia, & sensuum tam ex-
 quisita subtilitate pollent: nos verò, stabiles & sin-
 ceras proprietatum radices inquiremus, ex quarum
 certis & infallibilibus signaturis facultatum origi-
 nes inveniemus. Tales radices non sunt peregrinae,
 sed sunt Principia illa ex quibus omnia corpora com-
 ponuntur. Quæcumq; enim facultates cum corpo-
 ribus conjugia contraxerunt, corporumq; alte-
 rationes moderantur, in Sale, Sulphure, vel
 Mercurio fundantur, non in Sale vel Sulphure
 simpliciter, sed in tali Sale, in tali Sulphure, in
 tali Mercurio. Ita Sulphura conspeximus attri-
 bentia ut resinosa: repellentia quog; sistentia &
 continentia, ut narcotica: ita somnifera, anody-
 na, mitigantia, concoquentia, consolidantia Sul-
 phura inveniuntur. Rursus, Salium resolutiones
 frequenter apparent: mundificationes quog;, ex
 quibus purgationes profiscuntur. Neq; enim
 aliud est Purgatio, quam resolutio, ablutio, vel
 mundificatio. Coagulationes vicissim & consoli-
 dationes, à Salibus non sunt alia. Diaphoretica &
 diuretica Salia, frequentissima sunt. Mercurii
 confortantes, mitigantes, clarificantes, exuberantes,
 consumentes, & regenerantes, reperiuntur. Ho-
 rum Principiorum Anatomias inquirentes, facilita-
 tum causas inveniemus: Ignis verò Sectionem &*

Separationem absolvet. Alia quoque necessitate Preparationum labores suscipiuntur, de qua antea dixi. Quia enim ab usu Venenatorum remedium non excusatur, & venenata omnia Balsamum habent humana Naturæ consentaneum, impii utique, ossemus, & officiorum desertores, nisi Separationi frenuam operam navaremus, ut ablato veneno, puris & salutariibus Balsanis, amicas Naturæ curationes, tuto instituere possimus. Separationem vero fieri posse, secundo Capite hujus libri demonstravi. In aliis remediis, in quibus manifesta venena non apparent, adsunt ut plurimum coagulationes, sapor, odores, caliditates frigiditates, & proprietates narcotica, diaphoretica, diuretica, cathartica, resolutorie vomitive, quarum violentas impressiones, humana Natura, sine gravi clade, ferre non potest. Perfectissimorum, deinde corporum Balsami, & desideratae Proprietates, tam duris corporum carceribus continentur, ut favorem & benevolentiam, quam humana Naturæ debent, demonstrare non possint. Ita corallorum, perlarum, gemmarum, auri & argenti, reliquorumque Metallorum, virtutes, dolent se frustra in mundanam provinciam venisse, & mortalium scelestam temeritatem continenter acusant, quod tantarum predestinationum immemores, ad quas Naturæ providentia destinabantur, in peregrinos & infames usus, tantarum rerum majestatem commutaverint. Impuritatem pellis, inscitiam mentis tegere coguntur, & dolosa avaritia, superbia, luxuria,

luxuria, perfidia, adulterii, discordia, & mortis ministeria subire. Hoc est in non naturalem usum res transferre, iniquas usuras exercere, Inventi postea sunt Medici, qui aurum decoquere juserunt, & cum capone, ut virtutes magis conjungerentur: qui folia auri electuariis & tabulatis miscuerunt, qui pulveres corallorum, perlarum, & gemmarum, etiam ad confortationes cerebri & cordis, magna simplicitate exhibuerunt. Infelix mortalitas, inutilibus questionibus & disputationibus vitam traducem. Naturæ præcipuos thesauros in quibus gravissimorum morborum Medicinæ ab Altissimo collocata sunt, intactos relinquimus. Nec ipsi solum relinquimus, sed alios inquirere volentes, prohibemus, impedimus, condemnamus, irridemus, & mille ludibriis afficimus. Avorumq; fidelè veritatem, & divinam Scientiam stultè irridemus. Tunc verò oculares demonstrationes postulamus & manifestos operationum modos. Interdum minis, volentisquè objurgationibus, pro majestate nostræ decernimus, ut Carbonii isti, Preparationes suas nobis ostendant, Aurum potabile, liquorem, perlarum, dulcedinem cupri, antimonii, mercurii, essentias herbarum, specificas compositiones diaphoreticorum, diureticorum, purgantium anodynorum, & similia, Extractions debitas labrymarum, resinarum, gummatum succorum, &c.

quod nisi fecerint, infamia, invidia, inscitia, & sordiditas notas iis inurimus. Ne illa ratio adiscendi nova est. Modestiam, gratitudinem, submissionem, ignorantia confessionem, discendi cupiditatem ingenuam, non dolosam, laudabant Antiqui in discipulis. Tales solummodo admittebant, iisque juratis & perpetua gratitudine ac fide obligatis Præcepta dabant, multo adhuc sudore enucleanda. Quis enim aliter sincera ingenia, ab adulterinis discernere posset? Itaque, sive voce, sive scriptis, discipulos receperunt institucendos, qui genuini & legitimi evaserunt, ab iis desideratam gratitudinem, ac sanctam fidem reportarunt, & in ævum reportabunt. Sacramentum posuerunt, se, Patrum, & Præceptorum vestigia imitaturos, nec ulla temeritate, servatam à Seculorum exordiis Natura virginitatem prophanaturos. Credite mihi, qui ad Diana Balnea admisi fuerunt, alii, sive leonum, sive vulpium, sive luporum, sive canum pellibus occurrerint, sine veste Dianam nunquam monstraturos. Quod si hac via non successit, aliam tentemus, & deposita ferocia, simplicitatis & inscitia saluari confessione, multaque laborum patientia onusti, Præparationum provincias aggrediemur, & immensa gratitudine eorum benevolentiam prosequemur, qui misas ex mensis Dominorum cadentes, nobis communicarunt: qui occultas solummodo agendorum rationes, & Præparationum scopos anigmaticè insinuarunt. Hujus itineris prima divericula, consuetarum Præparati-

orum delicta citò demonstrabunt, delictorumq; cor-
 rectiones. Decoctiones herbarum, seminum, radi-
 cum, florum, corticum, in vino & aqua, hoc nomine
 redarguent, quòd plurimarum & præstantissimarum
 virtutum dispendia contingant: quòd impuratum
 non fiant separationes: quòd saporum, odorum,
 caliditatum, frigiditatum, & similibus signaturarum
 ingratis impressiones relinquuntur, quas frustra al-
 bumine ovorum, saccharo, melle, syrupis, & cinna-
 momo corrigere conantur Medici. Preparationum
 pia assiduitate, naturaliumq; causarum diligenti con-
 templatione conjuncta, compendiosiores Decoctio-
 num vias; utiq; deprehendemus, quarum beneficio,
 servatis Simplicium virtutibus, saporumq; & coa-
 gulationum ac odorum ingratitude ablatâ, exigua
 puri liquoris quantitate (in qua tamen genuine Sim-
 plicium virtutes ad exaltationes, & altiores gradus
 deductæ, manifestè demonstrantur) Decoctionum
 universis intentionibus tutò & subitò satisfiat. Sy-
 ruporum necessitates, scilicet, ut conserventur Sim-
 plicium vires, & dulcedine obscurentur amaritudi-
 nes, inanes esse, tum demum intelligemus, ubi Sa-
 lia, Olea, & Mercurios herbarum, radicum, & simi-
 lium separare poterimus, non communi destillatio-
 ne, ustione, viriumq; destructione, sed artificiosa,
 Principiis, proprietatibusq; uniuscujusq; herba &
 radice consentanea. Aliam enim separationem re-
 quirunt belidonia, diversam salvia, longe dissimilem
 ebenus, &c. Discrimina quoque sunt Salium,
 Sulphu-

Sulphurum & Mercuriorum : neg, epileptica symptomata, Sulphuribus vel Balsamis vulnerum sanari cupiunt. Conservationum diuturnitate, agendi potestate saporum, odorum & consistentiarum amica familiaritate, Syruporum greges longe superant Salia illa, Olea, & Mercurii. Caliditatum querelis satisfecerunt, posteaquam sitim & calores febricitantium benignè mitigarunt: posteaquam somnum conciliarunt, suavem rorem nature communicarunt. Sacchari & mellis presentia saepe noxia fuit. Si spiritum mellis acutissimum & venenatum, si sacchari abominabiles faeculentiae conspexissent Arabes, parciores & cautiores procul dubio fuissent, in proluxa & nimis ampla Syruporum ostentatione. Electuaria purgantia, ut diacatholicon, diaphœnicon, diaturbitib, diacitonites, diaprunis, desuoco, rosarum, de psyllio, confectio Hawsch, Indum majus & minus, multis nominibus accusabantur: quod crudis radicibus, corticibus, fructibus & foliis naturam fatigent: quod impuritatum non sint facile separationes: quod dissentaneorum rerum mixtiones, committantur. Tardarum actionum accelerationes, statuum discussiones, amaritudinum, erosivum, & acrimoniae mitigationes, aliter emendari possunt, quam admixtione cassia, manna, rhambardorum, prunorum, rosarum, anisi, veniculi cymini, ameos, cinnamomi, caryophylorum, nucis muscatae, dactylorum, jujubarum, pinearum, pasfularum &c. Tales Mixtiones & Compositiones remedi-

orum,

Orum, non sunt Naturæ legibus consentaneæ. Ipsa, C. claminum in Germania produxit, Polypodium in Dania; quorum usu, si flatu suscitantur, tormina, erosiones, difficiles & tarda purgationes, nota propterea jus sit, ex Arabia dactylos, ex India cinnamomum, Caryophylos, nuces muscatas, ex Italia anisum, cuminum fœcul, ameos, ex Hispania saccharum, advocari: sed ligna conjunxit, ex quib. carbones fieri voluit: silicem quoq; & herbas, vitri materiam subministraturas, & argillam, fornacum constructionibus obtemperaturam. Postea conquire jus sit, cruda maturare, impura sepearare, amaritudines in dulcedinem transmutare, erosionum, calorum, saporum, odorum, coagulationum cædia mitigare: & nos Ministros esse præcipit ac Separatores, non Magistros vel Compositores, nisi ad ipsius leges, spiritualia Conjugia institvere possemus. Pilularum fere omnium compositionem, in quibus venenata illa Simplicia ingrediuntur, quis unquam laudare potest. Colocynthidem, helleborum, turbitib, bermoda dactylos, succos tithymalorum, elaterium, scamoneam, euphorbium, tam manifesta venena, cruda, & impura, continent, frequenter dissentaneis rebus admixtionem non tendentibus, ut resinis, gummatibus, serapino, hammoniaco, galbano, &c. permixta: nisi quæ ita exiguitate excusarentur, exhibitiones jamdudum ab agrotis repudiata obsolescerent. Tryphemarum, etiam Andromachalis Theriacæ censuras, hoc loca non adjungemus. Accusationum copia sæpe
Judicibus

Judicibus fastigiosa & suspecta extitit. Confectiones latificantes, electuaria de gemmis, diamargariones frigidi, & calidi, nulla ratione intentionibus compositorum satisfacere possunt. Si enim latificare debent, confortare, exbilarare, regenerare, quæ spirituum vitalium sunt officia quomodo corporibus tam solidis, tam non ab humana natura solubilibus, spirituum ministeria absolventur? Externi quidem sensus, splendore & clangore, auri delectantur, interni verò spiritus ab Avaritiæ crimine, planè sunt expediti. Omnino, corpora spiritualia reddi debent & volatilia, si spirituum actiones, & legitimas langvorum sanationes ab iis requirimus. De Unguentorum, Emplastrorum, Oleorum, Compositionibus & Preparationibus copiosus est PARACELSUS, in Chirurgicis libellis, faciliq; explicatione, defectus & errores communium Medicorum ostendit. Fatemur, huic Remediis utcumq; compolitis & præparatis, morbos nonnullos sanari, Alimentarios scilicet, in quibus impuritatum radices, faciles admittunt resolutiones, purgationes, consumptiones & ablationes: & nos quoq; iidem, sepe sanitatem aegrotis restitimus, & febres leviores, ictericias, pleuritides, catarrhos, inseses, jugulavimus. In gravioribus verò morbis, in quibus fixæ radices aderant, exaltatæ, & ad extremitates ductæ, usus horum remediorum, ac similibum, votis aegrotorum satisfacere non potuit. Proinde posteriora
quasi-

quesivimus, & potentiora, exquisitius preparata,
 & felicius composita. Neq; censuram horum Co-
 mitorum subterfugient famosa illa remedia, que
 nunc per universam Germaniam laudantur ab his,
 culpantur ab illis. Inter quæ, primo Antimomii
 vitrum producemus: quod accusationem meretur,
 quia puri ab impuro separationem non recepit: quod
 resolutionem debitam, & digestionem non sustinuit:
 quod fusionem vitrificatoriam admisit, in omni re-
 mediorum Preparatione fugiendam. Fusiones
 Spirituales requirimus, non Corporeas. Frustra
 quoq; purgationes alui, per antimonium obstinate
 instituuntur: altioribus predestinationibus destina-
 tum fuit. Vitrioli spiritum emendatum, ad o-
 doris suavitatem, & dulcis aciditatis gratiam re-
 ductam, in qua sensibilis corrosio in lingua non
 appareat, nec tarda austeritas, sed spiritualis aci-
 ditas, tanquam utile medicamentum, in multis
 affectibus & curationibus necessarium, admit-
 timus. Digestionum leges, ignium administratio-
 nes, vasorum idoneorum adaptationes, magnum his
 operapretium habent. Nihilominus asseveramus,
 veram volatilitatem vitrioli, in qua Arcanum
 epileptiæ, suffocationis matricis, palpitationis
 cordis corroborationis spirituum cerebri & cor-
 dis delitescit, destructam esse in tali Preparatio-
 ne & Reiteratione. Incognita desideria, labores
 reddunt difficiles. Sulphuris flores, à colcothare
 sublimati & reiterati, innoxii sunt: impuritates
 febriles,

febriles, pestilentes, pleuriticæ, peripneumonicæ, leviores, tutò & subitò auferre possunt: tusses antiquas, & asthmaticos affectus egregiè sublevare. Ponderum proportionibus commensuratus ignis, & instrumentorum idoneorum adbibitiones, in hac Præparatione, fata regunt. Cave autem ne arbreris, te genuinos flores sulphuris, fixos scilicet, & ab impuritatibus perfectè separatos, hoc pacto invenisse. Ridet Naturam avaras spes. In Mercurii Præcipitatione, & Turbiti mineralis præparatione, peccant vehementer quamplurimi. Non enim satis est, aqua salis nitri, vel aliis fortibus aquis, ex vitriolo, alumine, nitro, & similibus, in pulverem rubicundum vel flavum præcipitasse Mercurium. Neg. ablutiones per aquas albuminum ovorum, per vinum sublimatum, etiamsi vigesies repetantur, venenatas impressiones aquarum fortium auferre possunt: etiamnum cruditates & venenatas impuritates, vomitionum, resolutionum, palpitationum cordis, difficillimarum purgationum, authores relinquuntur, & corrosive proprietates vehementissimæ, quarum beneficio, opem ferente volatilitate Mercurii, pustulosa impuritates leviores, sepe auferantur, relictis tamen radicibus, recidiva symptomatum repetitione redituris. Ita quoque, externa pustule & scabiosa cutis desædationes, spiritibus aquarum fortium, thermis & balneis similibus tolluntur, quamvis recidivas promittant. Præstantior est altera Præcipitatio, quæ longiori

longiori tempore absolvitur, cum foliis auri, idq; donec in aqua calidi albuminum ovorum non reviscat amplius. *Apta instrumenta, ignis mediocritates, & assidua reductiones, postquam ascenderit, hanc provinciam moderantur.* Estq; medicamentum hoc, utilissimum, ferè necessarium, in morbis plurimis, tam acutis, quam chronicis. Innoxius est priori. At tamen & hic, cruditates relinquuntur, neq; facta est separatio puritatum à venenis. Arcanum certè Mercuriale, tali venatione non capitur. Multi, instrumentorum artificiosa machinatione, Precipitationum compendiosas vias invenerunt, sed in utiles. Ubiq; Mercurius mirabilis est, & actionum efficacipotestate, ac sanationum virtute, ut cunq; Preparationum inclinationes acceperit, Artificium industriam, & laborum patientiam excitare potest, ut altiores Preparationum modos indefesso studio inquirent. Crocus Martis, innoxium planè est medicamentum, in plurimis affectibus, tam internis, quàm externis, utilissimum. Hic, ignis temperamentum, fornacis commoda constructio, primas tenent: quamvis mixtiones & imbibitiones non sit inutiles. De Auris Diaphoreticis corrosivis, Tincturis corallorum, resolutione Chrystallorum, de oleo arsenici, plumbi, & similibus, alibi tempestivius agemus. Neq; omnia nunc recitare, consilium est. In his exemplis qui probè exercitatus fuerit, de plurimorum Remediorum Preparationibus haud iniquam censuram ferre poterit. Sunt & alia

Remediorum genera, quæ Preparationum ratione à prioribus differunt. Quemadmodum enim de alimento dicebat Hippocrates: Alimentum est quod nutrit, id est, quod inspirituales vapores conversum est, ab impuritatibus separatum, digestum & maturatum, à talibus enim vaporibus nutriuntur spiritus vitales, actionum auctores: deinde alimentum est & illud, quod nutrit quidem, sed obscure, equivocè, quod adumbratâ imagine veram nutritionem emulatur: in hoc, exquisita separatio & digestio non est absoluta: tertio, alimentum est, quod nutriturum est: mle corporeum existit, & primum subiectum quod resolutionem, separationem & digestionem requirit: ita & nos de Remediis dicemus: alia remedia sanare morbos, alia veluti sanare, quædam sanatura. Quæ spirituality sunt & morbis consentanea, sanant: in quibus verò impuritates corporeæ & cruditates etiamnum relinquuntur, sanant quidem, sed non perfecte, id est, vera sanationi simile quippiam ostendunt. Cruda verò, corporea, & immatura remedia, postquam præparata fuerint, sanationis officia absolvent. Morborum gradus, Anatomia, exaltationes, Elementa, &c. subtilitatum & Preparationum terminos in remediis constituunt. Febres enim non requirunt tam Spirituality remedia, quemadmodum epilepsia, podagra, hydrops: neq; ventriculus & intestina, synovia vel sanguinis alimentum expetunt. Hæc causa est, cur in multis morbis, corporea quo-

dam.

dammodo remedia curationi satisfaciunt, sicut in vulneribus, febribus, icteritiis, levioribus cachexiis, & similibus affectibus apparet. Spirituum quoque differentias antea exposuimus, quæ hic repetere non oportet. Vicina sunt hujusmodi remedia, gradibus vel exaltationibus, non semper proprietatibus differentia, quo fit, ut in spiritualibus remediis eadem differentia admittantur, quæ in corporeis vel crudis antea adducebantur. Itaque in spiritualium remedium ordine, Specifica quoque reperiuntur diaphoretica, anodyna, purgantia, confortantia: item febrilia, epileptica, podagrica, hydropica, & similia. Talia remedia, Universales curationes sæpe emulantur. Sunt enim exaltata, ad generum potestates & amplitudines deducta. Individuorum tardas & angustas proprietates deposuerunt. In his spirituales virtutes, post corporum & impuritatum separationes, miscentur. Cruda verò Specifica, & corporea, difficiles habent mixtiones. Proinde ex crudis Specificis, spiritualia preparanda sunt. Potens est Natura metamorphosin sustinere, virtutum servata integritate. Actionum particulares & Individue proprietates, in Preparationibus sæpe mutantur, universales tamen & primæ, à quibus verè morborum sanationes dependent, in legitimis Preparationibus permanent. Ita mundificantia, nunc per alvum, nunc per urinas, nunc per sudores & insensiles Transpirationes, impuritates morborum auferunt. In

februm ordine, nonnulla purgatione per aluum sanantur, alia per urinas, quedam per sudores & insensiles transpirationes. Una etiam eademq; febris, que ab initio, electuariis de succo rosarum, de psyllio, cæterisq; per aluum purgantibus sanari poterat, progesu temporis, impuritatibus exaltatis, non per aluum, sed per urinas, per sudores, per insensiles transpirationes mundificari cupit. Rursus, unum idemque remedium, vomitus & alui purgationes ciet, diureticum postea evadet, vel diaphoreticum, consumtivum, mundificativum, consolidativum, mitigativum, & confortativum. Ita chelidonium transformare licet, asarum, cyclaminum, centauream, urticam, & multa Vegetabilia: ita vitriolum, antimonium, tartarum, Preparatione, diversis remedium ordinibus adaptantur. Sunt & alie Preparationum differentia, & Compositionum leges: de quibus suis temporibus & locis agemus. Interpretationes enim faciles aspernantur: difficiles, imperitis odiosæ existunt. Quocirca, si meis monitis obtemperare voluerint, in hisce remedium differentiis, Proprietatibus, Preparationum scopis, & compositionum modis, de quibus non solum hoc Capite, sed etiam aliis locis, in hisce Commentariis, occultè aliquoties egi, exercitentur. Ita enim paulatim deposita corporum gravitate, spirituales rerum Mechanicas, facilius percipient. Generales certè Preparationum Intentiones, & remedium pro-

prien

*prietates, ad Particulares omnes curationes suffe-
cturas, demonstravi, De quibus hanc Summam
facio:*

Remediorum differentias morborum
naturas imitari. Simplicitates, compo-
sitiones, potestates & exaltationes, secun-
dum morborum Analogiam admittere:
esseq; remedia alimentaria, medicamen-
tosa, & venenata. In singulis easdem pro-
prietates vigere, agendi tamen potestate
& virtutum robore differentes. Specifi-
cas facultates in natura contineri, quæ cer-
tas impuritates respiciant. Caliditates,
frigiditates, &c. sapes, & externas appli-
cationes in remediorum proprietatibus
dijudicandis inutiles esse censores: Cor-
porum Principia, proprietatum radices
rectius monstrare. Quia verò à venenato-
rum usu nulla ratione excusamur, præpa-
rationum & compositionum necessitatem
irrepisse, in qua cruditates maturantur,
impura separantur, corpora solvuntur & spi-
ritualia redduntur, calores, sapes, odo-
res & similes qualitates humanæ naturæ in-
feste corriguntur, mitigantur, tolluntur,

illæsis virtutibus morborum curatricibus. Compositiones, faciliores in spiritualibus remediis quam in crudis existere, quarum necessitates Præparatione sæpe auferuntur: seruariq; in Præparationibus specificas proprietatum vires, quamvis actionum Individuæ proprietates variantur.

Ita immensa absoluta navigatione, qui naviculam benigne direxisti, Hymnum meruisti, Noctis quiete gaudentem.

PERORATIO.

I Deam Philosophicæ Medicinæ proposui, fundamentaq; solida collocavi, ex quibus universa Artis officia ordinatè deduxi. Consensum Hippocratis & antiquorum Philosophorum passim adjungens, demonstravi Methodos Medicinæ quibus nunc triumphat Seculum, nulla Antiquitatis autoritate stabiliri. Errorum causas & correctiones frequenter explicavi. Equidem arbitrabar totius Naturæ lumen, in solo Galeno, non fuisse exhaustum, sed adhuc relicta semina in Sapientiæ thesauris, quæ temporibus & nationibus in seculi consumptionem immutabili lege destinata sunt. Proinde, si judicii libertate fretus, contra Archigenem, Asclepiadem, Herophilum, Protagoram, Erasistratum, Quintum præceptorem suum, etiam contra Mosén, viventis Philosophiæ interpretem, sæpe frivole disputavit: quæ religio est, ipsius scripta, quæ nobis non magis quàm urfis & apris destinavit, tanquam Evangelica oracula venerari? Quæ impietas est, Hippocratem ad Galenum conferre, non Galenum ad Hippocratem? Libertatem humani ingenii, Naturæ lumen, discernendi, judicandi facultatem, homines hominibus, eripere non debent. Desit Monarchia Græcorum. Turpe est ex aliorum vigiliis, laboribus, & observationibus, nostræ socordix & ignavix patroc-

cinia quærere. Laudo industriam Galeni, ingenii subtilitatem, & celeritatem admiror: observationes quoq; , quas paucas, illaudatas, suis Hypothesibus accommodatas adjunxit, admitto: neq; omnes curationum Indicationes vel locorum affectorum dignotiones, quas ipse proposuit, contemno. Declaravi in his Commentariis, in quibus morbis, qua ratione locum haberent dignotiones & Indicationes Galenica. Erant, qui subitò, universas medendi leges longa consuetudine receptas, nos demoliri velle arbitrantur. Tutius est consilium, paulatim errores corrigere, Medicorum industriam strenuè excitare, ad Naturæ & Proprietatum inquisitiones, à quibus sanationes, & omnes vitales actiones procedunt, clanculum adducere: ita enim officium, majori gratitudine absolvetur. Proinde, qui nunc in Arte consenuerunt, utantur Syrupis, Conditis, Trageis, Electuariis, Pilulis, Epithematis, Cucuphis, Oxyrrhodynis, unguentis, in morbis quibus sciunt. Prudentiores enim sunt, quàm ut meis admonitionibus, in hoc negotio egeant. Diætam ordinent, venas incidant, & magnorum morborum, si non curatores saltem Adulatores sint. Interea, pietatis & præceptis memores, juniores ad altiora remedia ad potentiores medendi rationes, indefessis laboribus & vigiliis inquirendas, candidè adhortentur. Benignum & plenum humanitatis est fieri per quos non profeceris, vel saltem, quantum & quousque profeceris, quatenus votis &

expectationibus tuis responderint eventus. Ita
maturefcentibus illis, & monita majorum, tem-
pestivæ pœnitentiæ principia, repetentibus, im-
mortalis memoriæ gratiam referent. Invidia ali-
orum ab hac provincia absterrere eos non debet
Scio & ego, quantis fluctibus me objecerim. Sed
tela adversariorum prævisa sunt: minus ferient.
Securum objeci quod aciem facile retundet. Fuci
verò, magnitudine solum terribiles sunt, aculeis
destituuntur. Quòd si aculeos strenuè qua-
siverint, depositis ignaviæ signaturis, subito in
apes transplantabuntur, & nobiscum grata con-
cordia ad mellificum conspirabunt. Tum verò
fortiores & plures redditi, ignavum pecus à præ-
sepibus arcebimus, Veritatemq; in umbrarum
carceribus detentam liberabimus, & liberatam
benignè posteritati communicabimus. Itaq; ad-
moniti vigilate, & stationis vestræ memores,
diligentius Naturæ mysteria inquirete. Propri-
etates Salium, Sulphurearum specierum & Mer-
curiorum addiscite. Relinquire fatales illas Hy-
potheses Caliditatum & Complexionum, in per-
niciem totius Medicinæ inventas. Surgite à som-
no. Vita enim vigilia est. Papaveris Urbana po-
cula admisistis: ex horum fornicatione & som-
nolenta ebrietate, occasione nacta, Erratica super-
venerunt: & nisi æquiora diligentioraq; officia post-
hac vobis cordi fuerint, tertium illud proculum, cujus
nomen Verecundiæ vinculis etiam auctorem comitem
brevia aderit. Hujus violentiæ Metamorphoses con-
tingent, quas veniens ætas longe admirabitur.

Abfit omen: meliora me sperare iubent mul-
 torum voluntates humaniores quodammodo
 redditæ, & cenſurarum violentiæ nonnihil mi-
 tigatæ. Deus Opt. Max. errantes in viam re-
 vocet, & diſiunctas hominum mentes, diſcus-
 ſis tenebris conciliet, ut beata illa Unitate,
 quam in filio ſuo unigenito propoſuit, adepti,
 Socii & Cives cœleſtis Hieruſalem redditi,
 æterna Veritatis cognitione gau-
 dere poſſimus.

Amen.

ANACEPHALÆOSIS

PRÆCIPUAS TOTIUS

PHILOSOPHIÆ MEDICINÆ CON-

clusiones, juxta ordinem in superioribus Capitulis servatum, continens.

Medicina morborum omnium, ab Altissimo creata est, & in Natura collocata, qua debite preparata, & ab Elementis impuritatibusq; admixtis separata, potestate & vitali robore, universos humani corporis Langviores auferre potest: idq; non calefaciendo, refrigerando, humectando, siccando, non abstergendo, incidendo, penetratione, sed longè altiore actionum proprietate: fundaturq; in vitali Principio Semine, Balsamo, Vegetabilium, Mineralium & Animalium: cui omnium actionum in Naturâ Principium acceptum referimus: adeoq; legitima hujus Naturæ preparatio & administratio Medicinam constituit Scientiam, & Medicos rectè appellat.

Quia verò actionum omnium naturalium fundamenta, in materia illa radicali, Balsamo, & vitali Sulphure continentur; debet Medicus, proprietates, differentias, preparationes & administrationes hujus Naturæ, omni sedulitate, cura & diligentia investigare.

Elementa sunt loca, matrices & domicilia, vitali validaq; potestate munita, qua semina Generationis

variationi consecrata fovent, digestis temporibus susci-
tant, ad maturitatem promovent, & emeritis rece-
ptacula concedunt immutabili quiete beata. Et quia
loca sunt, in corporea ut sunt, necessitas jubet.
Nisi enim essent a dimensionum legibus absoluta, ne-
quaquam corporum, Principiorum & seminum
tantam multitudinem tam facile reciperent. Insi-
nita tamen non sunt, vitales virtute fines & terminos
prescribente: quibus non solum ipsis standum est,
sed etiam feminibus, Principiis, etiam corporibus,
utcumq; superba dimensionum explicatione trium-
phent. Vacua, vel inania sunt, simili propemodum
providentia: alioquin inaequali favore, quibusdam
feminibus plus obligata, aliorum Rationes obscurius
recepissent, & minimi sincerat representassent.

Semina, sunt vincula utriusq; Naturae visibili-
lia invisibilibus conjungentia: in quibus motuum le-
ges, temporum praedestinationes, Generationum &
Transplantationum luhurgia, & universa mundana
Anatomia dispensationes continentur, tanquam in
vitalibus potentius incomprehensibili sapientia deco-
natis. Quorum ministerio, Argentium impressio-
nes, a Patientibus, admittuntur vel repelluntur,
summa infimis conjunguntur, & totius Naturae
sympathia custoditur: ex quibus, sapor, odores,
colores, & qualitates vitales omnes, quantitates,
numeri, conformationes & signatura cetera,
in mechanico Generationum & transmutationum
processu procedunt.

Princi-

Principiorum & Elementorum permixtorum naturas, ipse, in Capitulo septimo inquire. Recapitulationes enim difficiliore, non sine causa, obtinuerunt.

Generatio, progressio est seminum, in qua, ex fontibus, Abyssis, & vitalibus Principiis, ordinata corporum explicatione, in hanc mundanam scenam, definitis temporibus progredientia, Individuorum renovatione, Specierum perpetuitatem custodiunt: fiuntque, in hac lithurgia, ex invisibilibus visibilia, ex incorporeis corporea, potestate vitalis immortalisque, Scientia, in unversa Natura vigentis. Cujus efficientia, Elementa, & corporum Principia officiis consentanea, colores, sapes, odores, caliditates, frigiditates, humiditates, siccitates, magnitudines, situs, conformationes, consensus durationes, digesta tempora, & omnia corporum ornamenta, administrando ordine producuntur. Diversi quoque generationum sunt modi, ratione Elementorum & seminum: adeoque, in quibusdam plane neglecta sunt sexuum discrimina: in nonnullis, obscura rudimenta apparent; in aliis vero, sexuum perfecta separatione, Individuorum proprietates manifestius explicantur.

Mixtio, est seminum ad Generationem procedentium instrumentum, cujus ministerio, Elementa & corporum Principia seminibus domestica, colligata, unitatem suorum Exemplariorum emulantur. Varianturque, Mixtionum uniones ratione subjectionum. Spiritualia deinde corpora, penam Mixtionem, a penetrationis dimensionum periculis
expe-

expeditam constituunt: idq; vitali virtute mechanicorum spirituum. Transplantatio, Generationi, interveniente Mixtione accidit, communisq; est Generationum omnium ordinibus, sive levioribus Tincturis, Individua natura proprietates immanentur, sive validioribus, Specierum signatura transplantata, nova familie insignia demonstrent. Postremo, validiorum occultorumq; astrorum resolutiones, Transplantationes tam potentes comitantur, ut novarum Generationum appellatione, vigorem Principiorum declaraverint.

Generationis humane radix, fundamentum, Principium, in Balsamo illo vitali continetur, quod universi corporis Anatomiam occupavit: idq; tam in feminis quam in viribus viget, mutuoq; congressu effervescent & suscitatur, fecundaq; spirituum Mechanicorum sobole, ad testium Anatomiam, & hinc ad matricem naturali impetu confluit, una cum materia seminali, qua intestibus preparata, spiritualia Principia feliciter custodit. In spiritibus vero mechanicis, viget Scientia, cujus potestate, Elementa, corporum Principia consentanea, ex alimentis opportuna Mixtione aucta, ex invisibilibus invisibilia, ex incorporeis corporea tandem evadant. Partiumq; numerus, situs, consensus, figura, magnitudines, reliquaq; signatura, secundum predestinationes dicta Scientia definitis temporibus absolvuntur. Sexuum discrimina, ex supervenientibus

Tincturis pendent, in communi verò radice & Principio unita conspirant.

Actiões omnes naturales à spiritibus proficiuntur, iisq; differentibus, subtilitate & crassitie, secundum actionum analogiam. Progressio seminum, & Scientiarum distinctio, partium necessitatem attulit. In iis, tanquam astris & radicibus, coacervantur, & quasi ad centrum revocantur singularum spirituum thesauri: indeq; perenni radiorum defluxu, cuncta foventur Anatomis eorum consentanea. Concoctionum officina plurima sunt: Communesq; appellantur, in quibus impuritatium separationes manifesta & corporea, necessario contingunt. Generatio quatuor humorum, sanguinis, bilis, pituita, melancholie, in hepate phantastica est. In sanguine enim, tanquam Elemento, innumerabilia semina, eaque proprietatibus trium Principiorum insignita, continentur. Superiorum Elementorum astra, fructibus inferiorum nutriuntur, & rursus inferiora, superiorum favore non destituuntur, sed cuncta opportunis temporibus debite conspirant, Revolutionumq; suarum periodos inviolatas custodiunt, nisi pravaricationes peregrinorum seminum inimica Transplantatione irrepant.

Morbi ex seminibus producuntur: seminaq; & radices in Natura habent, non in certis quibusdam Individuis seorsim, sed aliorum radicibus adherent. Maledictione divina, primis purisq; rexum seminibus supervenerunt. Scientias, predestinationes, & si-

gnaturas Scientiis consentaneas acceperunt. Et quia fructibus Elementorum, à quibus alimenta haurimus conjunguntur impuritates, morborum autem aures, differentias eorundem fructuum imitantes, Elementorum ac seminum proprietates diversas ostenderunt, repudiatis classibus intemperierum, humorum, & obstructionum. Generationes quoque, & Transplantationes, consuetas, perpetuas, insuetas, & novas, ut & alia Elementorum semina obtinuerunt.

Loca morborum diversa sunt, seminumque conditiones & progressiones imitantur, quae ex spiritualibus Tincturis, ac corporeas coagulationes saepe desinentes, locorum dissimiles societates ostendunt. Actiones lesae, non mineras morborum, sed consensus & sympathias partium declarant. Excrementa, dolores, humores, in corporeis & extremis affectibus solummodo significant. In primis vero Radicibus & spiritualibus Tincturis, Elementalia loca, Remediorum beneficio, & Symptomatum vehementia, rectius inquiruntur. Tempora deinde morborum, tam Digestionum, quam Resolutionum, ex Scientiis & Donis seminum, praedestinationes acceperunt, suntque in familia earum signaturarum, quae Speciei vel Radici, non Individuis coherent. Transplantantur tam loca, quam tempora morborum, efficientia causarum, quae Transplantationes efficere solent. Postremo, Signatura & symptomata reliqua morborum, ut actionum lesiones, excrementorum immutationes, calores, dolores, colores, ex spiritualibus, & vaporosis resolutionibus

omnibus morbidarum Radicum proficiscuntur. Curationes omnium morborum, duplices sunt: Universales, & Particulares. In Universali & perfecta, uno eodemq; remedio, absolvuuntur Resolutiones impuritatatum morbosarum, purgationes, consumptiones vel ablationes, & restaurationes, mitigationes, corroborations innati Balsami. Particulares verò curationes, qua vera & legitima, existunt pluribus Indicationibus, & diversis Remediorum proprietatibus, actiones tamen & conditiones. Universalis curationis, quo adheri potest imitantibus, absolvuuntur. Indicationes curativa vera, in proprietatibus Vegetabilium, Mineralium, & Animalium fundantur, facilesq; mixtiones in debitis Preparationibus admittunt. Universalium curationum officia, ex Particularibus Indicationibus, remediisq;, in morbis non consumatis & extremis saepe adimplentur: suntq; gradus Particularium Remediorum, superiores & inferiores. Calefactiones, refrigerationes, humectationes, exiccationes, phantasticas Indicationes ostendunt, & proprietatibus Natura Radicalibus, Scientia & potestatis Dispensatoribus, carent.

Remediorum differentia, morborum naturas imitantur: simplicitates, compositiones, potestates & exaltationes secundum morborum analogiam admittunt. Suntq; remedia Alimentaria, Medicamentosa, & Venenata. In singulis eadem proprietates vigent, agendi tamen potestate & virtutum robore differentes. Specifica facultates in Natura continentur, qua-

certas impuritates respiciunt. Caliditates, frigiditates, &c. sapes, & externa applicationes, in Remediorum proprietatibus dijudicandis, inutiles sunt Censores. Corporum Principia, Proprietatum radices rectius monstrant. Quia vero a Venenatorum usu nulla ratione excusetur, Preparationum & Compositionum necessitas irrepfit. In qua, Cruditates maturantur, impura separantur, corporea solvuntur & spiritualia redduntur, calores, sapes, odores, & similes qualitates humane nature infesta, corriguntur, mitigantur, tolluntur, illaesis virtutibus morborum Curatricibus. Compositiones faciliores in Spiritualibus remediis, quam in crudis existunt, quarum necessitates Preparatione saepe auferuntur: servantur, in Preparationibus. Specificae Proprietatum vires, quamvis actionum Individuae Proprietates variantur.

FINIS.

ELENCHUS
CAPITUM, HOC OPERE

Contentorum.

- D**E ortu & progressu Artis Medicæ, Medicorumq; diversis Sectis. Cap. I. pag. 1.
Quid sit Medicina, & quæ fundamenda habeat in Natura. Cap. II. pag. 3
Quod sit officium Medici, & quæ in Medico requirantur. Cap. III. pag. 29.
Universalis totius Medicinæ adumbratio. Cap. IV. pag. 34.
Elementorum conditiones & officia. Caput. V. pag. 39.
De seminibus & Astris, Radicibus rerum, eorumq; proprietatibus & differentiis. Caput VI. pag. 47.
De Principiis corporum, & Elementorum permixtorum natura. Cap. VII. pag. 58.
De Generatione rerum naturalium, & Seminum Mechanica lithurgia. Cap. VIII. pag. 75.
De Mixtione, & hujus comite Transplantatione. Cap. IX. pag. 128.
De Generatione humana, & Transplantationibus Generationi supervenientibus. Caput. X. pag. 142.
De usu partium, actionumq; omnium administratione, & de fructibus Astrorum, in Revolutione humana Anatomia. Caput XI. pag. 164.
De.

De morborum Generatione & Transplantatione. Cap. XII. pag. 198.

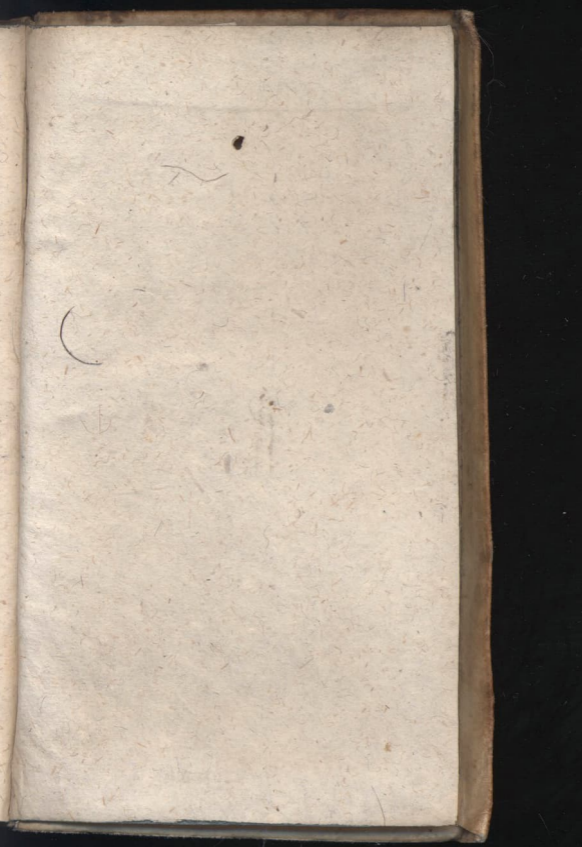
De locis & temporibus morborum, cæterisque signaturis, in Mechanico Generationum processu supervenientibus. Cap. XIII. pag. 283.

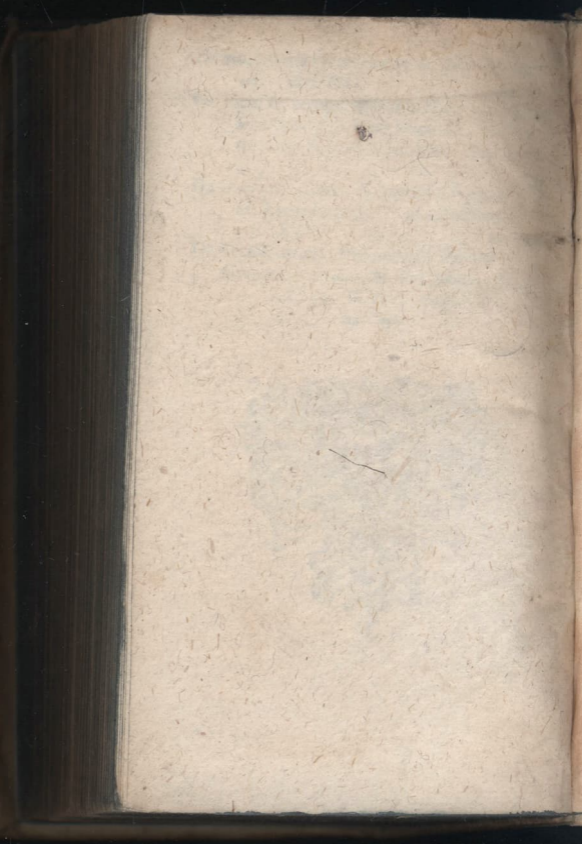
De Curandiratione, & legitima Indicationum ac Remediorum administratione. Caput. XIV. pag. 354.

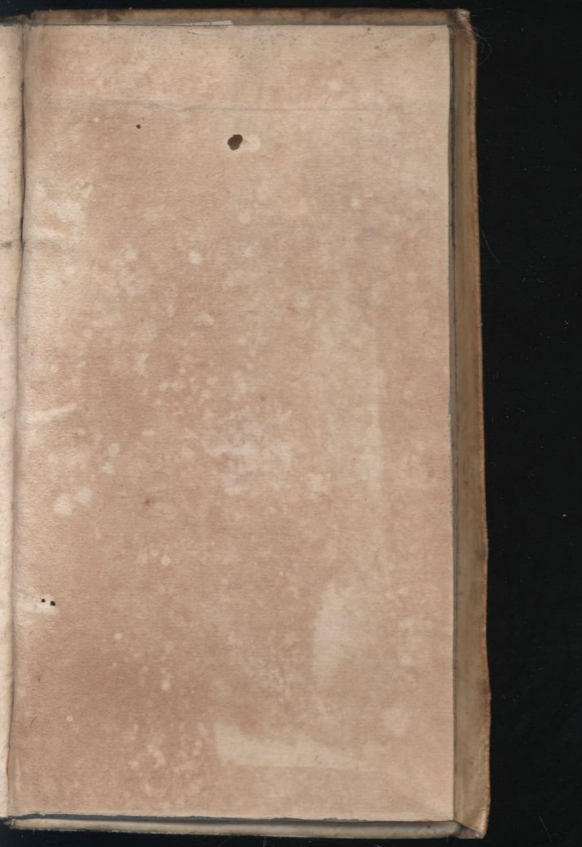
De Remediorum, Differentiis, Proprietatibus, Compositionibus, & Præparationibus.

Caput XV. pagina 391.

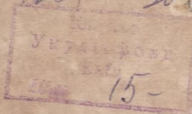

1537

30.8.23

15-

